

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

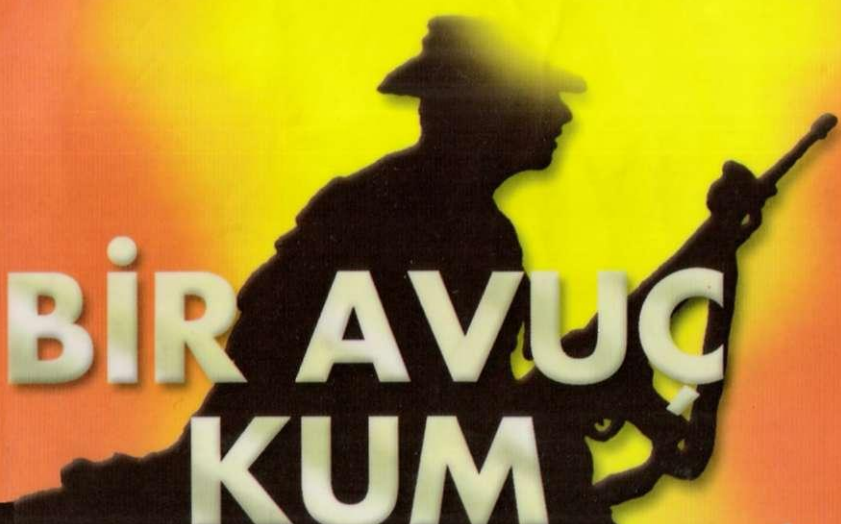

D A R K M A I T

CONSPECTUS BIBLIO

CONSPECTUS BIBLIO

WILBUR SMITH

BİR AVUC KUM

ALTIN KİTAPLAR www.rantey.org

2. Basım

KİTABIN ORJİNAL ADI
YAYIN HAKLARI

CRY WOLF
WILBUR SMITH
ONK Telif Hakları Ajansı
© ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
ve TİCARET A.Ş.

Bu kitabın her türlü yayın hakları
Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ ve
TİCARET A.Ş.'ye aittir.

BASKI

2. BASIM / 2002
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar □ İSTANBUL

ISBN 975 □21 □0206 □9

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ

Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu işhanı
Cağaloğlu □ İstanbul

Tel: (0212) 513 63 65 □ 526 80 12

520 62 46 □ 513 65 18

Faks: (0212) 526 80 11

www.altinkitaplar.com

info@altinkitaplar.com.tr

WILBUR SMITH

BİR AVUÇ KUM

TÜRKÇESİ

GÜLTEN SUVEREN

Yazarın Yayınevimizden Çıkan Kitapları:

BENCİL (Courtney Dizisi)
FIRTINA (Courtney Dizisi)
BİR SERÇE DÜŞTÜ (Courtney Dizisi)
ALEV KIYLARI (Courtney Dizisi)
HÜKME DENLER (Courtney Dizisi)
GAZAP (Courtney Dizisi)
ŞİMDİ ÖLMEK ZAMANI (Courtney Dizisi)
TUZAK (Courtney Dizisi)
YİRTICI KUŞ (Courtney Dizisi)
MUSON YAĞMURLARI (Courtney Dizisi)

LEOPAR KARANLIKTA AVLANIR (Ballantyne Dizisi)
MELEKLERİN GAZABI (Ballantyne Dizisi)
ŞAHİN (Ballantyne Dizisi)

LANETLİLER KÖRFEZİ
MACERACILAR
ŞEY TAN ÇİĞLİĞİ
BİR AVUÇ KUM
DENİZ KADAR AÇ
VAHŞİ ADALET
FİLLERİN ŞARKISI
GÖKLERİ SÜSLEYEN KARTAL
NEHİR TANRISI
YEDİNCİ PAPIRÜS

JUke Barton'a göre bütün makineler dişiydi; onlarda kadınlara öz-
gü çekicilik, zekâ ve şirretlik vardı. Bu yüzden mango ağaçlarının altın-
da duran araçları görür görmez, bunlar Demir Lady'ler, diye düşündü.
Majesteleri hükümetinin satışa çıkardığı eski, hurda araç gereçlerden
uzakta duruyordu onlar. Aylardan mayıstı ve sözüm ona serince sayı-
lacak bir mevsimdeydiler, ama gökyüzünün bulutsuz olduğu o sabah,
Dar es Salaam bir fırından farksızdı. Jake, Lady'leri incelemek için
mangoların gölgesine girince derin bir oh çekti.

Çevresi kapalı avluya bir göz attığında, kendisinden başka kimse-
nin bu beş araçla ilgilenmediğini fark etti. Oradakiler daha çok kırılmış
kürekler, kazmalar, sıra sıra duran eski el arabaları ve o tür şeylerle il-
gileniyorlardı.

Genç adam yine Lady'lere dönerek tropiklere uygun ince köstebek
derisi ceketini çıkarıp bir mango ağacının dalına astı. Lady'ler durum-
ları bozulmuş soylulardı. Sert ama biçimli hatları aşınmış, solmuş bo-
yalar ve yer yer beliren paslar yüzünden bozulmuştu. Yaşlanmış ek-
lemlerinden sızan benzin ve makine yağı, tozlarla karışıp siyah çizgi-
ler, topaklar oluşturmuştu.

Jake onların soyunu ve tarihini biliyordu. Gereçlerinin durduğu çan-
taya uzanırken geçmişlerini düşündü. Uсталığın bu beş olağanüstü ör-
neği, Tanganika sahilinde çürüyordu. Şasilerini Schreiner yapmıştı.
Maksim makineli tüfeğinin yerleştirildiği küçük, dik kubbe şimdi boş bir
göz çukurundan farksızdı. Araç kurşun geçirmeyen kalın plakalarla
kaplanmıştı. Ayrıca düşman ateşinden korunmak amacıyla radyatörün
üstü çelik kepenklerle örtölüydü. Ortaları maden kaplı olan tekerlekler

yekpare lastikti. Jake motorları söküp alacağı ve aşınmış ama bunca yıl cesaretle dayanmış olan karoseri atacağı için üzüntü duydu. Gençliklerinde zeki Alman komutanı Von Lettow □ Vorbeck'i Doğu Afrika'nın geniş düzlükleri ve sarp tepelerinde kovalamış olan Demir Lady'ler, böyle bir laubaliliği hak etmemişlerdi. Issız topraklardaki dikenler, zırhlı beş aracın boyalarını çizmiş, zırhların üstünden seken kurşunlar da küçük çukurlar açmıştı.

Alay sancaklarını dalgalandırıp arkalarında toz bulutları bırakarak savaşa giren, makinelileriyle etrafı tarayarak Alman askerlerinin dehşete kapılıp önlerinde çil yavrusu gibi dağılmasını sağlayan zırhlı araçlar, o dönemde en parlak günlerini yaşamışlardı.

Daha sonra motorları değiştirilmiş ve bunlara 6.5 litrelik Bentley'ler konulmuştu. Lady'ler gözden düşerek sınırdaki devriye görevine verilmişlerdi. Hoyrat sürücüler yüzünden zamanla bu duruma gelmişler ve 1935 yılının mayıs ayında da satılmak üzere hükümet tarafından buraya gönderilmişlerdi. Gelgelelim Jake en acımasız hoyratlığın bile motorları bozamayacağını biliyordu. Onu ilgilendiren de bu motorlardı.

Ameliyata hazırlanan bir operatör gibi gömleğinin kolları kıvrıp, «Hazır olsanız da olmasanız da Jake geliyor, kızlar,» diye mırıldandı.

Kalın kemikli, uzun boylu genç adam, zırhlı aracın üstüne eğilerek büyük bir zevk ve ilgiyle çalışmaya başladı. Dost ifadeli dudaklarını büzmüş, *Tiger Ragcaz* parçasının başını ısılıkla tekrarlayıp duruyordu.

Kısa sürede kalın toz tabakası ve yağlı pislik altında kalmış Bentley motorunu ortaya çıkardı. Ona bakarken, «Ah ne de güzel!» diye fısıldadı. Kalın parmaklı elleriyle motora adeta okşar gibi dokundu. «O namussuzlar canına okumuşlar, sevgilim. Ama yine eskisi gibi çalışacaksin. Buna söz veriyorum.»

Doğrulup sırayla bütün zırhlı araçlara baktı. Sonuncuya geldiğinde, üçünü çalışır duruma getirebileceğini anlamıştı. Belki dördüncüyü de kurtarabilecekti. Ama birinin durumu umutsuzdu. Motor çatlayarak ortadan ayrılmıştı. Diğer iki arabanın karbüratör takımları yoktu. Ama

birini parçalanmış motordan filan alabilirdi. Yalnız bir karbüratör takımı daha gerekliydi. Dar es Salaam'da bunu bulmak da olanaksızdı. Bunun üzerine, «Kesinlikle üç motor,» diye kararını verdi. «Tanesi yüz on sterline satarım. Yüz sterlin kadar harcama yapsam, iki yüz otuz sterlin kazancım olur. Bu zor günler için hiç de fena para değil.» Az sonra araçların satılmak üzere çıkarılacağı açık artırmada taşıt başına yirmi sterlin sürmeyi planlıyordu.

Arka cebinden çıkardığı saate bir göz attı. Açık artırmanın başlamasına henüz iki saatten fazla zaman vardı. Çantasını zırlı çamurluğun üstüne bırakıp içinden bir İngiliz anahtarı seçerek hemen işe koyuldu.

Yarım saat sonra başını motorun üstünden kaldırıp ellerini üstü-püyle silerek aracın önüne koştu. Krankı çevirirken sağ kolundaki güçlü kaslar kabardı. Ağır motor geri teperek birden çalışmaya başladı. O anda krank Jake'in elinden fırladı. Az kalsın adamın başparmağını da koparıyordu.

Jake, «Tanrım, tam bir yırtıcı kedisin!» diye bağırdı. Tarete çıkıp kontağı kapattı. Az sonra tekrar çalıştırdığında, motor yine sert bir ses çıkardı, ama ardından uyumla çalışmaya başladı. Terlemiş, yüzü kızarmış olan adamın yeşil gözleri sevinçle parlıyordu. «Ah güzelim. Sen Tanrı'nın belası bir kaltaksın!»

Arkasından bir ses, «Bravo,» deyince Jake irkilerek döndü. O ara avluda başkalarının olduğunu unutmuştu. Birden utanç duyduğu için kaşlarını çatarak bir mango ağacına dayanmış duran zarif görünüşlü adama baktı.

Yabancı, «Harika bir gösteri,» deyince, Jake'in saçları diken diken oldu. Yabancı üst tabakadan olan İngilizler gibi konuşmuştu.

Adam pahalı türden krem rengi bir keten takım elbise, kahverengi beyaz ayakkabılar giymişti. Başındaki beyaz hasır şapkanın geniş kenarı yüzünü gölgeliyordu. Ama Jake yine de onun dostça gülümsediğini fark etti. Yüz hatları soylu ve düzgündü. Klasik anlamda yakışıklı sa-

yılırdı. Bu yüzün pek çok kadını heyecanlandırmış olduğu belliydi. Sesi de yüzüne uyuyordu. Adam üst düzeyli bir devlet memuru olabilirdi. Ya da Dar es Salaam'daki alaydan bir subay... Ne olursa olsun üst tabakadan olduğu kesindi, ingilizlerin nerede eğitim gördüklerini ve toplumdaki yerlerini açıklayan ince, verev çizgili kravat da bunu doğruluyordu.

«Motoru çalıştırmak fazla vaktinizi almadı.» Adam zarif bir tavırla mango ağacına dayanmış bir elini de ceketinin cebine sokmuştu. Tekrar gülümseyince, Jake onun gözlerindeki alay ve kafa tutmayı fark ederek yanılmış olduğunu anladı. Karşısındaki, o kukla gibi adamlardan değildi. Bu alaycı gözler bir korsana aitti ve gölgelerde parlayan bir bıçak kadar da tehlikeliydi.

«Diğerlerinin de iyi durumda olduğundan kuşku yok.» Aslında açıklama değil bir soruydu bu.

«Yanıyorsun, ahbab.» Jake rahatsız olmuştu. Bu şık adamın beş hurda taşıyla ilgileneneğini düşünmek saçmaydı. Ama ilgileniyorsa, Jake ona araçların değerini açıklayan bir gösteri yapmıştı. «Sadece bu çalışıyor. Üstelik içi berbat halde. Sesini dinle. Çılgın bir marangoz gibi sesler çıkarıyor.» Eğilip motoru susturdu. Sonra aracın önünde durarak, «Teneke!» diye homurdanıp ön tekerleğin yanına tükürdü. Ama üstüne tükürmemiş, buna içi elvermemişti. Gereçleri toplayıp çantasına koydu. Ceketini de omzuna atarak İngilize tekrar bakmadan avlunun kapısına doğru gitti.

«Öyleyse açık artırmaya girmeyeceksin demek, dostum?» İngiliz ağaçtan ayrılmış yanında yürüyordu.

«Yok canım.» Jake aşağı gören bir tavırla konuşmaya çalışmıştı. «Ya sen?»

«Hurda haline gelmiş beş zırlı arabayı ne yapayım?» Adam hafif sesle gülüp devam etti. «Amerikalısın, değil mi? Teksaslı mısın?»

«Mektuplarımı okuduğun anlaşıyor.»

«Makine mühendisi misin?»

«Olmaya gayret ediyorum.»

«Sana bir içki ikram edebilir miyim?»

«Bunun yerine parasını ver. Bir trene yetişmem gerekiyor.»

Adam, «Öyleyse yolun açık olsun,» diye cevap verdi. Jake de kapıdan Dar es Salaam'ın öğle güneşinde kavrulan tozlu yoluna çıktı. Arkasına hiç bakmadan ilerledi. Böylece oradan kesinlikle ayrıldığını belirtmek istiyordu.

Jake ilk köşedeki kahveye girerek gizlendi. Ismarladığı Tusker birası kan kadar sıcaktı. Endişeyle düşünürken içkisini yudumladı. İngiliz onun garip bir duyguya kapılmasına neden olmuştu. Adamın araçlarla sadece merak yüzünden ilgilenmediği belliydi. Jake'in bu durumda araba başına yirmi sterlinden daha fazla vermesi gerekebilirdi. Ceketinin iç cebinden dünyadaki tüm servetinin bulunduğu eski domuz derisi cüzdanı çıkardı. Masanın altında parasını saydı.

Beş yüz yetmiş sterlini, üç yüz yirmi yedi doları ve dört yüz doksan Doğu Afrika şilini vardı. Bu kadar parayla o şık İngilizle başa çıkamazdı. Yine de, birasını içen Jake'in çene kasları kararlılıkla gerilmişti.

Binbaşı Gareth Swales iriyarı Amerikalının tekrar avlu kapısından girdiğini görünce, hafifçe düş kırıklığına uğradıysa da hiç şaşırmadı. Kendisini göstermemeye çalışan adamın, yaşlı kadınların çay partisine gizlice girmeye kalkışan bir boksöre benzediğini düşünüyordu.

Gareth Swales mango ağaçlarının altında, ters çevirip üstüne mendil yaydığı bir el arabasına oturmuş, şapkasını da çıkarmıştı. Dikkatle kesilmiş ve taranmış saçları kızılımsı altını andıran bir renkteydi ve bu parlak saçların şakaklarında beyaz teller belirmişti. Aynı renkteki bıyığı üst dudağının biçimine uyuyordu. Yüzü tropikal güneşinden iyice koyulaştığından mavi gözleri hemen dikkati çekiyordu. Alıcıların toplandığı mango ağaçlarının altına giden Jake'e baktıktan sonra, kaderine razı olarak içini çekti ve yine üstünde hesap yapmakta olduğu zarfa döndü.

Durumu kötüydü son on sekiz ay ona hiç de iyi gelmemişti. Mukden'de Çinli komutana teslim etmeye hazırlandığı yük, Liao Nehri'nde

Japon gambotu tarafından yakalanmıştı. Bu yüzden de Svales'in on yılda topladığı sermayesi kuş olup havaya uçmuştu. Dar es Salaam limanının 4 numaralı ambarındaki malı ele geçirmek için de türlü oyunlar çevirmesi gerekmişti. Alıcılar on iki gün sonra geleceklerdi. Bunlara beş de zırhlı araç katmak iyi kazanç sağlayabilirdi.

Tanrım, zırhlı araçlar, diye düşündü. Bunlara kendim fiyat biçebilirim. Müşterilerim için bundan daha iyisi sadece uçaklardır.

Gareth o sabah bakımsız kalmış, berbat haldeki zırhlı araçlara al-dırmamıştı. Tam geri döneceği sırada ön kısımdan dışarıya uzanan güçlü bir çift bacağı görmüş ve az sonra da motor sesini duymuştu. Şimdi onlardan hiç olmazsa birinin çalıştığını biliyordu. Biraz parlak boya ve yerine yerleştirilecek yeni Vickers makineli tüfeği sayesinde beş araç da şahane görünürdü. Aracı çalıştırarak makineliyle de ateş ederse, yaşlı prens hemen kesesini çıkarıp etrafa altınlar saçmaya başlardı.

Gelgelelim o Tanrı'nın belası Amerikalıyla uğraşması gerekiyordu. Bu yüzden daha çok paradan çıkabilirdi. Ama yine de Gareth fazla endişeli değildi. O adam bir biranın parasını bile güç bulacak bir tipe benziyordu. Şapkasını giyip ağzından çektiği ince yaprak sigarasının külüne bakarak yerinden kalktı ve ağır ağır gruba yaklaştı.

Başına bembeyaz bir türban takmış, sakallı, ufak tefek bir Sih olan açık artırma memuru, en yakındaki zırhlı aracın üstüne küçük bir kara kuş gibi tünemişti. Kendisine ifadesiz ve camlaşmış gözlerle bakan insanlara yalvarır gibi konuşuyordu. «Haydi beyler! Tatlı bir sesin, 'On sterlin,' diye bağırdığını duyayım hele. Bu şahane taşıtların her biri için 'On sterlin' diyen var mı?» Başını yana eğerek bekledi, ama kimse kı-mıldamadı ve ses çıkarmadı.

«Beş sterlin lütfen? Lütfen biri 'Beş sterlin' der mi? İki sterlin on şilin beyler... Sadece elli şiline bu şahane makineleri, bu eşsiz, bu güzel...» Birden susup çikolata rengi elini alnına götürdü. «Lütfen bir fiyat verin, beyler.»

Teksaslı vurgusuyla konuşan biri seslendi. «Bir sterlin.»

Sih birden canlandı. «Bir sterlin verdiler. 'İki sterlin' diyen var mı? Yükselten yok mu? Bir sterline satıyorum.»

Gareth Swales yaklaşınca insanlar saygıyla iki yana çekilip ona yol verdiler. «İki sterlin.» Sesi yumuşaktı. Ama sessizlikte yüksek çıkmıştı. Jake'in kasları gerildi, ensesi kızardı. Sonra başını çevirerek ön sıraya ulaşmış olan İngiliz'e baktı.

Gareth, Jake'in kötü bakışına şapkasını hafifçe kaldırıp gülümseyerek karşılık verdi.

Hintli, iki adam arasındaki çekişmeyi hemen sezerek canlandı. «İki sterlin verdiler,» diye şakıdı.

Jake homurdandı «Beş.»

Gareth, «On,» diye mırıldanınca, Jake kontrol edemediği yakıcı bir öfkeye kapıldı. Bu duyguyu iyi bilirdi. Engel olmaya çalıştıysa da başaramadı; kontrolünü yitirerek bağırdı. «On beş.» O anda bütün başlar ince İngiliz'e döndü.

Gareth nazik bir tavırla başını eğdi.

Sih sevinçle atıldı. «Yirmi. Yirmi verdiler.»

«Ve beş.» Jake öfkesi arasında bu İngilizin Demir Lady'leri almasına izin veremeyeceğini hissediyordu. Araçları satın alamazsa yakacaktı.

Sih bir ahununkini andıran gözlerini Gareth'e dikti. «Otuz mu efendim?» Gareth gülümseyerek yaprak sigarasını salladı ama hafif bir endişeye kapılmıştı. Amerikalının verebileceğini sandığı parayı çoktan aşmışlardı.

«Ve beş daha.» Jake'in sesi öfkeden hırıltılı çıkıyordu. Cüzdanındaki parayı son meteliğine kadar verse arabaları alacaktı.

«Kırk.» Gareth'in gülüşünde bir zorlama vardı artık. Hemen hemen kendi sınırına yaklaşmıştı. Bütün mali kaynaklarını uzun süre önce sağlamış bulunuyordu.

«Kırk beş.» Jake'in sert sesinden uzlaşmayacağı belliydi.

«Elli.»

«Elli beş.»

«Altmış.»

«Bir beşlik daha.» Jake sınırı geçmiş, artık pırıltılı şilinleri de feda etmeye başlamıştı.

Gareth Swales, «Yetmiş,» diye mırıldandı. Burada kalacaktı. Araçlardan kolaylıkla sağlayabileceği parayı elde etme umudunu üzüntüyle kafasından çıkardı. Bütün serveti üç yüz elli sterlindi. Daha fazla para süremezdi. Taşıtları kolay yoldan elde edememişti. Deneyebileceği bir düzine yol daha vardı. Bunlardan biri sayesinde araçları alacaktı. Hem her birini bin sterline de satabilirdi. Birkaç yüz sterlini olmadığı için bu kazancı kaçırmak niyetinde değildi.

Jake, «Yetmiş beş,» derken kalabalık heyecanla mırıldandı ve gözler Binbaşı Gareth Swales'e gitti.

Sih hevesle, «Beyefendiler seksen veriyor musunuz?» diye sordu.

Gareth zarif bir hareketle fakat üzüntüyle başını salladı. «Yök, sevgili dostum. Bu sadece bir kapristi.» Jake'e gülümsedi. «Bunların sana büyük mutluluk getireceğini umarım.» Kapiya doğru yürüdü. O ara Amerikalıya yaklaşmasının anlamı yoktu. Adam korkunç öfkeliydi. Gareth onun duygularını yumruklarını sallayarak açıklayan bir tip olduğunu sezmişti. Zaten Gareth Swales çok uzun zaman önce sadece budalaların dövuştüğünü, akıllı adamlarınsa onları dövuştürecek olanakları sağlayıp kazançlı çıktıklarını öğrenmişti.

Jake Barton, İngilizli ancak üç gün sonra gördü. O arada Demir Lady'leri kentin eteğinde bir yere çekmiş ve Afrika'nın maun ağaçlarının altına, akarsuyun yanına bir kamp kurmuştu. Sonra çalışmaya başlamış ve üçüncü gün öğleden sonra üç Bentley'i de işletmeyi başarmıştı. Kereste bloklarının üstüne yerleştirmiş olduğu motorlar, sevgi dolu elleri sayesinde eskisi gibi pırıl pırıl olmuşlardı.

Gareth Swales üçüncü gün öğleden sonra, o uyku veren sıcakta Jake'in kampına girdi. Terlemiş, yarı çıplak zencilerin çektiği ricksha'ya

rahatça yerleşmiş olan adam iyi kesimli, beyaz keten elbisesiyle sıcacığı hissetmezmiş gibiydi.

Jake ayarlamakta olduğu motordan başını kaldırdı. Bele kadar çıplaktı ve kolları makine yağından simsiyah olmuştu. Omzundan, göğsünden terler süzülüyordu. Yumuşak sesle, «Durmak zahmetinde bile bulunma,» diye mırıldandı. «Yoluna devam et, ahbap.»

Gareth ona tatlı tatlı gülümseyerek yanında duran üstü buzdan buğulanmış şampanya kovanını kaldırdı. Kovanın ağzından bir düzine Tusker marka bira şişesinin boynu gözüküyordu. «Barış armağanı, dostum.» Susuzluktan boğazı kuruyan Jake bir an bile konuşmadı. «Hiçbir çıkara bağlı olmayan bir armağan. Ne dersin?»

Jake Barton bu yapışkan sıcakta işine iyice daldığı için üç gündür doğru dürüst su bile içememişti. Hele böyle buzlu birayı hiç düşünmezdi. İsteğinin şiddetinden gözleri sulandı.

Gareth yerlilerin çektiği arabadan inip bir kolunun altında şampanyaya kovasıyla yaklaşarak, «Svales,» dedi. Binbaşı Gareth Svales.» Elini uzattı.

«Barton. Jake.» İngilizin elini tuttu Jake ama gözleri kovadaydı.

Yirmi dakika sonra Jake maun ağaçlarının altına yerleştirilmiş olan içi sıcak su dolu küvetteydi. Tusker şişesi hemen elinin yakınında duruyor, göğsünü sabunlarken neşeli neşeli ılık çalıyordu.

Gareth bir şişeyi açıp birayı yudumlayarak, «Ne yazık ki, biz işe ters başladık,» dedi. Kristal bir kadehteki Dom Perignon şampanyasını içer gibi bir hali vardı. Güneşten rengi solmuş çadırın perdesinin altında, Jake'in tek branda koltuğunda oturuyordu.

«Ahbap, az kalsın yanlışlıkla popona tekmeyi yiyecektin.» Fakat Tusker'le yumuşayan adamın tehdidinde öfke yoktu.

Gareth, «Neler hissettiğini iyi anlıyorum,» diye cevap verdi. «Ama bana açık artırmaya gireceğini söylemedin. Bana gerçeği söyleseydin bir anlaşmaya varırdık. Senin ciddi olduğunu anlar anlamaz geri çekildim. Seninle daha sonra ikimiz için de kazançlı bir anlaşma yapacağım»

mızı biliyordum. Onun için, işte buradayım. Seninle bira içiyor ve iş konuşuyorum.»

Jake söylendi. «Sen konuşuyorsun. Ben sadece dinliyorum.»

«Doğru.» Gareth tabakasını çıkarıp dikkatle bir yaprak sigarası seçti ve eğilerek Jake'in istekli dudaklarının arasına sıkıştırdı. Kibriti botunun tabanında yakıp Jake'e doğru uzattı.

«Anladığıma göre, bu araçlar için bir müşterin var. Öyle değil mi?»

«Hâlâ dinliyorum.» Jake büyük bir zevkle yaprak sigarasının dumanını üfledi.

«Fiyat da kararlaştırıldı kuşkusuz. Ama ben bundan daha fazlasını vermeye hazırım.»

Jake ağzından yaprak sigarasını çekerek ilk kez dikkatle Gareth'i süzdü. «Beş arabayı da şimdiki durumda o fiyata alacaksın demek?»

«Tamam.»

«Ya sana onlardan sadece üçünün çalıştığını ve ikisinin berbat halde olduğunu söylersem?»

«Bu önerimi etkilemez.»

Jake uzanıp Tusker birasını bitirdi. Gareth bir şişe daha açıp onun eline verdi.

Jake kafasından bu öneriyi geçirdi hemen. Anglo Tanganika Şeker Şirketi'yle açık bir anlaşma yapmıştı. Buna göre, her biri yüz on sterlin olmak üzere benzinle çalışan şeker kamışı ezicileri sağlayacaktı onlara. Üç arabadan alabileceği sadece üç yüz otuz sterlin, İngiliz ise beşini de almak istiyordu ve fiyat konusunda anlaşacaklardı. Adamı biraz yumuşatmaya karar verdi. «Motorları onarmak için canım çıktı.»

«Bunu görüyorum.»

«Her biri için yüz elli sterlin. Yani toplam yedi yüz elli.»

«Motorları yerlerine koyup arabaları temizleyeceksin, değil mi?»

«Tabii.»

Gareth, «Tamam,» dedi. «Seninle anlaşacağımızı biliyordum.» Birbirlerine gülümsediler. «Hemen bir satış senedi hazırlayayım.» Cebin□

den bir çek defteri çıkardı. «Sonra sana satış bedelini kapsayan özel çekimi vereyim.» Jake'in gülüşü silindi. «Neyini?»

«Piccadilly'deki Coutts Bankası'ndan parayı alabilmen için çek.»

Gareth Swales'in Coutts Bankası'nda hesabı olduğu doğruydu. Son hesaba göre, bankaya on sekiz sterlin on yedi şilin borcu vardı ve banka müdürü ona kırmızı mürekkeple sert bir mektup yazmıştı.

Gareth çek defterini salladı. «Bu, İngiltere Bankası kadar sağlam.» Çekin Londra'ya gitmesi üç hafta alırdı. Karşılığı olmadığı anlaşılana kadar da kendisi çoktan Madrid'e varırdı. O bölgede çok kazançlı bir iş geliştirmekteydi. O güne dek Gareth'in de bu işten yararlanacak sermayesi olurdu.

Jake yaprak sigarasını ağzından çekti. «Çekler beni tuhaf etkiler. Hemen kaşınmaya başladım. Senin için sakıncası yoksa yedi yüz elliyi nakit olarak ver.»

Gareth dudaklarını büzdü. Anlaşılan iş o kadar kolay olmayacaktı. «O zaman çeki tahsil etmek biraz vaktimi alacak.»

Jake, «Acelemin yok,» diyerek ona gülümsedi. «Yarın öğleye kadar istediğin saatte parayı getirebilirsin. Anlaşma yaptığım kimseye aracılığı öğleüzeri teslim edecektim. Daha önce parayla gelirsen bunları alırsın.» Birden etrafa sular saçarak küvette ayağa kalkınca, zenci uşağı ona bir havlu uzattı.

Gareth, «Akşam yemeği için bir planın var mı?» diye sordu.

«Abou'nun aslanları öldüren yahnisini pişirdiğini sanıyorum.»

«Royal'de konuşum olmaz mısın?»

Jake makul bir tavırla, «Bedava biranı içtim. Neden yemeğini yemeyeyim?» diye sordu.

Royal Otel'i'nin yemek salonunun tavanı yüksekti ve pencerelerine de sineklikler takılmıştı. Tavandaki vantilatörler sıcak havayı sözde soğutmaktaydı. Gareth Swales çok iyi ikram biliyordu. Hem çekiciliği de dayanılacak gibi değildi. Seçtiği yemekler ve şaraplar Jake'in iyice ne

şelenmesine yol açmıştı. Bu yüzden iki eski dost gibi gülüyorlardı. Hem ortak tanıdıkları olduğunu anlayınca da sevinmişlerdi. Bunlar dünyanın türlü yerinde barmenlik yapan ya da randevuevi işleten kimselerdi. Üstelik başlarına gelenler de birbirine benziyordu.

Gareth, Venezuela'da bir devrim lideriyle iş yaparken, Jake aynı ülkede bir demiryolu döşenmesine yardım etmişti. Jake, Çin'e işleyen bir gemide başmakiniistken, Gareth Sarı Nehir'de Çin Komünistleriyle ilişki kurmuştu.

İkisi de aynı zamanda Fransa'da bulunmuşlardı. O korkunç günde, Amiens'deki Alman makineli tüfekleri Gareth Svales'in binbaşılığı terfiini sağlarken, Jake dört mil aşağıdaki Amerikan Üçüncü Ordu su'nun desteklediği Kraliyet Tank Birliği'nde bir çavuş olarak dövüş müştü.

Bu arada hemen hemen aynı yaşta olduklarını anladılar. İkisi de henüz kırkına gelmemişti, ama o kısa süreye pek çok yolculuk ve deneyimi sığdırmışlardı.

Yine birbirlerinde daima yeni maceralara atılmalarına neden olan aynı huzursuzluğu da sezdiler. Hiçbir yerde ya da bir işde kök salacak kadar kalamıyorlardı. Onları bağlayan çocuk, eş veya nesne yoktu. Her yeni maceraya hevesle atılıyor ve pişmanlık ya da üzüntü duymadan yine uzaklaşıyorlardı. Daima ileriye gidiyor ve hiç geriye bakmıyorlardı.

Birbirlerini biraz anlayınca karşılıklı saygı duymaya başladılar. Yemeğin ortasına geldiklerinde, birbirlerinden farklı yanlarını aşağı görmüyorlardı artık. Ne Jake adamın züppe bir ingiliz olduğunu düşünüyor, ne de Gareth onun bir Yanki olduğuna aldırıyordu. Fakat bu, Jake'in Gareth'in çekini kabul edeceği ya da Gareth'in beş zırhlı arabayı elde etmekten vazgeçtiği anlamına gelmezdi.

Sonunda Gareth balon kadehteki son birkaç damla konyayı içerek cep saatine baktı. «Henüz dokuz. Yatmak için çok erken. Şimdi ne yapalım?»

«Madam Cecil'de iki yeni kız var. Posta gemisiyle geldiler.»

Gareth bu öneriyi beğenmedi. «Daha sonra belki. Hemen yemek üstüne midemde yanma yapar. Birkaç el atmaya ne dersin? Genellikle kulüpteki oyunlar fena olmaz.»

«Oraya gidemeyiz. Üye değiliz.»

«Orası Londra'daki kulübünün üyelerini kabul eder, dostum. Seni de konuğum olarak götürürüm.»

Bir buçuk saat kadar oyun oynadılar. Jake bundan zevk almaktaydı. Genellikle barın arkasındaki odada, makine dairesinde ve bu tür pis yerlerde kumar oynadığı için kibar kulübü beğenmişti. Koyu tahta kaplamaları, büzgülü kadife perdeleri, iç karartıcı yağlı boya tabloları olan bu salonda sessizlik hüküm sürüyordu. Üç bilardo masasından topların hafif sesi geliyordu yalnızca. Oyun için ceketlerini çıkarmış olan smokinli adamlar, yeşil çuha kaplı masaların üstüne eğilerek istakalar□ la toplara vuruyorlardı. Diğer tarafta da üç masada briç oynanmaktaydı. Oyuncular hafif sesle ve üst tabakadan İngilizlere özgü vurguyla konuşuyorlardı. Jake onların siyah smokinleri, beyaz gömlekleri ve siyah papyonlarıyla penguenlere benzediklerini düşündü.

Poker masasındaki beş kişiden sadece Jake gece kılığında değildi. Oyunculardan üçüne bayılmıştı. Bunlardan biri Afrika'daki vahşi hayvanları silip süpürmeye gelen bir lorddu. Bu centilmenin bir tiki vardı. Eline üç eş kart ya da daha iyisi geldi mi, sağ gözü seğirmeye başlıyordu. Bu durumu belli eden kusura karşın, yine de şansını sayesinde en fazla parayı o kazanmıştı. Jake de kazançlıydı.

Yüzü güneşten iyice yanmış ve kırışmış olan kahve yetiştiricisi de eline iyi kart geldiğinde farkına varmadan hafifçe içini çekiyordu. Ja□ ke'in sağında da yüzü sıtmalılı gibi sarı, saçları seyreliymiş yaşlıca bir devlet memuru vardı. O da kazanacağına inandığı an terliyor, ama bu umutları ender olarak gerçekleştiriyordu.

Jake bir saatte dikkatli oyunu sayesinde yüz sterlinden biraz fazla kazanmayı başarmıştı. Onun için yemeğini sindirirken hayatından çok memnun ve mutlu oturuyordu. Kendisini tek rahatsız eden yeni dostu ve kulübe girmesini sağlayan adamdı.

Gareth Swales ise pek rahattı. Lordla sanki eşitmiş gibi konuşuyor, çiftlik sahibine lütfen nezaket gösteriyor ve kaybeden devlet memurunun derdini paylaşmış gibi tavır takınıyordu. Kendisi ne önemli bir para kazanmış, ne de kaybetmişti, ama kartları etkileyici bir şekilde karıştırıyordu. Uzun parmaklı, bakımlı ellerinin arasında kartlar göze kafa tutan bir hızla karışıyordu. Jake kartlar ne zaman Binbaşı Gareth Swales'e geçse, çaktırmadan dikkatle bakıyordu. Kart düzen biri, sihirbaz kadar ustada olsa, iskambilleri karıştırırken yüzlerini görmeden bunu başaramazdı. Gareth ise kartları karıştırırken yüzlerine bir göz bile atmıyor, hatta kartları karıştırırken konuşuyor ve diğerlerinin suratlarına bakıyordu. Jake biraz rahatlamaya başlamıştı.

Kahve yetiştiricisi kartları dağıtırken Jake'e bir floş verdi. Kumara büyük bir merakı olan devlet memuru da sıra kendisine gelince yirmi sterlin sürdü. Sonra kaybettiğini anlayınca fildişi fişleri pota bıraktı. Jake de fişleri çekip dikkatle üst üste dizdi.

Gareth, «Yeni bir deste açalım,» diyerek parmağını kaldırıp bir garsona işaret etti. «Belki şansımızı değiştirir.»

Gareth yeni destenin mühürünü masadakilere gösterdikten sonra başparmağının tırnağıyla yırttı. Üstünde bisiklet tekerleği deseni olan kartları yelpaze gibi açıp jokerleri çıkardı. Kartları karıştırırken de çok komik ve aynı zamanda çok açık saçık bir hikâyeye başladı. Bunu izleyen kahkahalar arasında da kartları dağıtmaya başladı. Yalnız Jake onun hikâyeyi anlatırken desteyi birkaç kez ikiye ayırıp karıştırdığını ve her seferinde de bileklerini hafifçe büküğünü görmüştü. Böylece yüzleri açılan kartlara bakmıştı tabii.

Baron yüksek sesle gülerek kartlarını alıp baktı. Gülerken boğulacak gibi oldu ve gözü seğirmeye başladı. Karşı taraftan kartlarını kapa□

tan kahvecinin iç çekişi geldi. Adam kartlarını iki eliyle gizlemişti. Jake'in sağında oturan devlet memurunun yüzü cılganmış sarı fildişi gibi parlıyor ve alnından akan terler burnundan süzülüyordu. Ama adam smokin gömleğine damlayan terlere aldırıyordu. Gözlerini kartlarına dikmişti.

Jake kendi eline bakıp üç damı görünce içini çekti ve hikâyesine başladı. «Harvest Maid'de başmakiniştken, kaptan Kowloon'da gemiye pek şık bir adamı davet etti. Kumara oturduk. Sürülen paralar durmadan yükseliyordu. Gece yarısından biraz sonra o adam korkunç bir el dağıttı.»

Kimse Jake'in hikâyesini dinler görünmüyordu. Hepsi de elindeki kartlara dalmıştı.

«Kaptana dört ruva geldi. Ben dört vale aldım ve gemi doktoru da sadece dört onlu aldı.» Gareth Swales devlet memurunun istediği iki kartı verirken, Jake susup damları sıraya dizdi.

«O adam daha sonra sadece tek kart aldı ve çılgınca para sürmeye başladı. Neyimiz var, neyimiz yok sürüyorduk. Teşekkürler, dostum. Ben de iki kart alacağım.»

Gareth karşıdan iki kartı Jake'in önüne attı. Amerikalı da elindeki iki kartı bir yana bırakıp bunları aldı.

«Söylediğim gibi, neredeyse sırtımızdaki çamaşırları bile çıkarıp sürecektik. Ben bin dolardan daha fazla sürmüştüm...» Jake yeni kartları açınca gülüşünü zorlukla gizledi. Dört dam kendisine bakıyordu. «O anda borç senetleri imzaladık. Gelecek aylıklarımızı da vereceğimizi söyledik. O adam oyunu yükseltmemize ses etmiyor ve her sürülen parayı karşılıyordu...»

Gareth barona bir kart verdi ve kendisi de bir kart aldı. Artık hepsi de Jake'i dinliyor, gözleri Jake'in dudaklarından ellerindeki kartlara gidip geliyordu.

«Neyse sonunda kartlar açıldı. Masanın ortasında tepeleme para yığılıydı... neredeyse tavana değecekti. O adam floş çıkararak hepimi□

zi yendi. Kaptanla benim şoktan kurtulabilmemiz için on iki saat gerekti. Ancak o zaman olasılıkları saptayabildik. Bir elde üç kişiye kare ve birine floş gelmesi olasılığı on altı milyonda birdi. Gidip onu aradık. Adam bizim zorlukla kazandığımız altınları Peninsula Otel'i'nde harcıyordu. Biz de o sırada denize açılmaya hazırlanıyorduk. Kazanlarımız soğumuştı. Adamı kazanın üstüne oturtup fayrap ettik. Onu bağlamamız gerekti tabii. Birkaç saat sonra adamın dibi iyice kızardı.»

Baron hayretle bağırdı. «Tanrım ne korkunç!»

Jake başını salladı. «Öyle. Makine dairem leş gibi kokmuştu.»

Masaya derin bir sessizlik çöktü. Hepsi de bir patlama olacağını anlamıştı. Bir suçlama yapılmış ama çoğu bunun ne olduğunu seze□ memişti ve kimin suçlandığını da bilemiyorlardı. Kartlarını, koruyucu birer kalkan gibi tutarak kuşkuyla birbirlerine baktılar. Atmosfer çok yoğunlaştığı için zarif salonda bir gerilim oldu ve diğer masalardaki oyuncular da durup başlarını kaldırdılar.

Gareth Swales salonun her köşesinden duyulacak bir sesle, «Bay Barton birinin hile yaptığını söylemeye çalışıyordu sanırım,» dedi.

Böyle bir yerde söylenen bu sözlerin sonucu korkunç olacaktı ve dehşete kapılan adamlar içlerini çektiler. Hepsinin de yüzü solmuştu. «Bay Barton'la aynı kanıda olduğumu söylemek zorundayım.» Öfkeli bir pırıltıyla yanan mavi gözler, yanında oturan şaşkın barona döndü. «Bize kazandığınız paranın ne kadar olduğunu söylemek lütfunda bulunur musunuz acaba?» Ses bir kırbaç gibi saklamıştı. Baron bir an durumu anlamayarak ona baktı, sonra yüzü morardı.

Öfkeyle, «Buna nasıl cüret edersiniz!» diye gürledi. «Tanrım, siz...» Lord hiddetinden boğulacak gibi yerinden kalktı.

Gareth bağırdı. «Yakalayın onu!» Sonra iki eliyle tuttuğu ağır tik ağacı masayı yukarıya itip devirdi. Kahve yetiştiricisiyle devlet memuru masanın altında kaldılar. Fildişi fişler ve kartlar etrafa saçıldı. Bu durumda Gareth Swales'in kendisine son ilginç elde hangi kartları verdiğini kimse bilemeyecekti. Gareth yerdeki oyuncuların üstünden eğilip

baronun sol kulağının altına bir yumruk indirdi. «Hile! Seni hile yapan yakaladık!»

Lord bir boğa gibi haykırarak Gareth'e bir kroşe attı ama binbaşı hemen yana kaçınca, darbeyi araya girmek için yetişen kulüp sekreteri yedi.

Salondakiler de sekretere yardım etmeye koşunca kavga büyüdü. Jake o kargaşalıkta Gareth'e erişmeye çalışarak yumruklarını sıkıp öfkeyle, «O değil sen!» diye bağırdı.

Salonda kırk üye vardı ve köstebek derisi ceketli Jake'in dışında hepsi de smokinliydi. Aralarındaki yabancıнын suçlu olduğu kanısına vararak saldırıya geçtiler. Gareth kendisine vurmak üzere olan Jake'i dostlukla, «Arkana bak, dostum,» diye uyardı. Amerikalı birden dönünce karşısında saldıran öfkeli üyeleri gördü. Binbaşı Swales'e vurmak için sıkıdığı yumruklarını kalabalığa doğru salladı, iki üye yere düştü ama diğerleri saldırıyı sürdürdüler.

Gareth neşeyle haykırdı. «Devam et! 'Yeter' diye bağırarak olanın da Tanrı belasını versin.» İngilizin elinde birden bir bilardo istakası belirmişti.

Jake artık smokinli adamların altında kalmıştı. Üçü sırtına çıkmış, ikisi bacalarına sarılmış ve biri de alttan kollarını yakalamıştı.

Jake, «Ben değil budalalar o,» diye işaret etmek istediye de ellerini kımıldatamadı.

Gareth bu sözleri onayladı. «Çok haklısın. Hile yapan pis köpek!» Sonra ince ucundan tuttuğu istakayı büyük bir ustalikle Jake'in sırtına binmiş adamların kafalarına vurdu. Jake sırtından düşenlerin ağırlığından kurtulunca yine ingilize döndü. «Dinle...» diye gürleyerek bacaklarına sarılı adamlara aldırmadan ilerlemeye çalıştı.

Gareth başını yana eğmişti. Sert polis düdükleri duyuluyordu. Çift kanatlı kapının gerisinde de üniformalı adamlar belirmişti. «Aynasızlar geldi. Buradan gitmemiz iyi olur sanırım. Beni izle, evlat.» İstakayı birkaç kez ustalıkla salladıktan sonra yanındaki pencerenin camını kırarak sakın sakın karanlık bahçeye çıktı.

Jake ağaçların gölgelediği karanlık yolda ilerliyordu. Öfkeli çağrışmalar ve polis düdüklarının sert sesleri geride kalmıştı. Akarsu yanındaki kampa gidiyordu. Genç adamın öfkesi de sönmüştü artık. Lordun öfkeden moraran yüzünü ve yuvalarından fırlayan gözlerini anımsayınca kendi kendine güldü. Sonra arkasından bir *ricksha'nın* tekerleklerinin gıcirtısını ve yere vuran çıplak ayakların sesini duydu. Başını çevirmeden kendisini kimin izlediğini anladı.

Ricksha'nın yastıklarına dayanmış olan Gareth Swales'in soylu yüz hatlarını ağzındaki yaprak sigarasının ateşi aydınlatmaktaydı. «Seni kaybettiğimi sanıyordum. Korkunç bir hızla uzaklaştın. Çok etkilendim doğrusu.»

Jake bir şey söylemeden kampa doğru yürümeye devam etti.

«Bu saatte yatmaya gitmiyorsun herhalde.» Araba Jake'in yanında ilerliyordu. «Gece henüz yeni başladı... Daha ne güzel şeyler düşünebileceğini ve yapılacağını kim bilebilir?»

Jake gülmemeye çalışarak yürüdü.

Gareth, «Madam Cecile'e ne dersin?» diye sordu.

«O arabaları gerçekten istiyorsun, değil mi?»

Gareth, «Dostluk girişimlerimin kaba maddecilikle ilgisi olduğunu ima etmen beni kırdı,» dedi.

Jake döndü. «Parayı kim verecek?»

«Konuğumsun.»

«Pekâlâ. Biranı içtim... yemeğini yedim. Neden işi burada kesememişim? Dönüp ricksha'ya yaklaştı. «Öyleyse öbür yana çekil.»

Arabayı çeken yerli dönerek kentin merkezine doğru giderken, Gareth de Jake'in dudaklarının arasına bir yaprak sigarası sıkıştırdı.

Amerikalı sigaradan bir soluk çekerek, «Kendine nasıl bir el vermiştin?» diye sordu. «Kare as mı, floş mu?»

«Hilebaz olduğumu ima etmen beni dehşete düşürüyor. Onun için bu soruyu duymamış olayım.»

Bir süre yol aldılar. Sonra Gareth sordu. «O adamın dibini gerçekten kavurmadınız, değil mi?»

Jake, «Hayır,» diye itiraf etti. «Fakat bu, olayı daha ilginç hale koydu.»

Madam Cecile'in üstünde bir lamba asılı olan kapısına geldiler. Gareth pirinç halkayı tutup durdu. «Biliyor musun, senden özür dilemem gerekiyor. Daha başından beri senin hakkında yanılmışım.»

«Oldukça eğlendik sayılır.»

«Artık sana dürüst davranacağımı sanıyorum.»

«Ben de bu şoka dayanıp dayanamayacağımı bilemiyorum.» Birbirlerine gülümsediler.

Gareth hafifçe onun omzuna vurdu. «Hâlâ benim konuğumsun.»

Madam Cecile çok uzun boylu ve her an ortadan kırılacak sopayı andıran bir kadındı. Uzun kollu, kapalı yakalı, yere kadar inen siyah bir elbise giymiş, saçlarını arkada topuz yapmıştı. Yüzünde sert, hoşnutsuzluğunu belirten bir ifade vardı. Fakat onları ön odaya alırken yüz hatları yumuşadı biraz. «Binbaşı Svales, sizi görmek büyük zevk. Bay Bar□ton, sizi de uzun süredir görmedik. Kentten gittiğinizden korkuyordum.»

Gareth ipek eşarbını hizmetçiye verdi. «Bize bir şişe şampanya güzelim. Pol Roher 1923'ünüz bitti mi?»

«Ne münasebet, binbaşı.»

«Genç hanımlarla karşılaşmadan önce bir süre yalnız konuşmak istiyoruz. Özel salonunuz boş mu?»

Gareth elinde bir kadeh şampanyayla rahat deri koltuklardan birine yerleşti. Diğer elinde de yaprak sigarası vardı. «İl Duce savaşa girmek üzere. Yalnız bundan ne kazanmayı umduğunu Tanrı bilir. Bildiğim kadarıyla, istediği yer dünyanın en ıssız çöl ve dağından oluşmuş... Mussolini yine de orasını istiyor. Belki Napolyon gibi imparatorluk düşleri kuruyordur.»

Karşıdaki kanepeye uzanmış olan Jake, «Bunu nereden biliyorsun?» diye sordu. Şampanyasını içmiyordu, tadını beğenmemişti.

«Bunu bilmek benim işim, dostum. Daha iki taraf savaşacağını bilmeden ben işin kokusunu alırım. Bu iş kesin. Mussolini klasik numara□

lan yaparak barışseverlikten söz ederken ordularını hazırlıyor. Diğer büyük güçler, yani Fransa, sizinkiler ve bizimkiler de ona göz kırpmıyorlar. Tabii hepsi Milletler Cemiyeti'nde türlü şekillerde itiraza kalkacak ve bağırıp çağıracaklardır. Ama kimse Benito'nun Etiyopya'yı yutmasına engel olmayacak. Aslanlar Aslanı İmparator Haile Selasiye de, bütün prensleri, kabile reisleri, adamları da bunu biliyorlar ve umutsuzlukla bir savunma hazırlığı yapmaya çalışıyorlar. İşte ben burada işe karışıyorum, dostum.»

«Neden büyük para vererek araçları senden alsınlar? Doğrudan doğruya silah fabrikatörleriyle anlaşabilirler.»

«Ambargo, dostum. Milletler Cemiyeti, Eritre, Somali ve Etiyopya'ya ambargo koydu. O Gölgedekiler savaş malzemesi ithal edemiyorlar. Böylece gerilimin azaltılacağı ileri sürülüyor. Ama ambargo tek taraflı işliyor. Mussolini'nin silah satın almasına gerek yok. Gereken bütün silahları, uçakları ve zırhlı birlikleri Eritre'ye çıkarttı bile. Şimdi saldırıya hazır ve Etiyopya'da sadece birkaç eski tip tüfek ve iki tarafı keskin, uzun kılıçlar var. Şampanyanı neden içmiyorsun?»

«Gidip kendime bir Tusker alacağım. Bir dakika sonra dönerim.» Jake kalkıp kapıya giderken ingiliz üzüntüyle başını salladı.

«Ağzının tadını bilmiyorsun. Damağın bir timsahın sırtından farksız olmalı. Sana şampanya ikram ederken Tusker istiyorsun.»

Jake'in ön salondaki bara gitmesinin nedeni, bira içmekten çok durumunu düşünüp karar verecek fırsatı sağlamak içindi. Kalabalık salonda bara dayanıp durdu. Gareth Swales'in sözlerini kafasından geçirdi. Bunun ne kadarının gerçek, ne kadarının düş olduğunu anlamaya çalışıyordu. Hem bu olaylar kendisini ne kadar etkileyecekti ve eğer kazanç varsa bunu nasıl sağlayacaktı?

Bu işde fazla pürüz olduğunu düşünerek araçları şeker kamışı ezi-cisi olarak satmaya ve ingilizle anlaşmamaya karar verdiği sırada birden kaderin kurbanı oldu. Yanında kılıklarından kâtip ya da muhasebeci oldukları anlaşılan iki adam duruyordu. Kollarına girmiş olan kızları

dalgın dalgın okşayarak yüksek sesle ve kesin tavırlarla konuşuyorlardı, Jake karar vermeye daldığı için önce söylenenleri duymadı ama sonra bir ad dikkatini çekti.

«Sen Anglo Tanganika Şeker Şirketi'nin battığını duydun mu?»

«Yök. Buna inanmam.»

«Doğru. Hem de yarım milyon içeri girerek batmışlar.»

«Aman Tanrım... Bu ay iflas eden üçüncü büyük şirket bu.»

«Zor zamanlarda yaşıyoruz. Bu yüzden pek çok memur aç kalacak.»

Jake içinden bunu doğruladı. Birayı bardağa doldurup peykeye parayı bırakarak özel salona doğru gitti. Gerçekten zor zamanlarda yaşıyoruz, diye düşünüyordu. Bir ay içinde ikinci kez böyle bir durumla karşılaşıyorum...

Başmakinişti olduğu şilep Dar es Salaam'a gelince, mahkeme buna hemen haciz koymuştu. Londra'daki armatörler iflas etmişti. Jake dünyadaki bütün malını omzuna vurduğu çantasına koyarak iskeleden inmişti. Bu arada ödenmesi gereken altı aylığını da alamamıştı. Yine şirkete yatırmış olduğu birikmiş tüm parası böylece uçup gitmişti.

Tam şeker kamışı ezme araçları sağlayarak durumunu düzeltirken, yine dünyayı saran ekonomik bunalım yüzünden işi bozulmuştu. Jake Barton'un elinde beş zırhlı araç vardı ve piyasada bunları alacak sadece bir kişi kalmıştı.

Gareth pencerenin önünde durmuş, karanlık sularda ışıkları parlayan gemilerin demirlediği limana bakıyordu. Sonra Jake'e dönerek konuşma hiç kesilmemiş gibi devam etti. «Birbirimize tiksinti verecek kadar dürüst davrandığımız bu sırada, Etiyopyalıların araç başına binsterlin kadar vereceklerini de söylemeliyim.»

Jake kanepeye çöktü. «Hâlâ dinliyorum.»

«Alıcıyı ayarladım. Vickers makineleri de hazır. Onlar olmazsa zırhlı araçların hiç değeri kalmaz. Araçlar da sende ve bunları nasıl onaracağını biliyorsun.»

Jake yeni bir Gareth Swales'i görmekteydi şimdi. Adamın züppe halinden ve tembel bir tavırla konuşmasından eser kalmamıştı. Kesin konuşuyordu ve gözlerinde korsanımsı pırıltı belirmişti yine.

«Şimdiye dek hiç ortakla çalışmadım. Tek başıma daha başarılı olacağımı biliyordum. Ama seni inceleme fırsatını elde ettim. Bu ilk kez olabilir. Sen ne düşünüyorsun?»

«Bana kazık atarsan dibini gerçekten kavururum, Gareth.»

Gareth başını geriye atarak neşeyle güldü. «Bunu gerçekten yapacağına inanıyorum, Jake!» Yaklaşıp elini uzattı. «Eşit ortak olacağız. Sen arabaları vereceksin. Ben de silahları. Kazancı yarı yarıya bölüşeceğiz.»

Jake onun elini sıktı. «Yarı yarıya.»

«Bu gece bu kadar iş yeter. Şimdi kızları görelim.»

Jake, yarı yarıya ortak olduklarına göre, Gareth'in de motorların yerlerine yerleştirilmesi ve şasilerin boyanmasında kendisine yardım etmesini istedi. Bunu duyan İngilizin rengi soldu. Bir yaprak sigarası yakarak, «İşçilik hiç de bana göre değildir,» dedi.

«O zaman adam tutmam gerekecek.»

«Lütfen hiçbir şeyi esirgeme. İstedğin kadar adam tut. Ben doklara gidip birkaç kişiye rüşvet verecek, bu tür işlere bakacağım. Bu gece de valinin evinde yemeğe davetliyim. Bize yararlı olacak kimselerle konuşacağım.»

Ertesi sabah *ricksha*'ya koyduğu Tusker dolu şampanya kovasıyla gelen Gareth, altı zencinin Jake'in emrinde çalıştıklarını gördü. Jake renk olarak savaş gemisi grisini uygun görmüştü. Arabalardan birine ilk kat boya sürülmüştü bile. Taşıt bir mucize olmuş gibi hurdalıktan kurtulup insanı korkutan bir savaş aracı haline gelmişti.

Gareth hevesle, «Tanrım,» dedi. «Ben bile etkilendim. İhtiyar Etiyopyalılar deliye döneceklerdir. Ama sadece üçü boyanıyor. Ya şu ikisi ne olacak?»

«Sana anlattım. Sadece üçü çalışır durumda.»

«Dinle, dostum. Bu kadar titiz olmayalım. Hepsine boya sürdür. Ben onları bir arada veririm. Bunları satarken garanti verecek değiliz ya.» Gareth gülümseyerek Jake'e göz kırptı. «Şikâyetler gelene dek seninle adres bırakmadan ortadan kaybolmuş oluruz.»

Bu sözlerinin Jake'in ustalığından duyduğu gururu yaraladığını, ancak adamın geniş omuzlarının kasılmasından ve ensesinin kızarmasından anlayabildi.

Aradan yarım saat geçti ama onlar hâlâ tartışıyorlardı.

Jake, «Benim ünüm üç okyanusa ve yedi denizin ötesine kadar yayılmıştır,» diye bağırdı. Bozuk arabalardan birinin tekerleğine bir tekme attı. «Çiçek bozuğu olmuş bir iki hurda yüzünden adıma kötüye çıkaramam. Kimse Jake Barton'un çalışmayan bir makine sattığını söyleyemez.»

Gareth bu adamın huyunu iyi anlamaya başlamıştı. Jake'in şiddete başvurmak üzere olduğunu sezerek hemen tavrını değiştirdi. «Dinle dostum. Birbirimize bağırmanıza gerek yok.»

Jake, «Ben bağırmiyorum...» diye kükredi.

«Tabii, bağırmiyorsun. Ne düşündüğünü anlıyorum ve çok haklısın. Yerinde olsaydım ben de aynı duygulara kapılırdım. Şimdi Tanrı'nın bize verdiği akıllı kullanalım. Bana o ikisinin neden çalışmadığını ve onların işlemlerini sağlamak için neye gereksinmemiz olduğunu söyle.»

On beş dakika sonra Jake'in eski çadırının tentesinin gölgesinde oturmuş, buzlu Tusker içiyorlardı. Gareth'in ustalıkla yatıştırması sayesinde yine dostlukla konuşmaya başlamışlardı.

Gareth, «Bir Smith Bentley karbüratörü ha?» derken düşünceliydi.

«Acentaların hepsine başvurdum. Eğer talihimiz yardım ederse, sekiz hafta sonra İngiltere'den gelmesi olası.»

«Beni dinle, evlat. Yapacağım şeyin benim için ölümden beter olduğunu itiraf etmeliyim. Fakat ortaklığımızın yararına olacağı için bunu yapacağım.»

Tanganika valisinin otuz iki yaşında bir kızı vardı; babasının büyük serveti ve nüfuzuna karşın evde kalmıştı.

Gareth yan gözle ona bakarken, kızın neden evde kaldığını açıkça gördü. Aklına ilk gelen söz 'At gibi' oldu. Fakat doğru değildi bu. 'Devemsi ya da deve gibi' sözleri ona daha uyuyordu. Lüks arabada yan yana otururken İngiliz, kızın hayran bakışını fark ederek, sersemlemiş bir deve, diye düşündü.

«Dolaşmamız için babanın arabasını almama izin vermen harika bir şey, şekerim.

Kız bu sözler üzerine sırtınca kocaman burnunun altında sarımsı dişleri belirdi.

«İngiltere'ye döndüğümde kesinlikle bundan bir tane almaya kararlıyım. Eski Bentley arabalarla hiçbir araç başa çıkamaz, değil mi?» Gareth uzun siyah arabayı palmiye ağaçlarının arasındaki denize inen toprak yola soktu. Bir askeri polis öndeki, üstünde şaha kalkmış aslan ve unikorn bulunan kırmızı, mavi, altın renkli bayrağı görerek hemen selama durdu. Gareth de soylulara özgü bir tavırla elini şapkasının kenarına değdirdi. Sonra vali sarayının parkından çıktıklarından beri gözlerini kendinden ayırmamış olan kıza döndü. «İlerde manzara çok güzel. Orada bir süre park etmeyi düşündüm.»

Kız konuşmaya cesaret edemeyerek heyecanla başını salladı. Gareth buna sevinerek gülümsedi. Çünkü devenin titrek, tiz bir sesi vardı. Bu gülüş karşısında kız kızardı ve yüzü morumsu bir renk aldı.

Gareth, «Gözleri güzel,» diye kendisini kandırmaya çalıştı. «Eğer develerin gözlerini beğenirsen tabii. Uzun, birbirine yapışmış kirpikli koca koca gözler. Dikkatini bu gözlere verip dişlere bakmamaya çalışacaktı. O anda hafif bir endişeye kapıldı. Kritik bir anda beni ısırtma yacağını umarım. Bu dişler korkunç yara açabilir. Bir an planını uygulamaktan vazgeçecek gibi oldu ama sonra gözlerinin önünde bin altın belirdiği için cesaretine kavuştu.

Gareth, Bentley'i küçük bir düzlüğe soktu. Ağaçlar ve eğreltiotları düzlüğün üstünü çadır gibi örtmüştü. El frenini çekip kıza döndü. «İşte geldik. Başını biraz çevirirsen denizi görebilirsin.»

Manzarayı göstermek üzere eğildiği sırada valinin kızı birden üstüne atladı. Gareth'in son düşünebildiği de onun dizlerinden korunması gerektiği oldu.

Jake Barton bir süre bekledikten sonra eğreltiotlarının arasından kalkıp elinde çantasıyla arabanın kaportasına yaklaştı. Motor kapağını açarken biraz gürültü oldu, ama arabanın içinden gelen ihtiraslı kişneme-yi andıran sesler sayesinde duyulmadı. Jake bir an ön camdan baktı ve valinin kızının tıpkı bir deveninkini andıran uzun, beyaz biçimsiz bacaklarının coşkuyla arabanın tavanına vurduğunu görerek dehşete kapıldı ve tekrar motorun üstüne eğildi. Hızla çalışarak karbüratörü çıkardı. Gareth Swales'in Demir Lady'lerin onarılmasına yardım etmeyi reddetmesi yüzünden duyduğu öfke de sönmüştü. Adamın o sıradaki çabasının yanında, en ağır işler bile solda sıfır kalırdı. Jake karbüratör takımını olduğu gibi alıp çantasına koydu. Sonra usulca oradan uzaklaştı. Pahalı Fransız çamaşırları ve biçimsiz bacaklara dolaşmış, şaşkın haldeki ortağını arabada bıraktı.

«O bitkin halimde eve kadar olan yolun bana ne uzun geldiğini bilemezsin. Üstelik o sırada kızı nişanlanmamış olduğumuza inandırmak için de uğraşmam gerekti. Yalnız tıpkı senin gibi, ben de adımları korumak zorundayım. Belirli çevrelerde bu işin duyulması çok utanmama yol açar. Ağzını sıkı tutmalısın.»

I

Jake, «Onurum üstüne söz veriyorum,» diyerek krank kolunu tuttu, bir çevirişte motor çalıştı. Jake bu ritmik çalışmayı bir süre dinledikten sonra sırtıttı. «Şunu dinle, Ne güzel... Bu tatlı sesi duymak yaptıklarına değer, değil mi?»

Gareth olanları azapla anımsayarak gözlerini yuvalarında fıldır fıldır çevirdi. Jake devam etti. «Dört tane güzel, denileni yapan Lady. Yaşamdan daha fazla ne isteyebilirsin?»

Gareth, «Beş araba,» deyince Jake'in kaşları hemen çatıldı. İngiliz içini çekti. «Senin eski tür, romantik görüşün yüzünden sonunda başımız belaya girecek.»

«İstersen şimdi ayrılabiliriz.»

«Bunu hayalimden bile geçirmem, evlat. Aslında bozuk bir arabayı Etiyopyalılara satmak da doğru değil. Kocaman, pis kılıçları var. Hem duyduğuma göre bunlarla sadece baş da kesmiyorlarmış. Yok, dört arabaya razı olacağız.»

22 Mayıs'ta *Dunattar Castle*, Dar es Salaam limanında demirledi. Geminin iki dairesiyle birinci sınıf çift kişilik on kamarası, Lij Mikhael Sagud ve adamlarına ayrılmıştı. Lij, Etiyopya kral ailesindendi. Soyu Hazreti Süleyman ve Saba Melikesi Belkıs'a dayanıyordu. İmparatorun çok güvendiği biriydi. Babası Etiyopya'da İskoçya ve Gal bölgesi kadar bir yer tutan kuzeydeki bir dağla çölün valisiydi. Lij de onun yardımcısıydı.

Lij Mikhael altı ay Britanya İmparatorluğu ve Fransa'nın dışişleri bakanlarıyla konuşup ricalarda bulunmuş, Cenevre'deki Milletler Cemiyetinde kulis yapmıştı. Böylece Faşist İtalya'nın Afrika İmparatorluğu kurmak amacıyla harekâta kalkışması halinde, diğer devletlerin Etiyopya'yı desteklemelerini sağlamaya çalışmıştı. Artık vatanına dönüyordu.

Yanında dört danışmanı motora binip rıhtıma gelen Lij, düş kırıklığına uğramış bir adamdı. Orada üstü açık iki büyük araba bekliyordu. Otomobilleri Gareth kiralamış ve şoförlere de yapacaklarını anlatmıştı.

Gareth, Jake'e, «Konuşmayı bana bırak, dostum,» dedi. 4 numaralı büyük, loş depoda endişeyle bekliyorlardı. «İşin bu bölümü bana

ait. Sen sadece sert görüneceksin ve arabaları çalıştıracaksın. Bu da Etiyopyalıları müthiş etkileyecektir.»

Gareth açık mavi bir elbise ve ipek gömlek giymiş, yakasına da taze bir beyaz karanfil takmıştı. Yine verrev çizgili oku kravatı da boynun daydı. Saçlarını dikkatle fırçalamış ve bıyığını da o sabah düzeltirmişti. İngiliz dikkatle ortağını süzdü. Jake'in elbisesi Savile Row'da dikilmişti tabii. Fakat temiz ve ütülü olduğu için durumu uygundu. Ayak-kabıları da boyanmıştı ve genellikle karmakarışık olan gür, kıvrıcık saçları suyla ıslatılıp taranarak yatıştırılmıştı. Hem tırnakları ve elleri de tertemizdi.

Gareth, «Belki İngilizce de bilmiyorlar,» diye düşüncesini açıkladı. «O zaman işaretle anlaşmamız gerekecek. Keşke o hurdayı da bana verseydin. Bunu da adamlara yuttururduk. Onlar her şeye inanan insanlardır. Birkaç avuç boncukla bir torba tuz versen...» Arabaların sesini duyarak durdu. «Geliyorlar sanırım. Sana söylediklerimi unutma.»

Açık iki araba parlak güneşte durdu ve yolcular indi. Bunlardan dördü tıpkı Romalıların tolğalarını andıran uzun beyaz shamma'lar giymişlerdi. Altından gabardin at pantolonları ve açık sandalları görünüyordu. Gür saçları kırışmış, koyu renk yüzleri kırışmış olan adamlar yaşlarını başlarını almışlardı. Saygı dolu bir sessizlikle hepsi de koyu renk takım elbise giymiş olan daha uzun ve genç olan erkeğin çevresine toplandı. Sonra birlikte loş ambara girdiler.

Hafifçe omuzları çökmüş olan Lij Mikhael'in boyu bir seksenden uzundu. Yüzü bal rengiydi. Kıvrıcık saçları ve sakalı yüzünü çevreliyordu. Omuzları çökmekle birlikte bir asker gibi yürüyor ve gülümsediği zaman bembeyaz dişleri ortaya çıkıyordu.

Lij, Gareth'inkinin eşi, kusursuz bir İngilizceyle konuştu.«Siz... Swales... Öyle değil mi?»

Binbaşı Gareth Swales apışıp kaldı ve o anda kendine olan güvenini yitirir gibi oldu. Prens gülerek kendi kravatının düğümüne dokununca, Jake bunun Gareth Swales'in taktığının eşi olduğunu gördü.

Eton 1915. Ben yatakhane mümessiliydim. Sigara içtiğin için sana altı sopa vurmuştum. Anımsamıyor musun?»

Gareth, «Tanrım,» diye içini çekti. «Karamela Sagud. Ne diyeceğimi bilemiyorum.»

Jake yardım için mırıldandı. «İşaretle anlatmaya çalış.»

Gareth, «Kes sesini» diye tısladı ve kendisini zorlayarak gülümse□ yince loş ambarı adeta aydınlattı.

«Ekselans... Karamela... Aziz dostum.» Kollarını açarak ilerledi. «Bu beklenmedik bir zevk.» Gülerek el sıkışırken yaşlı danışmanlar da anlayışla gülümsediler. «Sana Teksaslı ortağım Bay Jake Barton'u tanıtmama izin ver. Bay Barton fevkalâde bir mühendis ve maliyecidir. Jake, bu Ekselans Lij Mikhael Sagud, Shoa'nın vali yardımcısı ve eski değerli bir dostum.»

Prens elini sıktığı Amerikalıya bir an delici bakışlarını yönelttikten sonra yine Gareth'e döndü. «Ne zaman kovuldu? 1915'in yazındaydı, değil mi? Aklımda kaldığına göre hizmetçilerden biriyle sevişirken yakalanmıştın.»

Gareth dehşete kapıldı. «Aman Tanrım, asla! Hiçbir zaman parayla tutulan yardımcılara bakmadım. Aslında müdürün kızıydı.»

«Doğru. Şimdi anımsadım. Sen ünlüydün ve büyük bir zaferle ayrıldın. Yaptığın aylarca konuşuldu. Senin dükün alayıyla birlikte Fran-sa'ya gittiğini ve çok iyi bir duruma geldiğini söylediler.»

Gareth itiraz eder gibi bir işaret yapınca Lij Mikhael sordu. «O zamandan beri ne yapıyorsun, eski dost?» Gareth için can sıkıcı bir soruydu bu. Yaprak sigarasını sallayarak her şey önemsizmiş gibi bir tavır takındı. «Şunu bunu yaptım. İş yani. İthalat ihracat... Alım satım.»

Prens yumuşaklıkla, «Bu da bizi şimdiki konuya getiriyor, değil mi» diye sordu.

«Gerçekten öyle.» Gareth, Lij'in kolunu tuttu. «Şimdi kimin alıcı olduğunu anladığımdan, bu kadar kaliteli malı bir araya getirdiğim için daha fazla zevk duyuyorum.»

Tahta sandıklar ambarın bir duvarının önüne sıra sıra dizilmişti. On dört Vickers makineli tüfeği... Çoğu fabrikadan yeni çıktı. Namlularından bir kurşun bile geçmemiş.»

Ağır ağır malzeme sandıklarının önünden geçip ambalajından çıkarılarak üç bacağının üstüne yerleştirilmiş makineliye yaklaştılar. «Gördüğünüz gibi hepsi birinci sınıf.»

Beş Etiyopyalı da sülaleleri savaşçı olan ailelerden geliyorlardı ve gerçek savaşçıydılar. Silahlara da büyük sevgi besliyorlardı. Heyecanla makinelinin çevresine toplandılar.

Gareth, Jake'e göz kırparak devam etti. «Yüz kırk dört Lee Enfield asker tüfeği, henüz ambalajlarından çıkarılmamış...» Bu silahlardan altısı temizlenip teşhir amacıyla sandıkların üstüne dizilmişti.

4 numaralı ambar onlar için Alaaddin'in mağarasından farksızdı. Yaşlı danışmanlar ciddiyeti unutup Etiyopya dilinde konuşarak bir karga sürüsü gibi silahlara saldırdılar. Yağlanmış, soğuk çelikleri okşuyorlardı. Lij Mikhael bile Etonlulara özgü tavrını bir yana bırakıp sevinçle silahları incelemeye koyuldu. Gareth bu fırsattan yararlandı. Samimi bir havaya girerek konuştu. «Karamela dostum. Senin için sağladıklarım bu kadar değil. Asıl önemli olanları sona sakladım.» Jake onun heyecanlanmış entarili, sakallı adamları silahların başından ayırıp açık arabalara bindirmesine yarım etti. Tozlu yollardan geçerek maun ormanındaki kampa gittiler. Jake'in eski çadırının yerini alan çizgili tentenin yanında durdular. Royal Oteli'nden sağlanmıştı her şey.

Jake daha önce masrafa itiraz ederek, «Onlara birer şişe Tusker ver ve birer de fasulye konservesi aç,» diye ısrar etmişti. Fakat Gareth üzgün bir tavırla başını sallamıştı. «Onların vahşi olmaları bizim de barbarlar gibi davranmamızı gerektirmez, dostum. İnsanın kendisine özgü havası olmalı. Yaşam da budur zaten. Gösteriş ve zamanlama. Onlara bol şampanya sunalım, sonra da işimize bakalım.»

Bellerine kırmızı kuşak takmış, beyaz entarili, kırmızı fesli garsonlar hazır bekliyorlardı. Tentenin altındaki uzun masaların üstü seçkin yiyeceklerle doluydu. Istakozlar, som balıkları, süt domuzları, Ümit Bur

nu'ndan ithal edilmiş elmalar, şeftaliler ve kasa kasa, kova kova şampanyalar.

Prens ve adamları arabalardan inerlerken patlayan şampanyaların sesleri onları karşıladı. Yaşlı danışmanlar sevinçle güldüler. Gareth Etiyopyalıların ziyafete ve ikrama düşkün olduklarını bilerek onları ince yerlerinden yakalamıştı.

Prens, «Çok naziksin, dostum, Swales,» diye mırıldandı.

Şampanyalar dolunca da Gareth kadehini kaldırdı. «Majesteleri Aslanlar Aslanı, Krallar Kralı İmparator Haile Selasiye'nin onuruna.»

Bunun üzerine herkes gereken şekilde kadehlerindeki içkileri bitirdi ve hemen yemeklere saldırdı. Gareth de bu fırsattan yararlanıp Jake'e fısıldadı. «Onuruna içilecek birilerini üşün. Midelerini şampanyayla doldurmalıyız.» Fakat boşuna endişelenmişti. Çünkü bu kez prens kadehini kaldırdı. «Britanya İmparatoru, İngiltere Kralı ve Hindistan İmparatoru Beşinci George'a.»

Kadehler tekrar dolduğunda Jake atıldı. «Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Roosevelt'in onuruna.»

Prensın maiyetindekiler de altta kalmamak için kendi dillerinde bir şeyler söyleyip kadeh kaldırdılar. Herhalde prensin, babasının, annesinin, halalarının, amcalarının onuruna içiyorlardı. Garsonlar durmadan koşuşuyor ve fırlayan şampanya mantarlarının sesi duyuluyordu.

Onuruna kadeh kaldırmak devam ederken, Jake'le Gareth aynı anda Etiyopya'nın yakıcı fe/ine alışık adamlarla içkide başa çıkmayı düşünmenin çılgınlık olduğunu anladılar. Gareth gözlerini kısıp etrafı net görmeye çalışarak, «Kendini nasıl hissediyorsun?» diye sordu.

Jake ona tatlı tatlı gülümsedi. «Harika.»

«Tanrım, bu adamlar içmesini iyi biliyorlar.» Bir an endişeyle yüzünü kırıştırdı. «Nasıl konuşuyorum.»

«Konuşman duygularımı dile getiriyor. Onlar bizi sırtüstü devirmeden buradan uzaklaşmamız yerinde olur.»

Gareth, «Karamela, eski dostum,» diyerek hemen prensin kolunu tuttu ve elindeki kadehi zorla aldı. «Lütfen hepiniz gelin. Size büyük bir sürprizim var.» Kır sakallı adamlar büfeden ayrılmak istemiyorlardı. Jake'in ortağına yardım etmesi gerekti. Sonunda ormandaki toprak yoldan ilerleyip bir polo alanı büyüklüğündeki düzlüğe çıktılar.

Gruptakiler griye boyanmış, Vicker makineli tüfekleri önceki yerlerine takılmış dört Demir Lady'yi görünce ortalığa derin bir sessizlik çöktü. Araçların taretlerinde Etiyopya bayrağının yeşil, sarı ve kırmızı renkleri vardı. Adamlar uykuda yürür gibi şemsiyelerin altındaki bir sıra iskemleye götürülüp oturtulmalarına ses çıkarmadılar. Gareth onların önünde bir okul müdürü gibi dururken hafif hafif sallanıyordu.

«Beyler, büyük askeri güçlerin kullandığı en mükemmel zırhlı araçlar bunlar.» Prens bu sözleri çevirmesini bekleyerek durdu ve zaferle Jake'e gülümsedi. «Onları çalıştır, evlat.»

İlk motor çalışınca yaşlı adamlar ayağa kalkarak bir boks maçını daymış gibi alkışladılar.

Gareth, «Tanesi bin beş yüz altın,» diye fısıldadı Jake'e. Gözleri pırıl pırıl parlıyordu. «Bin beş yüz altına gidecek!»

Lij Mikhael onları *Dunnotlar Castle* gemisindeki dairesine, akşam yemeğine davet etti. Jake itiraza kalkışıysa da bir terzi ona hemen giyebileceği bir smokin uydurdu. Amerikalı, «Kendimi kıyafet balosuna gidecek gibi hissediyorum,» diye söylendi.

«Tam tersine bir düke benzedin. Bu sana biraz hava veriyor. Jake, oğlum, bunu hiç unutma. Hava! Bir serseriye benzersen insanlar da sana serseriymişsin gibi davranırlar.»

Lij Mikhael kırmızı ve siyah ipekle işlenmiş şahane bir pelerin,, vücuduna sımsıkı oturan siyah kadife pantolon ve yirmi dört altınla işli terlikler giymişti. Pelerinin yakasını, meşe palamudu büyüklüğünde, koyu kırmızı yakutu olan bir iğneyle tutturmuştu. Yemekler nefisti ve prens de iyice yumuşamıştı.

«Şimdi sevgili Swales, makineli tüfeklerle diğer silahların aylarca önce kararlaştırıldı. Fakat zırhlı arabalardan hiç söz edilmedi. Uygun bir fiyat vermek ister misin?»

«Ekselans, iş yaptığım kimsenin sen olduğunu henüz bilmiyorken kafamda iyi bir fiyat vardı.» Gareth prensin ikram ettiği Havana puro-sundan bir nefes çekerek yapacağı çılgınlık için kendisini hazırlamaya çalıştı. «Ama şimdi sadece masraflarımı karşılayıp ortağımla az bir kâr almaya hazırım.»

Prens hoşnut kaldığını bir işaretle belirtti.

Gareth hemen, «Her biri iki bin sterlin,» diyerek işi geçiştirmek istedi, ama viskisini içmekte olan Jake az kalsın boğuluyordu.

Prens düşünceli düşünceli başını salladı. «Anlıyorum. Bu aslında aracın fiyatının beş katı herhalde...»

Gareth dehşete kapılmış gibi baktı. «Ekselans...»

Fakat prens elini kaldırarak onu susturdu. «Son altı ay içinde as-keri malzemeleri inceledim ve fiyatlarına baktım. «Sevgili Swales, itira-za kalkıp lütfen ikimize de hakaret etme.»

Uzun bir sessizlik oldu; kamaradaki hava iyice gerginleşmişti. Sonra prens içini çekti. «O silahların fiyatlarına baktım fakat satın ala-madım. Dünyanın büyük güçleri bana bu hakkı vermediler. Ülkemi sal-dırganlara karşı savunma hakkını benden esirgediler.» Koyu renk göz-lerde bir bezginlik belirmişti. «Bildiğiniz gibi, ülkemin denizle ilişkisi yok. İthal edilen bütün malların Fransız ve İngiliz Somalisi ya da İtalyan Eritre-si'nden gelmesi gerekiyor. Saldırgan İtalya ya da bize ambargo ko-yan Fransa ve İngiltere... Büyük güçler kılıç tutan ellerimizi boş bırakıp bizi bağlayarak o faşist despotuna teslim hazırlar.» Yine içini çekerek Gareth'e baktı ve yüz ifadesi değişti. «Binbaşı Swales, bana eski ve zamanı geçmiş silahları, asıl fiyatlarının kat kat fazlasına satmayı öner-din. Ben zor durumda bir adamım. Önerini ve istediğin fiyatı kabul et-mem gerekir. Hatta koşulunuzu kabul ederek parayı İngiliz sterlini ola-rak vereceğim.»

Gareth gülümsedi ve konuşacak oldu ama prens elini kaldırıp onu susturdu. «Buna karşılık bir tek koşul ileri süreceğim. Teklifini kabul etmem için bu gerekli. Sen ve ortağın bu silahların Etiyopya'ya tesliminden sorumlu olacaksınız. Silahları ancak İmparator Haile Selasiye'nin ülkesinin sınırları içinde bana ya da temsilcime teslim edecek olursanız paranızı alacaksınız.»

Gareth patladı. «Bu yüzlerce millik düşman topraklarından geçip silah kaçırmamızı gerektirir! Saçma!»

«Saçma mı, Binbaşı Swales? Sanmıyorum. Malınızın Dar es Saïlaam'da benim ya da sizin için bir değeri yok. Tek müşteriniz benim. Dünyada kimse senden mal alacak kadar aptal değildir. Öte yandan bu malı ülkeme sokmaya kalkarsam karşı koyacaklardır. Büyük güçlerin adamları dikkatle beni gözlüyorlar. Jibuti'ye ayak bastığım an eşyalarımı arayacaklarını biliyorum. Burada kaldığı sürece malın değeri yok.» Durup Gareth'e, sonra da Jake'e baktı.

Amerikalı düşünceli düşünceli çenesini ovuşturuyordu. «Size hak veriyorum, ekselans.»

«Makul bir insansınız, Bay Barton.» Prens yine Gareth'e dönüp son sözlerini tekrarlardı. «Burada kaldığı sürece malın değeri yok. Karar senin. Ya malı burada bırakırsın ya da Etiyopya'ya getirirsin.»

Gareth bir aşağı bir yukarı dolaşırken, «Çok şaşırdım,» diye mırıldandı, «Yani bu adam eski bir Eton'lu. Tanrım, onun anlaşmadan cayacağı aklıma gelmezdi. Bu korkunç. Yani kendisine güvenmiştim.»

Jake, Madam Cecile'in özel salonunda kanepeye yerleşmiş, smokin ceketini çıkarmıştı. Saçları sarıya boyalı, tombul bir genç kadın dizinde oturuyor, Jake de kadının göğsünü okşuyordu.

«Allah kahretsin, Jake. Beni dinle.»

«Dinliyorum.»

Gareth, «O adam doğrudan doğruya bana hakaret etti,» diye söyledi. Yanındaki kanepede kendisini sabırla bekleyen simsiyah saçlı,

uzun boylu kadına aldırıldığı yoktu. Genç kadın bir kolunu kayıtsızca omzuna atan Gareth'e bakarak somurttu. İngiliz, «Bunların dilimizi bil-mediklerinden emin misin?» diye sordu.

«İkisi de Portekizli. Ama en iyisi onları bir sına.»

«Pekâlâ.» Gareth bir an düşündü. «Kızlar, size bir metelik bile ver-meyeceğimizi bilin. Bunu sadece aşk için yapacaksınız.»

Kadınların yüzlerinde bir değişiklik olmadı. Hâlâ erkeklerin dikkati-ni çekmeye çalışıyorlardı. Gareth mırıldandı. «Tamam. Konuşabiliriz.»

«Böyle bir zamanda mı?»

«Ne yapacağımıza karar vermek için ancak sabaha dek vaktimiz var.»

Jake adeta sevinç duyarak alayla karşılık verdi. «O sözde her şe-yi yutan Etiyopyalı bizi fena kıstırdı.»

«Jake, ne yapacağız? Karamela'ya yarın ne diyeceğiz?» Gareth'in yanındaki kadın uzanıp kolunu onun boynuna dolayarak dudaklarını du-daklarına yaklaştırdı. Saldırıya uğrayan adam yalvardı. «Tanrı aşkına bunu düşün, Jake.»

«Düşünüyorum, düşünüyorum.» Ama o arada da sarışınla seviş-meye devam ediyordu.

«Dört zırhlı aracı düşman bir sahile nasıl çıkarabiliriz? Ondan son-ra iki yüz mil yolu aşarak Etiyopya sınırına nasıl ulaşabiliriz? Jake, ka-rar vermeliyiz. Gidiyor muyuz, gitmiyor muyuz?»

«Önce işimize bakalım. Kararı sonra veririz.»

Böylece konuşma kesildi. Ancak yarım saat sonra konuya döne-bildiler. Madam Cecile'in bulduğu büyük bir Doğu Afrika kıyıları harita-sını incelemeye başladılar.

Gareth parmağıyla Afrika'nın büyük boynuzunu işaret etti. «Bura-sı sınıra kadar yarı çöl olarak belirtilmiş. Orada pek birileriyle karşıla-şacağımızı sanmıyorum.»

Jake, «Para kazanmak için ne berbat bir yöntem,» dedi.

Gareth başını kaldırdı. «Öyleyse gidiyoruz ha?»

«Gideceğimizi biliyorsun.»

Gareth güldü. «Evet. On beş bin sterlin bize gitmemiz gerektiğini söylüyor.»

Lij Mikhael bu kararı sadece başını sallayarak kabul etti. Sonra, «Bu işi nasıl halledeceğinizi planladınız mı?» diye sordu. «Belki yardımım dokunur. O kıyıyı ve içeriye giden yolların çoğunu iyi bilirim.» Danışmanlarından birine dairenin oturma salonundaki masasına bir harita yaymasını işaret etti.

Jake haritada bazı yerleri parmağıyla işaret ederek anlattı. «Dar es Salaam'da sığ sulara girebilecek türden bir tekne kiralamayı düşündük. Şurada bir yere yanaşacak, sonra silahları zırhlı araçlara yükleyeceğiz. Kendi akaryakıtımızı taşıyarak iç kısımda, adamlarınızla daha önceden karar vereceğimiz bir yerde buluşacağız.»

Prens, «Evet,» diye kabul etti. «Fikir iyi. Fakat İngiliz bölgesine yaklaşmamalısınız. Onlar kendi bölgelerinden doğuya köle ihracını engellemek için sıkı bir sistem uyguluyorlar. Savaş gemileri o sulara devamlı devriye geziyor. Yok, İngiliz Somalisi'nden uzak kalın. Fransız toprakları daha uygun.»

Böylece yolculuğu planlamaya koyuldular. Jake'le Gareth kendilerini bekleyen tehlikeleri kayıtsızlıkla karşıladıklarını ve prensin öğütlerinin ne kadar değerli olduğunu anlamışlardı.

«Karaya çıkmanız kritik bir adım olacak. Bu sahilde, denizin dibinde gemiler için tehlikeli bir kaya sahanlığı vardır. Bununla birlikte şu noktada, yani Jibuti'nin kırk mil kuzeyinde Mondî denilen eski bir liman bulunur. Haritada işaretli değil bu. Bir zamanlar köle ticaretinin merkezi olan Mondî'yi 1842'de İngilizler ele geçirip yağma ettiler. Burada tatlı su yoktur, dolayısıyla liman terk edilmiştir artık. Ama oradaki derin kanala girip sahile yaklaşmak kolaydır. Araçları burada karaya çıkarmanız uygun olur. Ancak iyi rıhtım ve vinçler olmadığı için de işiniz zor.»

Gareth bir kâğıda bu bilgileri geçirirken, Jake de haritaya bakıyordu. «Ya buralardaki devriyeler?» diye sordu.

Prens omuz silkti. «Jibuti'de gönüllü yabancı askerlerden oluşmuş bir kıta var. Zaman zaman develi devriyeler yolluyorlar. Onlarla karşılaşma olasılığınız az.»

«Kıyıya çıkınca ne yapacağız?»

Prens parmağıyla haritaya dokundu. «İtalyan Eritresi'ne paralel bir yol izleyin. Avvash Nehri'nin çölde kaybolduğu yere gelene kadar güney batıya doğru gidin. Sonra batıya dönün. Böylece Fransız Somali si'ni geçip Etiyopya'nın Danakil topraklarına girersiniz. Sizinle orada buluşulmasını sağlayacağım.» Yaşlı danışmanlarıyla biraz konuştuktan sonra döndü. «Şurada... Chaldi Kuyuları'nda buluşmamızın uygun olduğu kanısına vardık.» Yine haritayı işaret etti. «Burası Etiyopya toprakları. Bu, hükümetimin de işine gelecektir. Çünkü zırhlı araçları Sarı di Geçiti ve Dessie Yolu'nu savunmak için kullanacaklar. Eğer İtalyanlar oradan saldırırlarsa tabii. Size yardım etmesi için yanınıza o bölgeyi bilen bir kılavuz katacağız.»

Jake rahat bir soluk aldı. «Böylesi daha iyi.»

Pekâlâ. Seçtiğim genç adam akrabam, bir yeğenim. Kendisi üç yıl İngiltere'de okudu, iyi İngilizce bilir. Gececeğiniz yolları da bilir, çünkü Fransız bölgesinde bir reisin konuğu olarak oralarda sık sık aslan avladı.» Etiyopya dilinde bir şeyler söyleyince, adamlardan biri kalkıp kamardan çıktı. «Onu çağırttım. Yeğenimin adı Gregorius Maryam.»

İçeriye giren Gregorius yirmisini henüz geçmiş bir erkekti. Boyu amcasınıniki kadar uzundu ve savaşçılara özgü parlak bakışlı kara gözleri vardı. Yalnız cildi bir genç kızinki gibi tüsüz ve soluk bal rengiydi. Batı Avrupalı gibi giyinmişti. Yüzünden yoğun duygulu ve zeki bir insan olduğu da belliydi.

Amcası onunla anadilinde konuşunca, genç adam başını sallayarak Jake'le Gareth'e baktı. «Amcam benden bekleneni anlattı. Size hizmet etmekten onur duyacağım.»

Jake beklenmedik bir şey sordu. «Araba kullanmasını biliyor musun?»

Gregorius gülümsedi. «Evet, efendim. Addis Ababa'da Morgan spor arabam var.»

Jake, «Mükemmel,» diyerek onun gülüşüne karşılık verdi. «Fakat zırlı bir arabayı kullanmanın zor olduğunu anlayacaksın.»

«Gregorius yolculuk için gereksinme duyduğu şeyleri yanına alıp hemen size katılacaktır. Biliyorsunuz, bu gemi öğleüzeri hareket edecek.» Bunun üzerine genç eğilip prensi selamlayarak kamaradan çıktı.

«Sana bir iyilik yaptım, Binbaşı Svales. Bunun karşılığını hemen istiyorum.» Lij Mikhael tekrar İngilize döndü. Gareth'in yüzünde hafif bir endişe belirmişti, çünkü prensin çok iyi pazarlık ettiğini biliyordu artık. «Ülkemin elindeki pek az silahtan biri de uygar dünyanın vicdanını sızlattır...»

Jake, «Bunun pek olası olmadığını söylemeliyim,» diye mırıldandı.

Prens üzgün üzgün kabul etti. «Öyle. Şimdilik etkili bir silah değil. Fakat uğradığımız haksızlığı, bize yapılan baskıları dünyaya bildirebiliriz. O zaman demokratik ulusların bizi desteklemelerini sağlayabiliriz.»

Gareth, «Bu güzel bir düşünce,» dedi.

«Amerika'da çok beğenilen ve toplumu etkilemesini bilen bir gazeteci benimle birlikte yolculuk ediyor. Kendisi Amerika Birleşik Devletleri'nde ve İngilizce konuşulan diğer ülkelerde yüz binlerce kişiye sesini duyurabilir. Özgür düşünceye saygı duyan, ezilenlerden yana olan biri. Yalnız bu gazetecinin ünü daha biz geri dönmeden düşmanlarımızıca duyuldu. İtalyanlar bu çapta bir gazeteci gerçekleri yazacak olursa zarar görebileceklerini düşünüyorlar. Bunun olmaması için önlemler almışlar. Bugün radyoda sözünü ettiğim gazeteciye İngiliz, Fransız ve İtalyan bölgelerinden geçiş izni verilmeyeceğini duyduk. Anlayacağınız, sadece silah ambargosu koymakla kalmadılar, bize yardım edebilecek dostlarımıza da engel oluyorlar.»

Gareth, «Olmaz,» diye atıldı. «Yeterince derdimiz var. Dünyanın bütün gazetecilerini taşıyacak bir taksi şirketi kurmadım. Bunu yaparsam kahrolayım...»

Jake onun sözünü kesti. «Araba kullanmasını biliyor mu? Son taşıtın sürücüsü yok henüz.»

Gareth sıkıntılı sıkıntılı, «Bildiğim gazeteciler sadece viski şişesini kullanabilirler,» diye söylendi.

Jake, «Araba kullanabiliyorsa para verip başka sürücü tutmaktan kurtuluruz,» deyince Gareth'in sıkıntısı hafifler gibi oldu.

«Doğru... Eğer biliyorsa tabii.»

Prens, «Bunu anlayalım,» dedi, dönüp hafif sesle adamlarından birine bir şeyler söyledi. Danışman çıkıp gitti.

Kısa süre sonra kapı açıldı ve gazeteci içeriye girdi. Gareth Swales doğrulup kravatının düğümünü düzeltti. Tatlı tatlı gülümsedi. Harita masasının yanındaki koltuklardan birine çökmüş olan Jake Barton da yaprak sigarasını yakmak üzereydi. Ama elindeki yanan kibriti unutarak gelen kimseye bakakaldı.

Prens, «Beyler,» dedi. «Size Amerikan basınının tanınmış bir üyesi ve ülkemizin iyi dostu olan Miss Victoria Camberwell'i tanıtmakla onur duyarım.»

Vicky Camberwell henüz otuzuna gelmemiş, olağanüstü çekici ve güzel bir kadındı. Seçtiği meslekte gençlik ve güzelliğin yararlı olmadığını uzun yıllar önce öğrenmiş ve ikisini de gizlemeye çalışmıştı, ama bunda başarılı olmuş sayılmazdı. Çok sade, adeta erkeğimsi bir kılık seçmişti. Apoletleri olan, cepleri düğmeli, askerlerinkini andıran bir gömlek vardı üzerinde. Fakat yine de biçimli, irice göğüsleri belli oluyordu. İri cepli eteği de aynı krem rengi ketenden yapılmıştı. İnce belinde deri bir kemer vardı. Ayakkabıları kadınların 'rahat' dediği türden, yani bağlıydı. Ama bunlar biçimli, güzel bacaklarına hiç de uymuyordu. Güneşten açılıp adeta beyazımsı olan ipek gibi sarı saçlarını sıkıca ensesine topuz yaptığı için bir kuğununkini andıran biçimli boynu ortaya çıkmıştı.

Kendini ilk toplayan Gareth oldu. «Miss Camberwell tabii. Sizin yazılarınızı okudum. Bunları *Observer* de basıyor.» Kadın ifadesiz gözlerle onu süzdü. Ünlü Swales gülüşünden hiç etkilenmediği belliydi. Adam onun koyu yeşil gözlerinin altın menevişli olduğunu gördü.

Kibritten parmağı yanan Jake küfredince kadın döndü. Amerikalı hemen ayağa kalktı.

«Bir kadın beklemiyordum.»

«Kadınlardan hoşlanmaz mısınız?» Sesi hafif ve boğukçaydı. Jake kollarındaki tüylerin diken diken olduğunu hissetti.

«Çok sevdiğim kimselerden bazıları kadındır.» Jake onun uzun boylu olduğunu da fark etti. Kadının boyu hemen hemen kendi omzuna erişiyordu. Hem atletik bir vücuda sahipti. «Aslında daha fazla hoşlandığım başka bir şey yok.»

Genç kadın ilk kez gülümsedi. Bu gülüşte şaşılacak bir sıcaklık vardı. Jake büyülenmiş gibi ona baktı, sonra ciddi bir tavırla «Araba kullanmasını biliyor musunuz?» diye sordu.

Bu söz kadının gülüşünü kahkahaya çevirdi. «Evet. Ata ve bisiklette de binerim. Kayak yaparım, uçak kullanırım, briç oynar, şarkı söyler, dans eder ve piyano çalarım.»

Jake de onunla güldü. «Bu kadarı yeter.»

Vicky prenze döndü. «Ne oluyor, Lij Mikhael bu iki beyin planlarımızla ne ilgileri var?»

Gemi rıhtımdan ayrılıp uzaklaşınca, Jake diğerlerine döndü. «Miss Camberwell'e kalacak bir yer bulmalıyız.» Akıllarına gelen şey yüzünden, Gareth'le kadının eski bavuluyla yazı makinesini kapmak için yarıştılar.

Gareth, «Yazı tura atalım,» diye önerdi. Elinde bir Doğu Afrika şilini belirmişti.

Jake kararını verdi. «Tura.»

Gazetecilik gibi zor bir alanda yirmi dokuz yaşına kadar büyük bir ün elde eden bir kadının dünyayı bilmemesi ya da dünyadaki türlü tuzaqları anlamaması olanaksızdı. Vicky daha İngilizli görür görmez bir karara varmıştı. Böyle kibar, bakımlı, yakışıklı, neşeli, konuşkan ve gözlerinde çelik gibi sert bir pırıltı olan başka erkekler de görmüştü. Çapkın diye düşünmüştü. Onun yanında geçirdiği her saniye de bu kanısını daha güçlendirmekteydi. Ancak Binbaşı Swales çok eğlenceli ve yakışıklı bir çapkındı. Adam onu soyuyla etkilemeye çalışırken eğlenerek dinledi.

«Albayın söylediği gibi... Babamdan biz hep 'Albay' diye söz ederdik.» Gareth'in babası gerçekten albay olduktan sonra ölmüştü. Fakat iddia ettiği gibi gözde bir alayın komutanı değildi. Adam Hindistan'daki polis örgütünde memur olarak işe başlamıştı.

«Tabii ailenin toprakları annemden kalma...» Gareth'in annesi barsız bir fırıncının tek kızıydı ve aile malikâneleri de Swansea'daki ipotekli bir evden ibaretti.

Albay biraz çapkındı ve daima çılgın bir grupla gezerdi. Hızlı kadınlar ve yavaş atlar. Korkarım, bu yüzden gitti malikâneler. O sırada ben Eton'da, babam da dışişlerindeydi. Keşke yaşlı şeytanı daha iyi tanıyabilseydim. Olağanüstü bir kişiliği vardı kuşkusuz.» Oysa annesiyle babası orta ve yüksek sınıfları birbirinden ayıran görünmez engeli aşabilmesi için kendilerini oğullarına adamışlardı. Gareth'in Eton'a girmesini de uzun süre önce aynı okulu bitirmiş olan polis müdürü sağlamıştı. Annesine kalan küçük mirasla babasının aylığının büyük bölümü oğullarını çok masraflı bir iş olan centilmen sınıfına sokmaya gitmişti.

«İnanır mısınız babam düelloda öldü. Şafak vakti tabancalar... kanı ateşli, romantik bir erkekti.» Oysa Gareth'in annesi koleradan ölmüşce, babasının aylığı delikanlının düğünlerin oğullarıyla ahabıplığı sırasında girdiği borçları ödemeye yetmemişti. Hindistan'da rüşvet bir töre, bir yaşam tarzı sayılabilirdi. Ama albayın rüşvet aldığı ortaya çıkmıştı. Gerçekten şafakta tabanca olayı vardı. Adam Webley hizmet tabanca

sını alıp karanlık bir Hint ormanına girmiş ve atı bir saat sonra boş eyerle ahırına dönmüştü.

«Eton'dan ayrılmak zorunda kaldım tabii.» Gareth'in okul müdürünün kızıyla sevişmesi, albayın son kez ata binmesiyle aynı zamana rastlıyordu. Bu sayede Gareth okul taksitleri ödenmemiş biri olarak çıkarılmamış, Lij Mikhael'in söylediği gibi büyük bir zaferle Eton'dan ayrılmıştı. Savaş çıkmıştı o sırada da. Dükün alayı bile yeni subayların maddi durumunu pek incelemiyordu. Eton'dan olduğu için onu alaya almışlardı. Savaşta başarılı olduğu için de kısa süre içinde binbaşılığa yükselmişti. Fakat barış yapılıncaya her şey eski haline dönmüştü. Bir subayın, alayın beklediği şekilde rahat yaşayabilmesi için yılda üç bin sterline gereksinmesi vardı. Gareth de alaydan ayrılmak durumunda kalmış, orada burada iş kovalamıştı. Hâlâ da dolaşmaya devam ediyordu.

Vicky Cambervell istememekle birlikte bu sözlerin kendisini büyülediğini hissetti. Bunun tavukların önünde yapılan bir kobra dansı olduğunu biliyordu. Adamın çekici yanının, hemen fark ettiği çapkınlık ve serserilik olduğunu da farkındaydı. İşi onu dünyanın olaylı yerlerine yollamıştı. Gareth gibi insanları da aynı tehlikeli yerler çekiyordu. Bu tür kişilerle birlikte tehlike, coşku ve eğlenceyi tadıyordu insan. Ama sonunda daima acı da duymaktaydı.

Gareth de kadınların gülüşünü bir ölçü olarak kullanmak gerektiğini öğrenmişti. Vicky yapmacıktan uzak bir neşeyle gülüyordu. Bu karşılık adama güven verdi. Ricksha'dan inerlerken adeta benimsermiş gibi kadının kolunu tutup yardım etti.

Gareth mal sahibi tavırla ona kral dairesini gezdirdi. «Burada tek daire var. Balkon bahçeye bakıyor ve akşamüzeri denizden esen rüzgâr burasını serinletir. Hem bütün otelde tek özel tuvalet burada. Yatak da çok yumuşak. İnsan bulutun üstünde uyuyormuş gibi oluyor.»

Vicky masum bir kız gibi gülümsedi. «Ben burada mı kalacağım?»

«Şey, bir şeyler ayarlayacağımızı düşündüm, kızım.» Kadın onun ne tür bir şey ayarlayacağını anladı.

«Çok nazıksınız, binbaşı,» diye mırıldanarak telefona gitti. «Ben Miss Cambervvell, Binbaşı Swales kral dairesini bana bırakıyor. Lütfen onun eşyalarını taşıması için bir adam yollayın.»

Gareth, «Fakat...» diye soludu. Kadın ona bakarak gülümsedi. «Ah, çok iyisiniz.» Sonra otel müdürünü dinledi. «Yazık, demek tek boş odanız bu. Neyse binbaşı çok daha rahatsız yerlerde yatmıştır kuşkusuz.»

Gareth kendisine verilen odayı görünce daha rahatsız yerleri anımsamaya çalıştı. Mulden'deki Çin hapishanesi daha serindi ve. 1917'de cepheleyken kışın kaldığı barınak daha büyük ve daha iyi döşeliydi.

Gareth Swales üç gün süreyle gidip liman müdürüyle çay ve viski içti. Oraya gelen türlü geminin kaptanıyla konuştu. Geceleri de Vicky CamberweH'i yıllanmış şampanya ve tatlı sözlerle kandırmaya çalıştı. Fakat kadın onunla içiyor, sözlerine gülüyor ve gece yarısı olunca da iyi geceler diliyordu. Gareth onun kaldığı daireye ayak basmamıştı.

Dördüncü sabah iyice umudunu yitirmeye başlayan Gareth, bir kova Tusker alıp Jake'e gitmeyi ve dost Amerikalıyla biraz çene çalıp neşelenmeyi düşündü. Fakat başarısızlığa uğradığını Jake'e itiraf etmek de işine gelmiyordu. Onun için yine ricksha'ya binerek limana inmeyi uygun buldu,

Gece açıkta bir gemi demirlemişti. Gareth dürbünüyle baktı. Geminin pis, siyah, biçimsiz bir yapısı ve hırpani görünüşlü mürettebatı vardı. Direkleri de inceledi; bunlarla yelken açabilirdi ama kıçtaki uskur fark edince gemide değişiklik yapılmış olduğunu anladı. Belki de buna bir Diesel motor takılmıştı. Gemi çok pisti fakat berrak suda gördüğü dip kısmı temiz bakırdı ve katlanmış yelkenler de sağlamdı. Geminin kıçına Arapça ve Fransızca *Hirondelle* yazılmıştı. Tekne Seychelles bandıralıydı.

Gareth geminin araba beygiri süsü verilerek gizlenen bir yarış atı olduğunu anlamıştı ve bunun amacını düşündü. Büyük bronz uskuru sayesinde gemi hızlı yol alabilirdi ve tekne de denize dayanıklıya benziyordu.

Fakat gemiye yaklaşıncı kokusunu alarak onun ne olduğunu anladı. Çin Denizi'nde de aynı pislik ve acı çeken insanların kokusunu duymuştu. Böyle bir geminin kaynar suyla bile yıkansa kokusundan kurtulamayacağını işitmişti. Karanlık gecelerde devriye gemilerinin ufukta beliren bir köle gemisinin kokusunu hemen aldığını söylerlerdi.

Gareth köle alıp satarak yaşamını kazanan bir adamın silah kaçır-mak gibi küçük bir işten kaçınmayacağını düşünerek seslendi. «Hey, *Hirondelle*»

Cevap düşmancaydı. Üstü başı dökülen tayfalar yaklaşan motora kötü kötü baktılar. Arap, Hintli, Çinli ve zencilerden oluşmuş mürettebat ses çıkarmaya gerek görmedi. Gareth ayağa kalkarak ellerini ağzına götürüp tekrar bağırdı. «Kaptanınızla konuşmak istiyorum.»

O zaman beyaz bir adam küpeşteye yaklaştı. Kısa boylu olduğu için sadece başı küpeştenin üstünde kalıyordu. «Ne istiyorsun? Polis misin?»

Gareth onun Rum ya da Ermeni olduğunu tahmin etti. Bir gözünü siyah bir kumaş parçasıyla örtmüştü. Sağlam gözüyse bir akik parçası kadar parlak ve sertti.

Gareth, «Polis değilim,» diye cevap verdi. Cebinden çıkardığı viski şişesini salladı.

Kaptan küpeşteden eğilerek dikkatle Gareth'e baktı. Belki de İngi-lizin gözlerindeki pırıltıyı ve korsan gibi gülüşünü fark etmişti. Bu tür kimseler birbirlerini tanırlardı. Kaptan bir karara varıp Arapça emir verdi ve bir şeytan çarmıhı teknedен aşağıya sarkıtıldı. «Gel,» diye davet etti kaptan. Gizlemesi gereken bir şey yoktu. Yolculuğun bu bölümünde sadece Bombay'dan aldığı pamukluları taşıyordu. Malı Dar es Sa-laam'a boşalttıktan sonra, Afrika'nın büyük boynuzuna gece yaklaşıp

cak ve oradan daha kazançlı olan insan yükünü alacaktı. Arabistan, Hindif *an ve Doğu'nun tüccarları Danakil ve Galla'nın ince zenci kızları için büyük para verdikleri sürece, onun gibi adamlar İngiliz savaş gemileri ve devriyelerle karşılaşma tehlikesini göze alacaklardı.

Gareth, «Biraz viski içip paradan söz edebileceğimizi düşündüm,» dedi. «Adım Swales. Binbaşı Swales.»

Kaptan seyrelmiş siyah saçlarını arkada tek örgü yapmıştı. Kendisine korsan havası vermeye çalıştığı belliydi. «Benim adım da Papa□ dopoulos.» İlk kez gülümsedi. «Para konuşmasıysa müzik gibi tatlıdır.» Elini uzattı.

Gareth ve Vicky Camberwell armağanlarla Jake'in maun ormanın□ daki kampına gittiler. Amerikalı elinde kaynak lambasıyla doğrularak onları alayla karşıladı. «Bu bir sürpriz. İkinizin kaçtığını sanıyordum.»

«Önce iş, sonra eğlence,» Gareth genç kadının ricksha'dan inmesine yardım etti. «Ve, sevgili Jake, bu ara çok işimiz vardı.»

«Bunu görüyorum.» Jake kaynak lambasını kapatıp Tusker birası dolu kovayı aldı. Hemen iki şişe açıp birini Etiyopyalı gence uzattı. Diğeri de dudaklarına götürdü. Üstüne sadece yağlanmış haki bir şort giymişti. Daha sonra sırtıttı. «Neyse susuzluktan ölüyordum. Onun için seni bağışlıyorum.»

«Yaşamlarımızı kurtardınız. Binbaşı Swales ve Miss Camberwell, Gregorius buğulanmış şişeyi kaldırarak onları selamladı.

Gareth dönerek ikisinin çalışmakta olduğu kocaman şeye baktı. «Bu da nedir?»

Jake gururla buna vurdu. «Bir sal.» Boş benzin varillerini birbirine bağlamış, üstüne de keresteler koymuştu. «Zırhlı arabalar yüzemezler ve onları karaya çıkarmamız gerekiyor. Sahilin yüz metre kadar açığına bile yaklaşabileceğimizi pek sanmıyorum. Araçları yüzdüreceğiz.»

Vicky, Jake'in kasları gelişmiş omuzlarına, kollarına, dümdüz karnına ve geniş göğsüne bakıyordu, ama Gareth bu kaba sal yüzünden

büyülenmiş gibiydi. Sonra mırıldandı. «Ben de arabaları karaya çıkarmak için bu tür bir şey önerecektim.» Jake inanmayarak kaşlarını kaldırıncı da sordu. «Arabaların ağırlıkları ne kadar?»

«Her biri beş ton.»

«Tamam, *Hirondelle*'in vinçleri bu işe yeterli.»

«*Hirondelle* mi?»

«Bizi götürecek olan gemi.»

Jake güldü. «Demek gerçekten çalışıyordun. Böyle yapacağına asla inanmazdım. Ne zaman gidiyoruz?»

«Öbür gün şafak vakti. Malımızı göstermemek için gece yükleyecek ve günün ilk ışığıyla yola çıkacağız.»

«Miss Cambervvell'e o araçlardan birini kullanmasını öğretmek için fazla zamanım yok demek.» Jake genç kadına döndü ve menevişli yeşil gözlerine bakarken yine bir heyecan duydu. «Zamanınızın büyük bölümünü bana vermeniz gerekecek.»

«Bu ara bol vaktim var.» Kadın Gareth Swales'in ilgisinden hoşlanmış ama onun ciddi saldırılarına da karşı koymuştu. Şimdi Jake Bar□ ton'un dayanılmaz çekiciliğini fark ediyordu. Bir kadın için sert, tehlikeli ve güçlü iki erkek tarafından beğenilmek kadar dinlendirici bir şey olamaz, diye düşündü. Jake'e gülümsedi ve onun gösterdiği tepkiden zevk aldı. O ara Gareth Swales'in sinirlenerek araya girmeye kalkıştığını fark etmişti.

«Vicky'ye o eski makinelerde biraz ders verebilirim. Seni önemli işinden ayırmayalım.»

Vicky başını çevirmeden Jake'e gülümsemeye devam etti. «Bence Bay Barton'un görevi bu.»

Jake mırıldandı. «Adım Jake.»

Ben de Vicky'yim.»

Bu iş harika olacağına benziyordu. Ününü artıracak eşsiz bir hikâyenin peşindeydi. Hiçbir meslektaş bir hikâye uğruna silah kaçakçılığıyla birlikte yasalara karşı gelip sınırlardan geçmeye kalkışmamıştı.

Hem bu arada birlikte yolculuk edeceği iki yakışıklı erkek de vardı. Duygularına kapılmadığı sürece bu durumdan çok zevk alabilirdi.

Yürüyüp düzlüğe çıkınca Gareth durdu. «Bu da ne?"

Jake, «Araçları boyamak Greg'in fikri,» diye cevap verdi. «Böylece bize ateş etmeye kalkışacak olanlar duraklarlar sanırım.»

Dört zırhlı araba pırl pırl beyaza boyanmıştı. Taretlerinde de kırmızı haçlar vardı. «Fransızlar ya da İtalyanlar bizi durdurmaya kalkarsa Uluslar arası Kızılhaç Örgütü'nün zırhlı ambulansları birliğinden olduğumuzu söyleyeceğiz. Sen, Greg ve ben doktoruz. Vicky de hemşire.»

Vicky etkilenmişti. «Tanrım, çok iyi çalışmışsınız.»

Greg ciddi ciddi, «Hem çölde beyaz boya daha serin olur,» diye anımsattı. «Çöle 'Büyük Yanık' demelerine şaşmamak gerekir.

Jake de ekledi. «Araçlara taşıma rafları yaptım. Her taşıtın taretinin arkasına yüz elli litrelik iki varil akaryakıt ve bir varil de su yerleştirebileceğiz. Silah sandıklarını dörde ayırıp iplerle desteklere bağlayacağız. İpleri takmak için şuralara destekleri kaynakla oturttum. Silah sandıklarının üstlerine de içlerinde ilaç olduğunu belirten yeni etiketler takacağız.» Sonra Vicky'nin kolunu tuttu. «Şunu senin için ayırdım. İçlerinde en yumuşakbaşlı ve dost olanı o.»

Vicky, «Hepsinin kişiliği mi var?» diye takıldı.

Jake en yakındaki taşıta vurdu. «Demir Lady'lerim tıpkı kadınlara benzerler. Bu, çok cana yakın. Sadece arka süspansiyonunun ayarı biraz bozuk. Onun için adı Sarsak. Senin o. Kendisini seveceksin.» Jake gidip onun yanındaki taşıtın lastiğini tekmeledi. «Bu gruptaki kaltak. Krankı her kullanışında bileğimi kırmaya kalktı. Adı da Domuz Priscilla. Onu benden başkası idare edemez. Beni sevmiyor ama saygısı var.» Yürüdü. «Greg de şunu seçti ve adını Tenastelin koydu. 'Tanrı bizimle beraber' anlamına geliyormuş. Haklı olduğunu umarım ama kuş-kum var. Gareth, bu da senin. Yepyeni bir karbüratörü var. Bu karbüratörü sağlayabilmek için kendini tehlikeye attın. Bu yüzden zevkini çıkarmak da senin hakkın.»

Vicky'nin gazetecilik damarı tuttu. Gözleri merakla parladı. «Ya? Ne oldu?»

Jake, «Uzun hikâye,» diyerek güldü. «Bir deveye binip çok uzun tehlikeli bir yol almakla ilgili.» Gareth yaprak sigarasının dumanını yutup öksürürken Jake acımasızca devam etti. Onun için kendisi bundan böyle Hörgüç Henrietta diye bilinecek. Kısa adı Hörgüç.»

Papadopoulos onları rıhtımda bekliyordu. Topuklarına kadar inen bir palto giymiş olan kaptanın elinde bir fırtına lambası vardı. En öndeki zırhlı arabayı Gareth Swales kullanıyordu. Adam ona durmasını işaret etti. Bunun üzerine Greg, Vicky ve en sonda olan Jake de durdular. Gemideki adamlar vinçleri çalıştırdılar ve ağır arabalar yavaş yavaş kaldırılıp içeriye alındı.

Bütün iş hızla ve hiç ses çıkarmadan yapıldı. Memnun memnun yüklemeyi seyreden Gareth, Jake'e dönerek, «Bu adamlar işlerini biliyorlar,» diye fısıldadı. «Ben gidip liman müdüründen konşimentolarımı zı alayım.» Gölgelere girerek uzaklaştı.

Jake de Vicky'nin koluna girdi. «Kamaralarımıza bir bakalım.» iskeleden çıkınca köle gemisinin pis kokusu burunlarına geldi. Gareth rüşvet verip elinde İskenderiye'deki Kızılhaça gidecek dört ambulans ve tıbbi malzeme konşimentosuyla döndüğünde, diğerleri Papadopoulos'un kendilerine ayırdığı küçücük, pis kamaraya bir göz atmışlar ve orasını içindeki tahtakurusu ve hamamböceklerine bırakmaya karar vermişlerdi. Jake grup halinde küpeştenin önünde durup uzakta kalan limanın ışıklarına bakarlarlarken, hepsinin adına konuştu. «Zaten birkaç günlük bir yolculuk. Açık güverteyi yeğlerim.»

Vicky yüzüne vuran parlak yıldızların ışığıyla uyandı. Gözlerini açarak evrenin harikalarının ışıldadığı gökyüzüne baktı. Usulca batta□

niyelerinden sıyrılıp kalkarak geminin küpeştesine gitti. Koyu renkli deniz de pırıl pırıldı. Her dalga değerli madenden oyulmuştu sanki. Yıldızların ışığı bu dalgalara mücevherler takıyordu.

Gareth arkasından gelerek kollarını onun beline dolayınca, başını bile çevirmedi Vicky. Sadece erkeğe yaslanıp kaldı. Tartışmayı ya da alay etmeyi istemiyordu. Kısa süre sonra ölebilirdi ve gece kaçırılmayacak kadar güzeldi. İkisi de ses çıkarmadılar. Vicky usta ellerin ince, pamuklu bluzunun üstünde kaydığını hissedince heyecanla titredi. Bu ellerin sıcaklığını duyuyordu. Ağır ağır erkeğin kollarında döndü. Başını kaldırarak Gareth'e yaslandı. Öpüştüler. Genç adamın dudakları arzuya kapılmasına neden olmuştu. Ama bütün iradesini kullanarak onun kollarından kurtuldu ve hemen yattığı yere gidip titreyen ellerle battaniyelerini aldı. Bunları Jake ve Greg'in arasına serip uzandı. Ancak o zaman Jake Barton'un uyanık olduğunu anladı. Adamın gözleri kapalıydı ve derin, düzgün soluk alıyordu. Fakat Vicky kesinlikle onun uyumadığını biliyordu.

General Emilio De Bono bürosunun penceresinde durup Asma'ra'nın pis evlerinin damlarının üstünden yemyeşil Etiyopya tepelerine doğru baktı. Bunlar tıpkı bir ejderhanın belkemiğine benziyorlar, diye düşünerek için için titredi.

General yetmiş yaşındaydı. Bu yüzden bu dağlık yere giren son İtalyan ordusunu anımsıyordu. Adowa adı İtalyan savaş tarihinde kara bir lekeydi. Aradan kırk yıl geçmiş ve modern Avrupa ordusunun korunç yenilgisinin öcü hâlâ alınmamıştı. Şimdi intikam için kader onu seçmişti. Emilio De Bono bu rolün kendisine uyduğundan hiç de emin değildi. Savaşlar kimse zarar görmeden yapılabilseydi daha sevinecekti. General hiç kimsenin canını yakmamaya, hatta rahatsız etmemeye özen gösterirdi. Adamlarını tehlikeye atacak kararlardan kaçınırdı hep. Subayları ona bu tür şeyleri önermemeleri gerektiğini öğrenmişlerdi.

Aslında general bir savaşıdan çok, bir diplomat sayılırdı. Gülen yüzler görmek istediği için kendisi de sık sık gülümserdi. Sivri, beyaz sakallı adam yaşlı bir tekeye benziyordu. Ona 'Küçük Sakal' adını takmışlardı. General subaylarına 'Caro' erlerine de 'Bambino' derdi. Sadece seilmeyi istiyordu. Onun için de gülümsüyor gülümsüyordu.

Fakat general o anda gülümsemedi. Roma'dan yine altında Benito Mussolini'nin adı olan bir şifre almıştı. Bu kez sözler daha ke-sindi: «İtalya kralının isteğine ve savunma bakanı olarak verdiğim em-re göre...»

General birden nişanlarla dolu göğsünü yumruklayarak yaveri Yüzbaşı Crespi'yi şaşırttı. De Bono acı acı, «Anlamıyorlar,» diye bağırdı. «Roma'da oturup acele etmemizi söylemek güzel. Fakat onlar bizim gibi Mareb Irmağı'nın öbür tarafında durmadan toplanan düşmanları görmüyorlar.»

Yüzbaşı da generalin yanına gelerek pencereden baktı. Fakat generalin söylediği gibi dağların eteğinde düşman filan gözükmüyordu.

De Bono üzgün üzgün devam etti. «Eritre'de durumumuzu sağlamlaştırmam gerektiğini anlamıyorlar. Sağlam bir üssüm ve malzeme trenim olmalı.» Oysa bir zamanlar ender gemi uğrayan küçük Massawa limanı yeniden yapılmıştı. Taş iskeleler denize uzanıyordu. Rıhtımlarda buharlı vinçler çalışıyor, trenler durmadan işleyip inanılmayacak kadar malzeme getiriyorlardı. Aylardan beri her gün tonlarca malzeme geldiği biliniyordu. Süveyş Kanalı da İtalyanlar için açıktı. Milletler Cemiyetinin Doğu Afrika'ya koyduğu ambargo İtalya'yı etkilemiyordu. O güne dek üç milyon tondan fazla savaş malzemesi yollanmıştı. Hem bunlara beş bin savaş taşıtı, zırhlı araçlar, tanklar ve uçaklar dahil değildi. Bu kadar taşıtı dağıtabilmek için iç taraflara giden yollar yapılıyordu.

General De Bono yine göğsünü yumrukladı. «Hemen harekete geçmemi istiyorlar. Gücümün yetersiz olduğunu anlamıyorlar.»

Generalin yakındığı güç Afrika kıtasında toplanan en büyük orduydı. Emrinde en modern silahlarla donatılmış üç yüz altmış bin asker vardı.

General elini yaverinin sırma kordonlu omzuna dayadı. «Cora. Duce'ye bir cevap hazırlamalıyız. Zorluklarımızı anlaması gerek.» Durup yazacaklarını tasarladı. «Sevgili ve saygıdeğer liderim, lütfen size ve eşsiz vatanım İtalya'ya olan bağlılığıma güvenin.» Yüzbaşı bir bloknot çekmiş söylenenleri kaydediyordu.

General, Mussolini'nin emrini süslü bir dille ve ancak iki saatte tamamlanan bir yazıyla reddetti. Sonra sevgiyle yaverine baktı. «Saldırıya hazır değiliz fakat güneyde bir hücum başlatırsak Il Duce'yi yatıştıırabiliriz.» Gidip duvardaki büyük Doğu Afrika haritasının önünde durdu. Fildişi bir cetvelle dağların altında kalan ıssız toprakları işaret etti. «Chaldi Kuyuları... Oraya kimi göndereceğiz?»

Yüzbaşı başını kaldırınca o bölgenin çevresinin korkunç çölle sarılı olduğunu gördü. Afrika'da uzun süre kaldığı için çölün anlamını biliyordu ve orada olmasını istediği tek bir kişi vardı. «Belli.»

General, «Ah,» dedi. «Ateş yutan Kont Aldo Belli.»

«O maskara.»

General yaverine hafifçe sitem etti. «Yök, yok, Caro. Sen fazla sertsin. Kont tanınmış bir diplomat. Kendisi üç yıl İngiltere elçimizdi. Ailesi çok eski, soylu... ve çok zengin. Ayrıca Benito Mussolini'nin yakın dostu. Il Duce sık sık onun şatosunda kalıyor. Büyük siyasi nüfuzu var...»

Yüzbaşı, «O ıssız yerde kimseye zarar veremez,» diye açıklayınca general içini çekti.

Galiba sen haklısın, Caro. Lütfen kontu çağırt.

Yüzbaşı Crespi karargâhın, vücutları kaslı bir grup İtalyan kahramanının dinsizleri yenmesini temsil eden freskleri ve mermer taklidi sütunları bulunan girişinde durmuş, tozlu, delik deşik yolda ilerleyen üstü açık Rolls Royce'a kötü kötü bakıyordu. Böyle bir araba alabilmek için yüzbaşının beş yıllık aylığını vermesi gerekirdi. Adamın konta kızmasının bir nedeni de buydu.

Kont Aldo Belli ülkenin en büyük toprak sahiplerinden biriydi ve italya'nın da en zengin beş kişisinden biri sayılıyordu. Bir yere gitmek için ordu taşıtlarına gereksinmesi yoktu. Rolls Royce fabrikası onun isteklerine uygun bir araba yapmıştı. Açık araba gelip sütunların altında durunca, yüzbaşı ön kapıda kontun armasının bulunduğunu da fark etti. Şaha kalkmış altın bir kurt kırmızılı gümüş bir kalkan taşıyordu. Bunun altında da 'Cesaretim Silah Sayılır' yazılıydı.

Araba durunca, kara gömlekli, ufak tefek bir çavuş şoförün yanından fırlayarak tozlu yolda bir dizinin üstüne çöktü ve Rolls'un arkasında oturan kontun 'neceği anı yakalamak için fotoğraf makinesini hazırladı.

Kont Aldo Belli dikkatle siyah beresini düzelterip karnını içeriye çekerken şoförü de kapıyı açmak için koştu. Kont gülümsedi. Bembeyaz dişleri ortaya çıkınca çekici görünmüştü. Gözleri siyah, kirpikleri takma sanılacak kadar uzundu. Yüzü güneşten esmerleşmişti ve siyah beresinin altından çıkan parlak bukleleri güneşte parlıyordu. Otuz beşine gelmiş olan adamın şahane yelesinde bir tek kır bile yoktu. Arabada, ayakta durduğu için çok boyluymuş gibi görünüyor, çevresinde koşuşan adamlara tepeden bakıyordu. Göğsünde iyice cilalanmış kayışlar ve gümüş kurukafa işaretleri parlıyordu. Kalçasındaki kısa alay hançerinin sapı, küçük pırlanta ve incilerle süslüydü. Fildişi kabzalı Baretta'yı da fabrikası onun için özel olarak yapmıştı. Tabanca kayışı isyan eden göbeği tutmak ister gibi sıkıştırılmıştı. Kont durup aşağıdaki ufak tefek çavuşa baktı. «Nasıl, Gino?»

«İyi kontum. Sadece çenenizi biraz havaya kaldırın.»

Kontun çenesi ikisini de pek üzmekteydi. Belirli açılardan bakılınca bu çene iki katmış gibi gözüküyordu. Kont, Il Duce gibi sert bir tavırla çenesini havaya kaldırınca, altındaki gevşek deriler gerildi.

Gino, «Bellissimo,» diye bağırarak deklanşöre bastı. Kont, Rolls'dan inerken çizmelerinin iyi parladığını düşünüyordu. Eldivenli sol elini kayışına sokup sağ kolunu kaldırarak faşist selamı verdi.

Crespi onu karşıladı. «General sizi bekliyor, albay.»

«Çağrılır çağrılmaz geldim.»

Yüzbaşı dudak büktü. Kont sabah onda çağrılmıştı ve şimdi öğleden sonra uçtu. Albayın süslenmesi bu saate kadar sürmüştü. Banyo yapmış, tıraş olmuş, masaj yaptırmıştı ve şimdi bir gül bahçesi gibi kokuyordu. Yüzbaşı yine, maskara, diye düşündü. Crespi on yıl canla başla çalışma ve bağlılığı sayesinde yüzbaşı olabilmişti. Oysa bu adam kesenin ağzını açmış, Mussolini'yi Appeninler'in eteğindeki malikânesinde bir hafta ağırlamış, buna karşılık bir kıtanın başına geçirilmiş ve albay rütbesini almıştı. Altı ay öncesine kadar yaban domuzundan büyük bir hedefe ateş etmemişti albay. O zamana dek bir tabur muhasebeciye, bir bölük bahçıvana ve yatağında da bir birlik kaltağa emir vermişti. Tam anlamıyla bir soytarıydı işte. Yüzbaşı onu saygıyla selamlarken, Danakil'de sinekleri öldürürken resmini çektirirsin artık, diye düşünüyordu. Ya da Chaldi Kuyuları'nda deve tezeği koklarken...

General Emilio de Bono albayın geldiğini görünce, rahat bir soluk alarak pencereden Etiyopya topraklarına bakmaktan vazgeçti. İki elini uzatarak yaklaştı. «Caro. Sevgili kont, gelmekle ne iyi ettin.»

Kont eşikte durup faşist selamı vererek yaklaşmakta olan generalin şaşırıp durmasına neden oldu.

«Ülkemin ve kralımın emrinde hiçbir özveriyi fazla bulmam.» Aldo Belli kendi sözleri yüzünden heyecanlanmıştı. Bunları mutlaka anım□ samalıydı. Tekrar kullanabilirdi.

General telaşa, «Evet, tabii,» diye kabul etti. «Hepimizin böyle düşündüğünden kuşku yok.»

«General De Bono, bana emir vermeniz yeterlidir.»

«Teşekkürler, *caro mio*. Ama önce bir kadeh Maderia ve bir bisküvi, ha?» Görevin acılığını bunlarla giderecekti. General, Danakil topraklarına birini yollayacağı için çok üzülüyordu. Asmara bu kadar sıcakken, kimbilir orası nasıl yanardı? Hem Crespi'nin böyle siyasi nüfuzlu birini seçmesine izin verdiği için de endişeliydi. Hemen konuyu açarak konta daha fazla hakaret edemezdi.

General operadan ve türlü şeylerden söz etti. Ancak akşamüzeri kendisini zorlayacak bu acı konuya girdi ve özür diler gibi gülümseyerek emir verdi.

Kont, «Chaldi Kuyuları,» diye tekrarlarlarken birden değişti. Ayağa fırlayarak Maderia kadehini devirdi. Karnını içeriye çekip soylu çenesini havaya kaldırarak odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Şarap cesaretini arttırdığı için haykırdı. «Onursuzluktan önce ölüm.»

General, «Böyle bir şey olmayacağını umarım, *caro mio*,» diye mırıldandı. «Senden bütün istediğim çevresinde kimsecikler bulunmayan su başında yerleşip orayı tutman.»

Fakat Kont onu duymamışa benziyordu. Siyah gözleri pırıl pırıldı. «Kendimi göstermem için bana bu fırsatı sağladınız. Size minnet duyuyorum. Ölene kadar dayanacağıma güvenin.» Kont aklına yeni gelen bir şey yüzünden durdu. «Beni zırhlı birlik ve uçaklarla destekleyecekisiniz, değil mi?» Sesi endişeliydi.

Buna gerek olmayacağını sanıyorum, *caro*.» Bu kadar ölüm ve onur sözünden sıkılmıştı. Fakat kontun alınmasını da istemiyordu. «Direnmeyle karşılaşacağını sanmıyorum.»

Kont gitgide artan bir telaşla sordu. «Ya karşılaşırsam?»

«Telsizin var, *caro*. Benden her türlü yardım isteyebilirsin.»

Kont bir an düşünüp bunu akla yakın buldu. Yine gözlerinde kahramanlık pırıltısı belirdi. «Bizimkisi zaferdir!» diye haykırınca general de olanca sesiyle onu taklit etti.

Birden kont dönerek kapıya gitti, açıp seslendi. «Gino!»

Siyah saçlı, ufak tefek çavuş hızla odaya girerken telaşla boynuna takılı fotoğraf makinesinin objektifini ayarlıyordu.

Aldo Belli yaşlı adamı pencerenin önüne götürdü. «Generalin itirazı yoktu, değil mi? Burada ışık daha iyi.» Kont, De Bono'nun elini yaladı.

«Daha yaklaşın lütfen. Biraz gerileyin, general. Kontu kapatıyorsunuz. Mükemmel. Çenenizi biraz kaldırın, kontum. Bello!» Gino böylece sivri, beyaz sakallı generalin şaşkın yüzünün resmini çekti.

Kara G6mlekliler'in Afrika kıtasındaki savaş birliklerinin en kıdemli subaylarından biri, otuz yıl orduda hizmet g6rmüş, iki savaşa katılmış olan Binbaşı Castelani'ydi. Binbaşı tam bir askerdı ve gözde alaydan ayrılıp bu beceriksiz askerlerin olduğu yere verilmesine de çok itiraz etmişti. Fakat emir generale aitti. Kontu yönetecek ve ona akıl verecek iyi bir subaya gereksinme olduğunu düşünmüştü general. Yüzü güneşten iyice yanıp çizgilenmiş, kır saçları kısacık kesilmiş binbaşı iriyarı bir adamdı. Orta bir rüzgârda sesi bir mil öteden duyulurdu.

Binbaşının tek başına gayreti sayesinde kıta şafaktan bir saat önce yola çıkacak hale geldi. Motorlu taşıtlara bindirilmiş dokuz yüz altmış adam Asmara'nın anayoluna dizildiler. Kamyonlardaki sessiz askerler sabahın soğuğu yüzünden kaputlarına sarınmışlardı. Motosikletli öncüler araçlara yan binmiş, yeni cilalandığından pırıl pırıl olan Rolls Royce komutan arabasının iki yanında bekliyorlardı. Sadece arabanın sürücüsü yerindeydi. Güneş çıktıktan kısa süre sonra askerler kaputlarını sırtlarından atmak zorunda kaldılar. Güneş gitgide yükseliyor ve adamlar öküz gibi sabırla bekliyorlardı. Binbaşı Luigi Castelani öğleden biraz önce albayın bulunduğu yere bir haberci daha yolladı. Bu kez ona kontun yataktan kalktığı ve tuvaletini tamamladığını bildirdiler. Biraz sonra kıtaya katılacaktı. Binbaşı eski savaşçılara özgü şekilde küfrü bastıktan sonra öğle güneşinden yanan kamyonları teftiş etti. Taşıtlar yarım millik yolu kaplamışlardı.

Kont tıpkı yeni doğan bir güneş gibi çıktı ortaya. Pırıl pırlıdı ve yanında iki yüzbaşısı vardı. Kontun hazırlatmış olduğu savaş sancağını da önden giden bir asker taşıyordu. Bayrak bir Roma lejyonunun karı tallarıyla sallanan ipek püsküllerden oluşmuştı.

Mis gibi kolonya kokan kont pek neşeliydi. Gino subaylarına sarılan kontun birkaç iyi pozunu saptadı. Kont erlere baba şefkatiyle gülümseyip binbaşıya, «Ne harika savaşçılar,» dedi. «Çok duyulandığım için şarkı söyleyeceğim.»

Luigi Castelani yüzünü buruşturdu. Albay sık sık duyulanıp şarkıya başlardı, italya'nın en ünlü öğretmenlerinden ders almış ve deli

kanlılığında opera sanatçısı olmayı istemişti. Kont kollarını iki yana açıp başını geriye atarak kalın bariton sesiyle faşistlerin yürüyüş marşı olan La Giovinezza'yı söylemeye başladı. Çaresiz subaylar da ona katıldılar.

Şarkı sona erince Kont, «Yeter!» diye bağırdı. «Hareket zamanı geldi. Haritalar nerede?» Subaylarından biri harita çantasıyla öne koştu.

Luigi Castelani ustalıkla araya girdi. «Albayım, yolda işaretler var ve iki yerli rehber...»

Kont ona aldırmadı ve Rolls'un parlayan kaportasına serilen haritalara şöyle bir baktıktan sonra başını kaldırarak iki yüzbaşıya emir verdi. «İki yanımda olacaksınız. Binbaşı Vita, sen de buraya! Yüzleriniz sert olsun ve objektife bakmayın.» Kolunu kaldırıp dört bin mil gü-

neyde kalan Johannesburg yönünü işaret ederek Gino'nun bu pozunu saptaması için bekledi. Daha sonra Rolls'un arkasında ayakta durup emir verir gibi Danakil çölünü işaret etti.

Luigi Castelani bunun hareket emri olduğunu sanarak haykırdı ve kıta hemen harekete geçti. Bütün askerler kamyonlarına atlayıp yerlerini aldılar. Ama dokuz yüz altmış adam kamyonlara binince albay yine Rolls'dan indi. Çünkü araba tam gazinonun önünde duruyordu. Burası İtalyan hükümetinin izniyle çalışan bir yerdi. Kadınsız bu çevrede on binlerce genç adama hizmet etmek üzere İtalya'dan buraya kızlar getiriliyordu. Bu kadınlardan pek azında anlaşılmayı yenileyecek hal kalıyor ve hiçbirisi de buna gereksinme duymuyordu zaten. Drahoma için büyük para biriktiren kızlar koca bulmak için vatanlarına dönüyorlardı.

Kızların odaları yola bakıyordu. Genellikle ikindiye doğru yataktan kalkan kızlar bağırtı çağırırlar ve silah şakırtıları yüzünden vakitsiz uyanmışlardı. Sırtlarıda parlak renkli incecik geceliklerle ikinci kat terasına çıkmışlar, onlar da heyecanlanarak subaylara öpücükler yollamaya, kıkır kıkır gülmeye başlamışlardı. Kızlardan birinin elinde bir şişe soğutulmuş Lacrima Cristi şarabı vardı. Bunun albayın sevdiği içki

olduğunu tecrübelerine dayanarak bilen kız, şişeyi kaldırarak adamı içeriye davet etti.

Albay birden şarkı söyleme ve heyecanın kendisini susattığını hissetti. Neşeyle, «ingilizlerin ata atlamadan önce yaptıkları gibi biz de birer kadeh içelim,» diyerek yüzbaşılardan birinin omzuna vurdu. Subayları hevesle onu izleyerek gazinoya girdiler. Saat beşten biraz sonra yarı sarhoş bir genç subay gazinodan çıkarak albaydan binbaşıya haber götürdü. «Yarın sabah şafakta hiç gecikmeden yola koyulacağız.»

Kıta ertesi sabah onda Asmara'dan ayrıldı. Albayın midesi bozulmuş ve canı da sıkındı. Bir gece önceki eğlencede iş çıkırından çıkmıştı. Sesi kısılana kadar şarkı söylemiş, fazla Lacrima Cristi içmiş, daha sonra da iki kızla yukarıya çıkmıştı.

Kontun üzgün görünmesine dayanamayan Çavuş Gino neşelenmesini sağlamaya çalıştı. Bir gün önceki savaşçı ruhunu canlandırmak istedi. «Düşünün, kontum. İtalyan ordusundan ilk olarak sadece biz düşmanın karşısına çıkacağız. Acımasız, kana susamış kızıl barbarlarla ilk biz karşılaşacağız.»

Kont söylenen şekilde bunu düşündü. Düşündükçe de midesi bulanmaya başladı. Birden öncü İtalyan güçlerini oluşturan 360.000 adamdan Etiyopya'ya saldırmak için en öne kendisinin geçirilmiş olduğunu anladı. Adowa felaketiyle ilgili hikâyeleri anımsadı. Bunlardan biri hepsinden korkunçtu. Bu adamlar tutsakları hadım ediyorlardı. Birden terlediğini hissetti. Şoförüne, «Dur!» diye haykırdı. «Hemen dur.»

Kentin merkezinden sadece iki mil uzakta, öndeki arabanın ani duruşu yüzünden askeri güçler birbirine girdi. Binbaşı, komutanının telaşlı feryatlarını duyarak koşunca, hareket kolunda değişiklik yaptığını anladı. Komutanın arabası güçlerin tam ortasında yer alacak, iki yanında da altı motosikletli bulunacaktı. Bunu yapabilmek tam bir saat aldı, sonra kıta güneybatıdaki bomboş, kızgın topraklara doğru ilerledi.

Kont Aldo Belli, Rolls'un deri kaplı koltuğunda daha rahattı şimdi. Barbarların kendisinden önce hadım edebilecekleri ve bıçaklarını körletecekleri tam dört yüz seksen kişinin arkasında olması onu sevindiriyordu.

Kont ertesi sabah neşesine kavuşur gibi oldu. Sabah erken, yani saat dokuzda kalkarak subaylarının germiş olduğu tentenin altında istahla kahvaltı etti. Sonra Rolls'un arkasına yerleşip yumruğunu sıkarak ilerlemeleri için emir verdi. Düş kırıklığına uğramış binbaşı bile o gün iyi yol alacaklarını sanmaya başlamıştı.

Dönen tekerlekler otluk toprakları geride bıraktılar. Sağda yükselen dağlar artık açık mavi renkli gökyüzüne karışır gibiydi. Çöle geçiş kolay fark edilmedi. Akasya ağaçları arasındaki açıklık gitgide artmaya ve ağaçlar bodurlaşmaya başladı. Sonunda bunların yerini gri renkli, bodur, uzun dikenli ağaçlar aldı. Toprak kuruyup çatlamıştı. Bulutsuz gökyüzü onları tümüyle içine almış gibiydi.

Albayın canı sıkılıyordu ve rahatsız olmuştu. O bile burada büyük düşman güçlerinin bulunmadığını anlamıştı. Onun için de cesaretiyle birlikte sabırsızlığı da geri geldi.

Guiseppe'ye, «Öne git,» diye emir verdi. Rolls hızlanarak kamyonların yanından geçerken de kont, Castelani'yi neşeyle selamladı. Binbaşıyı arkada kaşlarını çatıp kendi kendine homurdanırken bıraktı.

iki saat sonra Castelani yetiştğinde, Kont Rolls'un pırıl pırıl kaporasına oturmuş, dürbünüyle bakıyor ve Gino'ya Männlicher av tüfeğini bir an önce deri kılıfından çıkarması için ısrar ediyordu. Tüfeğin kabzası cilalı cevizdi. Mavimsi çeliğin üstünde de altın işlemeyle yapılmış av sahneleri vardı. Silahçılığın bir şaheseriydi bu.

Kont dürbününü indirmeden Castelani'ye, anteni uzatmasını ve General De Bono'ya kıtanın o ana dek çok iyi yol aldığını ve kısa süre sonra Sardi Geçiti'ne giden bütün yolları keseceklerini bildirmesini em

retti. Binbaşıya ayrıca kamyonlardan bir daire oluşturmasını ve buz makinesini de çalıştırmasını söyledi. Kendisi de bu arada dikkatle baktığı yönde bir araştırma yapacaktı.

Gzetlediğı açık kahverengi hayvanlar bir mil kadar uzaktaydılar ve uzun, koyu renk boynuzları seçilebiliyordu. Gino tfeğı doldurunca, kont şoförün yanına atladı. Ayakta durup n camı tutarak subaylarına faşist selamını verdi ve araba hızla uzaklaştı. Kalın dikenli bodur ağaçların arasından geçerek sürünün peşinden gitti.

Beisa oriksi büyük ve çok güzel bir çöl antilopuydu. Sürüde sekiz hayvan vardı ve Rolls yarım milden fazla yaklaşınca hayvanlar tehlikeyi sezerek kaçtılar. Engebeli topraklarda hızla giderlerken vücutlarının rengi topraklara uyduğı için iyi gizleniyorlardı, fakat uzun, sivri, siyah boynuzları birer bayrak direğı gibi dimdikti. Rolls hızla yaklaşıyor, kont mavi arabasının yanlarını çizen dikenlere aldırmadan şoföre daha hızlı gitmesini söylüyordu. Kontun pek çok zevki arasında avlanmak da vardı. Maliknelerinde geyik ve yaban domuzları özellikle yetiştirilirdi, ama Afrika'ya geldiğinden beri ilk kez büyük av hayvanı görüyordu. Zıplayan, homurdanan araba son hayvanla aynı hizaya geldi. Koşan oriks başını çevirip bakmadı ve daha güçlü arkadaşlarının peşi sıra gitti. En önde iki erkek vardı. Dişiler ve iki geç rek de onları izlemekteydiler.

Kont, «Dur!» diye bağırınca şoför frene bastı ve araba toz bulutu içinde hareketsiz kaldı. Kont açık kapıdan fırlayıp arka arkaya ateş etti. İlk kurşun boşa gitti. ikincisi sondaki hayvanın omzuna saplandı. Geç riks kırılan boynunun üstünde takla atıp yere devrilerek öylece kaldı.

Kont haykırdı. «Yla devam!» Hayvanlar uzaklaşmışlardı fakat Rolls kısa süre içinde onlara yetişti. Yne tüfek patladı. Kont hayvanları devirerek ilerliyordu. Sonunda sadece yaşlı bir oriks kaldı. O da kurtulmak için batıya, dikenlerin sık olduğı engebeli topraklara doğru koşuyordu.

Bir saat ve pek çok mil sonra kontun sabrı kalmadı. Başka bir vadinin yanında arabayı durdurup itiraz eden Gino'ya hazırolda durması□

nı, tüfeğe destek olarak omzunu kullanacağını söyledi. Kont sessiz çölde kurşunları yağdırmaya başladı, ama hayvan hâlâ can havliyle koşuyordu. Kûfürler savuran kont bir kurşun daha sıktı ve bunun hayvana isabet ettiğini gördüler. Beisa oriksi çalılarının arasında kayboldu. Rolls'u dar geçite sokup arka çamurluğunu sıyırarak ve büyük gümüş tekerlek göbeğini ezerek antilopun yan yattığı yere geldiler. Kont heyecanından tüfeğini arkada bırakıp daha Rolls durmadan dışarıya fırladı. Baret□ ta'sını kılıfından çekerek Gino'ya, «Hayvanı öldürdüğüm anı sapta,» diye emir verdi.

Kurşun hayvanın kalça hizasında belkemiğini parçalamış ve arka kısmın felç olmasına yol açmıştı. Soluk bej kalçadan kanlar yere akıyordu. Kont yüzünde koyu çikolata rengi çizgiler bulunan ve şahane boynuzları olan hayvanın yanında poz verip silahını da ona doğru çevirdi.

O anda antilop son bir çabayla doğruldu ve acıdan sulanmış gözlerini kontun yüzüne dikti. Beisa, Afrika'nın en saldırgan hayvanların□ dandı. Kılıç gibi boynuzlarıyla aslanı bile öldürebilirdi. Bu yaşlı erkek iki yüz yirmi kilo kadar vardı ve omuz yüksekliği yüz yirmi santim, boynuzları da bir metreye yakındı.

Antilop burnundan sert bir ses çıkarınca, kont ona çevirdiği tabancayı unuttu ve umutsuzlukla Rolls'a girip güvene kavuşmak istedi. Hayvanın hemen on beş santim önünde olan adam kendini can havliyle arka koltuğa atıp yere çömeldi ve kollarıyla başını korumaya çalıştı. Bu sırada antilop Rolls'un yanına vuruyordu. Öldürücü boynuzlarıyla kapıyı çöktürmüş ve boyaları da sıyırmıştı.

Gino adeta yere basınç yaparak toprağın içine gömülmeye çalışıyor, bir yandan da acınacak sesle inliyordu. Şoför yerinde donup kalmıştı. Hayvan Rolls'a her vuruşunda adam şiddetle başını ön cama çarpıyor ve, «Onu vur, kontum, canavarı vur,» diye yalvarıyordu.

Kontun poposu havaya kalkmıştı. Rolls'un arka koltuğunun biraz yukarsında kalıyordu. Vücudunun görünen tek parçası buydu. O da birinin kendisine tüfek vermesi için feryat ediyor ama başını kaldırıp silahını aramıyordu. Antilopun belkemiğini kıran kurşun yukarıya gidip ci□

gerini de parçalamıştı. Yaralı hayvanın şiddetle saldırmaması bir atardamarın yırtılmasına neden oldu. Hayvan içler acısı bir sesle böğürürken burun deliklerinden kan püskürdü ve yere yığılıp kaldı.

Bunu izleyen uzun sessizlikte kontun soluk yüzü yavaş yavaş arka kapının üstünde belirdi. Bir süre korkuyla leşe baktı. Onun hareketsizliği yüreklenmesini sağladı. Usulca tüfeğine uzanarak hareketsiz hayvanı kurşun yağmuruna tuttu. Elleri çok titrediği için kurşunlardan bazıları Gino'nun yattığı yerin yakınından geçti. Çavuş inleyerek bir köstebek gibi toprağı kazıp içine girmeye yeltendi.

Sonunda antilopun öldüğüne inanan kont arabadan inerek yakındaki çalılığa gitti. Fakat bacakları eğrilmiş gibiydi ve bir tuhaf yürüyordu. Çünkü markalı ipek çamaşırlarını ıslatmıştı.

Biraz hasar görmüş olan Rolls akşam serinliğinde kampa döndü. Vurulan antiloplar kaportanın ve çamurlukların üstlerine bağlanmıştı. Kont askerlerin alkışına cevap vermek için avcı Nemrud'muş gibi ayağa kalkarak zaferle durdu.

Onu General De Bono'nun yolladığı haber bekliyordu. Bu bir paylama değildi. General bu kadar ileri gitmezdi. Ancak general kontun o zamana dek gösterdiği gayret yüzünden minnet duymakla birlikte, yine de bir çaresini bulup daha fazla yol almasını istiyordu.

Kont ona 'Zafer bizimdir' diye biten beş yüz kelimelik bir yanıt gönderdikten sonra subaylarıyla buzlu şarap içip kızarmış antilop ciğeri yemeye gitti.

Kaptan Papadopoulos, *Hirondelle'in* seyrini yardımcılarına bırakarak beş günü alçak tavanlı kamerasında oturup Binbaşı Gareth Swales'le kumar oynayarak geçirdi. Cin rummy oynamalarını Gareth önermiş, böylece vakit öldüreceklerinden söz etmişti, ama kaptan artık durmadan Gareth'in kazanmasında bir gariplik olduğunu düşünüyordu.

Araçlarla dört yolcunun navlun bedeli iki yüz elli sterlindi. Kaptanın zararı da bu miktarı henüz geçmişti. Gareth adama dostlukla gülümseyerek altın rengi bıyığını düzeltti. «Neden oyuna biraz ara vermiyoruz, sevgili Papa? Biraz güverteye çıkıp dolaşsak, ha?»

Gareth verdiği yol parasını geri almakla düşündüğü görevi yerine getirmişti. Artık Jake'le Vicky'nin oturduğu açık güverteye dönmek istiyordu. Onların arasındaki yakınlıktan rahatsız olmaya başlamıştı. İkisinin baş başa güldüklerini görmüştü ve bu daima kötüye işaret ederdi. Bununla birlikte Gareth işlerini sıraya koyardı hep. İlk işinin de Papa□ dopoulos'tan parasını geri almak olduğunu düşünmüştü. Bunu yaptığına göre Vicky'nin yanına gidebilirdi.

«Çok eğlendim, Papa.» Doğrularak kirli kâğıt paraları arka cebine soktu ve boş eliyle de bozukları topladı.

Kaptan Papadopoulos, Arapların giydiği türden uzun entarisinin içine elini sokup kabzası işlemeli, ucu kıvrık ve pek sivri bir bıçak çıkardı. Bıçağı avucunda sallayarak parlak tek gözüyle Gareth'e soğuk soğuk baktı. «Kartları dağıt!» Gareth sakın sakın gülümseyerek yerine çıktı. Kartları aldı. Papadopoulos'un bıçağı entarisinin içinde kayboldu ve kaptan yine dikkatle onun kartları karıştırmasını izledi.

Köle gemisi Afrika boynuzunun ucunu geçmiş ve Guardaful Bur□ nu'nu da dönmüştü. Artık Aden Körfezi'ni aşip beş yüz mil kadar batıya, Fransız Somalisi'ne gideceklerdi.

Bir süre sonra Hintli yardımcı gelerek korkuyla kaptana bir şeyler fısıldadı.

Gareth, «Bu adamın derdi nedir?» diye sordu.

«İngilizler.»

Jake Burton, Sarsak'ın motor kapağını örterek arabanın çamurluğunda oturan Vicky Cambervell'e güldü. Saçları rüzgârdan dağılmış, son günlerde güneşten kolları ve yüzü bronzlaşmaya başlamış olan

genç kadının gözlerinin altında yorgunluktan oluşan gölgeler kaybolmuştu. Neşeli, tasasız bir genç kıza benziyordu artık.

Jake kollarına bulaşan makine yağlarını amonyakla sildi. «Elimden gelen bu kadar. Ama harika işliyor şimdi.» Bir an göz göze geldiler.

Vicky ona gülümsedi ve o anda adamın eğilip kendisini öpeceğini sezdi. Tatlı bir kararsızlığa kapıldı. Jake'e küçük bir cesaret vermesi iki erkeğin kışışmasına neden olacaktı. Bu da yolculuğu ciddi şekilde tehlikeye atabilirdi. O anda Jake'in dudaklarının kalınca ve biçimli olduğunu da fark etti.

Ama aynı anda *Hirondelle* 'de çılgınca bir çalışma başladı. Kaptan yardımcısı bağırıp eteklerini uçurarak koştu. Vicky, Jake'in kolunu tutarak, «Ne oluyor?» diye sordu.

Amerikalı söylendi. «Bela!» Kamara kapısı açılarak Papadopoulos örgüsünü sallaya sallaya dışarı fırladı. Adamın sağ elinde hâlâ kartlar vardı. «Bir kart daha gelse Cip yapacaktım!» diye bağırarak iskambil-leri rüzgâra savurdu. Yardımcısını yakaladığı gibi bir şeyler söyledi. Sonra onu bırakıp direkteki adamına Arapça seslendi. Jake konuşmayı dikkatle dinledi.

«Bir İngiliz savaş gemisi. *Dauntless* galiba.»

Vicky, «Sen Arapça biliyor musun?» diye sorunca da adam sinirli bir tavırla onu susturup tekrar dinledi.

«Destroyer bizi görmüş. Rotasını değiştirerek bizi yakalamaya geliyor.» Jake gözlerini kısarak güneşe bakıp yine tartışmaları dinlemeye devam etti.

Gareth Swales, «İkiniz eğleniyor musunuz bari?» diye gülümserken, gözlerini Jake'in kolunu tutan Vicky'nin eline dikti. İngiliz kamara-
dan bir panter gibi sessiz sedasız çıkmıştı.

Vicky suçluluk duyarak elini çekti ama hemen pişman oldu. Gareth Swales'e bir borcu yoktu. Adamın bakışına kafa tutar gibi cevap verip başını çevirince Jake'in gitmiş olduğunu gördü.

Gareth kaptan güvertesine seslendi. «Ne oldu, Papa?»

Kaptan kükredi. «Senin Tanrı'nın belası Kraliyet Donanman. Olan ol» Yumruğunu kuzey ufkuna doğru salladı. «*Dauntless*! Aden üssünde kalan bu gemi köle taşıyanların yolunu kesiyor.»

«Gemi nerede?» Yüzü değişen Gareth hemen küpeşteye gitti.

«Destroyer hızla geliyor. Neredeyse ufukta belirir.» Papadopoulos, Gareth'e arkasını dönüp adamlarına bağırarak emirler verdi. Onlar da hemen güverteye koşup ilk zırhlı arabanın çevresine toplandılar. Bu, bağlandığı yerde hafif hafif sallanan Domuz Priscilla'ydı.

Gareth, «Ne yapıyorsun?» diye sordu.

Gemimde silah yakalarlarsa başım belaya girer. Silah olmazsa belâ da olmaz. Adamlarının büyük beyaz aracı bağlayan halatlara saldırmalarına baktı. «Aynı şeyi kölelere de yaparız. Zincirleri olduğu için hemen denizin dibini boylarlar.»

«Bir dakika dur. Bu yükü götürmen için sana bir servet verdim.»

«O servet şimdi nerede, binbaşı?» Kaptan alay eder gibi haykırıyordu. Ceplerimde bir şey yok. Seninkiler nasıl?» Yine adamlarına dönerek acele etmelerini söyledi.

Birden Domuz Priscilla'nın taretı açıldı ve Jake Barton'un başıyla omuzları dışarıya çıktı. Saçları rüzgârda uçuşan adamın kollarında bir Vickers makineli vardı. Tarete dengesini bularak durdu. Vickers'i sol kolunun altına sıkıştırdı. Sağ elinde de bir tabanca belirdi. Omzuna da bir fişeklik takmıştı.

Bir şarjörü kaptanın başının biraz yukarsına boşalttı. Rum korkuyla uluyarak hemen güvertede yere kapandı. Adamları da tavuklar gibi etrafa kaçıştılar. Jake taretteki yerinden onlara adeta şefkatle baktı. «Birbirimizi anlıyoruz sanırım, kaptan. Bu araçlara kimse el sürmeyecek. Gemini kurtarman için tek çare İngilizlerden daha hızlı gitmendir.»

Yüzü hâlâ güverteye yapışık olan kaptan cevap verdi. «Destroyer saatte otuz mil yapıyor.»

Jake, ne denli çok konuşursan o kadar az zamanın kalır,» dedi. «Yirmi dakika sonra hava kararacak. Tornistan et ve hava kararana dek öyle git.»

Kaptan pek güvenmeyerek ayağa kalktı. Tek gözünü kırıştıırıp üzüntüyle ellerini ovuşturdu.

Jake dost bir tavırla seslendi. «Haydi poponu kımıldat.» Yne kaptanın tepesinde bir yere ateş etti.

Kaptan tekrar güverteye kapaklanıp adamına *Hirondelle'in* yaklaşan İngiliz savaş gemisinden uzaklaşması için yeni rotayı bağırdı.

Tekne yeni rotasına girince Jake, Gareth'i yanına çağırıp makine-liyi verdi. «Ben o Rumla uğraşırken bu serserilere göz kulak olmalısın. Vicky, Greg siz de bu arada zırhlı arabalara girin.»

Gareth, «Makineliyi nereden buldun?» diye sordu. «Onların sandıklarda olduğunu sanıyordum.»

Jake sırtıttı. «Daima yanımda güven verecek bir şeyler olmasını isterim.» Gareth de tabakasından iki yaprak sigarası seçip yakarak birini arkadaşının dudaklarının arasına sıkıştırdı.

«Tebrikler. Artık neden ortak olarak seni seçtiğimi iyi anlıyorum.»

Jake gidip ana direğin üstündeki gözcü yerine çıkarak teleskopla yaklaşan gemiye baktı. Savaş gemisiyle aralarında sadece on mil olmasına rağmen, hava kararmakta olduğu için *Hirondelle'ı* seçmek zorlaşmıştı. Ayrıca deniz de çalkantılıydı ve Jake'in arkasında kalan, batmakta olan güneş doğuyu esrarlı, mavimsi bir renge boyuyordu.

Birden karanlıklarda kalan savaş gemisinden bir ışık göz kırpmaya başladı ve Jake acele sorulan soruyu anladı. «Kimliğini açıkla.» Kendi kendine gülen Jake beyaz yelkenli *Hirondelle'ı* destroyerin iyi gördüğünü düşündü. Hız yerine görünmezliği denemenin zamanı geldiğini anlamıştı.

Destroyer yine işaret veriyordu. «Dur, yoksa ateş açacağım.»

Jake öfkeyle, «Namussuz korsanlar,» diye homurdanarak aşağıya bağırdı. «Bütün yelkenleri kaldırın.» Loşlukta kendisine bakan Rumun soluk yüzünü seçti ve adamların direklere tırmandıklarını da gördü.

Jake sonsuz gibi görünen karanlık denizde pek küçük duran destroyere baktı ve baştaki toptan çıkan ateşi fark etti. Işığı bir gümbürtü izledi.

Yelkenleri indirmek için uğraşan adamlar ateş edildiğini duyunca donup kalmışlardı. Sonra birden deli gibi çalışmaya başladılar. Parıldayan beyaz yelkenler hemen gözden kayboldu.

Jake yine destroyere baktı. Birkaç saniye araştırdıktan sonra onu bulabildi. Acaba yelkenlerin kaybolmasına ne anlam verdiler, diye düşündü. Belki de *Hirondellé*'in 'dur' emrine uyduğunu sandılar. Teknede ayrıca uskur olduğunu bilmiyorlar... İngilizlerin artık *Hirondelle*'i göremediklerinden kuşku yoktu. Kocaman bir piramidi andıran yelkenler kaldırılınca koyu renk tekne görünmez olmuştu. Son birkaç dakikayı sabırsızlıkla bekleyerek geçirdi. Sonra aşağıdaki kaptana *Hirondelle*'in rotasını değiştirmesini ve ilk yolunu izlemesini söyledi. Böylece üzerlerine gelen destroyerin yanından geçip kaçacaklardı.

Tropik gecesi iyice çöktüğünde Jake eski rotayı uyguluyordu. Gözleriyle karanlıkları yarmaya çalışıyor ve destroyer kaptanının numarası anlayıp yolunu kesmesinden korkuyordu. Her an savaş gemisi karşısına dikilebilirdi.

Sonra birden en az altı mil geride beyaz ışıkları görerek rahatladı. Destroyerin kaptanı numaraya inanmış ve *Hirondellé*'in yelkenlerini topladığı yerde durup beklediğini sanmıştı. Jake başını arkaya atarak güldü. Sonra yine güvertedekilere emirler yağdırmaya başladı. Destroyer hâlâ geride ışıklarını yakmış, köle gemisini araştırırken *Hirondelle* uzaklaştı.

Saatlerce direkteki gözcü yerinde kalan Jake aşağıya indiğinde sert rüzgâr ve yağmur yüzünden iliklerine kadar donmuştu. Kaptan onu kardeşymiş gibi karşılayıp kucakladı. Vicky de hemen ona dumanlan tüten bir maşrapa kahve getirdi. Gareth bütün gece makineli tüfekle mürettebatı tehdit ettiği taretin kapağını açarak dışarı çıktı ve gelip diğer kahve maşrapasını Vicky'den aldı. Jake'e bir yaprak sigarası ikram etti ve birlikte küpeşteye gittiler.

İngiliz, Jake'in sigarasını yakarak, «Hep seni önemsemeyerek aynı yanılgıya düşüyorum,» diye güldü. «İriyari olduğun için seni aptal sanıyorum.»

Jake hafifçe gülümseyip, «Bu yanılgıdan kurtulacaksın,» dedi. İkisi de aynı anda dönerek yumurta pişirmekte olan Vicky'ye baktılar. Ve birbirlerini çok iyi anladılar.

Genç kadın öğleüzerine doğru onları uyandırdı. İkisi de uykusuz geçirdikleri geceyi telafi etmek için arabaların gölgesine girip battaniyelerine sarınarak yatmışlardı. Yine de itiraz etmeden Vicky'nin peşi sıra başa gittiler. Üçü orada durup aslan rengi alçak sahile baktı. Vicky o zamana dek böyle kasvetli bir manzara daha görmediğini düşünüyordu. Bu sahili okuyucularına anlatacak sözleri kafasında tasarlamaya başlamıştı.

Gregorius da onlara katıldı. Batılı kılığını çıkarmış ve törelere uygun olan shamma'yla dar bir pantolon giyerek yine Afrikalı olmuştu. Sık, kıvrırcık siyah saçlı, çikolata rengi yüzlü gencin gözleri vatanına dönen bir sürgünükiler gibi parlıyordu. «Sis fazla olduğu için dağları göremezsiniz,» diye açıkladı. «Fakat bazen şafakta hava serin olduğunda...» Özlemi, ışıltılı gözlerinden, biçimli kalın dudaklarından okunuyordu.

Gemi sahile yaklaşarak ilerledi. Orada su çok berrak olduğu için dokuz metre aşağıda kalan mercan kayalıklarını rahatlıkla görebiliyorlardı. Bir saat kadar sahile paralel olarak gittiler. Grup küpeşteye dayanıp durmuş, kızılımsı altın kıyıya adeta büyülenmiş gibi bakıyordu. Sadece Jake onlardan ayrılıp yükü indirme hazırlıklarını yaptı. Geri döndüğünde birden önlerinde derin bir koy belirmişti.

Gregorius, «Zincirler Koyu,» derken hepsi de buraya neden bu adın verildiğini anladı. Çünkü geride rüzgârdan korunan liman ve bunun arkasında da kölelerin satış merkezi olan Mondi kentinin kalıntıları vardı.

Gregorius işaret ederek onlara eski kenti gösterdi. Burada sadece suyun kenarına kadar inen taş bloklar ve kırık kayalar vardı. İyice yaklaştıkları için eski sokakları ve damsız evleri seçmeye başladılar.

Hirondelle demir atıp ağır ağır yaklaştı. Jake yükü boşaltmak için son hazırlıklarını da tamamlamıştı. Küpeştenin yanında duran Ga□

reth'in yanına giderek, «Birimizin sahile kadar yüzmesi gerekiyor,» diye açıkladı.

Gareth hemen yazı tura atmalarını önerdi ve Jake itiraz etmeden para elinde belirdi. Jake kaderine razı oldu. «Yazı!»

«Talihin yok, evlat. Köpekbalıklarına sevgilerimi söyle.» Gareth gülümseyerek bıyığını sıvazladı.

Jake aşağıya indirilen halatlarla bağlı sala tutunmuştu. Sal suyun yüzünde durunca Jake küpeşteye dayanmış merakla kendisini seyreden Vicky'ye güldü. «Bu parlak manzaradan kör olmak istemiyorsan gözlerini kapat.» Kadın bir an durumu anlayamadı, ama Amerikalı gömleğini sıyırıp pantolonunun düğmelerini açınca durumu kavrayarak arkasını döndü.

İnce bir halatın ucunu beline bağlayan Jake kıyıya doğru yüzdü. Merakı utancını yenen Vicky de o ara usulca çıplak adama baktı. Aynı anda Jake'in bağlı olduğu halatı boşaltmakta olan Gareth Svales'in kaşını alayla kaldırarak kendisini süzdüğünü de fark etti. Utancından kızarak yazı makinesiyle özel çantasının Sarsak'a konulup konulmadığına bakmaya gitti.

Jake kıyıya varınca, halatı oradaki taş bloklardan birine sıkıca bağladı. O sırada vinç de zırlı araçlardan ilkinin yandan indiriyordu. Her adam işini ustalıklı görmekteydi. İlk taşıt sala bağlandı. Bu iş tamamlanınca kıyıya bağlı halatla salı çektiler.

Sal, sarı kumlara oturur oturmaz Jake taşıta atlayınca, Greg de aracın halatlarını çözdü. Amerikalı motoru işleterek taşıtı karaya sürerken, salı tekrar yüklemek üzere geri çektiler.

Hızla ve güvenle çalışıyorlardı ama yine de saatler çabucak geçti. Sandıklar ve varillerden oluşan son yükün üstüne Vicky oturdu ve salı sahile çekerlerken geminin Diesel motoru çalıştı. Kaptan demir alarak salın halatlarının çözülmesini emretti.

Vicky kumsala ayak bastığı sırada *Hirondelle* yelken açmış uzaklaşıyordu. Dördü kıyıda durup arkasından baktılar. Hiçbiri el sallamadı

ama yine de geminin uzaklaşmasına üzülmüşlerdi. Mürettebatı korsanlardan oluşan bu pis köle gemisi her şeye rağmen onların dış dünyayla olan son bağlantılarıydı.

Jake onları kapıldıkları yalnızlık duygusundan kurtardı. «Haydi çocuklar, kamp kuralım.»

Kent kalıntısıyla deniz arasındaki kumsaldaaydılar. Akşam rüzgârı toz ve kumları uçuruyordu.

Jake kalıntıların altında güvenli bir yer buldu. Arabaları oraya çektiler. Jake'le Greg araçların yakıt ve yağına bakarken, Gareth bir taş duvarın önünde ateş yaktı. Vicky de kent kalıntılarını dolaşmaya çıktı. Ama fazla gidemedi. Yüzyıl önce yakılan bu kentin kalıntısından tehditle karışık bir azap yükselir gibiydi. Dar bir yoldan geçerek bir alana çıkınca, burasının köle kentinin satış alanı olduğunu sezdi. Tutsakların duyduğu acılar buraya yerleşip kalmıştı sanki. Acaba bu duygularımı kâğıda geçirebilecek miyim, diye düşündü. Yine büyük bir açgözlülük yüzünden bir ulusu zincire vurmak istiyorlar. Yine yüz binlerce insan, bu kentin yaratmış olduğu acıları öğrenmek zorunda kalacak. Bunları yazmalıyım...

Çok hafif bir ses düşüncelerden sıyrılmasına neden oldu. Yere bakınca korkuyla titreyerek geriledi. Kıskaçları bir istakozunkini andıran morumsu renkli, parmak boyundan uzun bir akrep kocaman iğnesini kaldırmış, çizmesinin burnuna vurmaya hazırlanıyordu. Vicky telaşla dönerek kıyıya gitti. Kapıldığı dehşet kanını dondurmıştu. Onun için yıkık duvarın dibinde gürül gürül yanan ateşe minnetle yaklaştı. Gareth yanında çömelip ellerini ateşe uzatan kadına bakarak, «Ben de seni aramaya geliyordum.» Dedi. Tek başına dolaşman doğru değil:»

«Kendime bakmasını bilirim.» Vicky'nin sesinde gitgide belirginleşen bir aksilik vardı.

«Bunu kabul ediyorum.» Erkek onu yatıştırmak için güldü. «Bazen bunu çok iyi başardığını da düşünüyorum.» Elini cebine soktu. «Ateş yakmak için yeri kazarken bunu buldum.» Uzattığı kırık halkayı andıran şey ateşin ışığında parladı. Yılan biçimi bir bilezikti bu.

Vicky öfkesinin uçup gittiğini hissetti. Bileziği aldı. «Oh, Garry, ne kadar güzel. Altın mı bu?»

«Öyle sanırım.»

Vicky kalın bileziği koluna takarak baktı.

Gareth onu seyrederken hiçbir kadının armağana karşı koymadığını düşünüyordu. «Bu bilezik güzelliğiyle ve kendisine deli gibi âşık erkeklere acımasıyla tanınan bir prensesinmiş. Onun için bileziğin sana yarayacağı kanısına vardım.»

Vicky, «Oh, benim için,» diye içini çekti ve dayanamayarak adamın yanağını öpmek üzere eğildi. Birden Gareth dönüp dudaklarını onun dudaklarına bastırınca da şaşırdı. Bir an geri çekilmeyi istedi ama bunun için uğraşmaya değmeyeceği kanısına vardı. Düşünülecek olursa bu harika bir bilezikti.

Fırtına lambasının ışığında Jake'le Greg Domuz Priscilla'nın kaportasına yaymış oldukları haritayı inceliyorlardı. Genç izleyecekleri yolu gösteriyordu.

Jake birden başını kaldırınca, otuz adım ötedeki ateşin önünde sarılıp kalan kadınla erkeği gördü. Kalbinin hızla çarpmaya başladığını, boynunun yandığını hissediyordu. «Gidip kahve içelim,» diye söylendi.

Gregorius itiraz etti. «Bir dakika. Önce sana çölün neresinden geçeceğimizi göstermeliyim.» Parmağıyla haritada bir yönü işaret ederken birden yalnız olduğunu anladı. Jake ateş başındaki sahneye engel olmak için onun yanından ayrılmıştı.

Vicky şafak vakti uyandığında, bütün gece tüyler ürpertici sesler çıkararak uluyan rüzgârın çok hafiflemiş olduğunu fark etti. Üstü kum içinde kalmış olan battaniyesini sıyırdı. Kum taneleri saçlarına, dişlerinin arasına girmişti. Erkeklerden biri horluyordu. Fakat battaniyelere sıkıca sarılmış üç adamın hangisinin horladığını anlayamadı. Kalkıp

tuvalet çantasını, havlusunu ve temiz çamaşırlarını aldı. Kamptan uzaklaşıp kum tepesini inerek sahile gitti. Etraf hareketsizdi. Henüz gizlenen güneşin ışınları dümdüz suları pembemsi bir renge boyamıştı. Vicky bir gün önce duyduğu sıkıntının kaybolduğunu anladı. Soyunup pembe sulara girdi. Suyun soğukluğu önce kaslarının gerilmesine neden oldu ama sonra zevkle derin bir soluk alarak oturdu. Boğazına kadar suya battı. Bir gece önceden kalan toz ve kumları gidermek için yıkanmaya başladı.

Daha sonra çabucak giyinip kirli çamaşırlarını havluya sardı. Islak saçlarını tarayarak kum tepesine tırmandı. Dorukta saçında tarakla öylece kalarak hayranlıkla içini çekip batıya baktı. Gregorius'un söylediği gibi, doğan güneşin ilk ışınları manzaraya bir dekor havası vermişti. Yüzlerce mil uzunluğundaki düzgün çöl birden kısalmış ve dimdik yükselen topraklar sanki elini değdirebilecekmiş gibi yaklaşmıştı. Kendisini toplayan kadın tepeden inip kampa gitti. Jake ateşin üstüne koyduğu domuz pastırması ve fasulye dolu tavadan başını kaldırarak ona gülümsedi. «Kahvaltı için beş dakika.» Kadının teneke tabağına yiyecek doldurup uzattı. «Sıcaktan rahatsız olmamak için geceleri yol almayı düşündüm ama engebeli yerlerde arabaları parçalamayı göze alamayız.»

Vicky tabağı alarak büyük iştahla yemeğini yemeye başladı. Sadece bir ara ateşin yanına yaklaşan Gareth Swales'e bakmak için durdu. Adam tıraş olmuş ve pırıl pırıl temizdi. Yakası açık, tertemiz bir gömlek ve kolay yırtılmayan, pahalı tür tüvitten bir golf pantolonu giymişti. Kalın altlı spor ayakkabıları ayna gibiydi. Jake neşeli bir kahkaha attı. «Tanrım, golf oynamaya mı gidiyorsun?»

Gareth, Jake'in solmuş köstebek derisi ceketine, derisi sıyrılmış botlarına ve kolu yırtılmış kareli gömleğine bir göz attı. «Kılığın aldığın terbiyeyi gösterir. Afrika'ya geldik diye yerliler gibi mi dolaşacağız?» Sonra Greg'e bakarak tatlı tatlı gülümsedi. «Sakın alınma. Sen bu kılkta çok iyisin.»

Shamma'sını giymiş olan Gregorius, kahvaltı tabağından başını kaldırıp bu gülüşe karşılık verdi. «Doğu Doğudur. Batı da Batı.»

Gareth, «İhtiyar Wordsworth işini biliyormuş,» diyerek kaşığı tava-ya soktu.

Birbirlerinin tozunu yutmamak için arabaların arasına iki yüzer metre kadar açıklık bırakmışlardı. Rüzgâr hiç kesilmemekle birlikte git-gide artan sığağa engel olamıyordu. İki saat süreyle yumuşak, sarı topraklar onlara ciddi bir engel çıkarmadı. Fakat lastikler fazla derine batı- tığı için ancak on mil hızla gidiyorlardı. Birinci vitesle takılı motorlardan gıcırtilı sesler yükseliyordu. Daha sonra toprak sertleşti. Fakat burası da çok taşlıktı. Arabalar bu tehlikeli yerde zıplayıp sallanırken hızları daha da düştü. Üstelik buradaki kapkara taşlar sığağı yansıtıyordu. Vicky dahil hepsi de soyunup çamaşırlarıyla kalmışlardı. Yine de durmadan terliyorlardı. Vücutlarından süzülen terler anında kuruyordu. Arabaların güneşte kalan kısımları beyaza boyalı olmasına karşın iyi- ce kızmıştı. Bunlara dokunanın parmakları su topluyordu.

Öğleden bir saat önce Domuz Priscilla radyatörünün valfindan ha- vaya şiddetle su buharı püskürttü. Jake hemen motoru kapatıp yarı çıp- lak, taretten dışarıya tırmandı. Eliyle gözlerine siper alarak sıcak dalga- sı yüzünden şeklini kaybeden düzlüklere baktı. Ufuk gözükmüyordu. Birkaç yüz metre ilerside öyle. Hatta arkasından gelen taşıtlar bile ger- çekdışı birer canavarı andırıyordu. Diğerleri yaklaşıncaya seslendi. «Kon- takları kapatın. Böyle gidemeyiz. Makine yağı su gibi inceldi. Yola de- vam edersek yatakları yakarız. Biraz soğumalarını bekleyeceğiz.»

Hepsi de memnulukla taşıtlardan çıkıp şasinin gölgesine sığın- rak köpekler gibi solumaya başladı. Jake de elinde kan kadar sıcak su dolu yirmi litrelik tenekeyle teker teker yanlarında durarak onlara içebi- lecekleri kadar su verdi. Sonra Vicky'nin yanındaki battaniyeye çöküp kaldı. «Kendi arabama dönemeyecek kadar sıcak,» diye açıkladı. Vicky

bu sözleri iyi niyetle karşıladı ve sadece başını sallayıp yarı açık bluzunun bir düğmesini ilikledi.

Jake tenekedeki suyla mendilini ıslatarak ona uzattı. Vicky boyun ve yüzünü silip zevkle içini çekti. «Burası uyuyamayacak kadar sıcak, Jake,» diye mırıldandı. «Beni eğlendir. Yani konuşalım.»

«Neden söz edelim?»

«Senden. Bana Teksas'ın hangi bölgesinden geldiğini anlat.»

«Her tarafından. Babam nerede iş bulursa orada çalışırdı.»

«Baban ne iş yapardı?»

«Sığırlara bakardı ve at terbiye ederdi.»

«Zevkli olmalı.»

Jake omuz silkti. «Ben motorları atlara yeğlerim.»

«Sonra?»

«Sonra savaş oldu ve tankları sürmeleri için teknisyenlere gereksinme duyular.»

«Daha sonra» Neden vatanına dönmedin?»

«Babam ölmüştü. Üstüne bir sığır devrilmiş. Onun eski eyeriyle battaniyesini almak için bu yolculuğa değmezdi.»

«Bana düşünden söz et Jake.»

«Düş mü?»

«Herkesin bir düşü vardır.»

Erkek üzgün üzgün gülümsedi. «Hayalim...» Durakladı. «Bir düşünce var. Bir motor. Barton motoru. O burada.» Parmağıyla alnına vurdu. «Bunu yapmak için sadece para gerekli. On yıldır yapmaya çalıştım. İki kez de başaracak gibi oldum.»

«Belki bu yolculuktan sonra başarırısın.»

«Belki... Pek çok kez bunu yapacağıma güvendim ama gerçekleştiremediğim için artık kesin iddiaya girişemem.»

Genç kadın, «Bana motoru anlat,» deyince Jake hafif sesle fakat hevesle on dakika kadar konuştu. Vicky onun birden çok mutlu olduğunu gördü.

«Sadece küçük bir atölyeye gereksinmem var. Batıda bir yerde. Forthworth'ü düşündüm.» Birden susup kadına baktı. «Özür dilerim fazla gevezelik ettim galiba.»

Vicky atıldı. «Yök, dinlemekten zevk aldım, Jake. Bunu başaracağını umarım.»

«Teşekkürler.» O sıcakta bir süre dost bir sessizlik içinde oturdu. Sonunda erkek, «Ya senin düşün nedir?» diye sordu.

Vicky hafifçe güldü. «Bir kitap. Bir roman. Yıllardır bunu düşünüyorum. Kafamda belki yüz kez yazdım. Bütün yapacağım zaman bulup kâğıda geçirmek.» Susup yine güldü. «Bu sana bayat bir söz gibi gelecek belki ama çocukları ve bir yuvayı özlüyorum. Çok uzun süreden beri yollardayım.»

Jake başını salladı. Ne demek istediğini anlıyorum.» Sesi düşünceliydi. «Senin düşün benimkinden daha güzel.»

Gareth Svales onların mırıltılarını duyarak dirseğinin üstünde doğruldu. Bir süre kızgın siyah taşlarla dolu on iki metreyi aşır onların yanına gitmeyi düşündü. Ama bu çabası bile onu fazlaca yorduğu için sırtüstü yatıp kaldı.

Jake ancak beşten sonra motorları çalıştırabileceklerine karar verdi. Raflara takılı tenekelerden araçlara yakıt koyduktan sonra yine tek sıra halinde yola çıktılar. Çok ağır gidiyorlardı ve engebeli yerde her taş araca da, sürücüsünü de fena sarsıyordu.

İki saat sonra siyah kayalarla dolu düzlük sona erdi ve bunun gerisinde uzanan kırmızı, alçak kum tepelerini gördüler. Jake sevinerek hızını arttırdı. Akşamüstü hava kararırken rüzgâr da durdu fakat hava hâlâ sıcaktı. Gece, sadece kuzey yarımküresinin alacakaranlığını bilenler için çok ani bastırdı. Jake o gün yirmi milden az yol aldıklarını biliyor ve durmayı istemiyordu. Hem gece olduğu için motorların ısısı düşmeye başlamış, bu da sürücülerin sakinleşmesine yol açmıştı. Jake, Orion'a bakarak yönü saptadı. Başını çevirince diğerlerinin de kendisini izlediklerini gördü. Farlar sayesinde yüz metre kadar ilersini görüyor ve sık diken kümelerinden kaçabiliyordu.

Jake o gün ilk kez arabayı üçüncü vitese taktı. Araç hevesle ileriye atıldı, ama yüz metre gidince dümdüz duran tuzlu kum tabakası çöktü ve taşıt yarıya kadar kuma gömüldü. Bu arada Jake de başını çelik güneşliğe çarptığı için sersemlemişti.

Kendine gelip kontağı kapatana dek motor hızla çalışarak feryat eder gibi sesler çıkardı. Jake güçlkle taretten çıkarak arkadaki araçlara durmalarını işaret etti. Sonra inip üzgün üzgün kuma iyice batmış olan arabaya baktı. Gareth de yanına gelerek hasarı inceledi. Jake, bir şaka yapsın hele, diye düşünerek yumruklarını sıktı.

«Yaprak sigarası?» Gareth ona tabakasını uzatıyordu ve Jake öfkesinin biraz hafiflediğini hissetti. İngiliz devam etti. «Gece kamp yapmak için uygun bir yer. Arabayı kurtarmak için sabah bir şeyler yaparız.» Jake'in omzuna vurdu. «Gel, sana sıcak bir bira ikram edeyim.»

Jake, İngilizin sezme gücüne hayret ederek başını salladı. «Bir şey söylemeni bekliyordum. Bunu değil herhangi bir şey söylemeni.»

Gareth, «Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun, evlat?» diye gülerek karşılık verdi.

Kont Aldo Belli sabah Chaldi Kuyuları'na doğru yola çıkmak için kesin karar vererek çadırına çekilmişti. Generalin ricaları ona dokunmuştu. Uyumaya hazırlanırken artık hiçbir şeyin kendisine engel olmayacağını düşünüyordu. Fakat gece karanlıkta uyandığında içmiş olduğu Chianti yüzünden bağırsaklarının rahatsızlık verdiğini hissetti. Önemsiz biri olsaydı hemen çadırdan çıkar ve bu sorunu hallederdi. Ama kont her şeyi en iyi şekilde yapardı. Onun için başını yastıklarına dayayıp yatarak olanca sesiyle bağırırdı. Birkaç dakika içinde de saçları karışmış, gözlerinden uyku akan, üstüne devetüyü bir ropdöşambr giymiş olan Gino, elinde bir lambayla çadıra girdi. Onu kontun özel valesi ve habercisi izledi. Kont istediğini anlatınca ona bağlı olan adamlar yatağın yanına toplandılar. Gino sanki hastaymış gibi yatan kontun

kalkmasına yardım etti. Vale üstüne kırmızı ejderhalar işlenmiş, mavi kapitone, Çin ipeği bir ropdöşambırı adama giydirdi. Sonra eğilip ayaklarına da buzağı derisinden yapılmış terlikleri geçirdi. Yaver de koşup kontun özel muhafazını tekmeleyerek uyandırdı.

Kont çadırdan çıkınca ellerinde lambaları ve silahları olan adamlar onun kullanması için özel olarak kazılmış çukura gittiler. Önce Gino üstüne sazdan bir dam yapılmış tuvalete girip yılan, akrep ve haydut olup olmadığına baktı. Ancak dışarıya çıkıp tuvaletin güvenli olduğunu söyleyince kont oraya girdi. Adamlar dışarda saygıyla beklerken, birden toprakları sarsan, gökyüzünü titreten bir ses duyular. Bu bir erkek aslanın dehşet verici kükremesiydi.

Kont tuvaletten fırladı. Lambanın ışığında bembeyaz kesilmiş yüzü parlıyordu. «Aman Tanrım!» diye bağırdı.

«Neydi o?»

Kimse ona cevap veremedi. Aslında kimse bu soruyla ilgilenmemişti. Kont hızla açık hava karargâhına giden askerlere yetişmek için koşmak zorunda kaldı. Ancak kendi aydınlık, güvenli çadırına girip subaylarını da çevresine toplayınca nabızı normale döndü. Subaylardan biri de yerli rehberlerden birini çağırıp bütün kıtanın endişelenmesine neden olan o korkunç sesleri sormayı önerdi.

Kont, «Aslan mı?» diye bağırdı. «Aslan ha!» Birden gecenin şekilsiz korkularından sıyrıldı. Çünkü artık doğuda hava ışımaya başlamış ve kontun içinde avcılara özgü şiddetli duygular güçlenmişti.

Tercüman açıldı. «Albayım, aslanlar sizin çölde bıraktığınız antilop leşlerini yiyorlarmış sanırım. Kan kokusu onları çekmiş.»

Kont bağırdı. Gino, Mannlicher'i getir ve sürücüye söyle Rolls'la çadırımın önünde hazır olsun.»

Binbaşı Luigi Castelani, «Albayım,» diye itiraz etti. «Verdiğiniz emre göre şafakla birlikte yola çıkacaktı.»

Albay gürlledi. «Emri değiştirdim!» O anda şatosunun kütüphanesindeki XIV. Louis stili yazı masasının önüne serilmiş olan harika bir as□

lan postu belirmişti gözlerinin önünde. Aslanın ağzının iyice açılarak korkunç beyaz dişlerinin görünmesini isteyecekti. Buna korkunç sarı cam gözler de takılacaktı. Ama açık ağız ve kocaman sivri dişler, birden sinirlerini sarsan antilopla karşılaşmasını anımsamasına neden oldu.

«Binbaşı,» diye emretti. «Yirmi adam ve onları taşıyacak bir kamyon istiyorum. Erler tam teçhizat olacak ve her birine yüz mermi verilecek.» Kont budalaca tehlikelere atılmak niyetinde değildi artık.

Aslan altı yaşında tam olgun bir erkekti ve çölde görülen pek çok *leo panthera* gibi orman aslanlarından da iriydi. Omuz yüksekliği bir metreyi buluyordu; ağırlığı yüz doksan kilodan fazlaydı. Akşamüstü güneşi hayvanın kızılımsı bej tüylerini parlatıyor, yelesini de altından bir haleye dönüştürüyordu. Bu yele çok gür ve uzundu. Omuzlarının altına kadar uzanıyor, adeta yeri süpürecekmiş gibi karnının altına doğru iniyordu.

Hayvan başını önüne eğmiş, iki yana sallanarak ve zorlukla adım atarak yürüyordu. Her soluk verişte hırıltıyı andıran bir ses çıkarmaktaydı. Zaman zaman durup belinin altındaki yaranın üstüne toplanmış sineklerden oluşan mavi bulutu kapmak için ağzını açıp kapıyordu. Sonra açık renk, sulu kanın sızdığı yarayı yalıyordu.

Mannlicher'in 9.3'lük mermisi, kaçmak için dönerken sırtına, alt kaburganın beş santim aşağısına saplanmıştı. Dokuz tonluk bir güçle vuran bu mermi aslanın devrilip tozlar içinde yuvarlanmasına neden olmuştu. Bakır kovanlı mermide yumuşak, genişleyen kurşun vardı. Bu, aslanın karın zarını yarmış, bağırsakları parçalamış ve dört büyük karın damarını koparmıştı. Mermi böbreklerin yakınından geçerek her ikisine de iyice zarar vermiş, sonra kalça kemiğine gömülüp kalmıştı.

İlk korkunç darbeden sonra aslan yuvarlanıp ayağa kalkmış ve vücudunu yassılatarak hızla koşup çalılığın içine gizlenmişti. Daha sonra atılan bir düzine kadar kurşun ona isabet etmemişti.

Yedi aslandan oluşmuş bir sürüydü; ondan yaşlı bir erkek, gebe olan iki dişi, henüz ergenliğe erişmemiş üç de genç hayvan vardı. Uzun süre devam eden o korkunç ateşten sadece bu yaralı aslan kurtulabilmişti. Şimdi yürürken karın boşluğunda pıhtılaşan kanlar ileri geri sallanıyordu. Hareketleri iyice ağırlaşmıştı ama susuzluğu ilerlemesine neden olmaktaydı. Susuzluk tüm vücudunu yakan bir acıydı. Avwash Irmağı'nın aşağıda kalan gölcükleri de on mil kadar ilerde bulunuyordu.

Ön tarafı bataklığa saplanan Domuz Priscilla'yı ancak saatler süren bir uğraşmadan sonra kurtaran grup, öğleye doğru yola çıkmaya hazırlandı. Jake, «Awash'ın alt kısmına hava karırken erişebilir miyiz?» diye sorunca, Greg başını kaldırıp güneşe baktı. Ancak ondan sonra düşüncesini açıkladı.

«Eğer daha fazla vakit kaybetmezsek erişebiliriz.»

Yine pusulaya göre bir yön çizip bataklıkların çok açığından geçerek batıya doğru gittiler. Bu kez Gregorius rehberlik ediyordu. Bir süre yol aldıktan sonra birden Etiyopya'nın kuru otlarla örtülü kırlarına geldiler. Büyük çöl arkalarında kalmıştı. Güneşin rengini soldurduğu incecik otlar yine de kırıla kırıla kaplıymış gibi gümüşümsü gümüşümsü parlıyorlardı. Dört taşıt bu otluk yerden hızla geçti. Zaman zaman bir karınca yuvası yüzünden sarsılıyor ve ilerlerken karşılarına çıkan diken kümelerini eziyorlardı.

Günün son ışıkları kaybolurken Jake gece molası vermeyi uygun buldu. Önlerindeki düz topraklar bir mucize olmuşçasına açılmıştı. On beş metre kadar aşağıda kalan Avwash Irmağı'nın koca kayalarla dolu yatağına bakıyorlardı. Park ettikleri taşıtlardan inerek gidip uçurumun kenarında durdular.

Gregorius, «İki yüz metre ötesi Etiyopya,» dedi.«Vatanımın topraklarına son ayak bastığımdan beri iki yıl geçti.» Duygularını engelle

yerek anlatmaya devam etti. «Bu ırmak Addis Ababa yakınlarındaki yüksek topraklardan başlar ve bir uçurumdan alçak topraklara iner. Orada da çöle girip kaybolur. Hâlâ Fransız bölgesindeyiz. İlerde Etiyopya var ve İtalyan Eritresi de iyice kuzeyde kalıyor.»

Gareth onun sözünü kesti. Chaldi Kuyuları ne kadar uzakta?» Onun için Chaldi Kuyuları yolculuğun sonu ve bir küp altın bulacağı yerdı.

Gregorius omuz silkti. «Belki kırk mil.»

Jake uçurumun dibinde sığ gölcüklerin hâlâ gümüşümsü ışıkla parlamasına bakarak mırıldandı. «Buradan nasıl geçeceğiz?»

Greg, «İrmağın üst tarafında Jibuti'ye giden eski bir deve yolu vardır,» diye açıkladı. Kıyıda tekerlekler batacak olursa çamurları biraz kazmamız gerekebilir ama karşıya geçebileceğimizi sanıyorum.»

Gareth ona baktı. «Haklı olduğunu umarım. Geri dönmemiz gerekirse çok uzun yolumuz var demektir.»

Vicky CampbeH'in uçurumun dibinde gördüğü su bütün gece kafasından çıkmadı. Köpürerek akan suları, çağlayanları, üstü yosun kaplı kayaları, eğreltiotlarının gölgelediği serin gölü düşledi. Uyandığında bitkin ve huzursuzdu. Saçları terden alınına, ensesine yapışmıştı. Gökyüzündeki hafif bir ışık şafağın yakın olduğunu haber veriyordu. Sadece kendisinin uyanık olduğunu sanarak taşıta gidip havlusuyla tuvalet çantasını aldı ama yere atladığında bir çatırtı duydu ve kendi arabasının motorunun üstüne eğilmiş olan Jake'i fark etti. Ona gözükmeden kaçmaya çalıştı. Fakat adam birden doğrularak, «Nereye gidiyorsun?» diye sordu. «Sanki bilmiyormuşum gibi soruyorum ben de... Dinle Vicky, tek başına kamptan ayrılmanı istemiyorum.»

«Jake Barton, o kadar pisim ki kendi kokumu duyabiliyorum. Hem hiçbir şey ve hiç kimse ırmağa gitmeme engel olamaz.»

Jake durakladı. «Seninle geleyim.»

Genç kadın, «Burası Folies Bergère değil, şekerim,» diye güldü. Jake genç kadınla tartışmaması gerektiğini öğrenmişti. Onun yarın kenarına giderek dik yamaçta kaybolmasını seyrederken, nedenini bilemediği bir endişeye kapıldı.

Ayağını bastığı yerlerde topraklar ve taşlar kolaylıkla kayıp yuvarlandığı için, Vicky sabırsızlığına engel olarak dikkatli adımlarla suya doğru indi. Kısa süre sonra vahşi hayvanların açmış olduğu dar bir patikaya gelince, yürümesi kolaylaştı. Yumuşak toprakta ses çıkarmayan ayakları, beş parmaklı patileri izliyordu. Bu ayak izleri bir fincan tabağından daha büyüktü ve hayvanın ağırlığı yüzünden de epey derindi. Ama Vicky bunlara pek bakmadı ve zaten baksaydı da gördüğü izleri tanıyamazdı herhalde. Sığ gölcüklerin hafif pırıltılı suları onu bir fener gibi kendisine çekiyordu.

Yarın dibine gelince ırmağın suyunun iyice kuruduğunu ve artık akmadığını anladı. Gölcükler çok sığ, durgun ve bir gün önceki güneşten dolayı hâlâ ılıktı.

Vicky terden leke içinde kalmış olan bluzu ve üstünde ne varsa çıkararak sığ sulardan birine girdi. Su vücuduna değince de sevinçle içini çekti. Oturmuş haliyle su beline kadar çıkıyordu. Avuçlarına aldığı sularla yüzünü, omuzlarını, göğüslerini yıkayıp çölün tozuyla karışmış tuzlu terden kurtulmaya çalıştı. Sonra kıyıya gidip çantasından bir şişe şampuan aldı. Su kireçsiz olduğu için saçları hemen köpürdü. Saçlarını durulayıp bir havluyu başına türban gibi sararak çömeldi ve bütün vücudunu sabunladı. Kaygan köpükler ve sabunun kokusu ona büyük zevk veriyordu. Yıkınması bittiğinde ışık güçlenmişti. Vicky diğerlerinin kalktığını, hareket etmek için sabırsızlandıklarını biliyordu.

Gölcüğü çevreleyen düz kayaya çıkarak durduğu sırada birden gözetlenmekte olduğunu hissetti. Ansızın dönerken, farkına varmadan çömelerek elleriyle göğüslerini ve kasıklarını örtmeye çalıştı.

Ona bakan gözler vahşi bir sarı, gözbebekleriye birer parlak siyah çizgiydi. Gözler hiç kırılmıyordu ve bakış sabitti.

Kocaman kırmızımsı altın rengi hayvan, uçurumun karşı yamacının yakınındaki düz bir kayanın üstünde yatıyordu.  n ayaklarını çenesinin altına dayamı tı ve ondaki korkunç hareketsizlik tüyler  rperticiydi. Ama Vicky başlangıçta gördüğü şeyi anlayamadı.

Sonra koyu renk yele ağır ağır kabardı ve zaten büyük olan kafanın abartılmı  şekilde kocaman görünmesine neden oldu. Bunu bir metro-nom gibi düzenle ileri geri gitmeye ba layan kuyruk hareketleri izledi.

Vicky birden gördüğü şeyi anladı. O anda da haykırmaya ba ladı.

Jake kendi arabasının konta ındaki bozukluğu gidermi ti. Motor, kapağını kapatıp ellerindeki makine ya ını silmek için amonyak  i sesini aldığı anda  ı lı ı duyarak düşünmeden ko tu.

Çok tiz, yüksek ve dehşet dolu olan  ı lık, Jake'in kalbinin deli gibi çarpmasına neden olmuştu. İkinci feryat daha tizdi. Adam uçurumdan a a ı kayarak, koşarak indi.  ı lıklardan birkaç saniye sonra suyun kenarındaki düz kayalara eri mi ti.

Çıplak kadının suyun kenarında çömelip b z lm   olduğunu gördü. İki elini de ağzına bastırmı tı. Vücudu beyaz ve ince, kalçaları dar fakat yuvarlak, uzun bacakları da biçimliydi.

 Vicky, ne var?  diye haykırdı.

Kadın ona dönerken, soğuktan ve korkudan dimdik olmuş, yuvarlak, iri g   sleri sallandı. O heyecanlı anda bile Jake yine de bunu gördü. Sonra Vicky koşarak ona yaklaştı. Menevi li yeşil gözleri korkudan iri iri açılmıştı.

 Jake, ah, Jake.  O anda adam, kadının arkasında kalan suyun orada bir hareketi fark etti.

Aslanın yarası gece sertle mi  ve arka kısmına inme inmiş gibi olmasına yol a mı tı. Parçalanan bağırsaklar karın bo lu una zehir ve mikrop akıtıyordu. Bu yüzden hareketleri çok a ırla mı tı ve bir insan görünce gösterdiği doğal, öfkeli tepki bile saldırmamasına neden olacak kadar güçlü değildi. Bununla birlikte insan sesi, kendisine bu korkunç, zonklayan acıyı veren avcılarını anımsamasına yol açınca öfkesi birden

kabardı. Az sonra nefret ettiği o iki bacaklılardan biri daha ortaya çıktı. Bütün bunlar arka kısmının uyuşukluğunu ve kımıldamasını engelleyen bitkinliği unutmamasını sağladı. Aslan doğrularak kükredi.

Jake dört adım koşarak Vicky'ye erişti. Genç kadın korunmak için onun boynuna sarılmaya çalışıyordu. Fakat adam buna imkân bırakmayıp onu sıkıca kolundan tuttuğu gibi yara inen yola doğru çevirdi. Etine batan parmaklar Vicky'nin kendini biraz toplamasına yardım etmişti.

Jake, «Koş,» diye bağırdı. «Koşmaya devam et.» Sonra düz kayanın üstünden suya atlayan yaralı aslana karşı koymak için döndü. Ancak o zaman elinde bir şişe amonyak olduğunu fark etti. Aslan sığ suda hızla kendisine doğru geliyordu. Yaralarına karşın yine de çevik ve hızlı hareket etmekteydi. Hayvan çok yaklaştığı için Jake kıvrılan üst dudaktaki her tel sert bıyığı görebiliyor, boğazından yükselen hırıltılı sesi işitiyordu. Aslanın gelmesine izin verdi. Çünkü dönüp kaçmaya kalkışmak intihar demektir. Son anda bir beysbolcu gibi gerildi ve şişeyi fırlattı. Sadece içgüdüüne dayanan bir hareketti bu. Çok da küçük olsa elindeki silahı kullanmıştı.

Şişe uçup Jake'in durduğu kayaya saldırmak için atlayan aslanın alnına çarptı ve birden patladı. Yakıcı sıvı etrafa yayıldı. Amonyak aslanın gözlerine dolmuş, o anda kör olmasına yol açmıştı. Hayvanın burnun deliklerine ve ağızına kaçan amonyak, koku alma duygusunu da yok edip birden sinir sistemini şoka uğrattı. Aslan bastığı yeri göremediği için kaydı ve yanan gözleri, boğazının verdiği acıyla kükreyerek sığ suya yuvarlandı; sırtüstü düşüp öylece kaldı.

Jake kazandığı birkaç saniyelik avantajından yararlanarak öne koştu. Yerden beysbol topu büyüklüğünde bir taş alıp iki eliyle havaya kaldırdı. Suyun kenarında böyle durduğu sırada, aslan dengesini bularak görmeyen gözlerle saldırıya geçti. Jake taşı elinden bıraktı. Yukardan inen taş bir gülle gibi hayvanın kafatasını parçaladı ve boyun omurlarını kırdı. Aslan yan devrilerek yarı vücudu taşın üstünde, yarısı suda serilip kaldı.

Jake harcadığı güç ve heyecan yüzünden kesik kesik soluyarak uzunca bir süre orada durdu. Sonra öne uzanıp parmak uçlarıyla aslanın sabit bakan altın gözlerini çerçeveleyen soluk, uzun kirpiklere dokundu. Yakıcı sıvı yüzünden altın gözler donuklaşmaya başlamıştı bile. Jake dokununca hayvan göz kırparak tepki göstermedi. O zaman aslanın ölmüş olduğunu anladı. Arkasını döndüğünde Vicky'nin kaçması için verdiği emri dinlememiş olduğunu gördü. Genç kadın bıraktığı yerde donup kalmıştı. Çıplak ve korunmasızdı. Jake bu yüzden ona yaklaşırken içinin sızladığını hissetti. Vicky hıçkırarak kollarına koştu ve şaşılacak bir güçle ona sıkıca sarıldı. Jake bu kucaklamanın sevgi değil, korku yüzünden olduğunu farkındaydı. Yine de kalp atışları düzene girer, kanındaki adrenalin azalırken iyice avantajlı duruma geldiğini biliyordu. Bir kadının canını kurtarırsan seni ciddiye alması gerekir, diye düşünerek sersem sersem gülümsedi. Tüm duyguları büyük tehlike yüzünden iyice hassaslaşmıştı. Sabunun parfümünü ve amonyağın pis kokusunu alıyordu. Kendisine sıkıca yapışan kadının vücudunu hissediyor, ellerinin altındaki cildin yumuşak sıcaklığını duyuyordu.

Vicky, «Ah, Jake,» diye mırıldandığı anda genç adam kadına sahip olabileceğini anladı. Aslanın henüz sıcak leşinin yanında, Avvash'ın siyah kayalarının üstünde o anda sevişebilirlerdi. Bundan emindi. Elleri Vicky'nin vücudunda kayınca hemen karşılık aldı. Kadın başını kaldırdı. Dudakları titriyordu ve Jake onun soluklarını ağzında duyuyordu.

«Orada ne oluyor?» Gareth'in sesi loş uçurumun derinliklerinde yankılandı. Yukarda, onların tam tepesinde duruyordu. Koltuğunun altına Lee Enfield tüfeklerinden birini sıkıştırmış, aşağıya inmek üzereydi.

Jake dönüp ihyan bedeniyle kadına siper oldu. Sonra çıplaklığını gizlemek için sırtından köstebek derisi ceketini çıkardı. Giysi kadının bacak üstlerinin ortasına kadar inmiş, koltukaltlarında kat kat olmuştu. Vicky hâlâ titriyordu; sesi de boğuk ve düzensizdi.

Jake, Gareth'e seslendi. «Boşuna kaygılanma, zamanında gelemediğine göre şimdi sana ihtiyaç yok.» Kalça cebinden çıkardığı koca□

man mendili Vicky ağlar gibi gülümseyerek aldı. Adam ona baktı. «Bununu sil de ötekiler gelmeden önce külotunu giy.»

Gregorius çok etkilendiği için birkaç dakika konuşamadı. lkesinde bir erkeğin tek başına ergin bir aslanı avlama, öldürme cesaretini göstermesi kadar değerli bir şey yoktu. Bunu başaran savaşçı, o günden sonra cesaretinin simgesi olarak aslanın yelesini takar ve herkesin saygısını kazanırdı. Aslanı silahla vuran erkeğe saygı duyuyordu. Aslanı mızrakla öldüren kimse daha da büyük saygı görürdü. Gregorius bir kaya parçası ve bir şişe amonyakla aslan öldürüldüğünü duymamıştı hiç.

Genç adam aslanın postunu kendi elleriyle yüzdü, sonra bunu kuyulara gitmek için sabırsızlanan Jake'e götürdü. Ama o, değerli postu önemsemeyerek saygısızlık etti.

«Jake, bu sayede bizimkiler arasında büyük bir ünün olacak. Nereye gidersen git, herkes seni parmağıyla gösterir.»

«Tamam, Greg. İyi. Artık harekete geçer misin, lütfen?»

Gregorius ıslak postu Jake'in arabasının kaportasına gerdi. «Bunun yelesinden sana bir savaş başlığı yapacağım. Yeleden taranınca harika durur.»

Gareth alayla mırıldandı. «Jake'in şimdiki saından daha iyi duracağı kuşkusuz. Bunun olağanüstü bir başarı ve Jake'in eşsiz bir adam olduğunu kabul ediyorum, ama onun da dediği gibi bir an önce buradan ayrılalım.»

Arabalarına giderlerken Greg, Jake'e yaklaşıp aslanın kalça kemiğinden çıkarmış olduğu kurşunu yayılan türden bakır mermiyi gösterdi. Amerikalı durup bunu avucunda çevirerek dikkatle inceledi. «Dokuz milimetre ya da dokuz virgl ... Askeri bir silah değil bu. Bir av tüfeği mermisi.»

Greg ciddiyydi. «Etiyopya'da bu mermiyi atacak bir silah bulunmaz. Yabancı bir tüfekten atılmış.»

Jake mırıldandı. «Şimdilik bunu açıklama.» Kurşunu gence verdi. «Ama bu işi düşünceğiz.»

Gregorius dönerken çekine çekine konuştu. «Jake, aslan yaralanmış bile olsa, şimdiye dek duyduğum en kahramanca iş bu. Sık sık aslan avına çıktım ama bir tane bile öldüremedim.»

Jake gencin hayranlığı karşısında duygulandı. Boğuk sesle gülerek elini onun omzuna vurdu. «Bundan sonraki aslanı sana bırakacağım.» .

Kırda Avwash Irmağı'nı izleyerek yol aldılar ve bir süre sonra eski kervan yoluna çıktılar. Burada Avwash'ın dik kıyıları biraz alçalıyordu. Yıllarca buradan geçen yük hayvanları ve sürücülerini kırmızı topraklarda derin izler bırakmışlardı. Üç erkek güneşin altında kazma ve küreklerle çalışarak yoldaki çukurları doldurdu. O gece yorgunluktan bitkin düşüp su toplamış ellerinin acısını, sırtlarının ağrısını unutarak derin bir uyku çektiler.

Sabah Gareth arabasına binde. İlk o geçecekti karşıya. Üstü başı kırmızı toprak içinde kalmış adam tarette dururken yine de zarıftı. Ja□ ke'e gülerek, «*Noli illigetimi carborundum,*» diye bağırdı. Motor homurdandı ve araba yeni doldurulan yolda ilerleyerek karşı kıyıya erişti. Orada tekerlekler gevşek kırmızı topraklarda dönerek etrafa toz ve taş yağdırmaya başlayınca, Jake'le Greg gidip onu ittiler. Bu sayede araç yine hareket etti ve epey dik olan kıyıdan yukarıya çıktı. Gareth motoru kapatıp arabadan atladı. «Artık diğer arabaları halatlarla çekeriz,» diyerek durumu kutlamak için iki yaprak sigara çıkardı.

Jake sigarayı alarak sordu. «Söylediğin Latince şey neydi?»

Gareth, «Ailenin savaş çılgılığı,» diye açıkladı. «Hastings'de, Agin□ court'da, daha sonra da dünyanın türlü barında savaşan Swales'ler böyle bağıırırlar.»

«Ne anlama geliyor?»

«Noli *illigetimi carborundum* mu?» Gareth yaprak sigaraları yakarken sırttı. 'Piçlerin seni ezmesine izin verme' demektir.»

Sonra diğer üç arabayı teker teker kıyıya indirdiler. Diğer kıyıdaki araca halatlarla bağladılar.

Vicky arabayı sürdü, Gareth de karşı kıyıdaki taşıtı hareket ettirerek onu çekti. Greg'le Jake ise arkadan dayandılar. Böylece bütün taşıtlar Etiyopya topraklarına çıkarıldı. Ancak akşamüzerine doğru Sarı sak'ın gölgesine soluk soluğa çöktüler. Dinlenip sigara ve sıcak çay içtiler. Gregorius, «Artık önümüzde hiçbir engel yok,» diye açıkladı. «Kuyulara gelene kadar açık topraklar göreceksiniz.» Sonra bembeyaz dişlerini göstererek güldü. «Etiyopya'ya hoş geldiniz.»

Gareth ciddi ciddi cevap verdi. «Açıkçasını istersen dostum, şimdi Rue Daunou'daki Harry'nin barında oturmayı yeğlerdim. Karamela Sagud pamuk ellenme bir kese altını tutuşturduktan kısa süre sonra da böyle yapacağım zaten.»

Jake birden ayağa kalkıp kendi arabasına koştu. Tarete çıkıp dürbününü aldı. Diğerleri endişeyle ayağa kalkarak onun dürbünle bakmasını izliyorlardı. «Atlı.»

Gareth, «Kaç tane?» diye sordu.

«Bir tek. Hızla bu yana geliyor.»

Gareth gidip bir Lee Enfield alarak mermi doldurdu. Artık sıcak yünden adeta titreşen havada atının dörtlü geldiğini görüyorlardı. Atla binicisi havada uçar gibi duruyor, sonra mucize olmuş gibi yere iniyor ve gitgide büyüyordu. Ancak çok yaklaşıncı onu iyice seçebildiler. Gregorius heyecanla haykırarak yeni geleni karşılamak için güneşe çıktı. Binici kır küheylanın dizginlerini çekerek hayvanı şaha kaldırdı. Atını böyle birden durdurarak binicilikte usta olduğunu göstermişti. Sonra kendini eyerden yere atıp Greg'in açık kollarına koştu, ikisi birden sıkı sıkı sarıldılar. Kuş şakımasını andıran gülüşmeler ve konuşmalar oldu.

Gregorius'la beyazlı yabancı el ele tutuşarak arabanın yanında bekleyenlerin yanına geldiler. Gareth, «Aman Tanrım, bir kadın daha,» diye mırıldandı. Hepsi esmer ciltli, simsiyah, uzun kirpikli iri kara gözleri olan, henüz yirmisine gelmemiş, orta boylu, ince kıza baktı.

«Sara Sagud'u tanıtmama izin verir misiniz? Kendisi kuzenimdir. Amcamın en küçük kızı. Ayrıca Etiyopya'nın da en güzel kızı kuşkusuz.»

Gareth gülümsedi. «Ne demek istediğini anlıyorum. Gerçekten öyle.»

Greg hepsinin adlarını söyleyerek tanıştıırken kız gülümsedi. Soylu yüzü eski bir Mısır prensesini andırıyordu. Sonra bir çocuk gibi muzipçe güldü. «Avvash'ı buradan geçeceğinizi biliyordum. Onun için karşılamaya geldim.»

Greg de gururla ekledi. «Sara İngilizce bilir. Büyükbabam bütün çocuklarının ve torunlarının İngilizce öğrenmelerinde ısrar eder. İngilizleri pek sever de...»

Vicky, «Güzel konuşuyorsunuz,» diye mırıldandı.

Sara ona dönerek tekrar gülümsedi. «İngilizceyi Berbera'daki manastırda hemşirelerden öğrendim.» Bir yandan da Vicky'yi açık bir hayranlıkla süzüyordu. «Çok güzelsiniz, Miss Cambervell. Saçınız vadi□lerdeki otların renginde...» Genç kadın şaşırarak kızardı. O sırada Sara'nın dikkatini araçlar çekti. «Ah, bunlar da çok güzel. Arabaların geleceği duyulduğu günden beri kimse başka bir şeyden söz etmiyor. Bunlarla İtalyanları denize dökeceğiz. Hiç kimse savaşçılarımızın cesaretine güç katacak olan bu harika savaş makinelerinin önünde duramaz.» Jake'le Gareth'e döndü. «Etiyopyalılar adına size ilk teşekkür eden ben olduğum için onur duyuyorum.»

Gareth, «Lütfen bunun sözünü bile etmeyin,» dedi. Bu zevk bize ait.» Kıza babasının yanında para getirip getirmediğini sormaktan kaçındı. Bunun yerine başka bir şey sordu. «Sizinkiler bizi kuyularda bekliyorlar mı?»

«Büyükbabam, babam ve amcalarımla geldi. Özel muhafızı, yüzlerce Harari'li, kadınları ve hayvanlarıyla birlikte onu izlediler.»

Jake söylendi. «Tanrım, büyük bir karşılama heyeti desenize...»

Yolculuğun son gecesinde deve dikenі ağaçlarının altına kamp kurdular. Dört zırhlı aracın oluşturduğu kalenin içindeki ateşin başında güvenle oturarak konuştular. Sonunda sözler yorgunluktan kesilince, Vicky ayağa kalktı. «Kısa bir yürüyüş yapıp yatacağım.»

Sara da kalktı. «Ben de sizinle geleyim.» Vicky'ye duyduğu hayranlığın iyice arttığı belliydi. Küçük bir köpek yavrusu gibi kadının peşi sıra gitti.

Kamptan biraz uzaklaşarak iri yıldızlarla dolu gökyüzünün altında yan yana yere oturdular. Sara ciddi ciddi konuştu. «Jake de, Gareth de sizi çok fazla arzuluyor.»

Kızın açık konuşması karşısında şaşalayan Vicky, rahatsız olarak güldü. «Yok canım.»

«Ah, evet. Sizi görünce deliye dönüyorlar. Hangisini seçeceksiniz, Miss Camberwell?»

«Tanrım, seçim yapmam mı gerekiyor?» Vicky hâlâ gülüyordu.

Sara, «Hayır,» diye cevap verdi. «İkisiyle de sevişebilirsiniz. Ben olsam öyle yapardım.»

«Öyle mi?»

«Evet. Yoksa hangisini daha fazla beğendiğinizi nasıl anlarsınız?»

«Doğru.» Vicky kahkaha atmamak için kendisini güç tutuyordu. Fakat bu mantık onu büyülemişti. Önerinin çekici bir yanı olduğunu kendi kendine itiraf ediyordu.

«Gregorius'la evlenmeden önce yirmi erkekle sevişeceğim. Böylece hiçbir şeyi kaçırmamış olacak ve yaşlanınca da bu yüzden pişmanlık duymayacağım.»

Vicky genç kız kadar ciddi sesle konuşmaya çalıştı. «Neden yirmi, Sara?» Neden yirmi üç ya da yirmi altı değil?»

Sara ciddi ciddi, «Yok olmaz,» diye cevap verdi. «Beni hafif bir kadın sanmalarını istemem.» Vicky daha fazla dayanamayarak güldü.

«Fakat siz... Önce hangisini deneyeceksiniz?»

Vicky, «Benim yerime sen seçim yap,» diye önerdi.

Sara mırıldandı. «Bu zor. Biri çok güçlü ve kalbi de sıcak. Diğeri pek yakışıklı ve çok da usta.» Başını sallayarak içini çekti. «Çok zor... Hayır, yerinize seçim yapamam. Size ancak büyük mutluluk dileyebilirim.»

Bu konuşma Vicky'yi rahatsız etmişti. O gün çok yorulmakla birlikte uyuyamadı. Genç kızın kafasına soktuğu düşüncelerden sıyrılması yordu. O sırada Sara'nın usulca yanından kalkarak uzaklaştığını gördü. Sara'nın belden yukarı çıplaktı; beli ince ve göğüsleri dikti. Yıldızların ışığındaki vücudu cilalı abanoz gibi duruyordu. Gregorius da doğruldu. İkisi battaniyeleri alıp el ele tutuşarak uzaklaştılar ve Vicky'yi daha da huzursuz ettiler. Genç kadın uyuyakaldığı sırada Etiyopyalılar henüz geri dönmemişlerdi.

Asmara'dan ayrıldıktan yedi gün sonra generalin yolladığı haber, Kont Aldo Belli'nin çok üzülmesine ve öfkelenmesine yol açtı. Kont subaylarına, «Bu adam bana maiyetinde biriymişim gibi davranıyor,» diye yakındı. Sarı kâğıdı titreyen ellerle tutarak boğuk bir sesle okudu. «'Doğrudan doğruya emir veriyorum.' Yani bir istekte bulunmuyor.» Kâğıdı buruşturarak fırlatıp attı. Bir eliyle hançerinin kabzasını, diğeriyle tabancasını tutarak çadırda bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. «General yolladığım haberleri anlayamıyor sanırım. Durumumu gidip kendisine anlatmam gerekecek galiba.» Bunu düşündükçe gitgide heveslendi. Rolls Royce'un yumuşak koltuğu ve eşsiz motoru sayesinde dönüş yolculuğu pek rahatsız geçmezdi. Sonra Asmara'da biraz uygarlık vardı. Mermer banyoya girer, temiz çamaşırlar giyer, yüksek tavan

lı serin odalarda oturup Roma'dan gelen gazeteleri okurdu. Gazinonun genç kadınlarıyla oyalanırdı. Birden bunlar kendisine pek çekici geldi. Sonra vurduğu hayvanların tuzlanması ve sandıklara yerleştirilmesiyle de ilgilenirdi. Aslan postlarına dikkat edilmesini ve bunlardaki pek çok kurşun deliğinin yamanmasını istiyordu.

Kont birden, «Gino!» diye bağıınca, çavuş hemen çadıra dalıp fotoğraf makinesini kaldırdı.

Kont sinirli bir tavırla makineyi itti. «Hayır, hayır! Şimdi olmaz. Generalle konuşmak için Asmara'ya gidiyoruz. Şoförüme haber ver.»

Kont yirmi dört saat sonra Asmara'dan çok öfkeli döndü. General De Bono onu görevinden alarak Roma'ya göndereceğini kesinlikle söylemişti. Hatta sinsi sinsi gülen yaveri Yüzbaşı Crespi'ye de bu emri dikte etmeye başlamıştı bile. Kont bu tehlikeden henüz kurtulmuş sayılmazdı. On iki saat içinde gidip Chaldi Kuyuları'nı ele geçirmesi gerekiyordu. Yoksa beş gün sonra Massava'dan Napoli'ye hareket edecek olan savaş gemisinde kendisine generalin ayırttığı ikinci sınıf kamara bindirilecekti.

Kont Aldo Belli, Benito Mussolini'ye generalin küstah tutumunu ayırtılılarıyla açıklayan uzun bir telgraf yollayıp kıtasına döndü. Generalin, onun böyle bir şey yapacağını sezerek telgrafın gönderilmesine engel olduğundan haberi yoktu. Böylece kıta Chaldi Kuyuları'na doğru yeniden yola çıktı.

Yüzlerce yıl önce yabani fil sürülerinin toplandığı bir yerdi Chaldi. Bu hayvanlar toprağın derinliklerinde su olduğunu sezerek dişleri ve ayaklarıyla oraları kazmışlar ve yeraltı gölüne erişmişlerdi. Avcılar fil sürülerini çoktan ortadan kaldırmışlardı ama yaban eşiği, antilop, deve ve o arada filleri öldüren insanlar, bu kuyuların açık kalmasını sağlamışlardı. Üç, dört kilometrekarelik bir yerde, bir düzine kadar böyle kuyu vardı. Sular çok derinde kaldığından güneş ışınları kuyunun bu

kadar aşağısını etkilemiyordu. Maden tuzları, bol sular yüzyıllardır türlü canlıların yaşamasını sağlamaktaydı. Hem doğa kuyuların olduğu yerde barış ilan etmiş gibiydi. İnsanlarla hayvanlar burada bir araya gelebiliyorlardı. Grimsi yeşil deve dikenlerinin arasında yaban keçisi, deve, ahu, gerenuk, antilop ve büyük kudular birlikte su içiyorlardı.

Öğle sessizliğinde dört zırhlı araba doğudan çıktı. Onları bekleyen kalabalık çok uzaktan motor homurtularını duymuştu. Jake her zaman ki gibi öndeydi. Vicky de onu izliyordu. Üçüncü arabayı Greg sürüyordu; Sara da bu taşıtın taretindeydi. Kır atı uzun bir iple taşıta bağlamışlardı; küheylan arabanın peşi sıra koşuyordu.

Jake bir ara dürbünüyle açık ormana baktı ve toz bulutu içinde yaklaşan insanları gördü. Yüksek sesle, «Tanrım!» dedi. «Yüzlerce kişi var.» Bir an endişelendi. Çünkü yaklaşanlar hiç de dosta benzemiyorlardı. Sonra nal seslerini duydu ve atına atlamış olan Sara hızla onun aracının yanından geçti. Yaklaşan adamlara büyük bir heyecanla bağıırıyordu. Kızın bu davranışı Jake'i biraz yatıştırır gibi oldu.

İlk sıra epey yaklaşmıştı. Toz bulutlarının arasında develer ve dörtnala koşan melez atlar gördü Amerikalı. Çılgın gibi bağııran, ellerindeki üstü çivi kakmalı, yuvarlak bronz kalkanları kaldıran adamlar birden iki kanada ayrıldılar ve taşıtların çevresini kuşatarak içindekileri iyice şaşırttılar. Adamların çoğu sakallıydı. Yer yer, başına aslan yelesi takmış olan, dünyaya cesaretini ilan eden savaşçılar da vardı. Bir yandan da Etiyopyalıları özgü şekilde, «Lulululu,» diye bağıırıyorlardı.

Profesyonel bir kaçakçı olan Gareth ellerindeki silahları görünce şaşırdı. En az yirmi tür antika tüfek saptamıştı. Hızla geçen süvariler silahlarını havaya boşaltarak onları selamladılar. Bu atlıları, katırlar ve merkeplerle gelen adamlar izledi. Onların arkasında da piyadeler, kadınlar ve çocuklar bağıırarak koşuyorlardı.

Önde onların ilerleyebilmesi için Sara yolu açıyor, elindeki suaygırı derisi kırbacı sallayarak adamları uzaklaştırmaya çalışıyordu. Bu arada koşarak gelenlerden bir bölümü de zırhlı araçlara tırmanmaya yelteniyorlardı.

İnsanlar ve hayvanlar gitgide daha yaklaşıyor, birbirlerini iterek sokuluyorlardı. Sonunda Sara'yı izleyerek ağır ağır açık ormandan geçip güçlükle kuyuların olduğu gölgeye çıkabildiler. Ama orada hareket etmeye olanak yoktu. Vadi insanlarla dolmuştu. Bazıları düşüp ayaklar altında eziliyorlardı. Dört sürücü taretlerden dışarıya endişeyle bakmaktaydı. Sara atının sırtından eğilip Jake'in arabasının kaportasına atlayarak hâlâ taşıta tırmanmaya çalışanları tekmeleyip yumruklamaya başladı. Jake onun gözlerindeki pırıltıyı görerek kızın pek eğlendiğini anladı. Sara'nın kırbacının sakladığını ve kurbanların bağrıştıklarını duyuyordu. Biran kızı durdurmayı düşündü ama bu çok tehlikeliydi. Bu gürültülü karşılamaya engel olmak için bir çare araştırarak çevresine bakınırken, ilk kez vadinin yan tarafındaki mağaraları fark etti. Bu karanlık yerlerden üzerlerinde üniformaya benzer giysiler olan adamların fırladıklarını gördü. At pantolonlu, bol haki tunikli, fişeklikler takmış adamlar yalınayaktı ve başlarına da türbanlar sarmışlardı. Ellerindeki tüfeklerin dipçikleriyle vurarak kalabalığın sakinleşmesini sağladılar.

Sara boğuştugu için soluk soluğa kalmıştı fakat bir yandan da mutlulukla gülümsüyordu. «Babamın muhafızları. Özür dilerim, Jake, ama bazen halkım böyle coşkuya kapılır.»

Jake, «Öyle,» dedi. «Bunu fark ettim.»

Muhafızlar araçların çevresini boşaltınca, dört sürücü mağaraların önündeki düzlüğe indi. Vicky, Jake'le Gareth'in arasına girmiş, Gregorius'un da arkasında duruyordu. Sara yanına gelip elini tutunca kendisini daha güvende hissetti.

Kız, «Lütfen korkma,» diye fısıldadı. «Hepimiz dostunuz.»

Vicky de ona güldü. «Az kalsın yanılacaktım, şekerim.» Kızın ince, esmer elini sıktı. O sırada mağaradan Etiyopya dilinde bir ilahi okuyan, parlak renkli cüppeler giymiş, ellerinde süslü fakat kaba, bronz haçlar taşıyan dört Kıpti rahibi çıktı. Onları inanılmayacak kadar zayıf bir adam izledi. Sarı kırmızı çizgili shamma'sı adamın üstünden sarkıyordu. Bacak ve kollarının da çok zayıf olduğu belliydi. Kafası kabak olduğu gibi, sakalı ve kaşları da yoktu. Gözleri kırışıklıklar arasında

kaybolmuştu. Üstelik dişsizdi. Fakat bütün bunlara karşın bir genç gibi canlı adımlarla yürüyor ve küçük, siyah gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Gareth onun en az sekseninde olduğunu düşündü.

Gregorius öne çıkıp yaşlı adamın karşısında diz çökerken, Sara fısıldadı. «Büyükbabam Ras Golam. Kendisi İngilizce bilmez fakat büyük bir soylu ve Etiyopya'nın en cesur, en güçlü savaşçısıdır.»

Ras onlara şöyle bir bakıp tüvit giysili Gareth Swales'i gözüne kestirdi. Öne atılarak birden İngilizce sarıldı. Olanca sesiyle «Nasılsınız?» diye bağırdı. Bildiği tek İngilizce söz de buydu.

Greg, Ras'ın kollarından kurtulmaya çalışan Gareth'e, «Büyükbabam İngilizleri çok sever,» diye açıkladı. «Bu yüzden oğullarını ve torunlarını İngiltere'ye yollamıştır.»

Sara da gururla büyükbabasının göğsünü işaret etti. «Aldığı nişan sayesinde bir İngiliz lordu olmuş.» Ras bu hareketi görerek Gareth'i bıraktı, ona üç renk ipek kurdelenin ortasındaki Kraliçe Viktorya'nın minyatürünü gösterdi.

Gareth şaşırdı. «Fevkalade, dostum. Fevkalade.» Ceketinin yakasını indirip saçlarını düzeltti.

«Büyükbabam gençken kraliçeye önemli bir hizmette bulunmuş. Bu yüzden bir İngiliz lordu olmuş.» Susup büyükbabasının sözlerini dinledi, sonra çevirdi. «Babamdan, sizin de kraliçenin verdiği cesaret nişanına sahip, büyük bir savaşçı olduğunuzu duymuş.»

Gareth alçakgönüllülükle mırıldandı. «Asında bu, V. George'un nişanı.»

O sırada Lij Mikhael Sagud mağaradan çıktı. «Babam sadece Viktorya'yı bilir. Onun öldüğünü anlatarak boşuna dil tüketme.» Üçüyle el sıkıştıktan sonra dönüp Ras'ı dinledi. «Babam nişanını getirip getirmediğini soruyor. Yan yana düşmana saldırırken nişanını takmanı istiyor.»

Gareth'in yüzü birden değişti. «Bir dakika dur, dostum.» Ömrü boyunca başka bir savaşa daha girmeye niyeti yoktu. Ama düşüncesini açıklayamadan Ras muhafızlarına bağırmaya başladı.

Askerler zırhlı arabaların çevresini alıp silah ve mermi sandıklarını indirmeye başladılar.

Sara, Vicky'yi kolundan çekerek usulca mağaralardan birine götürdü. «Hizmetçilerim yıkanman için sana su getirecekler,» diye fısıldadı. «Ziyafette güzel olmalısın. Belki bu gece hangisi olacağına karar verimiz.»

Karanlık basarken Ras Golam'ın tüm adamları büyük vadide toplanmıştı. Yüksek rütbeli olanlar ortadaki büyük mağarada yer bulmayı başardılar. Diğerleri de vadiye sıra sıra oturup ateşler yaktılar.

Bu ateşler gece gökyüzünü hafif bir turuncuya boyuyordu. Binbaşı Luigi Castelani kuyulara yirmi kilometre uzaktayken bunu fark etti. Arabaları durdurup ilk kamyonun üstüne çıkarak dikkatle gökyüzüne baktı. Sonra yere atlayıp sürücüye, «Beni bekle,» diye emir verdi.

Doğru ortadaki komutan arabasına gitti. «Albayım.» Hâlâ küskün ve gururu kırılmış olan kont bu haberle hiç ilgilenmedi. Castelani'nin yüzüne bile bakmadı.

«Bu durumda doğru olan neyse onu yap,» diye mırıldandı. «Sadece şafaktan önce kuyuları ele geçirmek zorundayız.» Kont başını çevirerek Mussolini'nin telgrafını henüz alıp almadığını düşünmeye devam etti.

Castelani bu durumda hemen ışıkların gizlenmesini ve hiç ses çıkarılmamasını emretti. Artık kıta yürür gibi yol alıyor, askerlerin hepsi ellerinde dolu silahlarıyla kamyonlarda sessiz sedasız oturuyordu. Sonunda Eritreli rehberler, Castelani'ye aşağıda kalan ağaçlı vadiyi gösterdiler. Binbaşı ay ışığı sayesinde o toprakları bir profesyonel gözüyle inceledi. On dakika içinde askerlerini, makinelerini ve topları nereye yerleştireceğine karar vermişti. Sonra kıtanın sabaha kadar çalışması na neden olacak emirleri sıraladı.

«Elinden küreğini düşürecek ya da aksırarak ilk adamı ellerimle boğarım,» diye homurdanarak kuyuların gerisindeki tepelerin arasından yükselen turuncumsu ışığa baktı yine.

Büyük mağarada hava pek sıcak ve yoğundu. Yakılan ateşlerin ışığında bir uçtan öbürünü görmeye olanak yoktu. Zaman zaman dışardan bir öküzün korku dolu böğürtüsü yükseliyor ve iki yanı keskin kılıcın inmesiyle de bu ses susuyordu. Kesilen hayvan mağarada titreşimlere neden olan bir gürültüyle yere düşünce, bunu alkışlar izliyordu. Sonra bir düzine hevesli yardımcı öküzün derisini yüzüp etini kanlı dilimlerle kesiyor ve bunları kocaman toprak kaplara yığıyorlardı.

Uşaklar buharı çıkan, titreyen etlerle dolu koca koca tabakları zorlukla taşıyarak mağaraya giriyorlardı. Kadın ve erkek konuklar bu kanlı etlere hemen saldırıyor, dizlerinin arasına sıkıştırdıkları eti diğer ellerindeki bıçakla kesiyorlardı. Çiğ et lokması yutulurken çenelerden kanlar süzülüyordu. Her lokmayı da baldan yapılan ve kehribar rengi olan sert Etiyopya içkisi *tej* izliyordu.

Gareth Swales yaşlı Ras'la Lij Mikhael'in arasındaki onur konuyu yerinde oturuyordu. Jake ve Vicky daha önemsiz soyluların arasında, biraz aşağıdaydılar. Yabancıların âdetleri düşünülerek onlara çiğ et yerine pişirilmiş yiyecek ikram edildi. Koyun, kuzu, sığır, tavuk ve av hayvanlarının etinden yapılan bu yahninin adı *watdı*. Çok baharatlı, biberli fakat lezzetli yahni, ince pidelere sarılıp sigara biçimine sokularak yeniliyordu.

Lij Mikhael konuklarına tejin çok sert olduğunu söylemiş ve soğuk kalmaları için ıslak çuvallara sarılan şampanya ikram etmişti. Ayrıca İskoç viskisi, cin ve daha türlü içki vardı. Çölün ortasındaki bu şölen konuklara, ev sahiplerinin aslında büyük toprakları bulunan, çok zengin ve soylu bir aile olduğunu anımsattı. İmparatorun prenslerinden biri olan Ras Golam binlerce kişinin de efendisiydi.

Başta oturan büyükbaba kabak kafasına bir aslan yelesi geçirmişti. Ama kırk yıl önce vurduğu aslanın yelesini güve yemiş ve yıllar geçince tüyler epey dökülmüştü.

Ras kıkır kıkır gülererek bir pideye kaynar *vatı* doldurdu. Sonra pideyi sararak buna kocaman bir Havana purosı gibi bir biçim verdi ve yahninin suyuna batırıp böyle bir şey beklemeyen Gareth Svales'in ağzına soktu.

Lij Mikhael hemen telaşla açıkladı. «Bunu ellerini kullanmadan yutmalısın. Babamın sevdiği bir oyundur.»

Soluk alamayan ve ağzı acı biberden yanan Gareth'in gözleri yuvalarından fırladı ve rengi morardı ama cesaretle ısırıp çiğneyerek bu kocaman parçayı yutmayı başardı.

Ras neşeli bir kahkaha atarak Gareth'e İngilizce, «Nasılsınız? Nasılsınız?» diye bağırdı. Etili pideyi yutan adamı kucakladı ve Lij Mikhael de onun kadehine yine Bollinger şampanyası doldurdu.

Fakat Gareth kimsenin kendisine böyle bir şaka yapmasına gelemezdi. Şampanya kadehini bir yana iterek tabaktan bileği kalınlığında ve kolunun yarısı uzunluğunda çiğ bir et parçası seçti. Birden bunun ucunu Ras'ın dişsiz ağzına sokuverdi. «Şimdi sen de bunu yut bakalım, ihtiyar namussuz!» diye bağırdı. Ras kanlı gözleriyle ona baktı. Ağzından sarkan kocaman et parçası yüzünden kahkaha atamamış ama suratı neşeyle kırıışmıştı. Eti yutmaya başladı. Birkaç saniye sonra ağzı boş kaldı. Ras bir *rey* kâsesi kaparak yarım litre kadar yakıcı içkiyi de yuttu. Shamma'sının eteğiyle çenesindeki kan ve içkiyi sildi. Sonra yine kahkaha atarak Gareth'in sırtının ortasına hızla bir şaplak vurdu. Ras'a göre artık ikisi de tam dosttular. İkisi de İngiliz soylularıydı, tanınmış savaşıları ve birbirlerinin elinden yemek yemişlerdi.

Gregorius büyükbabasının beyaz konuklara nasıl tepki göstereceğini tahmin etmişti. Gareth'in İngiliz ve kuşkusuz soylu olması Ras için her şeyden önemliydi. Fakat genç prens, Jake Barton'a adeta tapıyor, bu yüzden de kahramanına pek aldırılmamasına dayanamıyordu. Bū□

yükbabasının ilgisini çekeceğini bildiği tek konuyu seçti. Usulca kala-balık mağaradan çıktı. Geri döndüğünde elinde sıcak çöl havasında kuruyup sertleşmiş olan aslan postu vardı. Bunu iki eliyle başının üstünde tutuyor ama bir yandan hayvanın kuyruğu ve öbür yandan da burnu yere sürünüyordu. Bir kolunu Gareth'in omzuna atmış olan Ras, postu görür görmez ilgilenererek torununa bir şeyler sordu. Genç de postu onun önüne serdi.

Aldığı cevaplar yüzünden pek heyecanlanan yaşlı adam ayağa fırlayarak torununu kolundan tutup sarstı ve ayrıntıları bilmek istedi. Gergorius da aynı şekilde coşkuyla karşılık vererek Amerikalının taşla nasıl aslanın kafasını parçaladığını anlattı.

Dumanlı loş mağaraya sessizlik çökmüştü. Yüzlerce konuk avın ayrıntılarını duyabilmek için başlarını uzatmış dinliyorlardı. O sessizlikte Ras kalkıp Jake'in oturduğu yere gitti. Yemek kaplarının üstüne basıp bir rey kâsesini devirerek uzandı ve iriyarı Amerikalıyı ayağa kaldırdı. Büyük bir duygusallıkla, «Nasılsınız?» dedi. Sadece elleriyle bir aslan öldürebilen adama duyduğu hayranlık yüzünden gözleri yaşarmıştı. Ras kırk yıl önce kendi aslanını avlayabilmek için dört mızrak kırmış ve sonunda hayvanı kalbinden vurabilmişti.

Jake söylendi. «Çok iyiyim, ahabp.» Durumdan iyice sıkılmıştı. Ras onu şiddetle kucaklayıp sofranın başına götürdü. Sinirli bir tavırla sağında oturan genç oğullarından birinin kaburgasına bir tekme atarak yerini boşaltmasını sağladı. Sonra oraya Jake'i oturttu. Ras kocaman bir pideye kaynar *wat* doldurup dolma gibi sararak, «Nasılsınız?» deyip Jake'in ağzına soktu.

Gareth Swales yiyecek yüzünden şişmiş ve içtiği fazla ılık şampanya dolayısıyla da sersemlemişti. Öbür tarafında oturan Ras, Jake'le çok iyi anlaşıyordu. Ras İngilizce konuşan Amerikalıların da İngiliz olduğuna kendisini inandırmıştı. Aslan öldüren Jake de ancak bir

soylu olabilirdi. Ras birden doğrulup yüksek sesle konuşmaya başladı. Lij Mikhael yabancı konuklar için onun sözlerini çeviriyordu. Ama Jake prensin çevirisine gerek kalmadan, onun bir erkeğin gururundan ve haklarından söz ettiğini anladı. Erkeğin görevi bu özgürlüğü yaşamıyla savunmak, oğulları ve onların çocukları için korumaktı.

Ras, «Fakat artık güçlü dostlar yanımıza geldiler,» diye devam etti. «Bize düşmanlarımızınki kadar güçlü silahlar getirdiler. Şimdi korkmamıza gerek kalmadı.»

Jake birden Ras'ın getirdikleri eski savaş malzemesine ne denli güvendiğini anlayarak ona acıdı. Bunlarla büyük İtalyan ordularına karşı koyacağını söylüyordu. Amerikalı aynı zamanda büyük bir suçluluk duydu. Kendisi ayrıldıktan bir hafta sonra dört zırhlı arabanın hurda haline geleceğini biliyordu. Ras'ın adamları içinde o eski ve kaprisli motorların işlemlerini sağlayacak kimse yoktu. Hatta motorlar bozulmadan arabalar kullanılsa bile, bunlar yalnızca desteksiz kalmış piyadeler için tehlike oluşturabilirlerdi. İtalyan zırhlı araçlarıyla karşılaştıkları an çok eski tip oldukları ortaya çıkardı. Düşmanın 50 mm.'lik zırh parçalayan mermileri arabaları mahvederdi.

Gözlerinin önünde Ras Golam'ın ilk ve belki de son savaşı belirdi. Ras Golam zırhlı arabaları, Vickers makineli ve bütün gücüyle tam karşıdan saldıracaktı kuşkusuz. O hep böyle önden saldırmıştı ve son savaşı da yine böyle olacaktı. Birden modern askeri güçlere kafa tutan bu ihtiyar savaşçıyı sevdiğini anladı. Tuhaf bir çılgınlığa kapıldığını da hissetti. Bu duyguyu iyi bilirdi. Bu yüzden çok tatsız ve tehlikeli durumlara düşmüştü.

Kendi kendine, «Unut bu işi,» dedi kesinlikle. «Bu onların savaşı. Paranı al ve kaç.» Sonra karşıda oturan Vicky Cambervell'e baktı. Genç kadının gözleri dolmuştu ve Sara Sagud'un sözlerini dikkatle dinleyerek Ras'ın anlattıklarının bir kelimesini bile kaçırmak istemiyordu.

Jake, Vicky'yi de bırakayım mı, diye düşündü. Hepsini bırakıp parayı alarak kaçayım mı? Vicky'nin bizimle gelmesini sağlayamayız.

Çünkü onun hikâyesi burada. Bu davaya inanmış ve kaçınılmaz sonuca kadar da burada kalacak... Gitmekle akıllılık ederdi Jake. Kalıp başka bir adamın daha başlamadan kaybedilen savaşına katılmak budalalıktı. Kârdan hissesine düşen yirmi bin doları, gelecekle ilgili planlarını, Barton motorunu, bunu yapmak için kuracağı fabrikayı, elde etme umudu pek az olan bir kadın için tehlikeye atmak aptallıktı.

Ras konuşmasını bitirip durunca davullar çalmaya başladı. Yaşlı adam savaş dansına başladı. Gareth de Lij Mikhael'in kolunu tutup davulları bastıran bir sesle, «Karamela, para işini konuşalım,» dedi.

Jake bunu duyarak prensin cevabını dinlemek için eğildi. Ama Lij Mikhael ses çıkarmadı.

«Malları teslim ettik, dostum. Anlaşma da anlaşmadır.»

Prens düşünceli düşünceli, «On beş bin altın,» diye mırıldandı.

Gareth başını salladı. «Tamam. Bu kadar.»

«Çok tehlikeli bir miktar... Daha az para için öldürülen insan çok.» İki ortak ses çıkarmayınca prens devam etti. «Sizin güvenliğinizi düşünüyorum tabii. Ve ülkenin var olabilme olasılığını. Arabalara bakacak bir mühendis ve adamlarıma yeni silahları kullanmalarını öğretecek bir asker olmazsa, on beş bini boşa harcamış sayılırız.»

Gareth, «Senin hesabına üzülüyorum,» diye cevap verdi. «Cafe Royal'de yemek yerken seni düşüneneğim ve içim sızlayacak. Fakat bütün bunları daha önce düşünmen gerekirdi, Karamela.»

«Ah, düşündüm, sevgili Swales. İyice düşündüğüme güvenebilirsin.» Prens, Gareth'e dönerek gülümsedi. «Hiç kimse Ras'ın özel onayını ve korumasını sağlamadıkça, üstünde on beş bin altınla Etiyopya'dan çıkıp gitme budalalığına kalkışamaz.»

İki ortak ona bakakaldı.

«Bölgelerinden böyle bir hazinenin geçirileceğini duyan dağ haydutlarının ne kadar sevineceklerini düşünebiliyor musun?»

Jake, «O haydutlar bu durumdan haberdar edilecekler tabii,» diye mırıldandı.

Prens ona döndü. «Evet, onlara haber verilebilir. Ayrıca geri dönmek için deve bile bulamazsınız. Üstelik biri, Fransız ve İtalyanlara sizden söz edebilir. Bu arada Danakil kabilesindekiler de bir tek altın için öz analarının boğazını kesebilecek kimselerdir.»

Gareth içini çekti. «Tanrım! Senin sözüne güvendim. Karamela. Yani şeref sözü, eski okul...»

«Sevgili Swales, Eton'un spor alanlarında değiliz korkarım.»

«Yine de sözünden dönebileceğin aklıma gelmemiştir.»

«Ah, yok, sözümünden dönmüyorum. Paranızı hemen şimdi alabilirsiniz.»

Jake araya girdi. «Pekâlâ, prens. Bizden başka ne istediğinizi söyleyin. Paramızı alarak buradan güvenle uzaklaşmak için ne yapmamız gerektiğini açıklayın.»

Prens dostlukla Jake'e gülümsedi. «Daima kafanızı kullanıyorsunuz, Bay Barton. Babamla ben, altı ay süreyle yanımızda çalışırsanız çok sevineceğiz»

Gareth, «Neden altı ay?» diye sordu.

Çünkü o zamana dek savaşı kaybetmiş ya da kazanmış olacağız. Altı ay bize yardım edecek, modern bir orduya karşı kendimizi en iyi şekilde savunmamız gerektiğini göstereceksiniz. Zırhlı arabalara bakacak ve onları kullanacaksınız.

Jake, «Peki, karşılığında?» dedi.

«Buna karşılık iki misli para alacaksınız. İkinize de ayrıca yedişer bin sterlin vereceğiz.» Prens hiç duraklamadan konuşmuştu. Onun iki yanındaki adamlar birbirlerine baktılar.

Gareth içini çekti. «Keşke anlaşma yapmak için avukatım yanımda olsaydı.»

Mikhael güldü. «Buna gerek yok.» Shamma'sının cebinden iki zarf çıkarıp Jake'le Gareth'e verdi. «Banka tarafından garanti edilen çekler. Londra'da Lloyds'un çekleri. Bunları iptal etmek olanaksızdır. Yalnız tarihleri, bunların altı ay sonra, yani gelecek yılın 1 Şubatı'nda geçerli olacaklarını açıklıyor.»

İki adam merakla çeklere baktılar. Jake kendi çekine bir göz attı. Buna ad yazılmıştı. Çekin karşılığı olan on dört bin sterlini 1 Şubat 1936'da alabilecekti. Dayanamayarak sırtıttı. «Tam miktar... Kesin tarih. Her şeyi saptamışsınız. Bu işi bizden çok önce düşünmüş olmalısınız...» Sesinde hayranlık vardı.

Gareth acı bir sesle inledi. «Tanrım, Karamela. Dehşete kapıldığımı söylemeliyim.»

«Yani red mi ediyorsun, Binbaşı Swales?»

Gareth, Jake'e baktı ve o anda gözleriyle anlaştılar, ingiliz içini çekti. «Madrid'de bir randevum vardı. Onlar da küçük bir savaşa girdiler, biliyorsun. Fakat her savaş bir diğerine benzer. Hem burada kalmam için bana güçlü bir neden verdin.» Gareth iç cebinden çıkardığı cüzdana yerleştirdi çeki. «Bununla birlikte bu işin yapılış tarzına çok şaşıtığımı da belirtmeliyim.»

«Ya, siz, Bay Barton?»

«Ortağımın söylediği gibi adam başına on dört bin sterlin az para sayılmaz. Evet, kabul ediyorum.»

Prens kafasını sallarken birden yüzü değişerek korkunç, vahşi bir hal aldı. «Anlaşma tarihi sona ermeden ülkemden ayrılmaya kalkmayın. Babamın yönetiminde adalet basit olmakla birlikte çok etkilidir.»

O sırada adı geçen Ras başının üstünde çevirdiği iki yanı keskin kılıcı, birden olanca gücüyle ayaklarının arasındaki yere batırdı ve dansı bitirdi. Sonra gelip Jake'le Gareth'in arasına oturdu. Siska kollarını omuzlarına atarak sevgiyle, «Nasılsınız?» diye bağırdı.

Gareth dikkatle ihtiyarı süzdü. «Cin rummy oynamayı öğrenmeye ne dersin, dostum?» Altı ay, geçmesi uzun sürecek bir dönemdi ve hiç olmazsa bu arada biraz daha kazanç sağlayabilirdi.

Davulların sesi Kont Aldo Belli'yi uyandırmıştı. Bir süre bu sesleri dinledi, sonra birden aklı başına geldi. Roma'dan ayrılmadan bir ay önce *Tüccar Horn* adlı son Hollywood filmini seyretmişti. Vahşi hayvanla ve kana susamış kabilelerle ilgili filmde davul sesleri tehlike ve gerilimi

arttırmak için çok ustalıkla kullanılmıştı. Kont dışarda o dehşet habercisi davulların çalındığını anladı.

Albay korkunç bir sesle haykırarak yataktan fırladı ve kampta uyumakta olanları da böylece uyandırdı. Gino çadıra dalınca efendisinin bir elinde Baretta, diğerinde mücevherli hançerle çırılçıplak ortada durduğunu gördü. Kontun gözleri dehşetle açılmıştı.

Luigi Castelani de davullar başlar başlamaz, etrafı kamyonlarla çevrili kampa koşmuştu, çünkü albayının nasıl tepki göstereceğini biliyordu. Geldiğinde kontun elli muhafız seçmiş olduğunu ve Rolls'a binmeye hazırlandığını gördü. Motor çalışıyordu; şoför de soylu yolcusu gibi bir an önce oradan ayrılmak niyetindeydi.

Kont iriyarı binbaşının karanlıklardan çıkarak yaklaştığını fark edince hiç de memnun kalmadı. Castelani duruma karışmadan oradan uzaklaşabileceğini ummuştu. Onun için hemen saldırıya geçti. «Binbaşı ben generale rapor vermek üzere Asmara'ya gidiyorum.» Rolls'a erişmeye çalıştı ama ondan çevik olan binbaşı arabayla arasına girerek selam verdi.

«Albayım, kuyuların savunması tamamlandı. Bu bölge güvenli.»

Kont, «Bize inanılmaz bir güçle saldırdıklarını haber vereceğim,» diye bağırarak Castelani'nin sağından geçmeye çalıştı. Fakat binbaşı bunu anladığı için yana atladı ve karın karına kaldılar.

«Adamlar siperleri kazdılar ve neşeleri de yerinde.»

«Düşmanın korkunç saldırısı karşısında düzenli şekilde geri çekilmenize izin veriyorum.» Kont kaçma umuduyla adamı uyutup arabaya binmek için atıldı ama binbaşı bir mamba yılanı kadar hızlıydı. Yne yüz yüze geldiler. Üçüncü Kıta'nın bütün subayları gece çalan davulları duyarak uyanmış ve telaşla giyinmişlerdi. Şimdi bir çift dövüş horozu gibi hareket eden kontla binbaşı arasındaki çeviklik yarışmasını seyretiliyorlardı. Hepsi de kontu tutuyordu. Rolls'un uzaklaştığını görmek kadar sevindirici bir şey olamazdı. O zaman kendileri de hemen arabayı izlemekte serbest olacaklardı.

Castelani'nin sesi yükselerek kontun itirazlarını bastırdı. «Şimdilik düşmanın güçlü olamadığına inanıyorum. Bununla birlikte albayın komutayı ele alması zorunludur. Eğer bir çatışma durumu ortaya çıkarsa, o zaman yerinde karar vermek gerekecektir. Biz resmi olarak savaşta değiliz. Burada bulunmanız durumumuzu güçlendirme bakımından gereklidir.»

Albay böyle sıkıştırıldığı için çaresiz bir adım geriledi ve onu seyreden subaylar üzüntüyle içlerini çektiler. Kont teslim olmuştu. Binbaşı hâlâ itiraza çalışan kontu, Rolls'dan uzaklaştırıyordu. Castelani, «Bir saat sonra şafak sökecek,» dedi. «O zaman durumu değerlendirecek halde olacağız.»

O anda davullar sustu. Vadideki mağarada Ras kafa tutma dansını bitirmişti. Konta bu sessizlik iyi geldi. Son bir kez Rolls'a üzgün üzgün baktı. Sonra elli muhafızını görerek biraz cesaretlendi. Omuzlarını geriye verip başını arkaya atarak sert sert konuştu. «Binbaşı, kıta yerinde kalacaktır.»

Ras Golam'ın genç seyislerinden çoğu on beş yaşındaydı. Bir gün önce Ras'ın sevdiği kısıraklardan biri gemini koparıp dörtnala çöle kaçmıştı. Onu izleyen genç seyis de bütün gün ve gece çölde dolaşıp durmuştu. Sonunda kısrağı yakalayan genç, hayvanın sırtına atlayıp yelelerinden tuttu. Bitkin haldeydi ve kısrağın nasıl olsa kendiliğinden kuyulara döneceğini düşünüyordu. Ama şafaktan kısa süre önce at İtalyan siperlerine yaklaştı. Endişeli bir nöbetçi yüksek sesle bağırınca, hayvan tırıs kalktı ve bu sırada iyice uyanan seyis de ata sıkıca sarılırken karanlıklarda yükselen askeri kamyonları, çadırları, üst üste yığılmış tüfekleri gördü. Başka bir nöbetçi seslenince onun başındaki miğferin biçimini bile seçti.

Atın yelesine yapışarak dörtnala giderken bir tüfek patladı. Kurşun hemen başının üstünden geçti. Genç, topuk ve dizleriyle hayvanı mahmuzlayarak daha hızlı gitmesini sağladı.

Seyis vadiye eriştiğinde, Ras'ın davetlileri ziyafetin etkisini hissetmeye başlamışlardı. Çoğu mağaradan çıkıp uyuyacak yer bulmaya gitmişti. Bazıları da yemek yedikleri yerde sızıp kalmışlardı. Sadece dayanıklı olan birkaç kişi hâlâ yiyor, içiyor, tartışıyor ve şarkı söylüyordu.

Seyis kendisini attan atıp nöbetçilerin kollarının altından geçerek mağaraya daldı. Korkuyla bağırarak konuşuyor ve söyledikleri anlaşılmıyordu. Sonunda Lij Mikhael onu omuzlarından yakalayıp sarsınca seyis kendini topladı. O zaman anlattıklarının çok önemli olduğu da anlaşıldı. Haber vadidekilere yayıldı. Uyuyanlar uyandırıldı. Bütün erkekler silahlandı. Başlarında bir komutan bulunmayan adamlar herhangi bir emir olmadan kalkanlarını, eski tüfeklerini sallayarak tabak biçimindeki kuyular bölgesine doğru gittiler. Yanlarında çocukları, kucaklarında bebeleri olan kadınlar da onları izliyordu.

Lij Mikhael mağarada yabancılara seyisin hikâyesini anlatıyor, bunun anlamını onlarla ve babasıyla tartışıyordu. Tehlikeyi sezen Jake Barton oldu. «İtalyanlar kuyuları ele geçirmek için kuvvet yolladırsa, bu iyi planlanmış bir savaş harekâtıdır. Onlar olay çıkmasını istiyorlar. Durumu iyice anlayana kadar adamlarınızın kuyulara gitmesini yasaklamalısınız, prens.»

Geç, hem de çok geç kalmışlardı. Şafağın ilk ışıkları gökyüzünü aydınlatırken, siperlerden bakan İtalyan nöbetçileri karanlık topraklardan çıkan insanları gördüler ve gürültüyü duydular.

Davullar çalmaya başladığında, kara gömleklilerin çoğu siperlerin gerisinde kaputlarına sarılmış uyuyorlardı. Bütün gün yol alıp geceyi de çalışarak geçiren adamlar yorgun düşmüşlerdi.

Subaylar onları tekmeleyerek uyandırıp ayağa kaldırdılar ve siperlerdeki yerlerine ittiler. Askerler uykulu uykulu vadiye baktılar.

Kıtada Luigi Castelani dışında bir tek adam bile düşman ordusuyla karşılaşmamıştı. Bu yüzden de vadiye akan adamlar onlara saldıran aslanlar kadar yırtıcı gözüksü.

O anda sinirleri gerilmiş olan Kont Aldo Belli, dar siperden geçerek ön saftaki ateşleme platformuna çıktı. O siperin komutanı olan çavuş adamı hemen tanıyarak rahat bir soluk alıp bağırdı. «Albayım! Tanın'ya şükürler olsun geldiniz.» Rütbesini ve durumunu unutarak heyecanlı kontun koluna yapıştı. Aldo Belli adamın elinden kurtulmaya çalıştığı için ancak birkaç saniye sonra karanlık vadiye bakabildi ve o zaman dizlerinin bağı çözüldü.

«Tanrım!» diye inledi. «Her şeyi yitirdik. Bize saldırıyorlar.» Güç hareket eden parmaklarıyla tabanca kılıfını açtı. Dizüstü çökerken tabancasını çekerek, «Ateş!» diye haykırdı. «Ateş açın!» Siperin kenarından daha da aşağıya çömelerek Baretta'yı havaya boşalttı.

İtalyan siperlerinde dört yüzden fazla savaşı vardı. Bunlardan üç yüz ellisinde modern tüfekler bulunuyordu. Diğer altmışıysa iyi yerlere yerleştirilmiş makinelerin basındaydılar. Savaş davullarını dinleyerek korkuya kapılan adamlar, kontun feryat ederek emir verdiğini duyunca birden kendilerine geldiler. Aldo Belli'nin bulunduğu yerin iki yanından ateş başladı. Tüfekleri üç makinelinin takırtıları izledi.

Ateş altında kalan Etiyopyalılar vadinin öbür yamacına gitmeye çalıştılar fakat bu yamaçta sessiz sedasız bekleyen askerler de tehlikeye olduklarını düşünerek ateş açtılar. Böylece Etiyopyalılar Castela'nin ustalıkla planladığı gibi çapraz ateşte kaldılar. Açıkta yakalanan savaşılar, bu devamlı ateş karşısında ne yapacaklarını bilemeyerek şaşırdılar. Kadınlar haykırıp sağa sola koşuşan çocuklarını yakalamaya çalışıyorlardı. Birkaç savaşı yere çökerek düşman ateşine karşılık vermeye başladı.

Böylece paniğe kapılmış, şaşkın kalabalıkta bir durulma oldu. Sağ kalan silahsız kadınlar çocuklarını tutup entarileriyle örterek gizlediler. Tıpkı civcivlerini koruyan anaç tavuklar gibi çocukların üstlerine çömelmişlerdi. Adamlar da dizüstü çökmüş, vadinin yanına ateş ediyorlardı.

On iki makinelinin her biri dakikada yedi yüz elli mermi atıyor, üç yüz elli tüfek vadiye durmadan kurşun yağdırıyordu. Dakikalar geçiyor

ve ateş devam ediyordu. Ağır ağır hava ışıyınca aşağıda sağ olan Etiyopyalılar da korunmasız kaldılar.

Askerlerin hali değişmişti şimdi. Paniğe kapılmış korkan acemi erler zafere erişeceklerini sezerek gülüyorlardı. Üstelik hiçbir direniş görmeden düşmanı öldürebileceklerini anladıkları için cesaretlenmiş ve acımasızlaşmışlardı.

Aşağıda kalan vadideki eski tüfeklerin sesi pek hafifti ve bunlarda tehdit edici bir durum yoktu. Onun için İtalyanlar hiç korkmuyorlardı artık. Hatta Kont Aldo Belli bile ayağa kalkmış, tabancasını sallıyor ve isteri krizine yakalanmış bir kız gibi bağıırıyordu. «Düşmanlara ölüm! Ateş! Ateşe devam!» Usulca siperden dışarıya baktı. «Öldürün onları! Zafer bizimdir!»

Güneşin ilk ışıklarının aydınlatığı vadi üst üste yığılmış ölü ve yaralı doluydu. Fakat yine de yer yer insanlar ayağa fırlıyorlardı. Makineliler hemen onları izleyip ateşe başlıyordu. Yüzlerini vadinin yukarsına doğru kaldırmış, eski tüfeklerine sarılmış savaşılar artık yukardaki askerler için iyi hedef oluşturmaktaydılar.

Ateş yirmi dakikadan beri sürüyordu. «Albayım.» Castelani koluna dokununca Aldo Belli döndü. Kontun gözleri sevinç ve heyecanla büyümüşü. «Castelani, ne zafer... ne büyük zafer değil mi? Artık cesaretimizden kuşkulanamazlar.

«Albayım, ateşkes emri vereyim mi?»

Kont onu duymamışa benziyordu. «Artık nasıl bir asker olduğumu bilecekler. Bu parlak zafer bana savaş tarihinde bir yer...»

«Albay! Albay, artık ateşi kesmeliyiz. Bir kıyım bu. Ateşkes emri verin.»

Aldo Belli binbaşıya bakarken yüzü öfkeyle kızardı. «Seni çılgın budala!» diye haykırdı. «Savaş kararlı, ezici olmalıdır. Zafer bizim olana dek ateş kesemeyiz.» Deli gibi, titreyen eliyle vadiyi işaret etti. «O kuyulara gizlenen düşmanlar ortaya çıkarılıp yok edilmelidir. Toplar! Castelani onları bombalarla yok et.»

Aldo Belli bu çarpışmanın sona ermesini istemiyordu. Yaşamının en doyum veren deneyimiydi bu. Castelani'ye haykırdı. «Emirlerime ' karşı mı geliyorsun? Hemen görevini yap.»

Castelani, «Hemen,» diye acı acı yineledi. Bir an ifadesiz gözlerle konta baktıktan sonra dönüp uzaklaştı.

İlk havan topunun güllesi yakındaki kuyunun ağzına düştü. Tozlar havaya kalktı; ve etrafı duman kapladı. Bunu ikincisi izledi. Kısa süre sonra kuyunun içinden korkuluğu andıran, beyaz entarileri parçalanmış üç kişi çıktı. O anda tüfekler ve makineli silahlar taradılar.

Ateş devam etti. Bazı kuyuların içleri boştu ama bazılarında gizlenmişler olmuştu. Şarapneller sayesinde ortaya çıkan adamları da makineli silahlar biçtiler. Bir kadın kuyulardan birinden çıkarak karşı tarafa erişmek için koşmaya başladı. Elinden tutmuş olduğu iki, üç yaşındaki bir çocuğu da sürükler gibi götürüyordu. Fakat çocuk kadına yetişemediği için kumlarda sürüklenirken bağıra bağıra ağlıyordu. Kadının göğsüne bastırıldığı bir de bebeği vardı. O da diğeri gibi çıplaktı.

Çocuklarını taşımaya çalışarak koşan kadına birkaç saniye ateş eden olmadı. Sonra bir makinelinin mermileri çocuğu tutan kolunu kopardı. Kadın çılgın gibi bağırarak kolunun kalan kısmını sallayıp döndü. Bu kez kurşunlar göğsünü taradı ve kucağındaki bebeği de biçti. Kadın çiftle vurulmuş bir tavşan gibi yere devrilip yuvarlandı. Silahlar sustuğu sırada çıplak küçük çocuk şaşkın şaşkın yerden kalktı. Tombul bacaklarını açarak durup yine ağlamaya başladı. O sırada vadinin ağzından kır bir küheylan yıldırım gibi fırladı. Hayvanın üstüne yatmış olan siyah shamma'lı binici atı çocuğun ağlamakta olduğu yere doğru sürdü. Ona yaklaştığı sırada askerler durumu anladılar ancak. İlk makineli atlıya doğru döndü fakat mermiler isabet etmedi. At çocuğa erişti. Binici dizginleri çekerek atı şaha kaldırdı, sonra çocuğu almak için yere eğildi. O anda diğeri iki makineli silah hedefe ateş açtılar.

Jake Barton sessiz sedasız gelen İtalyanlarla savaşmamak için tek bir yol olduğunu anlamıştı. Fakat elle yüzbaşısına duygusallıkla ba□

ğırarak emir vermekte olan Ras'a sesini duyuramayacağını da biliyordu. Hem bir tercümana gereksinmesi vardı. Gregorius'u kolundan yakaladığı gibi mağaradan çıkardı. Dışarsının biraz aydınlanmış, gecenin pek çabuk geçmiş olduğunu görünce de şaşırdı. Kalabalığın vadiden kuyulara doğru gittiğini fark etti. «Onları durdurmalısın, Greg,» diye bağırdı. «İtalyanlara fazla yaklaşacak olurlarsa, biri ateş açmaya başlayabilir. Böyle bir durumda sizinkileri biçerler.»

«Fakat savaşta değiliz, Jake. Bize ateş edemezler.»

Jake sıkıntıyla, «Buna o kadar güvenme, evlat,» diye söylendi. Birlikte vadinin dar ağzına koştular. Kol kola girerek belki bir dakika kadar kalabalığın oradan geçmesini engellediler. Fakat Etiyopyalılar, arkadaşlarına katılmalarına engel oldukları için onlara kızdılar. İkisini yana ittikleri sırada vadinin eteklerinde ateş başladı. Artık Etiyopyalılar ilerlemiyorlardı. Jake bayıra tırmanarak İtalyanların vadidekileri biçmelerini seyretti. Öfkesi bütün duygularını bastırıyordu. Bu yüzden de elini tutan ince, serin eli bile bir süre pek fark etmedi. Vicky'nin omzuna dayanan altın saçlı başına bir göz atıp yine vadiye döndü. Gözlerinin önünde yer alan felaketi seyrediyordu. Vicky'nin ağladığını hayal meyal duydu. Genç kadının tırnakları avucuna batmaktaydı. Fakat Jake o korkunç öfke arasında bile çevreyi inceliyor ve İtalyan mevkilerini sapıyordu. Öbür yanda Gregorius hafif sesle dua etmekteydi. Yüzü grimasi renk almış gencin dudakları arasından duanın sözleri ölmek üzere olan birinin son solukları gibi çıkıyordu.

Havan topunun ateşe başladığını da gördüler, sonra makinelinin kadını ve kucağındaki bebeği biçmesini seyrettiler. Çocuk annesinin cesedinin yanında ayağa kalkıp şaşkın şaşkın durdu. O sırada aşağıdan nal sesleri geldi ve Gregorius başını çevirerek, «Sara!» diye bağırdı. «Yapma!» Kız atının boynuna sarılmış, hızla gidiyordu. Eversiz bindiği kır küheylanın üstünde pek ufak durmaktaydı. Greg fırlayacak oldu ama Jake onu yakaladı.

Kız yaralanmadan ateş alanına girmişti. Vicky soluğunu tutmuş bakıyordu. Sara'nın çocuğa erişmesi, onu alıp geri dönmesi olanaksız

dı. Kızın yaptığı budalalıktı düpedüz. İşte bu ahmaklık Vicky'nin daha da öfkelenmesine neden oldu. Ama o ince, güzel kızın ölümüne gitmesinde hazin bir şey vardı. Vicky böyle bir özveride bulunamayacağını biliyordu.

Küheylanın şaha kalktığını, kızın uzanarak çıplak küçük çocuğu tuttuğunu gördü. Makinelilerin sonunda hedeflerini bulduğunu ve kır atın kişneyerek yere devrilirken, kız ve çocuğu da altına aldığını fark etti. Mermiler çevrelerine saplanarak tozları havaya kaldırıyorlardı.

Gregorius dehşete kapılmış Jake'den kurtulmaya çalışıyor ve sayıklar gibi sesler çıkarıyordu. Jake ona dönüp yüzüne bir tokat atarak, «Kes!» diye kükredi. «Oraya gidecek olanın anında poposunu uçururlar.»

Tokat Gregorius'un kendisini toplamasına yardım etti. «Fakat onu kurtarmalıyız, Jake, lütfen Jake. İzin ver. Gidip Sara'yı alayım.»

Jake, «Bunu düşündüğüm şekilde yapacağız,» diye homurdandı. Yüzü sert, siyah taştan oyulmuş gibiydi. Ama gözleri öfkeyle parlıyordu, dudakları gerilmişti. Greg'i yürümesi için sertlikle itip Vicky'yi de peşinden sürükledi.

Genç kadın, «Jake ne yapıyorsun?» diye itiraz ettiyse de adam aldırmadı.

İkisini de kollarından tutmuş götürüyordu. «İki arabayla çıkacağız. Vicky, sen benim arabayı süreceksin. Ben makineliyi kullanacağım. Greg, sen de Gareth'in arabasını süreceksin.»

Koşarcasına dört arabanın durduğu yere gittiler. Jake, Vicky'yi belinden tuttuğu gibi kaldırıp Sarsak'a bindirdi. «Biz buna bineceğiz. Gareth'le sen de şuradakine. Şimdi gidip makinelileri alalım ve hemen takalım.» Jake gidip birkaç muhafızın yardımıyla makinelilerin durduğu sandıklardan ikisini aldı. Sara'nın vadinin ortalık yerinde yattığını düşündükçe çıldıracak gibi oluyordu.

Geri dönünce Gregorius'un, Sarsak'ın krankını çevirdiğini gördü. Motor çalıştı. Jake, «Gareth nerede?» diye bağırdı.

Greg dudak büktü. «Bulamadım. Tek arabayla gideceğiz.»

Sonra ikisi de tanıdıkları alaylı gülüşü duyarak döndüler. Gareth Swales kayıtsız bir tavırla arabanın yanına dayanmış duruyordu. Saçları dikkatle taranmış, tüvit elbisesi de terziden yeni gelmiş gibi kusursuzdu. «Büyük Jake Barton ve hevesli iki ördek yavrusu bütün İtalyan ordusunu tutsak edecekler anlaşılan.»

Sürücü yerinin üstündeki kapak açılarak Vicky'nin başı gözüktü. Öfkeyle bağırdı kadın. «Biz de seni arıyorduk.»

Gareth alayla ona baktı. «Şimdi de izci Kızlar Derneği'ni dinleyeceğiz.»

«Sara orada.» Greg adamın yanına koştu. «Gidip onu alacağız. Sen ve ben arabaya, Jake'le Vicky de diğerine binecekler.»

Gareth, «Kimse bir yere gidemez,» diye cevap verdi. «Evet, Sara'yı biliyoruz fakat...»

Vicky haykırdı. «Onu bırak, Greg. Korkan birini istemiyoruz.»

Gareth birden doğruldu ve yüzü gerilip gözleri tuhaf tuhaf parladı. «Ömrüm boyunca bana türlü şeyler söylediler, küçük hanım. Bazıları haklıydı ama kimse korkak diyemedi.»

Vicky, «Daima ilk olan blri vardır, ahabap,» diye bağırdı. «Senin için de ilk kez böyle bir şey söyleniyor.» Vicky'nin toprak içinde kalmış yüzü öfkeden kıpkırmızı kesilmişti.

Birbirlerine bakarken Lij Mikhael gelip aralarında durdu. Adamın kararlı olduğu yüzünden okunuyordu. «Binbaşı Swales'e böyle davranmasını ben söyledim, Miss Cambervvell. Arabaların ve babamın askerlerinin hemen geri çekilmesi için emir verdim.»

Vicky bu kez Gareth'e değil prenze kızdı. «Tanrım, kızınız orada yatıyor.»

Prens hafif sesle, «Evet,» diye mırıldandı. «Bir yanda kızım, öbür yanda ülkem var. Hangisini seçeceğimden de kuşkum yok.»

Gregorius yalvardı. «Bir tek araba verin. Sara'nın hatırı için bir araba.»

Prens, «Hayır, bir arabayı bile kullanamam,» dedi.

Vicky kestirip attı. «Ama ben kullanırım.» Altın saçlı başını içeriye çekerken motor çalıştı. Vicky Camberwell tek başına makinelerinin, havan toplarının karşısına çıkmaya gidiyordu. Jake hızla hareket etti. Araba dönerken zıplayıp kaportaya çıkmayı başardı, üstüne yatarak sürüne sürüne yaklaştı. Taret kapağından içeriye bakarak, «Çıldırıyor mı?» diye gürledi.

Vicky başını kaldırıp bir melek gibi gülümsedi. «Evet. Ya sen?»

Jake güçlükle tarete tırmandı ve kapağı açarak içeriye atladı, tam zamanında hareket etmişti. Çünkü Vicky birden gaza basıp vadinin ortasına doğru ilerledi.

Güneş ufukta biraz yükselmişti artık. Ölen Etiyopyalılar kumların üstünde yatıyorlardı. Kadınların renkli elbiseleri çölde parlak birer leke gibi duruyordu. Jake bu düzlüğe hâkim olan yârlara baktı. Pek çok kalının siperlerden çıkmış olduğunu gördü. Askerler küçük gruplar halinde, mezbahaya çevirdikleri yerin yakınında dolaşıyorlardı. Hareketleri çekingen ve endişeliydi. Henüz açık yara ve iki büküm olmuş ceset gibi gerçeklere alışmamışlardı.

Zırlı araba birden vadide belirince İtalyanlar şaşırdı. Bir süre hareketsiz kaldılar, sonra koşarak telaşla siperlerine gittiler.

Jake, «Yan dön,» diye bağırdı. «Onlara Kızılhaçı göster.» Vicky hemen denileni yaparak hızla iki tekerleğin üstüne döndü. İtalyanlara aracın yan tarafındaki Kızılhaçı gösterdi.

Jake tekrar bağırdı. «Gömleğini bana ver.» Yanlarında başka beyaz bir şey yoktu. «Bir ateşkes bayrağı istiyorum.»

Vicky de, «Gömleğimin altında bir şey yok,» diye çılgılığı bastı.

Jake kükredi. «Namuslu davranıp ölmek mi istiyorsun? Neredeyse ateşe başlayacaklar.» Bunun üzerine bir eliyle direksiyonu tutan kadının diğeriyle bluzun önündeki düğmeleri açtı. Giysiyi çıkarıp Jake'e verdi. Jake de tarette durup beyaz bluzu dışarıya çıkararak sallamaya başladı.

İtalyan siperlerinde duran yüzlerce adama iki duygusal simge göstermişti Jake. Kızılhaç ve beyaz bayrak. Bu simgeler çok güçlü olduğundan, kan dökme isteğine kapılmış, parmakları tetikte duran erkekler bile duraklardı.

Vicky, «Başarılı oldu,» diye bağırdı. Birden döndüğü için Jake dengesini korumak amacıyla tarete tutunmak zorunda kaldı ve bluz da rüzgâra kapılmış bir tüy gibi uçup gitti. «İşte orada!» Kır atın ölüsü tam karşıdaydı. Genç kadın biraz ilerleyip fren yaptı ve zırhlı arabayı atla siperlerdeki adamların arasına soktu.

Jake taretten atlayıp sürünerek ilerledi ve arkadaki çift kanatlı kapıyı açtı. «Tependeki kapağı sımsıkı kapa ve Tanrı aşkına başını gösterme.»

Vicky cesaretle, «Sana yardım edeceğim,» dedi.

Jake gözlerini onun şahane göğüslerinden zorla ayırdı. «Haydi oradan. Sen yerinde kal ve motoru susturma.»

Kapının kanatları açılınca Jake tepeüstü kumlara düştü. Ağzına kaçan kumları tükürerek çabucak kır atın ölüsüne yaklaştı. Hayvan Sara'nın bacaklarının üstüne devrilmiş ve kız yüzüstü kumlara gömülüp kalmıştı. Çıplak erkek çocuk da, devrilen atın nal darbesi yüzünden şakağı olduğu gibi içeriye çökerek ölmüştü. Jake, «Sara,» diye seslenince, kız dirseklerinin üstünde doğrularak korku dolu iri gözlerini ona dikti. Yüzü toz içindeydi ve yanağı sıyrılmıştı.

Jake ona yaklaştı. «Yaralı mısın?»

Sara hafif sesle, «Bilmiyorum,» diye fısıldadı. O sırada Jake kızın dar saten pantolonunun kan içinde olduğunu gördü. İki ayağını at ölüsüne dayayıp iterek Sara'nın bacaklarını kurtarmaya çalıştı. Fakat ölü hayvan korkunç ağırdı. Ayağa kalkması ve ateş etmeleri tehlikesini göze alması gerekliydi.

Jake ayağa kalkarak arkasını en yakın İtalyan siperine dönüp atın üstüne eğilirken, sırtının buz gibi olduğunu hissetti. Ağırlığını tabanla

rına vererek hayvanın kuyruğuyla arka bacağını yakaladı. Bütün gücüyle kaldırarak leşi Sara'nın bacaklarıyla kalçasının üstünden çekmeye çalıştı. Kız korkunç bir acıyla bağırınca da durdu. Jake soluk soluğa, «Özür dilerim,» dedi. Bir kez daha deneyeceğim.»

Aynı anda Vicky arabadan seslendi. «Jake, geliyorlar! Acele et! Lütfen acele et!»

Jake dönerek arabaya koştu ve yüksek makine bölümünün üstünden baktı. Arkasında toz kaldıran, içi silahlı adam dolu açık bir araba yardan inerek yaklaşıyordu.

Jake kör edecek kadar güçlü sabah güneşinde gözlerini kısarak baktı. «Olamaz!» Fakat epey uzakta bile olsa, bir Rolls Royce'un zarif, üstün hatlarını tanımamak olanaksızdı.

Jake bu korkunç olaylar arasında bu kadar güzel bir şeyin ortaya çıkmasına şaşmıştı.

«Çabuk ol, Jake.» Vicky'nin sesi hemen at ölüsüne koşmasına neden oldu. Hayvanın arka ayaklarını olanca gücüyle çekti. Sara haykırırken atı öbür yana devirmeyi başardı. Böylece kızı kurtardı. Soluk soluğa onun yanında çömeldi. Sara'nın dizinin on beş santim kadar yukarısında bir yara gördü. Kırık olup olmadığını anlamak için kemiği yoklarken yaradan yine kan sızmaya başladı. Jake kurşunun bacak üstünün iç kısmını delip öbür yandan çıkmış olduğunu anladı. Kemik kırılmamıştı ama Sara fazla kan kaybediyordu. Dar pantolondaki yırtığa parmağını takıp kumaşı ayak bileğine dek yırttı. Bacak kalçaya kadar ortaya çıkmıştı. Yara epey derindi. Jake yırttığı parçayı kopararak yaranın üstüne sardı, sonra sıkıp düğümlledi. Böylece Kanı kesecekti. Tam düğümü attığı sırada Rolls Royce zırhlı arabanın önünde durdu.

Rolls'un içindekilerin pek şaşkın oldukları belliydi. Jake'e yine düş görüyormuş gibi geldi. Önde sürücü bir eliyle sıkıca direksiyonu tutmuş, diğeriyle de bir tüfeği yakalamıştı. Fakat elleri sıtma nöbeti geçiren bir adamınki gibi titriyordu. Kül gibi suratı, ya korkunç bir ateş ya da müthiş bir korku yüzünden ter içindeydi. Onun yanında bir omzuna

tüfek takmış, ufak tefek, sıska biri oturuyordu. Kocaman bir objektifi olan bir Laica fotoğraf makinesi yüzünün yarısını gizlemekteydi. Arkada suratı granitten oyulmuşa benzeyen, iriyarı, güçlü kuvvetli bir adam vardı. Jake onun tehlikeli olduğunu hemen sezdi. Aynı anda adamın bir binbaşı olduğunu da anladı. Bir eliyle tüfeğini tutan binbaşı diğeriyle de son derece şık kesimle, siyah gabardin üniforma giymiş, daha yakışıklı ve daha ufak tefek bir erkeği kaldırmaya çalışıyordu.

Bu subayın başında, üstünde gümüşten bir kafatası ve çapraz kemik bulunan kenarsız bir miğfer olduğunu fark etti. Miğferin altındaki yüz şoförünki kadar solgun ve bitkindi. Jake bu süslü adamın en son istediği şeyin ayağa kalkmak olduğunu da anladı. Çok küçük bir hedef oluşturmak istercesine arabanın köşesine büzülmüştü. Binbaşının yardımı çalışan elini somurtarak tokatladı. Sonra tiz bir sesle itiraz ederek üstü kaplama ve oymalı, pek pahalı türden tabancasını salladı. Arabaya isteyerek binmediği de belliydi.

Jake eğilip bir kolunu kızın sırtının, diğerini de dizlerinin altına sokarak onu havaya kaldırdı. Bu hareket sert suratlı, iriyarı binbaşının bütün dikkatini Jake'e vermesine neden olmuştu. Tüfeğini kaldırarak İtalyanca bir şey bağırdı. Jake'e olduğu yerde kalmasını emrettiği anlaşıyordu. Jake namlunun ağzına ve ifadesiz soluk gözlerle bakarken, hemen itaat etmezse adamın duraksamadan kendisini vuracağını anladı.

Buz gibi kesilen Jake kendini toplamaya çalıştı. «Ben Amerikalıyım... Amerikan doktoruyum.» Binbaşının yüzünde bir değişiklik olmamıştı fakat yanındaki subay kımıldandı ve yarı doğruldu. Sonra bunun uygun olmayacağı kanısına vararak iriyarı binbaşının arkasından konuştu.

Titreyen bir sesle fakat kusursuz bir İngilizceyle, «Benim tutsağım□ sizin!» diye haykırdı. Sizi tutukluyorum.»

Jake yan yan açık kapıya doğru gitmeye çalışırken öfkelenmiş gibi konuşmaya gayret etti. «Cenevre Konvansiyonu'na karşı geliyorsunuz.»

«Kimliğinizi görmek istiyorum.» Subay kısa süre önceki rahatsızlığından çabucak kurtulmaktaydı. Yakışıklı yüzü birden renklendi, ceyla□

ninkini andıran koyu renk gözleri yeni bir ilgiyle parladı. Düzgün bariton ses daha güçlenip kalınlaştı. «Ben Albay Kont Aldo Belli, hemen dediklerimi yapmanızı istiyorum.» Gözleri taşıtın dev gibi duran zırhlı şasisine gitti. «Bu bir zırhlı savaş arabası. Siz Kızılhaçtan değilsiniz.»

Kont konuşurken kıvrıkcık saçlı, iriyarı Amerikalının da, tepelerinden bakan zırhlı taşıtın da silahlı olmadığını fark etti. Taretteki boş makinelı yerini görüyordu. Cesaretine kavuştu birden. Ayağa fırlayıp göğsünü ileri çıkararak bir elini kalçasına dayadı ve tabancasını Jake'e doğru çevirdi. «Tutsağımsın,» diye yineledi. Sonra arabanın önündeki adama seslendi. «Gino, çabuk. Amerikalıyı yakalarken resmimi çek.»

«Hemen, ekselans.» Gino objektifi ayarlıyordu.

Jake, «İtiraz ediyorum!» diye bağırarak arabanın davet eder gibi açık kapısına biraz daha yaklaştı.

Kont bağırdı. «Yerinizde kalın.» Gino'ya baktı. «Tamam mı?»

Gino hâlâ makineyle meşguldü. «Amerikalıya söyleyin, biraz sağa gitsin.»

Kont silahıyla işaret ederek İngilizce emir verdi. «Biraz sağa!» Jake buna itaat etti, çünkü böylece kapıya daha yaklaşmıştı. Ama hâlâ itiraz ediyordu. «İnsanlık adına... ve Uluslar arası Kızılhaç örgütü adına...»

Kont, «Bugün Cenevre'ye telsiz çekeceğim,» diye haykırdı. «Kimliğinizi soracağız.»

Gino atıldı. «Biraz gülümseyin, ekselans.»

Kont tatlı tatlı gülümseyerek fotoğraf makinesine doğru döndü. «Ondan sonra da sizi kurşuna dizdireceğim.»

Jake, «Bu kızın ölmesine izin vererseniz barbarlık edersiniz,» diye bağırdı.

Kontun gülüşü silindi. Kaşlarını çattı hemen. «Hareketlerinizden cesur olduğunuz belli. Yeterince konuştuk. Teslim olun.» Tabancasını Jake'in göğsüne doğru kaldırdı. Jake iriyarı binbaşının da tüfeğinin emniyet mandalını açtığını ve namluyu kendisine çevirdiğini görünce buz gibi oldu.

O kritik anda zırlı arabanın sürücü kapağı tangırdarak açıldı ve sarı saçları karışmış, yanakları öfkeden kızarmış Vicky Cambervvell hepsini şaşırttı. Kadın olanca sesiyle adamlara, «Ben Amerikan Gazeteciler Derneği'nin tanınmış bir üyesiyim,» diye bağırdı. «Bu korkunç olay dünyaya bütün ayrıntılarıyla haber verilecektir.» Sözlerine devam ederken öfkesinden dayanamayarak zıplamaya, elini kolunu sallamaya başladı. O anda yarı beline kadar çıplak olduğunu unutmuştu.

Rolls'taki erkeklerin hepsi de boş zamanlarını güzel kadınları kovalamakla geçiren kişilerdi. Hepsi de kendisini bu konuda şampiyon sayıyordu.

Vicky'nin iri göğüsleri hoplarken dört İtalyan yarı inanmazlık, yarı hayranlıkla bakakaldılar. Kaldırmış oldukları silahlarını unutarak ellerini indirdiler. Binbaşı kibarlık göstermek için ayağa kalkmaya yeltendi ama kont onu sert bir hareketle geriye itti. Şoförün ayağı fren pedalından kayınca, Rolls ileriye atılacak gibi oldu, sonra motor durdu. Gino sevincini açıklayan bir küfür savurdu. Fotoğraf makinesini kaldırınca filmin kullanılmış olduğunu gördü. Gözlerini Vicky'den ayırmadan makineyi açtı. Sonra fotoğraf makinesi elinden kayarak düştü. Adam olanlara hiç aldırmadan bu sarışın hayale tatlı tatlı gülümsedi.

Kont miğferini çıkarıyordu. Birden savaşı olduğunu anımsayarak diğer eliyle bir faşist selamı verdi. Hâlâ tabancayı tuttuğunu, yani elinin boş olmadığını anladı. Onun için miğferiyle tabancasını tek eliyle göğsüne bastırdı. «Madam,» derken koyu renk gözleri parlamaya, sesi romantikleşmeye başlamıştı. «Sevgili lady...»

O sırada binbaşı tekrar yerinden kalkmaya yeltendi ama kont onu yine arkaya itti. Vicky hâlâ zıplayarak sözlerini sürdürüyordu.

İtalyanlar Jake'i tümüyle unutmuşlardı. Amerikalı dört koşar adım atıp arka kapıdan arabanın çelik bölmesine daldı. Yuvarlanarak Sara'yı şoför yerinin arkasındaki mermi sandıklarının rafına yatırdı. Hemen kapıyı kapatıp kilitledi.

Vicky'ye bağırdı. «Sür!» Şoför yerinde ayakta duran genç kadının sadece arkasını görebiliyordu. Onu bacağından çekti. «Haydi gel.» Kadın düşmana bir küfür daha savurarak sert yere çöktü. Jake daha da yüksek sesle haykırdı. «Haydi sür şunu! Buradan uzaklaşmalıyız!»

Vicky'nin birden gözden kaybolması dört kalyanın üzüntüyle karışık bir şaşkınlığa kapılmalarına neden olmuştu. Uzun saniyeler düş kırıklığı yüzünden yerlerinden kımıldayamadılar.

Sonra zırhlı arabanın motoru homurdandı ve araç birden öne atılarak üstlerine doğru geldi. Son anda Vicky direksiyonu kırınca, Rolls'un sadece sağ çamurluğu ezildi ve farı parçalandı. Zırhlı araç toz kaldıracak kuyuların gerisindeki topraklara doğru gitti.

İlk harekete geçen Castelani oldu. Yere atlayıp arabanın krankını çevirirken şoföre motoru çalıştırması için bağırdı. Motor anında çalıştı. Binbaşı da arabanın yanındaki basamağa atlayarak şoförün kulağına haykırdı. «Onları kovala.» Yine tüfeğini kaldırmıştı. Rolls öyle hızlı hareket etti ki, kont sırtüstü yumuşak koltuğa düştü. Miğferi gözlerine doğru indi. Cilalı çizmeleriyle havayı tekmelerken farkına varmadan tetikteki parmağını gerdi. Baretta sert bir sesle patlayınca, kurşun Gi□no'nun kulağının hemen yanından geçti. Çavuş kendini yere, fotoğraf makinesinin üstüne atarak korkuyla inledi.

Binbaşı şoförün kulağına, «Daha hızlı!» diye gürledi. «Yollarını kes ve dönmeye zorla!» Sesi güçlü ve otoriterdi. Aracın bazı yerlerinde zırh yoktu. Oralara ateş edebilirdi. Sürücünün gözleme yeri ya da açık kalmış makineli tüfek yuvasından girecek kurşun içerdekilere zarar verebilirdi.

Kont, «Dur!» diye feryat etti. «Bunun için seni kurşuna dizdireceğim!» İki araç aralarında en fazla üç metre açıklıkla bir arabaya koşmuş iki at gibi yan yana gidiyorlardı.

Vicky gözetleme yerinden sadece önde küçük bir yeri seçebiliyordu. Oraya bakarak bağırdı. «Neredeler?»

Jake, Sara'yla devrildikleri köşeden kalkarak komuta taretine doğru süründü. Yanlarında giden Rolls'ta Castelani vücudunu gererek tüfeğini kaldırdı. Bu kadar yakından sıkıldığı mermilerden beşi kalın çelik kaplamaya çarpıp sert sesler çıkarak sekti. Bir tek kurşun dar makineli tüfek yuvasından girdi. Arabanın içinde yaşayan öfkeli bir canlı gibi vızıldayarak, oradan oraya sekerek hepsini ölüme yaklaştırdıktan sonra sürücü yerinin arkasına saplanıp kaldı.

Jake başını taretten uzatınca, Rolls'un hızla yanlarında ilerlediğini ve iriyarı binbaşının boş tüfeğini doldurduğunu, diğer yolcuların da çaresizlikle zıp zıp zıpladıklarını gördü.

Jake, «Direksiyonu sağa kır!» diye haykırdı ve Vicky hemen denileni yapınca, ani bir gurur ve sevgi duydu. Genç kadın büyük zırhlı arabayla çok ani dönüş yaptığından Rolls'un şoförü kaçacak zaman bulamamıştı. İki taşıt gökgürültüsünü andıran bir sesle çarpıştı.

Kont çığlığı bastı. «Tanrım bizi koru! Öldük!» Rolls bu darbe yüzünden sarsıldı ve geride kaldı. Boyaları iyice çizilmiş, yanı olduğu gibi içine çökmüş ve parçalanmıştı. Castelani son anda ustalikle arkaya atlamış, böylece çarpışmada bacaklarının ezilmesine engel olmuştu. Yine tüfeğini dolduruyor, bir yandan da şoföre bağıırıyordu. «Yaklaş! Ona tekrar ateş etmemi sağla!»

Fakat kont dengesini bularak miğferini geriye itti. «Dur, budala. Hepimizi öldüreceksin.» Şoför rahat bir soluk alarak frene bastı ve o gün ilk kez gülümsedi.

«Devam et, ahmak!» Castelani'nin sesi sertti ve tüfeğinin namlusunu da şoförün kulak deliğine dayamıştı. Şoförün gülüşü silinerek ağağını yine gaz pedalına dayadı.

Kont, «Dur,» diye tekrar doğrulup miğferini düzeltti. Baretta'nın namlusunu da şoförün öbür kalın kulak deliğine dayadı. «Ben, albayım sana emrediyorum!»

Castelani, «Yola devam,» diye hırladı. Şoför de gözlerini kapatıp başını kımıldatmaya cesaret edemeyerek doğru vadiyi koruyan toprak surlara doğru gitti.

Rolls güneşte pişmiş toprak duvara dalmadan önce, şoförün içinde bulunduğu çaresiz durum kendiliğinden düzeldi. Gregorius başka bir müttefik bulamadığı için büyükbabasının savaş duygularını coşturmuştu. Bir hayli siyah *tej* içmiş olan yaşlı adam da buna soylu bir şekilde karşılık vermişti. Hemen muhafızlarını etrafına toplayıp vadide yarışa kalkmış ve hepsini de geçmişti. Koşan, uzun boylu sıska adama tek yetişebilen Gregorius'du.

ikisi yan yana ilerlerken, Rolls ve beyaza boyalı zırhlı arabanın tozlar kaldırarak üzerlerine doğru geldiğini gördüler. Bu en cesur kalbi bile titretecek bir görünümdü. Gregorius kırmızı toprak duvarlardan birinin arkasına daldı ama aslanını öldürmüş olan Ras hiç korkmadı. Güvendiği eski Martini Henry tüfeğini kaldırdı. Kara barut patlayınca topla ateş edilmiş gibi bir ses çıktı. Tüfeğin namlusundan mavi bir duman bulutuyla birlikte uzun kırmızı bir alev yükseldi.

Rolls'un ön camı tuzla buz oldu ve parçalardan biri de kontun çenesini çizdi.

Kont, «Tanrım, öldüm!» diye bağırınca, şoför kiminle anlaşması gerektiğini anlayıp hemen dar bir U çizerek geri döndü. Castelani'nin tehditleri de ona engel olamazdı. Daha fazlasına dayanamayacaktı. Eve dönüyordu.

Jake iyice hasar gören Rolls'un hızla uzaklaşmasına bakarak içini çekti. «Tanrım!» Arabadakilerin silahlarıyla kolları hâlâ havada sallanıyordu ve tartışan sesleri de iyice yükselmişti. Sonra araba uzaklaştı, sesler de kayboldu.

Ras'ın tüfeği yeniden patlayınca Rolls daha da hızlandı. Vicky ona yaklaşırken arabayı yavaşlattı. Jake aşağıya uzanıp yaşlı adamı içeriye aldı. Ras'ın gözleri iyice kanlanmıştı ve boş bırakılmış bir içki imalathanesi gibi kokuyordu, ama buruşuk yüzünde sevincini belirten şeytanca bir gülüş belirmişti. Büyük bir mutlulukla, «Nasılınız?» dedi.

Jake ona baktı. «Hiç fena değil, efendim. Hiç de fena değil.»

Öğleden biraz önce dört zırlı araba kuyuların yirmi mil kadar gerisindeki otluk topraklarda yan yana dizildi. Chaldi'deki kırımdan kaçanların da burada toplanmalarını emretmişti prens. Vicky bu arada Sara'nın bacağına bakacak vakit buldu. Bacak son saat içinde sertleşmiş ve kan pıhtılaşp koyu renkli, kalın bir kabuk oluşturmuştu. Vicky yarayı temizleyip içine yarım şişe oksijen dökerken Sara ses çıkarmadıysa da rengi iyice soldu. Gazeteci kadın onu oyalamak için İtalyanların ateşi yüzünden ölen ve kuyuların orada bırakılanlardan söz etti.

Sara filozofça omuz silkti. «Her gün yüzlerce kişi hastalıktan, açlıktan ve dağlarda çarpışmaktan ölüyor. Onlar amaçsız ve nedensiz ölüyorlar. Diğerleri bir amaç uğruna öldüler... dünyanın durumumuzu duyması için öldüler. Bunu yazacaksınız değil mi, Miss Camberwell?

«Tabii.» Vicky kaşlarını çatarak başını salladı. «Hem de nasıl yazacağım... Nereden telgraf çekebilirim?»

Sara, «Sardi'de bir postane var,» diye cevap verdi. «İstasyonda.»

«Yazacaklarım telgraf tellerini yakacaktır.» Sara'nın bacağını ecza dolabından aldığı sargıyla sarmaya koyuldu. Bu dar pantolonu da çıkarmamız gerekiyor.» Vicky kan içinde kalmış ve yırtılmış kadifeye baktı. «Bu giysi çok dar. Kangren olmamana şaştım doğrusu.»

Sara, «Bu pantolonların dar olması gerekiyor» diye açıkladı. «Bunu büyükbabamın babası Ras Abullahi emretmiş.»

Vicky ilgilenmişti. «İyi ama neden?»

Sara ciddi ciddi, «O zamanlar kızlar çok yaramazmış,» diye açıkladı. «Büyükbabamın babası da iyi bir insanmış. Bu pantolonların çıkarılmasının zorlaştırılması gerektiğini düşünmüş.»

Vicky bu sözlerden pek hoşlanarak güldü. «Peki, bir yararı oluyor mu bari?

«Yok canım.» Sara ciddi ciddi başını salladı. «Sadece işi güçleştiriyor.» Bir uzman tavrıyla konuşuyordu. Bir an düşündü. «Çıkarmak çok kolay da acele giymeye kalktığında çok zor oluyor.»

Vicky hâlâ gülümsüyordu. «Neyse, bunu çıkarabilmen için tek yol kesmek.» Ecza dolabından büyük bir makas aldı.

«Jake yırtmadan önce pek güzeldi. Ama artık önemi yok.» Vicky pantolonu dikişin yanından kesip çıkarınca da kız duygularını belli etmedi.

Vicky, «Artık dinlenmelisin,» diyerek Sara'nın çıplak olan belden aşağısına yünlü bir shamma sardı ve arabanın zeminine serili ince şilteye yatmasına yardım etti.

Sara çekinerek mırıldandı. «Yanımda kalın.»

Vicky portatif yazı makinesini almış, arka kapıdan inmeye hazırlanıyordu. «Haberı yazmam gerekli.»

«Burada yazabilirsiniz. Ben hiç ses çıkarmam.»

«Söz mü?»

«Söz veriyorum.»

Vicky muhafazayı açıp daktiloyu kucağına koyarak bağdaş kurup oturdu. Makineye bir kâğıt takıp kısa süre düşündükten sonra tuşlara basmaya başladı. O anda sabah duyduğu öfke canlanmıştı. Yanakları pembeleşti. Zaman zaman gözlerine düşen perçemlerden kurtulmak için başını arkaya atıyordu. ,

Sara, «Düşünüyordum, Miss Camberwell...» dedi.

«Öyle mi?» Vicky başını kaldırmadı.

«Jake'i seçmelisiniz.»

«Jake'i mi?» Vicky bu ani konu değişikliğine şaşarak kıza bir göz attı.

«Evet. İlk âşığınız Jake olmalı. Onu seçmeliyiz.» Bir grup projesinden söz eder gibiydi Sara.

«Ya, demek böyle yapacağız?» Bu fikir Vicky'nin kafasına zaten girip hemen hemen sağlam bir kök de salmıştı ama Sara'nın cüretli sözleri başkaldırmasına neden oldu.

Sara devam etti. «Çok güçlü. Evet, kesinlikle Jake'i seçeceğiz sanırım.» Bu sözlerle Jake Barton'un Vicky açısından başarı yüzdesini de sıfıra indiriverdi.

Vicky aşığı gören bir tavırla burnunu çekerek yazısına devam etti. Kendi kararlarına yine kendisi vermeyi severdi.

Jake, Domuz Priscilla'nın taretinde durarak dürbünüyle toz bulutlarının gerisini görmeye çalıştı. Atların üstündeki ipek shamma'lar giymiş adamlar, subaylar ve soylulardı. Amerikalı endişeyle onların gerisinde İtalyanlar olup olmadığını araştırıyordu. Bu kalabalık çapraz ateşe tutulursa sonuç korkunç olurdu. Hem de disiplinsiz ordunun bir yerde bıraktığı kendi silahlarının da henüz getirilmemiş olmasına sinirleniyordu.

Biri omzuna dokununca döndü ve yanında duran Lij Mikhael'i gördü. Prens hafif sesle, «Teşekkür ederim, Bay Barton» dedi. Jake omuz silkerek yine dürbünle uzaklara bakmaya devam etti.

«Yaptığınız doğru değildi ama yine de teşekkür ederim.»

«Kızınız nasıl?»

«Kendisini Miss Camberwell'in yanına bıraktım. İyileşecek sanırım.»

Bir sessizlik oldu. Jake mırıldandı. «Endişeliyim, prens. Açıktaız. İtalyanlar şimdi saldırırlarsa hepimizi temizlerler. Silahlar nerede? Silahları almamız şart.»

Lij Mikhael yaklaşan askerlerin sol arka kanadını işaret etti. «Orada. Silahları develere yükledik. Yarım saat sonra burada olurlar.» Birden konuyu değıştirdi. «Bay Barton, Binbaşı Svales'i ne zamandan beri tanıyorsunuz?»

Jake, «Bazen çok uzun süredir tanıdığımı düşünüyorum.» Diye cevap verirken prensin endişelendiğini fark etti. «Yök, böyle söylemek istemedim. Bu tatsız bir şakaydı. Onu tanıyalı fazla olmadı.»

«Daha önce sicilini iyice incelemiştik...» Prens durakladı.

Jake, «Bu işi alması için onu tuzağa düşürmeden önce,» diye ekleyince, prens hafifçe gülümseyerek başını salladı.

«Tamam. Bütün kanıtlar onun kurallara uymayan bir adam fakat acemi erleri yetiştirmekte usta, fevkalade bir subay olduğunu gösteriyor. Modern silahların nasıl kullanılması gerektiğini bilen, silah konusunda uzman bir öğretmen.»

Jake, «Sadece kendisiyle kumar oynamayın,» diye salık verdi.

«Bu öğüdünüzü tutacağım, Bay Barton.» Prens hafifçe gülümse□
diyse de yine ciddileşti. «Miss Camberwell onun korkak olduğunu söyledi. Oysa doğru değil bu. Kendisi tam bir asker gibi emirlerimi yerine getiriyordu.»

Jake, «Sandığınızdan daha iyi bir insan olabilir,» dedi.

Prens başını salladı. «Fransa'da savaşırken büyük kahramanlık göstermiş. Aldığı nişan ve belgeler bunu açıklıyor.»

«Beni inandırdınız. İstedığınız bu muydu?»

Prens çekinerek, «Hayır,» diye itiraf etti. «Sizin beni inandıracığınızı umuyorum.» Birlikte güldüler.

Jake, «Benim sicilimi de incelediniz mi?» diye sordu.

«Hayır. Adınızı ilk kez Dar es Salaam'da duydum. Siz ve arabalarınız benim için bir sürpriz oldu. Belki de pazarlığımızın en iyi yanı buydu.» Birden başını kaldırıp Amerikalının gözlerinin içine baktı. «Hâlâ öfkelisiniz. Bunun ne kadar güçlü olduğunu da görüyorum.»

Jake adamın haklı olduğunu anlayarak şaşırdı. Zavallı insanlar öldürülürken kapıldığı yakıcı hiddeti duymuyordu artık. Ama öfkesi kül□
lenmemiş bir ateş gibiydi. Mermi ve havan toplarının devirdiği kadın ve erkekler uzun süre gözlerinin önünden gitmeyecekti.

Lij hafif bir sesle devam etti. «Artık davamıza bağlandınız sanırım.» Jake adamın sezme gücüne şaşıtı yine. Henüz kendisi bile bu durumu anlayamamıştı. Afrika'ya geldiğinden beri ilk kez kendi dışında bir şeyin etkisiyle hareket ediyordu. Artık orada kalacağını ve kendisine gerek duyulduğu sürece Lij ve adamlarıyla birlikte savaşacağını biliyordu. Prens, «Sizin bakımınızdan talihliyim,» dedi. «Siz ateşsiniz ve

Gareth Swales buz. Bu benim lehime olacak. Daha şimdiden aranızda bir bağ var.»

«Bir bağ mı?» Jake sert sesle güldü. Sonra birden durup bu sözleri düşündü. Prens sandığından da ileri görüşlü bir erkekti. Fark edilmemiş gerçekleri ortaya çıkarma yeteneği vardı.

«Evet bir bağ, Ateş ve buz. Bunu göreceksiniz.» Bir süre sessiz sedasız, yüksek çelik taretin üstünde durdular. İkisi de kendi düşüncelerine dalmıştı. Sonra Lij kendini toplayarak dönüp batıyı işaret etti. Etiyopya'nın kalbi orası. Dağlar... Bu dağlar bizi koruyor, iki yanda da yüzer mil uzanan dağlardan hiçbir düşman geçemez.»

«Fakat, Sardi Geçiti var.» Jake dağların arasında kalan yarı görüyordu.

«Prens, «Sardi Uçurumu,» diye tekrarladı. «Juda Aslanı'nın açık kanadına çevrilmiş bir mızrak. İmparator Aslanlar Aslanı Haile Selasiye ordularını kuzeyde topladı. Yüz elli bin kişi Eritre'den çıkıp Adowa'dan geçerek gelecek ve İtalyanlara karşı koyacak. İmparatorun arka cephesini dağlar koruyor... Sadece uçurum bir tehlike oluşturuyor. Modern araçlara sahip bir ordu buradan geçip yüksek topraklara erişebilir ancak. Yardan geçen yol dik ve engebelidir ama İtalyanlar usta mühendislerdir. Onlar Sezar zamanından beri yol yapmada ustadırlar. Eğer yarın ağızına saldırırlarsa, bir hafta içinde elli bin kişiyi dağlara çıkarabilirler.» Eliyle geride kalan mavi dorukları işaret etti. «İmparatorun arka kanadını yarıp geçerler. Orduyla başkent Adis Ababa arasına girerler. Kentin yolu böylece onlara açılırsa sonumuz gelir.' İtalyanlar da bunu biliyorlar. Chaldi Kuyuları'na gelmeleri de bunu açıklıyor zaten. Bugün karşılaştığımız, yardan geçmek üzere gelecek olan düşmanın bir ön saldırısıydı.»

«Evet. Öyle olduğunu sanıyorum.»

Prens sakın sakın, «İmparator Sardi Uçurumu'nun savunmasını bana verdi.» Dedi. «Fakat aynı zamanda savaşçılarımların büyük bölümünün şimdi Tana Gölü kıyılarında toplanan orduya katılmalarını da istedi. Orası iki yüz mil kadar batıda kalır. Onun için adamımız az. Eğer zırh

lı arabalar ve makinelerini getirmeseydiniz, buyarı tutabilmek olanaksız olacaktı.»

«Bu yorgun Lady'lerle bile bu iş kolay olmayacak.»

«Bunu biliyorum, Bay Barton. Bu yüzden durumumuzu daha iyi-leştirmek amacıyla elimden geleni yapıyorum. Hatta Harari'nin eski düşmanlarıyla da anlaşarak İtalyanlara birlikte karşı koymamızı sağla-maya çalışacağım. Eski kan davalarını bir yana bırakıp Gallaların Ras'ını bizimle birlikte uçurumu koruması için kandırmaya gayret ede-ceğim. O adam bir haydut ve ahlaksız bir yaratıktır. Yanındakiler de Shifta, yani dağ haydutlarıdır. Ama iyi dövüşürler ve şimdi her bir mız-rak düşman karşısında dayanmamıza yardım edebilir.»

Jake prensin kendisine büyük güven gösterdiğinin farkındaydı. Ona eski bir komutanıymış gibi davranıyordu. «Güvenilmez bir dost en kötü düşmandır,» diye mırıldandı.

«Bu sözü kimin söylediğini anımsayamadım.»

«Jake Barton, makine mühendisi.» Amerikalı, prene gülümsedi. «Anlaşılan epey işimiz var. Sizden istediğim, araba kullanmasını öğre-tbileceğim gerçekten zeki gençleri seçmeniz. Gareth onlara silah kul-lanmasını da öğretir.»

«Evet. Bunu Binbaşı Swales'le konuştuk zaten. En iyi adamlarımı seçeceğim.»

Ras, Gareth'in arabasının gölgesinde çömelmişti. Yaşlı bir akba-bayı andıran adam gözlerini kısmış, heyecanla kendi kendine söyleni-yordu. Gregorius büyükbabasının göğsüne bastırıldığı kartlara bakma-ya çalışınca eline bir tokat yedi. İhtiyar ona kendi dilinde bir şeyler ba-ğırdı. Büyükbabasının tercümanlığını yapan genç adam rahatsız ola-rak, Ras'ın karşısında oturmuş, kendi kartlarına bakan Gareth'e yakın-dı. «Daha fazla yardım etmemi istemiyor. Artık oyunu öğrendiğini söy-lüyor.»

«Bu oyunu hemen kavrayan biri olduğunu ona açıklayiver. Kendisi doğru Monte Carlo'nun özel salonuna gidebilir.»

Ras bu iltifata sevinip sırtıttı, sonra kaşlarını çatarak Gareth'in kart almasını bekledi. Gareth saf bir tavırla, «Dam isteyen var mı?» diye sorarak kupa damını mermi kutusunun üstüne bıraktı. Ras sevinçle bağırarak bunu kaptı ve bir açık artırma memuru gibi sandığı yumrukla yıp elindeki kartları açtı.

«Tanrım, yenildik!» Gareth canı sıkılmış gibi yüzünü buruşturdu.

Ras başını sallayarak güldü. Sonra zaferle bağırdı. «Nasılsınız?»

Gareth artık kazın iyice beslendiğini ve onu yolma zamanı geldiğini anladı böylece. «Saygıdeğer büyükbabana bundan sonraki oyunu daha ilginç hale getirmeyi isteyip istemediğini sor. Puan başına bir Mana Theresa önerebilir miyim?» Gareth büyük, gümüş paralardan birini iki parmağının arasında tutarak önerisini daha iyi açıkladı.

Ras'ın cevabı olumlu ve sevinç vericiydi. Yanına çağırdığı bir muhafız shamma'sının içinden aslan derisinden yapılmış kocaman bir kесе çıkarak açtı.

Gareth kesenin içindeki altınları görünce, yaşadık, diye düşündü. «Kartları verme sırası sizde eski dost.»

Kont, Duce'nin hareketlerini taklit ediyordu. Onda komuta etmek için yaratılmış soylu bir hava vardı. Koyu gözleri horgörüyle parlarken, kalın ve çınlayan sesinin güzelliği kendi sırtını ürpertti. «Çöplüklerde büyümüş bir köylü. Böyle birinin binbaşılık gibi bir rütbeye erişmesine şaşıtm. Benin gibi biri...» Parmağını bir tabanca namlusu gibi uzattı. «Bir hiç, görgüsüz bir insan... Seni güvenilecek bir duruma getirecek kadar yumuşak kalpli olduğum için kendimi suçluyorum. Evet, kendimi suçluyorum. Bu zamana kadar küstahlığını, ısrarcılığını bağışlamamın nedeni de bu. Bu kez düşman önünde albayının emrini yerine getirme»

yi reddettin. Bunu görmezlikten gelemem.» Kont durdu ve gözlerinde hafif bir pişmanlık belirip kayboldu. «Ben acımasını bilen bir erkeğim, Castelani, ama aynı zamanda bir askerim. Giydiğim üniormaya duyduğum saygı yüzünden davranışını görmezlikten gelemem artık. Düşman karşısında komutanına karşı gelmenin cezasını biliyorsun.» Yine durdu ve çenesini havaya kaldırırken gözleri ateşle parladı. «Bu ceza ölümdür, binbaşı. Böyle de olacak. Sen adamlarıma bir örnek olacaksın. Bu akşam güneş batacağı sırada, kıtanın önünde omuzlarından apoletlerin, göğsünden bu mağrur kıtanın amblemi sökülecek ve idam mangasının karşısına götürüleceksin. Böylece layık olduğun cezayı bulacaksın.»

Bu uzun bir söylevdi fakat eğitim görmüş bir bariton olan kont, kollarını açarak sözlerini dramatik şekilde sona erdirdi. Sustuktan sonra da böyle durarak boy aynasında memnun memnun kendisine baktı. Çadırda yalnızdı ama ona sanki karşısında çılgınca alkışlayan seyirciler varmış gibi geliyordu. Birden aynaya arkasını dönerek çadırın perdesini kaldırıp dışarıya çıktı. Nöbetçiler hazır ola durunca kont haykırdı. «Binbaşı Castelani'yi hemen buraya çağırın.»

«Derhal, komutanım.»

Kont çadıra dönerek perdeyi kapattı.

On dakika sonra Castelani gelerek çadırın girişinde durup resmi bir tavırla selam verdi. «Beni mi istediniz, albayım?»

«Sevgili Castelani.» Kont masasının başından kalkıp beyaz dişlerini göstererek tatlı tatlı güldü ve gidip binbaşının koluna girdi. «Bir kadeh şarap içer misin, dostum?»

Aldo Belli, Castelani'nin yönetim olmazsa kıtanın iyi pişirilememiş bir sufle gibi hemen çökeceğini anlayacak kadar gerçekçiydi. Bu adamı hayalinde idama mahkûm etmek rahatlamasını sağlamıştı. Onun için de binbaşıya dostluk duyuyordu artık. «Lütfen otur.» Masasının karşısındaki iskemleyi işaret edip büyük oğluna bakan bir baba gibi sevgiyle gülümsedi.

«Bu raporu okumanı ve işaretlediğim yere imzanı atmanı istiyorum.»

Castelani kâğıtları alarak okumaya başladı. Bir buldog gibi kaşları çatıktı; birkaç dakika sonra başını kaldırarak şaşkın şaşkın Aldo Belli'ye baktı. «Albayım, bize saldıran vahşilerin sayısının kırk bin olduğundan kuşku var.» «Bu bir görüş sorunu, Castelani. Etraf karanlıktı. Kimse orada kaç düşman olduğunu bilemeyecek.» Kont dostça gülümseyerek elini salladı. «Sadece bir saptama bu. Oku. Davranışlarının ilgili iyi şeyler söylediğimi göreceksin.»

Binbaşı okumaya devam etti ve birden rengi soldu. «Albay, düşman 12.600 değil 126 kayıp verdi.»

«Ah bir daktilo hatası, binbaşı. Raporu karargâha yollarken bunu düzeltirim.»

«Düşmanın zırhlı bir araca sahip olduğundan söz etmemişsiniz efendim.»

Kont binbaşı geldiğinden beri ilk kez kaşlarını çatı. «Zırhlı araç mı? Kızılhaç cankurtaranı demek istiyorsun değil mi, Castelani?»

Aldo Belli o garip taşıtla karşılaşma olayının unutulmasının daha doğru olacağı kanısına varmıştı. Bu olay hiç kimseye gurur veremezdi. Özellikle kendisine. Sadece yazdığı fevkalade raporun etkisini bozardı. «Düşmanın savaş sırasında böyle tıp yardımı yapacak bir arabaya sahip olması doğal sayılır. Oku, oku! *Caro mio*, sana madalya verilmesini önerdiğimi anlayacaksın.»

General De Bono kurmaylarını bir öğle yemeği toplantısına çağırıyordu. Böylece öncü güçlerin Etiyopya dağlarını ele geçirmek için saldırıya hazır olup olmadığı tartışılacaktı. Bu toplantılar her hafta yapılıyordu. Subaylar generalin ünlü aşçısının pişirdiği nefis yemeklere karşılık saldırının geciktirilmesi için iyi nedenler bulmakla görevli olduklarını anlamışlardı. Kurmaylar bu işe hevesle girişmişlerdi ama artık en hayali geniş olan bile neden bulmakta zorluk çekiyordu. Konyak ve pu

ro içerek tartışırken, yemek salonunun kapısı açıldı ve yüzbaşı Crespi hızla masanın başına yaklaştı. Adamın kızarmış yüzünü, deli gibi bakan gözlerini, telaşlı halini gören hafif sarhoş yüksek rütbeli subaylar şaşırarak sustular.

Crespi generale bir kâğıt uzattı. Çok telaşlı olduğu için de fısıltısı öfkeli bir çığlık gibi çıktı. «Maskara! O yapmış bu işi!»

General bu esrarlı sözden telaşlanarak kâğıdı kapıp baktı, sonra bunu yanındaki subaya vererek iki eliyle yüzünü örtüp, «Ah ahmak!» diye inledi. O sırada kâğıt elden ele geçiyor ve sesler yükseliyordu.

Bir piyade komutanı, «Sonunda büyük bir zafer, ekselans,» deyince birden odadakilerin tutumu değişti.

Uçaklarım hazır, generalim. Bu olağanüstü stratejinizi izlemek üzere emirlerinizi bekliyoruz,» diye bağırarak Regia Aeronautica Komutanı ayağa fırladı. General ellerini gözlerinden çekerek şaşkın şaşkın ona baktı.

Bir topçu komutanı sendeleyerek ayağa kalkarken ceketinin önüne porto şarabı döktü. «Tebrikler, generalim. Büyük bir zafer.»

De Bono, «Tanrım,» diye mırıldandı. «Ah Tanrım.»

Crespi kâğıdı geri almıştı. Kont Aldo Belli'nin unutulmaz sözlerini yüksek sesle okudu. «Vahşilerden oluşan bir ordunun beklenmedik saldırısı, seçkin İtalyan erkekliğinin cesaretiyle durdurulmuştur. Düşman on beş bin kadar ölü vermiştir.»

De Bono daha yüksek sesle, "Ah Tanrım," diyerek elleriyle gözlerini örttü.

«Bir avuç faşist altmış bin kişilik bir orduyu bozguna uğratmış... Gelecek için bir işarettir bu.»

«Son zafere koşalım!»

«Harekete geçelim!»

General tekrar başını kaldırıp bakarak üzüntüyle, «Evet,» diye kabul etti. «Artık saldırmamız gerekiyor sanırım.»

Kara gömleklilerin Afrika Alayı Üçüncü Kıtası'nın erleri, Chaldi Kuş yularının yukarsındaki düzlükte sıraya dizilmişlerdi. Yer iyice düzeltilmiş, düzgün sıralar halinde çadırlar kurulmuştu. Yirmi dört saat içinde Binbaş Castelani'nin emirleri sayesinde karargâha düzenli bir hal gelmişti. Binbaşının bir, iki günü daha olsaydı oraya yollar ve binalar yapacaktı.

Kont Aldo Belli, Rolls'un arkasında ayakta duruyordu. Şoför Giuseppe arabayı onarmak için elinden geleni yapmıştı ama yine de Rolls'daki hasar belliydi. Bu nedenle Giuseppe arabanın ezilen yanını gizlemiş, balmumu ve alkol karışımıyla iyice parlattığı sağlam yanını askerlerin sıralanıp durdukları yöne çevirmişti. Bu arada kırılan ön camla farı da değiştirmişti.

Kont, «Bir saat önce aldığım haberi size okuyacağım,» diye bağırınca sıradakiler ilgiyle kımıldadılar. «Bu mesajı Benito Mussolini özel olarak bana yolladı.»

Kıta bir ağızdan, «İl Duce, il Duce!» diye haykırdı.

Kont elini kaldırıp onları susturarak okumaya başladı. «Komutanızdaki İtalya'nın cesur erkeklerinin, faşist devriminin çocuklarının başarısını düşünürken kalbim gururla atıyor...» Kontun sesi biraz boğuklaştı.

Kont susunca adamları miğferlerini havaya atıp onu deliler gibi bağırarak kutladılar. Kont da Rolls'dan inerek onların arasına girdi. Bir adamı kucaklıyor, bir diğerini öpüyor, sağdaki, soldaki elleri sıkıyordu. Daha sonra başarılı bir profesyonel güreşçi gibi iki elini başının üstünde kenetleyerek sesi kısılana kadar, «Zafer bizim! Onursuzluktan önce ölüm!» diye haykırdı. Sonra iki subayı onu alarak çadırına götürdü.

Bir kadeh şarap kontun kendisine gelmesini sağladı ve İl Duce'nin övgüsüyle birlikte gelen General De Bono'nun telgrafını gerçek bir savaşçıya özgü şekilde aşağı gördü.

De Bono işe yaramayacağını sandığı bir subayın böyle ön plana çıkması yüzünden hem telaşa kapılmış, hem de dertlenmişti. Duce'nin kontu yolladığı özel haber yüzünden, general kendi siyasi yaşamını

mahvetmeden albayı geriye çekip, kanadının altına alarak durduramazdı. Tekrar dikkati çekecek bu tür olaylara neden olmasını da önleyemezdi.

Kont kendisini bağımsız bir komutan haline getirmişti. Mussolini saldırıya geçmeyen De Bono'yu kınamış ve kontun hareketini de görev, vatana bağlılık örneği olarak göstermişti. De Bono'ya emir vererek kontun Sardi Uçurumu'na saldırısını gereken şekilde desteklemesini istemişti.

De Bono da bunun üzerine konta uzun bir telgraf yollayarak çok dikkatli davranmasını, iki kanadını ve arkasını güvenceye aldıktan sonra ilerlemesini rica etmişti.

Kont Aldo Belli bu haberi kırk sekiz saat önce alsaydı, son derece sevinirdi. Fakat Chaldi Kuyuları'ndaki başarı ve Duce'nin tebrik telgrafından sonra kont tümüyle değişmişti. Savaş kazanmanın zevkine varmış, üstelik savaşların çok kolaylıkla kazanılabileceğini de görmüştü. Artık karşısında müzelik silahları bulunan, uzun entariler giymiş, ilkel karaderililer olduğunu biliyordu. Askerleri ateş açınca, bu adamlar mutluluk verecek bir hızla yere devriliyorlardı.

Kont subaylarına, «Beyler,» dedi. «Bugün General De Bono'dan bir şifre aldım. İtalyan orduları harekete geçti. Bugün tam on ikide.» Bi-leğin-de-ki saate baktı. «Yani on iki dakika sonra ordunun öncü güçleri Mareb Irmağı'nı aşarak vahşilerin başkenti Adis Ababa'ya saldıracak. Biz şimdi tarihi yazacak olan kılıcın keskin kenarında duruyoruz. Karşımızdaki dağlarda zafer tarlaları ürünlerini verecek. Kendi hesabıma bu ürünün toplanması sırasında Üçüncü Kıta'nın orada olmasını istiyorum.» Subayları nazik fakat kesinlikten uzak sözler ettiler. Albaydaki bu değişiklik yüzündeh endişelenmeye başlamışlardı. Söylediklerinin gerçek niyeti değil de, sadece güzel sözler olduğunu umuyorlardı.

«Saygıdeğer komutanımız Sardi Uçurumu'na yaklaşırken çok dikkatli davranmamı emrediyor.» Subaylar gülümseyerek bunu vurgular gibi heyecanla başlarını salladılar fakat kont dramatik bir tavırla kaşla□

rını çattı ve sesini yükseltti. «Zafer geçip giderken burada hareketsiz oturamam.» Toplanmış subaylar endişeyle titrediler ve kont La Giovi nezza'yı söylemeye başlayınca da istemeye istemeye ona katıldılar.

Lij Mikhael arabalardan birinin Sara'yı yardan geçirerek yaşlı bir Alman doktorunun yönettiği misyon hastanesinin bulunduğu Sardi'ye götürmesine razı olmuştu. Kızın bacağındaki kurşun yarası iltihaplanmış, yaranın etrafının kızarıp şişmesi de Vicky'yi çok endişelendirmişti.

Arabaların akaryakıtı, Adis Ababa'dan trenle Sardi'ye yollanmış, oradan da katır ve develere yüklenen variller yardan aşağıya indirilmişti.

Lij Mikhael, Vicky'nin arabasıyla Sardi'ye gidiyordu. Gallaların Ra'sı'yla orada buluşmayı ayarlamıştı. Adamla konuşup iki kabilenin İtalyanlara karşı birleşmelerini sağlamaya çalışacaktı. Prens daha sonra Adis Ababa'dan Sardi'ye yollanacak uçakla Tana Gölü kıyısına gidecek ve imparatorla konuşacaktı.

Prens ayrılmadan önce Jake ve Gareth'le yara çıkan dik ve engebeli yolda biraz yürüyüp onlarla özel olarak konuştu. Sardi Irmağı'nın köpürerek akan suyunun yanında durunca Jake, «Bu yol bir timsahın sırtından daha eğri bğğrğ,» dedi. «Vicky arabayla yardan yukarıya çıkmayı başarabilecek mi?

Lij ona baktı. «Arabaları getireceğinizi öğrenir öğrenmez bin adama yardan geçen yolu düzeltmeleri için emir verdim. Yol engebeli ama geçilebilecek durumda.»

Gareth, «Öyle olacağını umarım,» diye mırıldandı. «Girmiş olduğumuz çıkmazdan ancak bu yol sayesinde kurtulabiliriz. İtalyanlar vadi yolunu kapadılar mı, başka çare kalmaz.» Prense gülümsedi. «Burada üçümüz baş başayız dostum Karamela. Bizden ne istediğini söyle. Bizim için neler düşünüyorsun? Paramızı vermeden önce İtalyan ordusunu yenmemizi mi bekliyorsun yoksa?»

Prens ona baktı. «Hayır, Binbaşı Swales. Düşüncelerimi açıkça anlattığımı sanıyordum. Biz burada imparatorun ordusunun arkasını ve yanını koruyacağız. İtalyanların zamanla buraya erişerek Dessie ve Adis'e giden yollara varmak için yardım geçmeye kalkacaklarını biliyoruz. İmparator başarılı olursa İtalyanlar buradan geri çekileceklerdir. Aksi halde bizim görevimiz bitecektir.»

«İmparatorun savaşa girişmesine ne kadar var?»

«Bunu kim söyleyebilir?» Prens sözlerine devam etti. «Arabaları burada, yarın önündeki açıklıkta kullanacağız. Babamın askerleri de size yardım edecek. Eğer Gallalar bize katılırlarsa, beş bin kişi daha gelecek demektir. Böylece gücümüz on iki bine çıkacak. Gözcülerim İtalyanların karargâh kurdukları yere baktılar. Orada binden az asker varmış. Silahları da olsa onları günlerce durdurabiliriz.»

Gareth atıldı. «Ama destek güçler gelirse iş değişir. Ve öyle de yapacaklardır. Ya da zırhlı birliklerini getirirler ki, bu da olası.»

«O zaman yara çekileceğiz. Gerilerken de yolu tahrip edecek ve her güçlü mevkide direneceğiz. Bu arabaları Sardi'ye erişene kadar da bir daha kullanamayız. Ama dağların arasındaki düzlükte manevra yapacak yer vardır. Hem orası İtalyanları etkileyici şekilde durdurabileceğimiz son nokta olacak.» Sustular ve o sırada bir zırhlı arabanın homurtusu duyuldu. Taşıt yarın dibine gelmiş, yürüyen bir adamın hızıyla yukarıya tırmanmaya çalışıyordu. Yoldaki çok sert virajlarda da durup geriliyor, sonra tekrar ilerliyordu. Lij Mikhael büyük bir ruhsal bezginlikle içini çekti. «Bir şey daha söylemem gerekiyor. Babam eski tür bir savaşçıdır. Korkunun anlamını bilmez ve modern silahların etkisini de anlayamaz. Özellikle bir araya toplanan piyadelere çevrilen makineli... Babamın hevesle ileri atılmasına engel olacağınızı umarım.»

O sırada üstünde kırmızı haçlar olan araba durdu. Üçü aşağıya inerek aracın yanına gittiler.

Vicky'nin başı sürücü kapağından uzandı. Genç kadın yıkanmaya fırsat bulmuş olmalıydı; saçları pırıl pırıl temizdi ve güneşin yer yer be-

yaza dönuştürdüğü sarı saçlarını kurdeleyle ensesinde bağlamıştı. Ka- difemsi cildi de yine güneşten bal rengine dönmüştü. Jake'le Gareth, ikisinden birinin onunla bir an bile yalnız kalmasını istemedikleri için yaklaştılar. Fakat Vicky'nin suratı asıktı; yerde battaniye ve hayvan postları üstünde yatan kızı düşünüyordu. Onun için pek konuşmadı ve Lij arka kapıdan araca binince de hemen hareket etti. Taşıtı prensin tüylü dağ midillilerine binmiş, göğüslerine fişeklikler, omuzlarına tüfekler asmış, bir haydut çetesini andıran özel muhafızları izledi.

Yarın dibiyle Sardi kasabasının bulunduğu düzlük arasında sadece birkaç mil vardı. Fakat Vicky bu engebeli, dimdik yolu ancak altı saat uğraşarak aşabildi. Prensın işçileri hâlâ yolda çalışmaktaydılar. Dar geçitleri genişletmek için kayaları parçalayarak kaldırıyorlar, fazla dik kısımları düzeltiyorlardı. Adamlar iki kez arabaya halat bağlayıp çekmek zorunda kaldılar. Bu yerlerde uçurum dimdikti; otuz metre kadar aşağıda Sardi Irmağı uğuldayarak akıyor ve zırhlı arabanın tekerlekleri zaman zaman bu uçurumun hemen yanına kayıyordu.

Bu yolculuk Vicky'nin sinirlerini germiştı. Ayrıca Sara'nın durumu da gittikçe kötüleşmekteydi. Onun için araba bir bayırı çıkıp düzlüğe girince biraz rahatladı genç kadın. Burada yer yer ağaçlar vardı. Keçiler, inekler Sardi Irmağı'nın kıyısında otluyorlardı. Otlar yemyeşil ve uzun- du. Yine kayalık kıyı sedir ağaçlarıyla kaplıydı.

Tuğladan yapılmış, beyaza boyanmış binalardan oluşan Sardi kasabası dağların arasındaki düzlüğe kurulmuştu. Batıdaki bir dağı sert dönemeçler çizerek aşan bir demiryolu da bu kasabaya erişiyordu.

Katolik misyonu kasabanın gerisinde, batıdaki dağın yamacında bakımsız teneke damlı kulübeciklerden oluşmuştu. Bunlar kireçle yeni boyanmış olan küçük kilisenin çevresine toplanmışlardı. Vicky kilisenin önünden geçerken derme çatma sıraların boş olduğunu fakat mihrapta mumlar yandığını ve vazolarla çiçeklerin durduğunu gördü. Kilisenin

boş olması ve çevresindeki binaların bakımsızlığı bu topraklarda Kopt dininin ne kadar etkili olduğunu açıklıyordu. Diğer dinlerin misyonerlerine ilgi gösterilmemekteydi. Ama orada yaşayanların misyonun sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına da engel olmuyordu bu.

Veranda boyunca belki elli kişi çömelmiş bekliyordu. Vicky arabayı onların gerisinde durdurunca hafif bir ilgiyle baktılar.

Doktor gümüş saçları çok kısa kesilmiş, soluk mavi gözlü, kalın boyunlu, tıknaz bir adamdı. İngilizce bilmiyordu ve Vicky'yi başıyla selamlayıp dikkatini Sara'ya verdi hemen. İki asistanı kızı bir sedyeye koyarak verandaya çıkarırlarken Vicky de onları izlemek istedi. Ama Lij ona engel oldu. «Kızım emin ellerde. Bizim de yapılacak işimiz var.»

Tren istasyonundaki telgrafhane kapalı ve kilitliydi fakat prens bağırınca istasyon şefi telaşla koşarak geldi. Lij Mikhael'i hemen tanıdı.

Vicky'nin yazdıklarını telgrafla Amerika'ya bildirmek istasyon şefinin hemen hemen yeteneği dışında kalan bir şeydi. O zamana dek çekilen telgraflardan pek azı on iki kelimeyi aşmıştı. Adam çalışırken kaşlarını çatarak kendi kendine söyleniyordu. Vicky, acaba yazım New York'daki genel yayın müdürümün eline ne halde geçecek, diye düşünüyordu. Prens onu bırakıp kasabanın eteğindeki hükümet binasına gitmişti. İstasyon şefi, Vicky'nin beş bin kelimeye yakın haberini bitirene kadar saat dokuzu geçti. Genç kadın karanlık geceye çıktığında bacaklarının yorgunluktan titrediğini, beyninin dumanlandığını hissetti. Yıldızlar yoktu. Çünkü sis dağların arasındaki düzlüğe inmişti. Vicky zırhlı arabayla ağır ağır ilerleyerek hükümet binasını buldu.

Aslında burası bir korunun içinde, demir damlı, geniş verandalı, beyaza boyalı binalardan oluşmuş büyük bir yerdi. Vicky en büyük binanın önünde arabayı durdurup indi. Birden kendini sessiz ama dikkatli, koyu renkli adamların arasında bulmuştu. Hepsi de Harariler gibi iyi silahlanmıştı ama bunlar farklı insanlardı. Vicky nedenini bilemiyordu fakat bundan emindi. Yine pek çok adam binaların bulunduğu kordakamp kurmuştu. Onların ateşlerini görüyor, ayaklarını yere vuran bağlı atların, kadınların seslerini, erkeklerin kahkahalarını duyuyordu.

Kalabalık açılarak ona yol verdi. Vicky verandadan geçerek tavan-
dan asılı gaz lambalarının aydınlattığı erkeklerle dolu büyük bir odaya
girdi. İçersi ter, tütün, baharatlı yemek ve *tej* kokuyordu. Onun gelme-
siyle odaya düşmanca bir sessizlik çöktü. Kuşkulu gözler Vicky'yi sü-
züyordu. Lij Mikhael salonda oturduğu köşeden kalktı. «Miss Camber
well,» diyerek onun elini tuttu. «Sizin için endişelenmeye başlamıştım.
Haberinizi yollayabildiniz mi?» Kadını götürüp yanına oturttu ve karşı-
sındaki adamı işaret etti. «Bu Gallaların Rası Kullah.»

Vicky yorgun olmasına karşın adamı ilgiyle inceledi. İlk anda, dı-
şardaki adamları gördüğü zamanki gibi bir duyguya kapılmıştı. Bu
adamda gizli bir düşmanlık, bir duygusuzluk vardı. Kırpmadığı koyu
renk gözleri bir yılaninkini andırıyordu. Otuzunu geçmemiş, genç bir
erkekti fakat yüzü ve vücudu hastalık ya da sefahatten şişmişti. Onun
için de etleri adeta tirit gibi duruyordu. Yüzü soluk krem rengi ve ıslak-
tı. Sanki hiç güneşe çıkmamıştı. Somurtan kalın dudakları soluk yüzü-
ne hiç uymayacak biçimde kıpkırmızıydı.

Prens tanıştırınca adam aynı ifadesiz gözlerle Vicky'yi süzdü ama
bir şey söylemedi. Yalnız yılaninkini andıran gözleri tiksinti veren eller
gibi ağır ağır vücudunda dolaştı. Bir süre bacaklarına, göğüslerine ta-
kılıp kaldı. Sonra Lij Mikhael'e döndü.

Prens, «Bütün gün yemek yemediniz,» diye mırıldanarak yiyecek
getirilmesi için emir verdi. «Beni bağışlayacağınızı umarım, Miss Cam-
berwell. Ras İngilizce bilmiyor ve pazarlığımıza yeni başladık. Sizin için
bir oda hazırlattım. Yemeğinizi yer yemez dinlenmeye çekilebilirsiniz.
Biz bütün gece konuşacağız.» Lij hafifçe gülümsedi. «Herhalde yüzyıl-
lık kan davasını tartışmayı sürdürürüz.» Prens yine Ras'a döndü.

Sıcak, baharatlı yemek Vicky'nin karnını doyurup içini ısıtmış, ök-
sürmesine neden olan *tej* sayesinde de canlanmıştı. Birden gazeteci-
lik merakı kabardığı için çevresindekilere baktı.

Ras Kullah'ın iki yanında genç Galla kadınları oturuyordu. Soluk
renkli iki kadının da yüz hatları düzgün, gözleri badem gibiydi. Kabarık,

kıvr kıvr saçları ışıktaki birer hale gibi parlayan, melek yüzlü kadınlar duygularını göstermeden oturuyorlardı. Hatta Ras'ın küçük bir kucak köpeğiymiş gibi dalgın dalgın okşadığı kadın da hareketsizdi. Ama adam tombul, yumuşak eliyle kadının göğsünü sıkınca durum değişti. Genç kadın hafifçe yüzünü buruşturdu. Vicky onun kırmızı keten bluzunun ıslanmışlığını da gördü. Demek, genç kadının göğsü süt doluydu.

Vicky bitkinliğini hissetmeye başlamıştı yine. Yediği yemek ve bu duşmanlı yer uykusunu getirmişti. Tam Lij'den izin isteyip kalkacağı sırada, dışardan yaşlı birinin öfkeli, tiz feryatları yankılandı. İçerde birden elektrikli bir hava oldu ve Ras Kullah başını kaldırarak aksi aksi seslendi.

İki silahlı muhafız on dokuz yaşında kadar görünen bir genci sürükleyerek Ras Kullah'ın önüne getirdiler. Gencin bileklerini bağlayan ince, yaş derileri iyice etlerine batmıştı. Yüzü korkudan ter içindeydi ve gözleri deli gibi yuvalarında dönüyordu. Onu yaşlı maymuna benzeyen bir kocakarı haykırarak izledi. Bir yandan da pençeyi andıran elleriyle gencin yüzünü tırmalamaya çalışıyordu. Muhafızlar neşeli neşeli gülele kadınla ittiler ve tutsağı da bırakmadılar.

Ras ani bir ilgiyle eğilerek bu oyunu seyretmeye başladı. Soru sorarken donuk gözlerinde hevesli bir pırıltı belirmişti. Yaşlı kadın koşup karşısında yere yatarak meler gibi bir sesle yakınmaya başladı. Bir yandan da Ras'ın ayağını yakalayıp öpmeye çalışıyordu. Ras kıkır kıkır gülele onun ellerini tekmeledi. Zaman zaman sorduğu sorulara muhafızlar ya da ihtiyar kadın cevap veriyordu.

Prens, «Miss Cambervvell,» diye fısıldadı. «Artık buradan ayrılmanızı öneririm. Seyretmesi hoş şeyler olmayacak.»

«Ne var? Ne yapıyorlar?»

«Bu kadın, oğlunu öldürmekle suçluyor bu genci.» Muhafızlar onun tanığı ve Ras davaya bakıyor. Neredeyse karar verecek ve karar da hemen uygulanacak.»

«Burada mı?» Vicky şaşırılmıştı.

«Evet, Miss Camberwell. Hemen gitmelisiniz. Bu ceza Kopt dininin temelini oluşturan Eski Ahid'e göre verilecek. Yani göze göz, dişe diş.»

Vicky prensin öğüdünü tutmayı düşünürken zaman kaybetti ve birden çok geç kaldığını anladı. Ras gülerek yaşlı kadının göğsüne bir tekme atıp onu toprak zemine savurdu ve suçlanan genci tutan muhafızlara bir emir verdi. Yerde yaralı bir kara karga gibi çırpınan kocakarı kararı duyunca zaferle çığlık atarak doğruldu. Ayağa kalkmaya çalıştı. Muhafızlar yine gülerek hüküm giyen gencin üstündeki elbiseyi yırtıp çıkardılar. Sonunda bilekleri bağlı genç çırılçıplak kaldı.

Kalabalık odada başlayacak eğlence yüzünden heyecanlı mırıltılar yükseliyordu. Ras'ın iki yanında oturan ifadesiz yüzlü kadınlar bile canlanmışlardı. Öne eğilmiş birbirleriyle konuşuyor ve gülümsüyorlardı.

Hüküm giyen genç hafif sesle iniyor, kaçmak istercesine başını öne arkaya çeviriyordu. Biçimli, kasları gelişmiş, koyu kehribar rengi vücudu ışıktaki parlıyordu. Kolları sıkıca arkaya bağlanmıştı. Vicky gözlerini ondan ayırmaya çalıştı. İnsan onurundan yoksun bırakılan gence bakmaktan utanıyordu ama bu sahne onu adeta ipnotize etmişti.

Yüzü korkunç bir kötülükle allak bullak olmuş kocakarı koşarcasına yaklaşıp dişsiz ağzını açtı ve gencin yüzüne tükürdü. Lij Mikhael, «Lütfen gidin artık,» diye ısrar edince, Vicky kalkmaya çalıştı ama bacakları uyuşmuş gibiydi.

Vicky'nin karşısında oturan Galla savaşçılarından biri kalçasında□ ki kınından çıkardığı hançeri kadına doğru atarak bağırdı. Kocakarı zaferle haykırarak kıvrak uçlu hançeri kaptı ve büzülen gence doğru gitti. Bu sırada seyirciler haykırarak kadına cesaret veriyorlardı.

Genç, gözlerini bıçaktan ayırmadan korku ve umutsuzlukla debeleniyordu ama onu kolaylıkla tutan iki muhafız da canavar gibi gülüyor ve bıçağa bakıyorlardı.

Yaşlı kadın tiz bir sesle çığlık atarak fırladı ve hançeri gencin kalbine saplamaya çalıştı. Ama buna gücü yetmediğinden hançerin ucu kemiğe çarparak uzun bir yara açtı. Beyaz bir kaburga ortaya çıktı. Bir

an sonra yaradan kanlar akmaya başladı. Mahkûm ve celladının çevresine toplanmış Gallalar zevkle bağıştılar ve kan kokusu almış bir çalka sürüşü gibi sesler çıkarak kadını teşvik ettiler.

Kadın hançeri tekrar tekrar sapladı. Genç debelenerek kurtulmaya çalışırken yaralardan kanlar akıyor ve muhafızlar kahkahalarla gü-lüyorlardı. Kocakarı hançeri daha derine batıramadığı için sinirlenmeye başlamıştı ve birden kurbanının yüzüne saldırdı. Bir darbe burunla üst dudağı kesti. İkinci göze isabet etti. Göz çukuru kıpkırmızı kanla dolu bir oyuğa dönünce, muhafızlar genci yere attılar. Kadın da onun üstüne çullanarak hançeri kararlılıkla boğazına sapladı; sonunda şah damardan fışkıran kanlar kadının üstünü ve yerleri kızıla boyadı. Seyirci Gallalar memnun kalarak gürlədiler.

Vicky ancak o zaman kımıldayabildi. Ayağa fırlayıp kapının önündeki kalabalığı yarararak serin geceye çıktı. Orada bir ağaca dayanıp iki büküm olarak kismaya başladı.

Bu korkunç olay saatlerce gözlerinin önünden gitmediğı için de bitkin olmasına karşın uyuyamadı. Lij Mikhael'in kendisi için hazırlatmış olduğı küçük odada yatarak koruda kamp kurmuş olan Gallaların davullarını, kahkahalarını ve şarkılarını dinledi.

Sonunda daldıysa da fazla uyuyamadı. Vücudunda bir şeyin do-laştığını hissetti ve karnı yanarak kaşınmaya başladı. Tiksintiyle battaniyeyi üstünden atan genç kadın lambayı yaktı. Dümdüz karnında bit ısıkları bir sıra kırmızı boncuk gibi duruyordu. Midesi yine altüst olan Vicky, gecenin geri kalan bölümünü zırhlı arabanın arkasına büzölüp soğukta titreyerek geçirdi. Şafak sökerken şoför yerinin altında kilitli dolaptan zuhurat kumanyası olarak saklanan bir konserve aldı. Bununla karnını doyurup arabayla Alman misyonuna giderken, korkuriç geceden sonra ilk kez biraz rahatlar gibi oldu.

Sara tedavi sayesinde sanki bir mucize olmuş gibi kendisine gelmişti. Hâlâ zayıf ve bitkindi ama ateşi düşmüştü. Böylece Vicky'ye yine deneyimlerine dayanarak öğüt vermeye başladı.

Vicky onun yatağının yanına oturarak zayıf elini tutup bir gece önceki korkunç olayı anlattı. Sara tiksintiyle dudak büktü. «Ras Kullah sapığın biridir. Sütlü inekleri yanında mıydı?» Vicky bir an bu sözlere anlam ve□ remediye de sonra adamın yanında oturan iki kadını anımsadı. «Adamları ona emzikli genç anneler bulmak için dağları tararlar hep. Öff!»

Sara tiksintiyle titrerken Vicky midesinin burkulduğunu hissetti. «Emzikli kadınlara, esrar ve kan görmeye bayılır. Kullah bir hayvandır. Adamları da ondan aşağı kalmazlar. Hazreti Süleyman devrinden beri onlar bizim düşmanlarımızdır. Şimdi bizimle birlikte çarpışmaları için onları yanımıza almak zorunda olmamız beni çok utandırıyor.» Birden değişip her zamanki gibi konudan konuya atlayarak içtenlikle sordu. «Bugün yine uçurumdaki geçitten inecek misin?»

«Evet.»

Sara içini çekti. «Doktor seninle dönemeyeceğimi söyledi. Günlerce burada kalacağım.»

«İyileştiğin zaman gelip seni alırım.»

Kız, «Yök, yok,» diye itiraz etti. «At sırtında o yoldan inmek daha kolaydır. İyileşir iyileşmez döneceğim. Gregorius'a sevgilerimi söyle. Kalbimin onun için büyük bir ateşle çarptığını ve her an düşüncelerimde olduğunu anlat.»

Vicky bu duygusallık ve seçilen sözlerden hoşlanarak, «Söyleyeceğim,» diye cevap verdi. O sırada beyaz ceket giymiş, simsiyah gözlü, koyu tenli, uzun boylu genç bir adam Sara'nın ateşine bakmaya geldi. Kızın üzerine eğilerek nabzını tutarken yumuşak sesle, Etiyopya dilinde bir şeyler mırıldandı.

Sara o anda dudaklarını büküp gözlerini parlatarak ateşli bir kadın havasına büründü ama sağlık memuru gider gitmez eski halini alarak kıkır kıkır güldü. «Şafak kadar güzel değil mi?» diye fısıldadı. «Yakında doktor olacak ve Berlin'deki üniversiteye gidecek. Dün gece bana âşık oldu. Bacağımın acısı hafifler hafiflemes onunla sevişeceğim.» Vicky'nin şaşkın şaşkın baktığını görünce de telaşla devam etti. «Ama

kısa süre için tabii. Ata binip Gregorius'un yanına dönecek hale gele-
ne kadar.»

Sonra Lij Mikhael yanında atlılarıyla geldi. Muhafızlar dışarda bek-
lerlerken prens vedalaşmak için kızının yanına girdi. Sara'yı kucaklar-
ken bir an sıkıntılı hali geçer gibi olmuştu. Sonra, «Dün öğleüzeri Ge-
neral De Bono'nun komutasındaki İtalyan ordusu Mareb Irmağı'nı ge-
çerek Adowa ve Amba Aradam'a doğru ilerlemeye başladı.» Dedi.
«Kurt, kuzu sürüsünün arasına daldı. Çarpışmalar başladı ve İtalyan
uçakları kentlerimizi bombalıyorlar. Yani savaştayız artık.»

Sara mırıldandı. «Bunda şaşılacak bir şey yok. Tek şaşılacak şey
bu kadar beklemiş olmaları.»

«Miss Cambervell, siz hemen yarın dibinde bekleyen babamın ya-
nına dönmeli ve düşman saldırısına karşı hazır olmasını söylemelisi-
niz.» Cebinden çıkardığı altın saate baktı. «Birkaç dakika sonra beni
imparatora götürecek olan uçak buraya inecek, Miss Cambervell, be-
nimle uçağı ineneği yere kadar gelmenizi rica edeceğim.»

Vicky başını sallayınca Lij devam etti. «Ras Kullah'ın adamları bu-
rada toplandılar. Kendisi babama katılmaları için bin beş yüz atlı yolla-
mayı kabul etti. Onlar da sizi izleyecekler. Sara öfkeyle atıldığından sö-
zünü bitiremedi prens.

«Miss Cambervell, Kullah'ın çakallarıyla yalnız kalmamalı. O
adamlar kendi annelerini bile yerler.»

Lij gülerken elini kaldırdı. «Özel muhafızlarım Miss Cambervell'le
gidecekler. Onlara her an Miss Cambervell'i korumalarını emrettim.»

Sara, «Bu iş hoşuma gitmiyor,» diyerek Vicky'nin elini yakaladı.

«Bana bir şey olmaz. Sara.» Genç kadın eğilip onu öptü.

Sara, «Kısa süre sonra geleceğim,» diye fısıldadı. «Yanına gele-
ne dek bir şey yapma. Belki de Gareth'i seçmelisin.»

Vicky güldü. «Aklımı karıştırıyorsun.»

Sara, «Evet,» diye kabul etti. «Bu yüzden sana akıl vermek için
yanında olmalıyım.»

Lij Mikhael ve Vicky, Sarsak'ın üstüne çıkmış yan yana duruyorlar, dorukların arasından geçen uçağa bakıyorlardı. Genç kadın uçağı hemen tanımış, çünkü kendisi de pilotluk ehliyetini böyle bir Puss Moth'la uçarak almıştı. Açık mavi renkli, tek kanatlı uçağın dört silindirli De Havilland motoru fevkaladeydi. Üstü kapalı bölümde pilot mahalli ve iki yolcu alacak yer vardı. Bu tanıdık uçağa bakarken 1929 Ekimi'ndeki mali krizden önceki güzel günleri anımsadı. O mutlu günlerde zengin bir adamın tek kızı olan Vicky, arabalar, deniz motorları ve uçaklar gibi armağanlarla şımartılmıştı. Bütün bunlar bir tek gün içinde yok olmuş, kendisine bayılan güçlü babası da intihar etmişti. Bu korkunç kaybı hâlâ unutamıyordu. Bunu düşünmemek için yere inmekte olan uçağa baktı. Pilot hız keserek yaklaştı ve zırhlı arabanın önünde durdu. Kıvrıkcık saçlı, güneşten yanmış, iriyarı, beyaz bir adamdı. Motorun gürültüsünü bastırmak için bağırdı. «Lij Mikhael siz misiniz?»

Prens, Vicky'nin elini sıkıp yere atladı. Koşarcasına pervanesi dönen uçağa gidip küçük kabine girdi.

Pilot yan camdan büyük bir ilgiyle Vicky'ye bakıyordu. Göz göze gelince adam dudaklarını büzüp baş ve işaret parmağıyla daire oluşturarak bir işaret yaptı. Uluslar arası işaretle kadını çok beğendiğini belirtiyordu. Bu çocukça hareket Vicky'nin gülmesine yol açtı.

Adam, «Bir kişi daha alacak yerim var!» diye seslendi.

«Belki gelecek sefere.»

Pilot, «Bu bir zevk olacak, lady,» diyerek uçağı hareket ettirdi. Pek düzgün olmayan Polo alanından geçip havalandı. Vicky uçağın dağların üstünden geçerek kaybolduğunu gördü ve birden kendisini çok yalnız hissetti. Etrafına bakınca koyu renk yüzlü pek çok atlının arabanın çevresini sarmış olduklarını fark etti. Birden o adamlardan bir tekinin bile kendi dilini anlamadığını düşündü. İçindeki yalnızlığa bir de korku karışmıştı. Gözleriyle etrafı arayınca Lij Mikhael'in muhafızlarının daha ilerde durduklarını gördü. Ama onlarla çok kalabalık olan Gallalar arasında öyle pek bir fark yoktu. O adamlardan yardım filan bekleyemeyeceğini sezerek hemen şoför kapağını kaldırıp arabaya girdi. Motoru çalıştırdı.

İrmağın yanından geçerek uçurumun dibine doğru inen yolu buldu. Hemen arkasında olan tek sıra halinde gelen atlıların farkındaydı ama akli yarın dibine erişip Jake ve Gareth'le buluşmaktaydı. Birden o ikisi onun için dünyanın en önemli insanları haline gelmişti. Bütün gücüyle direksiyonu tutarken parmaklarının üstü bembeyaz kesildi. Çünkü uçurumdaki geçitten inmek, çıkmaktan daha da korkunç bir olaydı. Dimdik yarın hemen yanından geçerken yüreği ağzına geliyordu. Çok ağır olan araba kendi bildiği gibi gidiyor ve aşağıya kayıyordu. Hatta el freni bile işe yaramıyor, zırhlı araç aşağıya inmeye devam ediyordu.

Öğleyi biraz geç Vicky geçidin yarısından çoğunu aşmıştı. Yolum son bölümünün çok korkunç olduğunu anımsıyordu. Burada yol hordurandanarak akan suyun tam yanından geçmekteydi. Kolları ve sırtı kontrolünden çıkmaya çalışan direksiyonla uğraşmaktan sızlıyordu. Şakaklarından süzölerek gözlerine giren terleri koluyla silip araba otuz derece eğimli yoldan inerken hızla frene bastı.

Taşlar ve topraklar kocaman tekerleklerin altından kayarak hızla ve gürültüyle aşağıya düşmeye devam ettiler. Vicky o zaman direksiyonu kontrol edemediğini ve arabanın yavaş yavaş yana kaçarak arkasını uçurumun kenarına doğru verdiğini anladı.

Arka tekerleklerden biri boşluğa rastlayınca Vicky arabanın sarsıldığını hissetti. Aracın o anda uçurumdan aşağıya kayabileceğini anlamıştı. Yaşayabilmek için son bir çaba gösterdi. Ayağını frenden çekip direksiyonu kırarak birden gaz pedalına dayandı. Bir tekerlek uçurumun kenarına takılmıştı. Diğer motor tam güçle çalışınca hızla döndü ve koca çelik taşıt ürken bir ahu gibi birden uçurumun kenarından uzaklaşıp öbür yandaki taş ve topraklara çarptı, sonra kendi yoluna girdi.

Biraz aşağıda eğim hafiflemişti. Vicky arabayı orada durdurarak güçlölkle tepedeki sürücü yerinden dışarıya çıktı. Vücudunun zangır zangır titrediğinin farkındaydı. Yoldan uzakta, gözlerden gizli bir yere gitmek istiyordu. O korkunç kayma yüzünden midesi bulanmaya, karnı ağrımaya başlamıştı. Atlılar geride kalmış, sesleri uzaktan geliyordu.

Yarın yan tarafındaki cüce sedir ağaçlarının oraya tırmanınca bir akarsu gördü.

Kendini biraz toparladığında, yandan suya eğilip yüzünü, boynunu yıkadı. Büyük korku geçirdiği için sarhoş gibi olmuş ve gerçeklerden biraz uzaklaşmıştı. Sedir ağaçlarının arasından çıkarak aşağıya inerken Galla atlılarının gelmiş olduklarını gördü. Adamlar yolun yarım millik bölümünü kaplamışlar, üstelik zırhlı arabanın çevresini de sarmışlardı. Arabanın hemen yanındakiler atlarından inmişlerdi. Vicky aralarından geçmek isteyince pek gereilemediler. Kadının onlara sürünerek geçmesi gerekiyordu. Vicky birden Lij Mikhael'in Harari muhafızlarının çevresinde olmadığını anlayarak yeni bir korkuya kapıldı. Şaşkın şaşkın durarak onların nerede olduklarına baktı. Gallalar susuyorlardı ve yüzlerinde de gerilim dolu ifadeler belirmişti. Gaga burunlu, çıkık elmacık kemikli, koyu renk yüzler ona doğru dönmüştü. Adamlar birer yırtıcı atmaca gibi bakıyorlardı. Gözlerinde de bir gece önce kocakarının genci biçakladığı sıradaki şiddetli heyecan vardı.

Vicky, Harari, diye düşündü. Harari muhafızları nerede? Etrafına telaşla bakındıysa da tanıdık bir yüz bile göremedi. Sonra yarın altından gelen nal seslerini duydu. Muhafızların kendisini bıraktıklarını, sayıca kendilerinden çok fazla olan eski düşmanları tarafından oradan uzaklaştırıldıklarını anladı.

Tek başınaydı; geri dönmeye çalıştı ama adamlar çevresini alarak kaçmasına engel olmuşlardı. Artık daha da yaklaşıyorlardı. Her yüzde o yakıcı, sevinçli ifade vardı.

Geriye dönemeyeceğine göre ilerlemek zorundaydı. Vicky kendisini zorlayarak yavaşça arabaya doğru gitti. Her adımda uzun boylu, entarili bir adam yolunu kesmek için hazır bekliyordu. Korku göstermemesi gerektiğini anlamıştı. Küçük bir zayıflık onların coşmasına yetecekti. Gözlerinin önünde bu taşlı topraklara serilmiş, bin yerliye oyuncak olan kendi beyaz vücudu belirdi. Bu hayali kafasından silerek ağır ağır yürüdü. Her uzun boylu adam ancak son anda önünden çekiliyordu. Fakat

her sefer onun yerini bir başkası almakta ve kalabalık,Vicky'yi gittikçe sıkıştırmaktaydı. Adamların gitgide artan heyecanını hissediyordu. Galla lar dışlerini göstererek sırtıyorlar, kesik kesik soluyarak gözleriyle onu adeta pençeliyorlardı.

Birden daha fazla gidemedi. Diğerlerinden daha uzun boylu ve daha zorba biri yolunu kesmişti. O bir gerazmach, yani yüksek bir Galla subayıydı. Adam dizlerine kadar inen koyu mavi ipek bir shamma giymişti. İyice kabarık saçları, ince, acımasız ifadeli yüzünü çerçevesiyor, bir yara izi gözünün kenarından çenesine dek iniyordu.

Adam ona şehvet dolu bir sesle bir şey söyledi. Vicky sözleri anlamadıysa da anlam açıktı. Çevresindeki adamlar kımıldandılar. Vicky onların kendisine daha da sokulduklarını hissetti, soluklarını duydu. Yakınında bir erkek kahkaha attı. Bu sesteki çirkin şey genç kadını fiziksel bir güç gibi sarstı.

Haykırmak, dönüp oradakileri tırmalayarak kendisine yol açmak istiyor fakat adamların böyle bir şey beklediklerini de biliyordu. Onlar bu kadcık bir tahrik beklemekteydiler. O zaman Vicky'nin üstüne saldıracaklardı. Kalan gücünü toplayarak sakın sesle konuşmaya çalıştı. «Yolumdan çekil.»

Önündeki adam gülümsedi. Vicky'nin gördüğü en korkunç şeylerden biriydi bu. Adam gülümsemeye devam ederek bir elini kasığına attı ve shamma'sının kıvrımını kaldırarak Vicky'nin gerilemesine neden olan çok müstehcen bir işaret yaptı. Genç kadın kızgın kanının boynunu ve yanaklarını yaktığını hissetti. «Seni domuz, seni pis domuz,» diye bağıırken sesinde kontrol kalmamıştı. Adam shamma'sının açık önünden ona uzanıyordu. Vicky gerileyince arkasındakilerin onu adama doğru ittiklerini hissetti.

Sonra başka biri konuştu. Sözler basmakalıp fakat ses tonu hızla indirilen bir kılıcın ıslığı gibiydi. «Tamam, çocuklar. Bu kadar saçmalık yeter.»

Vicky kendisine yaslanan vücutların gerilediğini hissetti ve hıçkırarak döndü.

Gareth Swales birbirine yapışmış duran adamların arasından, kendisi için açılan yolda ilerledi. Son derece küstah bir hali vardı. Yakası açık bembeyaz bir gömlek giymiş, boynuna da okul kriket kulübünün eşarbını takmıştı. Fakat Vicky onun yüzünü hiç böyle görmemişti. Gareth'in burun kanatları bembeyaz olmuş, gözleri kontrol edebildiği bir öfkeyle parlıyordu.

Vicky onun üstüne atılıp sevinçle ağlayabilirdi ama adamın sesi yine kırbaç gibi sakladı. «Sakin ol. Henüz kurtulmuş değiliz.» Bunun üzerine genç kadın, başını kaldırdı ve hıçkırığını da tuttu.

Gareth gözlerini mavi entarili, uzun boylu Galla'dan ayırmadan, «Aferin,» diyerek Vicky'yi kolundan tuttu ve birlikte adamın üstüne doğru gittiler. Genç kadın kolunu sıkıca tutan elin kendisine güç verdiğini, bacaklarındaki kesikliğin geçtiğini hissetti.

Galla lideri yaklaşırken yerinde durdu. Vicky'ye sonsuzluk kadar gelen bir zaman, aslında sadece beş saniye için iki adam göz göze geldiler. Birbirlerinin iradesini sınıyorlardı. Alev alev yanan mavi gözler, ateşli siyah gözlere dikilmişti. Sonra Galla birden gözlerini kaçırıp omuz silkerek zoraki bir tavırla güldü. Arkasını dönerek oradaki adamla yüksek sesle konuşmaya başladı.

Gareth hiç acele etmeden adamın bıraktığı boşluktan geçti ve arabaya eriştiler. İngiliz sakın sakın, «Taşıtı kullanabilecek durumda mısın?» diye sordu.

«Evet, fakat motoru kapatmıştım.» Krankı çevirip motoru çalıştırma tehlikesini göze alamazlardı.

«Nasıl olsa bayır aşağı gideceğiz. Freni boşaltırsan sorun kalmaz.» Gareth bunları söylerken dönmüş, hâlâ arabanın yanında duran Gallalara bakıyordu.

Vicky sürücü kapağından içeriye atlarken, Gareth dudaklarının arasına bir yaprak sigarası sıkıştırdı. Başparmağının tırnağıyla da kibriti yaktı. Bu küçük hareket düşman sürüsünü bir an oyaladı. Adamlar

onun yaprak sigarasını yakan eline ve kendilerine doğru üflediği mavi dumana baktılar. O arada da arkasındaki araba hareket etmişti. Gareth dışlerinin arasında yaprak sigarasıyla birden dönerek rahatlıkla taşıtın üstüne atladı. Araba hızlandığı sırada atlılara alaylı bir de selam verdi. İki mil kadar yolu hiç konuşmadan aldılar.

Daha sonra Vicky gözlerini yoldan ayırmadan yukarda, arkasında-ki tarette duran Gareth'e, «Korkmadın bile,» dedi.

«Çok korktum kızım... müthiş korktum.»

«Ve sana bir ara korkak olduğunu söyledim.»

«Bunda da çok haklıydın.»

«Buraya böyle çabuk nasıl geldin?»

«Yukarda durmuş, makarnacı İtalyanlara karşı savunma mevkilleri-
rine bakıyordum. Sadık muhafızlarının uzaklaştığını görünce işi anla-
maya geldim.»

Vicky gözyaşlarından önünü göremediği için frene basmak zorun-
da kaldı. Daha sonra nasıl olduğunu anlayamadan kendini Gareth'in
kollarında buldu. Ona olanca gücüyle sarılarak hıçkırmaya başladı.
«Oh Tanrım... Gareth bunu sana nasıl ödeyeceğimi bilemiyorum.»

Erkek onu kollarına alarak tecrübenin verdiği kolaylıkla yatıştırdı
ve güvene kavuşmasını sağladı. Vicky o anda bu kollardan bir daha
ayrılmayı istemediğini hissetti. Dudaklarını uzatırken erkeğin gözlerin-
de, göreceğini hiç sanmadığı büyük bir tatlılık vardı.

Gareth'in dudakları da onu şaşırttı. Bu dudaklar sıcak, yumuşaktı
ve yaprak sigarası kokuyordu. Vicky o zamana dek Gareth'in bu kadar
uzun boylu, vücudunun böylesine sert ya da ellerinin çok güçlü oldu-
ğunu fark etmemişti. Son bir hıçkırık vücudunu sarstı. Sonra hazla içi-
ni çekti. Ömrü boyunca duymadığı şiddetli bir istekle titredi. Bir an için-
de uyanan bu ani ihtirasın kaynağını anlamaya çalıştı. Buna bir gece
önceki korkunç olay, uykusuzluk, bitkinlik ve o günkü dehşet verici sah-
nenin neden olduğunu anladı. Daha fazla düşünmedi. Bu arzunun bü-
tün vücuduna yayılmasına izin verdi.

Ras'ın ordusu Sardi Uçurumu'nun dibindeki akasya ormanının içinde, dört mil uzunluğundaki alana yayılmıştı. Gareth ve Jake'in kamp kurdukları yer askerlerden biraz ötede, daha sık olan akasyaların gölgesindeydi. Sardi Irmağı biraz yukarda çağlayan halini alıyor ve akasyaların orada da çalkantılı, koyu renk bir gölcük oluştuyordu. Vicky orada yıkanıp vücudunu ve kafasının içini temizlemek istedi.

Islak saçlarını havluya sarıp elinde banyo torbasıyla kampa döndüğünde hava kararmak üzereydi. Gareth ateşin yanındaki bir kütüğün üstüne oturmuş, yeni kesilen öküz bifteklerinin kızarmasını seyrediyordu. Vicky'ye kütükte yer açarak teneke bir maşrapayla İskoç viskisi ve su ikram etti. Genç kadın bunu minnetle aldı. İçtiği hiçbir şey ona bu kadar lezzetli gelmemişti.

Sessiz sedasız yan yana oturarak Afrika gecesinin birden bastırmasını seyrettiler. Yalnızdılar ve karargâhtan gelen sesler bu yalnızlığı sadece vurgular gibiydi.

Jake, ihtiyar Ras ve Gregorius, Chaldi Kuyuları'nın civarını gözetlemek için iki zırhlı araba ve deve sırtındaki devriyelerle gitmişlerdi. Bu arada Jake yeni savaşçı gençlere Vickers makinelilerini kullanmasını öğretecekti. Savaş uzmanı olan Gareth uçurumda dolaşp İtalyan baskısı karşısında çekilecek olurlarsa, nerede mevzileneceklerine karar vermeye gitmişti. Çevreyi kolaçan ederken de Vicky ve Gallalara rastlamıştı.

Vicky hava birdenbire karardığı sırada ateşin önünde otururken, her şeyi kaderin hazırladığını düşünüyor ve bunu kabul ediyordu. Yalnızdılar ve daha önce duyduğu derin ihtirastan kurtulmamıştı. Benliğini tümüyle sarıyordu bu.

Bir parça kızarmış et yediyse de tadını fark bile etmedi. Yanında oturan adama da hiç bakmıyordu. Gözlerini dorukların üstünde beliren pırlıl pırlıl yıldızlara dikmişti ama yanındaki erkeğin yakınlığını hissetmekteydi. Birbirlerine dokunmuyorlardı, yine de Gareth'in vücudundan çıkan sıcak bir çöl rüzgârı gibi Vicky'nin kolunu okşuyordu. Erkeğin

kendisine baktığını da hissediyordu. Bu bakışlar çok ısrarlı olduğu için sonunda bunu fark etmezmiş gibi davranamayacağını anlayarak başını çevirdi. Göz göze geldiler.

Ateşin ışığı Gareth'in düzgün yüz hatlarını belirliyor, saçlarına alıngınimsı bir renk veriyordu. Vicky o anda adamın gördüğü en güzel insan olduğuna inandı. Gözlerini ondan ayırabilmek için uğraşması gerekti.

Ayağa kalkıp giderken kalbinin göğsünü delecekmiş gibi attığını hissediyor, kulaklarında uğuldayan kanı duyuyordu.

Çadırın içini brandadan süzülen ateşin hafif ışığı biraz aydınlatıyordu. Vicky lambayı yakmayıp yarı karanlıkta soyundu. Çıkarttıklarını çadır Perdesinin yanındaki iskemlenin üstüne attı. Sonra dar yatağa yattı. Yün battaniye çıplak sırtına ve kaba etlerine sert geliyordu. Artık her soluk için çaba harcamaktaydı. Yumruklarını iki yanda sıkıp kendini kazık gibi gererek yattı. Başını tek yastığa dayamış, vücuduna bakıyordu. O zamana dek kendini hiç bu kadar arzulu hissetmemiştir.

Çadıra yaklaşan erkeğin ayaklarının altında ezilen taşların çıkardığı sesleri duyunca, birden soluğu kesildi. Boğulup öleceğini sanarak korktu. Sonra perde açıldı ve Gareth içeriye girdi. Bir süre hareketsiz durarak Vicky'ye baktı. Genç kadın bu dikkatli inceleme yüzünden kol ve kalçalarındaki tüylerin diken diken olduğunu hissetti. Gareth gömleğini çıkararak yere attı. Ateşin ışığı kaslı kollarını aydınlattı.

Genç adam sonunda yatağa yaklaşarak onun yanında durdu. Vicky bir erkeğin bedeninin bu denli ince, çevik, biçimli ve dengeli olabilmesine şaşıtı. Vücudunu örttüğü ellerini yalvarır gibi havaya kaldırdı ve Gareth'i kendine çekti.

Vicky gece bir kez uyandı. Çadırın önündeki ateş sönmüş fakat parlak bir ay dorukların üstünde yükselmişti. Bu garip beyaz ışıktayuyan Gareth'in yüzü tümüyle renksizdi; bir heykel ya da ceset kadar soluktu. Vicky ani bir tiksinti duydu. Kafasında sersemletici bir ağırlık vardı. Bunu dikkatle inceleyince ağırlığının nedeninin suç olduğunu anla

dı. Kendisine bu suçu yükleyen topluma hafif bir öfke duydu. Vücudunu doğanın amaçladığı şekilde kullanamayacak ve bir erkekten zevk aldığında bu suçluluğu duyacaktı.

Yanındaki erkeği rahatsız etmemeye dikkat ederek dirseğinin üzerinde doğruldu. Onun yüzüne bakarak bu yeni suçlulukla erkeğe karşı olan duygularının birbirine bağlı olduğunu anladı. Gareth Swales'e karşı derin duygular beslemiyordu. Korku ve dehşet yüzünden böyle bir tepki göstermişti. Derin duyguları olmadığı için de suçlu olduğunu hissediyordu. Birden kafası karıştı ve üzüldü.

Birden nedenini bilemeden Jake Barton'u düşündü. Üzüntüsü daha da derinleşti. Uzun süre sonra uyuyabildi. Uyandığında epey geç olmuştu ve güneş çadırdan içeriye süzülüyordu. Dışardan motor homurları, pek çok değişik ses geliyordu.

Yarı uykulu doğrulup battaniyeyi göğsüne çekti. O anda yalnız olduğunu anladı. Geceden geriye kalan, Gareth'in vücudunun battaniyenin üstünde bıraktığı iz ve sıcaklığı.

Vicky çabucak giyinip saçlarını bağlayarak güneşe çıkınca, bitkin halde gelen grubu gördü. Jake'in arabası Domuz Priscilla öndeydi. Üstünde Kızılhaç bulunan zırhlı taşıt bembeyaz değildi artık. Aracı çöl kumu rengine boyamışlardı ve kocaman şasiyle taretin biçimini belirsiz hale sokmak için de yer yer toprak rengi sürmüşlerdi. Bir Vickers makineli tüfeğinin kalın namlusu öndeki yuvadan uzanıyordu. Taretin üstüne de yeşil, sarı, kırmızı renkli Etiyopya bayrağı takılmıştı. Bunun altında da Ras'ın altın aslanlı flaması dalgalanıyordu. Her şey kırmızımı-sı, kalın bir toz tabakasıyla kaplanmıştı.

Domuzun arkasında sağlam bir halatla bağlanmış olan Gregori us'un aracı, Tanrı bizimle beraber' anlamına gelen Tenastelin vardı. Aynı şekilde kamuflej boylarıyla boyanmış olan bu arabaya da makineli takılmıştı. Yine Etiyopya bayrağı ve Ras'ın flaması vardı. Fakat bir

savaş makinesi haline gelen araç içler acısı şekilde çekilerek kampa getiriliyordu. Taşıtın arkasından korkunç bir gacırtıyla karışık bir takırtı duyuldu. Bu yüzden Gareth Swales yarı giyinik olarak çadırından dışarıya uğradı. Başını sürücü kapağından uzatan Jake'e öfkeyle sordu. «Ne oluyor?»

Jake'in yüzü öfkeden kızarıp allak bullak olmuştu. «Şu ihtiyar...» Uygun bir küfür bulamadığı için parmağıyla hasar görmüş arabanın taretinde gururla oturan Ras'ı işaret etti. «Vickers makineliyle bin mermi atmak kendisine yeterli gelmediği için Gregorius'u tekmeleyip sürücü yerinden attı ve bize araba yarışı yapılan bir yere yakışacak bir gösteride bulundu.»

Gareth, «Oh Tanrım,» diye inledi.

Ras kendisini alkışlamışlar gibi neşeyle bağırdı. «Nasılsınız?»

Gareth, «Neden ona engel olmadın?» diye çıkıştı.

«Ona engel olmak mı? Tanrım, sen hiç saldıran bir gergedanı durdurmaya çalıştın mı? Onu yakalayabilmek için kıyının yarı yoluna kadar gitmem gerekti...»

«Hasar fazla mı?»

«Dişli çark mahfazasını kırdı. Debriyayı yaktı. Başka şeyler de yapmış olabilir. Ama henüz motora bakacak cesareti bulamadım.»

Kıvırcık saçları, yüzü, üstü başı toz içinde kalan Jake, arabadan inerek koruyucu gözlüğü çıkardı. Pantolonunu süpürürken hâlâ neşeli neşeli Ras'a sövüyordu. «Bu ihtiyar namussuz çamurlarda yuvarlanan bir domuz kadar mutluydu. Büyük güçle çevreyi gözlemeye gittik sözde. Ama yaptığımız, daha çok bir sirk gösterisine benziyordu!»

Jake o anda Vicky'yi fark etti ve birden yüzündeki öfkenin yerini büyük bir sevinç aldı. Genç kadın bunu görünce daha yoğun bir suçluluk duydu.

«Vicky! Tanrım, seni düşünerek çok endişelendim!»

Vicky hemen ateşin önüne çömelerek erkeklere kızarmış et, patates ve yumurta vererek suçluluk duygusundan sıyrılmaya çalıştı. Kamp

masasını akasya ağaçlarının altına yerleştirmişlerdi. Vicky ateşin başında çalışırken Jake de dolaşmalarının sonucunu açıkladı.

«Ras yanından geçtiğimiz her kaya ve ağaca Vickers makinelişiy□ le ateş etmekten bıkınca, dönüp kuzeye doğru gidebildik. Toz kaldırmamak için hızımızı azalttık ve Massava'dan kuyulara giden yolu gözetleyecek iyi bir yer bulabildik. Orada epey trafik vardı. Motorlu araçların koruduğu askerler getiriliyordu daha çok. Fakat orada fazla kalamadık. Sevgili Ras onları hedef olarak kullanmaya kalktı. Ona engel olabilmek için nasıl uğraştığımızı bilemezsin. Sonra geri çekildim ve batıdan kuyulara doğru gittim.» Jake susup kahvesinden bir yudum aldı.

Gareth de ateşin önünde çömelmiş olan Vicky'ye dönerek, «Kahvaltı hazır mı, güzelim?» diye sordu. Jake'in dönüp hemen Vicky'ye bakmasına neden olan bu sözler değil, adamın ses tonuydu. Gareth kendisine ait bir kadınla konuşan bir erkek gibi davranmıştı. Bir an Vicky, Jake'le göz göze geldi. Sonra yine ateşe, işinin başına döndü. Jake de düşünceli bir tavırla gözlerini kahve masrasasına daktı.

Gareth sakın sakın sordu. «Ne kadar yaklaşabildiniz?»

Jake'le Vicky'nin bakışıklarını görmüştü. Kamp iskemlesine oturmuş, yaprak sigarasını parmaklarının arasında çevirirken son derece rahattı.

«Arabaları engebeli topraklarda bırakıp yürüyerek yaklaştım. Ras'ın pek yakına gelmesini istemiyordum. İtalyan mevzilerini iki saat kadar gözetledim. Silahların yerleştirildiği yerleri gördüm. Savunmaları fevkalade. Oraya saldırmak çılınlık olur. Üstümüze gelmelerini bekleyeceğiz.»

Vicky onlara yiyecek getirdi. Tabağın birini Gareth'in önüne bırakırken adam onun çıplak koluna okşar gibi dokundu. Jake bunu da gördü fakat sakın kayıtsız bir sesle devam etti. «Arkadan dolaşıp durumlarına bakmak istedim ama Ras'ın canı sıkıldı ve bize yarış arabalarını nasıl kullanmak gerektiğini gösterdi. Tanrım, çok açım.» Yemeğini yerken de boğuk sesle sordu. «Sen ne yaptın, Gary?»

«Yarda iyi savunabileceğimiz mevziler var. Geçidin yanındaki topraklarda işçilere siper kazdırmaya başladım. İtalyanlar saldırıya kalkarlarsa onlara karşı koyabileceğiz.»

«Onları gözetleyen adamlar var. Greg bu iş için en iyi yüz adamını seçti. İtalyanlar kuyulardan ayrılır ayrılmaz haber alacağız. Ama onlar hareket etmeden önce ne kadar zamanımız olduğunu bilmeyi istedim. Her geçen gün bize daha iyi hazırlanma, Harariler'i eğitme ve onlara modern silahlarla savaşmayı öğretme olanağını verir.»

Vicky masaya gelip yerine oturdu. «Zamanın yok. Hem hiç zamanın yok.»

Jake başını kaldırdı. «Bu da ne demek oluyor?»

«İtalyanlar dün öğleüzeri Mareb'i geçtiler. Üstelik büyük güçle ilerliyorlar. Kentleri ve yolları da bombalamaya başladılar. Savaş başladı artık.»

Jake hafif bir ısıklık çaldı. «Demek iş tamam!» Gareth'e baktı. «Bunu Ras'a ancak sen söyleyebilirsin. Onu kontrol edebilen bir sen varsın. İhtiyarın nasıl bir tepki göstereceğini biliyorum. Hemen oraya saldırıp ateşe kalkışacaktır. Bu yüzden bütün kabilenin yeryüzünden silinmesine neden olabilir. Onu sakinleştirmelisin.»

«Bunu nasıl yapmamı önerirsin? Bir morfin iğnesi mi yapayım, yoksa başına mı vurayım?»

Jake, «Onunla Cin Rummy oyna,» diye iğneledi. Yumurtasını ağzına atıp kalktı. «Yemek lezzetliydi, Vicky. Fakat şimdi Ras'ın Tenastelin'e verdiği zararı incelemem gerekiyor. Bakalım, onu İtalyanların ateş edebileceği, hareket edebilen bir araç haline sokabilecek miyiz yeniden?»

Jake iki saat Tenastelin'le uğraşarak motoru söktü. Yirmi metre ötede Vicky çadırının önündeki masanın başına oturmuş, makinede yollayacağı haberi yazıyordu. İkisi de çalışırken birbirlerinin farkındaydılar ama hiç ilgilenmiyormuş gibi davranıyorlardı.

Sonunda Jake doğrulup ellerini benzinle ıslatılmış pamukla sildi. «Kahve molası,» diyerek ateşe yaklaştı. İki maşrapa kahve doldurarak Vicky'nin oturduğu yere götürdü. Yazı makinesindeki kâğıda bir göz attı. «İşler nasıl? Pulitzer Ödülü'ne layık haberler değil mi?»

Vicky kahve maşrapasını alırken güldü. «Ödüllerini hiçbir zaman hak edene vermezler.»

Jake onun karşısına oturarak, «Ya da en fazla isteyenlere vermezler,» diye kabul etti.

Genç kadın onun böyle konuya ustalıkla girmesine sinirleniverdi. «Canın cehenneme, Jake Barton. Sana ya da başkasına hesap vermek zorunda değilim.»

Adam başını salladı. «Doğru. Çok doğru. Sen büyük bir kızsın artık. Ama büyük erkeklerle oyun oynadığını unutma. Onların bazıları çok sert oynarlar.»

«Size borcum var mı, sayın avukat?» Kafa tutar gibi adama bakarken onun gözlerindeki ifadeyi gördü ve birden öfkesi sönüverdi.

Jake, «Seninle kavga etmek istemiyorum, Vicky,» diye mırıldandı. «Dünyada en son istediğim bu.» Kahvesini bitirdi. «Neyse artık işime döneyim.»

«Kolay teslim oluyorsun, değil mi?» Vicky sözler ağzından çıkana dek ne dediğinin farkında değildi; söyler söylemez geri almak istedi.

Ama Jake ona bakarak tatlı tatlı gülümsedi. «Vazgeçmek mi? Yok, buna inanırsan bana çok büyük haksızlık etmiş olursun.» Sonra yavaş yavaş kadının yanına yaklaştı. Sesindeki ve gözlerindeki gülüş birden kayboldu. Yepyeni, boğuk bir sesle konuştu. «Çok güzelsin.»

«Jake.» Göz göze geldiler. «Keşke açıklayabilsem. Fakat kendimi anlayamıyorum.» Erkek eğilip onun yanağına dokundu. «Hayır, Jake, lütfen yapma...» Ama erkeğin dudaklarından kaçmak için de bir şey yapmadı. Ne var ki, Jake onu öpmeden ormandan dörtnala gelen bir atın nal seslerini duyular. Ağır ağır geriye çekilip hâlâ birbirlerinin gözlerine bakarlarken, Gregorius tüylü bir dağ midillisiyle kampa daldı.

Genç adam eyerden kayarak bağırdı. «Jake! Savaş başladı! İtalyanlar Mareb'i aşmışlar. Biraz önce Gareth, büyükbabama söyledi.»

Vicky, «Dakik haberci,» diye mırıldandı ama sesi titriyordu ve gülüşü bir tuhaftı.

«Arabamı onarman için sana yardıma geldim, Jake. Savaşmamız için hazır olmalı.» Dizginleri kendisini izleyen uşağa atarak yaklaştı. «Haydi çalışalım. Çok az vaktimiz var. Büyükbabam öğleüzeri savaş toplantısı yapacak. Seni de istiyor.»

Gregorius dönerek Tenastelin'e doğru gitti. Jake bir an Vicky'nin yanında durdu, sonra kaderine razı olarak omuz silkti. «Sadece şunu unutma. Kolay kolay vazgeçmem.» Gregorius'un arkasından yürüdü.

Ras çadırlarını ordu kampının biraz açığına kurdurmuştu. Burada sadece özel maiyeti vardı. Ras'ın çadırı tam ortadaydı ve muhafızları çadırın girişini koruyorlardı. Geride kalan büyük düzlüğe de sıra sıra savaşçılar çömelip oturmuşlardı.

Jake, «Aman Tanrım!» dedi «Herkes savaş toplantısına katılıyor.»

Gregorius açıkladı. «Töreler böyledir. Herkes katılabilir ama sadece komutanlar konuşurlar.»

Harariler'in biraz ötesinde Gallalar vardı. Yüzyıllardır süren düşmanlık ve dar bir toprak onları Harariler'den ayırıyordu. Vicky onları Jake'e gösterince Amerikalı, «Ne hoş bir topluluk,» diye mırıldandı. «Böyle müttefiklerin olunca düşmana ne gerek var.»

Gregorius onları hemen Ras'ın tütün ve baharatlı yemek kokan loş çadırına soktu. Çadırın karşı köşesinde bir grup adam koyu renk shamma'lı Ras'la beyaz ipek gömlek, beyaz flanel pantolon giymiş Gareth'in çevresini almışlardı. Sessiz sedasız oturan adamların gerilim içinde oldukları belliydi. Jake bir an onların Sardi Uçurumu'nun korunması için plan yapmaya daldıklarını sandı. Sonra ikisinin arasındaki al-

tın rengi Afgan halısının üstündeki iskambilleri gördü. «Bakıyorum, sözümü ciddiye almışsın.»

Gareth başını kaldırarak onlara baktı. «Tanrı'ya şükürler olsun.» Yüzünden rahatladığı anlaşılıyordu. «Keşke bir saat önce gelseydiniz.»

«Ne oldu?»

«İhtiyar namussuz hile yapıyor.» Gareth öfkesini güçlükle gizliyordu. «Sabahtan beri iki yüz altınımı aldı. Dehşete kapıldığımı söylemeliyim. Bu adamlarda ahlak denilen şey yok.» İngiliz, Greg'e bir göz attı. «Sakin alınma. Fakat çok şaşırdığımı itiraf etmeliyim.»

Gözleri zaferle parlayan Ras, neşeli neşeli gülerek Jake ve Vicky'ye yanındaki yastıklara oturmalarını işaret etti.

Vicky, «Hile yapıyorsa onunla oynamam,» diye akıl verdi.

Gareth acı acı baktı. «Durumu anlayamıyorsun, kızım. Nasıl hile yaptığını kestiremedim. Dünya kumar tarihinde yepyeni bir yöntem icat etti. Gözünü budaktan sakınmayan ihtiyar namussuzun aynı zamanda bir dâhi olduğunu da söylemeliyim. Onun yöntemini anlayana kadar kendisiyle oynamak zorundayım.» Gareth'in sıkıntılı yüzü aydınlandı. «Tanrım, hilesini anlayınca da canına okuyacağım!» Sinek altılısını attı. Ras bunu kaptığı gibi elini açtı.

Gareth inledi. «İşte, yine beni yendi.»

Ras sırtarak öne doğru eğilip olanca sesiyle, «Nasılsınız?» diye bağırdı ve neşeyle Gareth'in koluna vurdu.

«Her kazanışında böyle yapıyor. Çılgın bir demirci gibi kuvvetli elleri var. Kollarım çürük içinde kaldı.» Telaşla cüzdanını çıkardı. «Parayı ödeyene kadar bana vuruyor.» Gareth saydığı altınları Ras'a doğru itince seyirciler yine güldüler. «Bu oyunda kredi yok. Hemen borcunu ödeyeceksin. Yoksa İhtiyar namussuz kolumu kıracak. Bu yaşlı sersemi anasına bile güvenmez. Bunun da iyi bir nedeni vardır tabii... Zamanında çok korkunç kimselerle karşılaştım fakat hiçbirisi bu ihtiyar gibi değildi.» Gareth'in sesinde saygı vardı ama Ras karıştırmak için kartları

alınca, hafifçe telaşlanarak Gregorius'a döndü. «Lütfen büyükbabana söyle. Gelecekte kendisiyle oynamak bana zevk verecek fakat şimdi yeteneklerini düşmanımızı yenme konusunda kullansın. İtalyan orduları bekliyor.

Ras istemeye istemeye kartları bırakıp kendi dilinde sert sesle bir şeyler söyleyerek savaş toplantısını açtı. Sonra dönüp Jake Barton'a baktı. Greg onun sözlerini açıkladı. «Büyükbabam zırhlı birliğin durumunu öğrenmek istiyor. Arabalar onu etkilemiş. Bunlardan çok yararlanacağımıza güveniyor.»

«Ona birliğin dörtte birini parçaladığını ve sadece üç arabamız kaldığını söyle.»

Ras bunu duyunca hiç pişmanlık göstermedi. Adamlarına dönerek bir sürücü olarak ne kadar başarı gösterdiğini elini kolunu sallayarak anlattı. Torunu ancak birkaç dakika sonra Jake'e, «Büyükbabam o harika arabaların üçünün İtalyanların kaçıp sahile inmeleri için yeterli olduğunu söylüyor,»

Gareth içini çekti. «Keşke onun güvenini paylaşabilseydim.»

Jake, «Küçük bir sorunumuz daha var,» diye açıkladı. «Eğitilmiş personel noksanı... Sürücümüz ve makineliyi kullanacak adamlarımız eksik. Adamlarınızı eğitmek bir, iki haftamızı alır.»

Rab, Jake'in sözlerini anlamış gibi öfkeyle konuştu. Komutanları mırıldanarak onu desteklediklerini belirttiler.

«Büyükbabam hemen İtalyanların Chaldi Kuyuları'ndaki mevkillerine saldırmak istiyor.»

Jake, Gareth'e baktı. «Onu ancak sen kandırabilirsin.»

Gareth derin bir soluk alıp önden saldırmanın bir intihar olduğunu uzun uzun anlattı. Zırhlı arabaları da olsa iyi mevzilenmiş düşmanın araziye hâkim yerlere yerleştirilmiş toplarını düşünmek zorundaydılar. Sonunda Ras istemeye istemeye düşmanın hareket geçmesini beklemeye razı oldu. Gözcüleri İtalyanlar Chaldi Kuyuları'nın oradaki desteklenmiş mevzilerden ayrıldıkları an kendisine haber vereceklerdi.

Jake de bu fırsattan yararlanarak eski konuya döndü. «Lütfen büyükbabama üç araba için sürücümüz olmadığını söyle.»

Vicky kendisini hesaba katmadıklarını anlayarak atıldı. «Ben sürücülük yapabilirim.»

Gareth'le Jake göz göze geldiler ve o anda tam fikir birliğine vardılar. İngiliz konuştu. «Zırhlı arabayı kullanmakla savaşa sokmak farklı şeylerdir, güzelim. Sen buraya savaşmaya değil, savaşla ilgili yazılar yazmaya geldin.»

Vicky onu öfkeyle süzerek Jake'e döndü. Fakat Amerikalı da onu konuşturmadı. «Gareth haklı. Tümüyle ona katılıyorum.»

Vicky sesini çıkarmadı fakat zamanı gelince aklına koyduğunu yapacaktı. Jake de zırhlı arabalarla düşmanı nasıl şaşırtıp oyalayacaklarını ve böylece Etiyopya süvarilerinin piyadeleri nasıl avlayacaklarını anlattı. Ras kaşlarını çatmaktan vazgeçerek güldü. Gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Soylu bir savaşçıya özgü tartışma götürmez bir sesle emirlerini verdi.

«Babamla senin bir arabaya binmenizi istiyor, Jake. İkinci arabayı Binbaşı Swales sürecektir ve büyükbabam da makineliyi kullanacak.»

Gareth, «Başıma gelenlere inanamıyorum,» diye inledi. «Bu ihtiyar namussuz iyice deli. Hem kendisi, hem de elli yıllık çevre içine kalanlar için çok tehlikeli.»

Jake, «İtalyanlar için de öyle,» diye ekledi.

«Öyle sırtılabilirsin tabii. Bir manyakla teneke kutuya kapanacak olan sen değilsin. Gregorius, büyükbabana söyle...»

«Yok, Binbaşı Swales.» Gregorius'un bakışları soğuktu. «Büyükbabam emir verdi, itirazlarınızı ona söyleyemem. Ama ısrar ederseniz hakkında söylediklerinizi çevirebilirim.»

Gareth ellerini açarak teslim olduğunu belirtti. «Sevgili dostum, büyükbabanın beni seçmesi bir onurdur. Sözlerimin şaka olduğuna da güvenebilirsin. Sakın alınma dostum.» Ras'ın kartları alarak dağıtma□

ya başladığını görünce umutsuzlukla ekledi. «Sevgili İtalyanların bir an önce geleceklerini umarım. Buna daha fazla dayanabileceğimi sanmıyorum.

Binbaşı Luigi Castelani çadırın girişinde durarak selam verdi. «Emirleriniz yerine getirildi, albayım.»

Kont Aldo Belli boy aynasında kendisine bakarken adama başını salladı. Sonra yine kendi görüntüsüne daldı. «Gino, sol çizmemin burnunda bir leke mi var?» Ufak tefek çavuş diz çöküp kontun çizmesinin burnuna hohladı ve koluyla çizmeyi parlattı. Kont başını kaldırıp hâlâ Castelani'nin girişte durduğunu görünce yine öfkелendi. «Yüzün bir şarabı ekşitmeye yeter, binbaşı.»

«Albayım endişelerimi biliyor.»

Kont, «Öyle,» diye gürledi. «İlerlemek için emir verdiğimden beri senin iniltilerinden başka bir şey duymadım. Benito Mussolini bana bu kutsal görevi verdi. Onun güvenini sarsamam.»

«Fakat albayım, düşman...»

«Hah!» Sık kirpikli siyah gözlerde aşağı gören bir ifade belirdi. «Senin düşman dediğine ben sadece vahşiler diyorum. Sen asker diyorsun ben başıbozuk...»

«Albayım nasıl isterlerse ama o zırhlı araç...»

«Hayır Castelani, o zırhlı araç değil askeri bir ambulanstı.» Kont kendisini buna kesinlikle inandırmıştı. «Kaderin bu anının parmakları-mın arasından kaçmasına izin veremem. Korkak bir yaşlı kadın gibi usul usul gitmeyi reddederim. Bu, kişiliğime uymaz, Castelani. Ben harekete alışık bir adamım. Ben bir leopar gibi düşmanın şahdamarına saldıracak bir tipim. Yeterince konuştuk, Castelani. Harekete geçme zamanı geldi.»

«Albayım nasıl isterlerse.»

«Benim istediğim önemli değil, Castelani. Savaş tanrıları böyle emrediyor ve ben de bir savaşçı olarak itaat etmek zorundayım!» Kont çenesini havaya kaldırarak sert adımlarla çadırdan çıktı.

Castelani'nin saldırı güçleri şafak vaktinden beri hazırды. Elli ağır askeri kamyon tek sıra olmuştu. Binbaşı gecenin büyük bölümünü nasıl saldıracakını tasarlamakla geçirmişti. Sonunda bir bölüğü genç bir yüzbaşının emrinde, Chaldi Kuyuları'nın oradaki güvenli siperlerde bırakmaya karar vermişti. Kalan bütün güçler uçuşumun girişine saldıracak ve geçitten yukarıya doğru çıkacaktı.

İlk beş kamyonда tüfekli askerler vardı. Bunları makineli silahların bulunduğu taşıtlar izliyordu. Yirmi kamyon da piyade vardı. En geride yine on kamyon piyade bulunmaktaydı. Topçular da binbaşının hemen yanında, elinin altındaydı. Zor bir durumla karşılaşacak olursa, piyadelerin savaşarak toprakları kurulus ateş menziline girmesini sağlayacak zamanı kazandıracaklarını umuyordu. Bu sayede yeni bir cesarete kavuşmuş, zafer bekleyen kontun askerleri atabileceği tehlikeleri önleyeceğini sanmaktaydı ama yine de tam anlamıyla güvenli değildi.

Castelani kamyonlara binilmesi için olanca sesiyle haykırarak emir verdiği sırada, Aldo Belli sıra boyunca yürüdü. Tuniklerinin eksik düğmelerini, uzayan sakalları, acele söndürölüp kulak arkasına sıkıştırılmış sigaraları göremeden askerlere baktı. «Cesur gençlerim! Kana su sadınız, değil mi?» Başını geriye atarak korkusuzca güldü. «Size kovalarla kan vereceğim. Bugün doyana kadar kan içeceksiniz.»

Onun sözlerini duyacak kadar yakında olanlar, ayaklarını yere sürerek endişeyle birbirlerine baktılar. Kan yerine Chianti'yi yeğlerlerdi.

Kont henüz yirmisine gelmemiş olan zayıf bir erin önünde durdu. «Bambino. Bugün senin bir savaşçı olmanı sağlayacağız.» Genci önce kucakladı, sonra geri çekilip yüzüne baktı. «İtalya en seçme evlatlarını veriyor. Ne en gencimiz, ne en soylumuz savaş mihrabında kur

ban edilmekten kaçınılabilir.» Gencin yüzündeki gülüşün yerini gerçek bir kaygı aldı. Kont, «Şarkı söyle, bambino!» diye bağırarak faşist marşına başladı. Yine şarkı söyleyerek ilerleyip sıranın başına geldi. Orada marş da sona erdi. Soluk soluğa kaldığı için konuşamayarak binbaşıya başıyla işaret etti.

Castelani emir verince askerler hemen kamyonlarda yerlerini aldılar. Rolls Royce sıranın en başındaydı. Guiseppa direksiyonda ve elinde fotoğraf makinesi olan Gino da onun yanındaydı. Arkaya kontun av tüfeği, çiftesi, yol battaniyeleri, piknik sepeti, hasır şarap taşıyıcıları, dürbünü ve tören pelerini yerleştirilmişti. Kont gururla arkaya geçip oturarak Castelani'ye baktı. «Unutma, binbaşı. Stratejimin ruhunu hız ve şaşırtma oluşturmaktadır. Çelik bir el acımasızca ve şimşek gibi düşmanın kalbine indirilecektir.»

En sonuncu kamyonunda oturan ve hareket eden kırk dokuz kamyonun tozunu yutan, sıcaktan bunalmaya başlayan Binbaşı Castelani saatine baktı. «Tanrım. On biri geçmiş! Eğer saldıracaksak acele etmemiz ge...» O anda yanındaki sürücü küfrü basarak fren yaptı. Castelani de kamyonun üstüne tırmanarak öndeki sürücüye seslendi. «Ne oluyor?»

«Bilmiyorum, binbaşım.»

Önde bütün sıra durmuştu. Castelani pusuya düşürüldüklerine inanarak silah seslerini bekledi. Fakat durmuş konvoyun şaşkın sürücülerini birbirlerine bağırıyorlardı. Castelani dürbününü gözlerine götürerek ileriye bakarken makineli silahların indirilmesini emretmeye hazırlanıyordu. Birden Rolls Royce'ı gördü. Araba sol kanattan çıkmış, hızla otlarla kaplı topraklara gidiyordu. Arkada oturan kont av tüfeğini sürücünün başının biraz üstüne çevirmişti. O sırada bir Afrika kekliği sürüsü otların arasından fırlayarak havalandı. Av tüfeğinden dumanlar püskürdü ve iki kuş yere düşerken diğerleri uçarak uzaklaştılar. Rolls da etrafa toz saçarak durdu. Castelani, Gino'nun arabadan atlayıp kuşları alarak konta götürdüğünü de gördü. Kont arabanın arkasında, elinde kuşlarla gururlu gururlu gülümseyerek poz verirken binbaşı küfrü bastı.

Ras'ın askerleri öğleden beri o yakıcı sıcakta düşmanı beklemekten hem bezmiş, hem de endişelenmeye başlamışlardı. Gareth Swales İtalyanların saldırısına karşı koymak için uçurumun ağzında en uygun yeri seçmişti. Saldıranların güneyden gelmesi gerekiyordu. Vickers makineli oradaki kayaların arasına yerleştirilmişti. Harari ve Galla süvarileri de kurumuş ırmağın yatağına gizlenmişlerdi. Süvariler bütün gün atlarının yanında, ırmak yatağının bembeyaz kumlarının üstüne çömelip beklemişlerdi. İki düşman diplomatça birbirlerinden ayrılmıştı. Harariler Vickers makineli silahlarının gizlendiği kayalıklara daha yakınlardı. Yüzü yaralı Gerazmach'ın komutasındaki Gallalar da ırmak yatağının kavis çizerek otların arasına girdiği yerdeydiler. Bu dönemde kıyıları bin beş yüz atlıyı gizleyecek kadar yüksekti. Daima ateşli olan Etiyopyalılar saatlerce hareketsiz beklemekten öfkelenmişlerdi. Irmak yatağında, güneşin altında kalan atlar sıcaktan ve susuzluktan rahatsız olmuşlardı. Adamlar da cinayet işleyecek kadar hiddetliydi.

İki zırhlı araba dönemecin ilersindeki kum tepelerinin arasındaydı. Gareth'le Jake de orada bekliyorlardı. İngiliz bir ara dürbününü Jake'e uzatarak, «Galiba İtalyan komutanı çok usta,» diye mırıldandı. «Adam hiç acele etmiyor. Ağır ağır geliyor. Bu da hiç hoşuma gitmedi.»

Jake yaklaşan düşmanın konumunu belli eden toz bulutuna tekrar baktı. «İşte yine durdu.»

Gareth, «Tanrım!» diye inleyerek dürbünü kaptı. «Yedinci kez duruyorlar ve bunun görünen bir nedeni de yok. Gözcüler bir şey anlayamadılar. Ben de öyle. Karşımızda Napolyon'a eşit bir savaş dâhisi varmış gibi geliyor bana ve bu yüzden çok endişeleniyorum. Allah kahretsin İtalyan komutanı ne yapıyor?»

Kont Aldo Belli kaçınamayacağı bir neden yüzünden durdurmuştu konvoyu. Kontun portatif tuvaleti özel eşyalarını taşıyan kamyonun indirilirken, adam Rolls'un arkasında sabırsız sabırsız kıvranıyordu. Ça

vuş Gino da onu yatıştırmaya çalışmaktaydı. «Buna kuyu suyu neden oldu, ekselans.»

Portatif tuvalet yere yerleştirildikten sonra beş yüz piyadenin kontu seyretmemesi için çevresine branda gerildi. Bunu tam zamanında tamamlamışlardı. Kont arabadan atlayarak hemen brandayla çevrili tuvalete daldı. Sessizlik ve bekleyiş on beş dakika kadar sürdü. Sonra tuvaletten gelen bağırış bu sessizliği bozdu. «Doktoru getirin!»

Beş yüz adam bir film seyreder gibi heyecanla sonucu bekliyordu. Söylentiler kulaktan kulağa yayılarak binbaşıya kadar vardı. Her şeyi görmüş olduğuna inanan Castelani bu yeni gecikmenin nedenine inanmayarak durumu anlamak için öne gitti.

Kontu uydurma çadırın içinde, yanında doktoru ve tıp danışmanlarıyla tuvaletin çevresine toplanmış, içindekilere bakarak tartışır buldu. Kont soluk fakat yeni doğum yapmış bir anne kadar gururluydu. Castelani'yi görünce başını kaldırdı. Binbaşı kontun kendisinden de oturağa bakmasını isteyeceğinden korkarak irkildi. Telaşla selam verip bir adım geriledi. «Ekselansın bana emirleri var mı?»

«Hasta bir adamım Castelani.» Kont bitkinmiş gibi başını öne eğip poz aldı. Sonra ağır ağır omuzları geriye gitti ve çenesi havaya kalktı. Bitkin fakat cesur bir gülüş dudaklarında titredi. «Ama bunun önemi yok. Saldıracağız, Castelani. Adamlara iyi olduğumu söyle. Onlardan gerçeği gizle. Hasta olduğumu duyarlarsa umutsuzluğa kapılırlar. Panik başgösterebilir.»

Castelani tekrar selam verdi. «Nasıl isterseniz, albayım.»

Kont, «Beni arabama götür, Castelani,» diye emir verince binbaşı istemeye istemeye onun koluna girdi. Kont ona yaslandı, böylece Rolls'a gittiler. Fakat albay cesaretle askerlerine gülümseyip yakında kilere el sallamayı da unutmadı. «Zavallı cesur çocuklarım. Gerçeği asla öğrenmemeliler. Onları böyle ortada bırakamam.»

Gareth Swales, «Orada ne oluyor?» diye söylendi. Tepesindeki tarlette duran Jake'e endişeyle baktı.

Jake mırıldandı. «Hiç! Hiç hareket yok.»

«Bu hoşuma gitmiyor.» Ras bağırarak elindeki kartları açınca da Gareth'in yüzündeki ifade değişmedi. Yaşlı adam kendisine vurup hatırlatmadan cüzdanını çıkardı. Ras kartları karıştırırken da sordu. «Peki , Vicky ne alemde? Ondan da ses çıkmadı mı?»

«Hayır.»

«Bu da hoşuma gitmedi. Vicky durumu pek sakın kabul etti. Onun emirlerime karşı gelip çoktan ortaya çıkacağını sanıyordum.»

Jake, «Gelmeyecek,» diyerek yine dürbünü kaldırıp boş ufka baktı. «Vicky'nin gözlerinden inadını okuduğum için Sarsak'ı kullanmasına engel oldum. Distribütördeki karbon çubuğu çıkardım.»

Gareth sırttı. «Bugün duyduğum tek iyi haber bu. Vicky Camberwell'in savaş sırasında buraya geleceği gözlerimin önünde belirliyor.»

Jake, «Zavallı İtalyanlar,» deyince birlikte güldüler.

«Bazen beni şaşırtıyorsun. Bunu biliyor musun?» Gareth cebinden çıkardığı yaprak sigarasını Jake'e attı. «Benim oğlağı koruduğun için teşekkür ederim.»

Jake yaprak sigarasını yakarken ona soru sorar gibi baktı. Sonra, «Onların hepsi de biri damga vurana dek başıboş bir buzağıdır,» diye mırıldandı. «Otlakların yasası bu, ahabap.»

Vicky, Sarsak'ın krankını çevirmek için parayla üç adam tutup bir saat uğraşmış ve bir sonuç alamayınca da bir sabotaj olduğu kanısına varmıştı. Kendisinin güvende kalması için bunun düzenlendiğini anlayarak Sarsak'ın içini karıştırmaya başlamıştı. Araç ve gereçlerin nasıl işlediğini merak eden olağanüstü kadınlardan biriydi. Usta bir şoför ve pilottu ama bu arada iç yakımlı motorların nasıl çalıştığını da öğrenmişti.

Kendi kendine, «Pekâlâ Bay Barton, ne yaptığını anlayalım,» diye söylenerek işe koyuldu. Kollarını sıvayıp başına bir eşarp bağladı. Beş yardımcısı onun motor kapağını kaldırmasını hayretle seyrediyorlardı. Vicky motoru iyice inceledi. O sırada biri kemerini çekerek işine engel olduğu için sinirlenerek, «Evet, ne var?» diye çıktı. Ama başını çevirip kendisine dokunan kimseyi görünce yüzü aydınlandı. «Sara!» Kıza sarıldı. «Buraya nasıl geldin?»

«Kaçtım, Vicky. Hastane çok sıkıcıydı. Babamın adamlarından bana bir at getirmelerini istedim. Hastane penceresinden atlayıp ata binerek yardan indim.»

Vicky, Sara'ya duyduğu sevgiye şaşarak, «Ya arkadaşın... doktor olacak genç?» diye sordu.

«Ha o!» Sara'nın sesinde küçümseme vardı. «Hastanede ondan daha sıkıcı biri olamazdı. Doktor olacakmış. Hah! Daha kendi bedeninin nasıl çalıştığını bilmiyor. Ona öğretmeye çalıştım ve hiç de zevkli olmadı.»

«Ya bacağın? Bacağın nasıl?»

«İyi. Bir şeyim kalmadı.» Sara yarayı önemsememeye çalışıyordu ama Vicky onun solgun ve bitkin olduğunu gördü. O uzun ve tehlikeli uçurum yolu kızı çok yormuş olacaktı. Vicky onu akasyaların altına götürüp oturttu. Sara'nın iyice topalladığını da fark etmişti.

Sara, «Savaş olacağını duyduğum için geldim,» dedi. «İtalyanlar yaklaşıyormuş. Jake'le Gareth nerede? Gregorius nerede? Bu savaşı kaçırmamalıyız, Vicky?»

Genç kadının gülüşü silindi. «Ben de bunun için uğraşıyorum. Bizi geride bıraktılar. Arabamı sabote ettiler. Ama bir çaresini bulacağız. Sen Vickers makinelerini kullanmasını bilir misin?»

Sara, «Ben dağ kızıyım,» diye övündü. «İki elimde birer tüfek ve bacaklarımın arasında bir atla doğmuşum.»

«Hiç Vickers'le ateş ettin mi?»

«Hayır ama bunun nasıl işlediğini çabucak öğrenirim.»

Vicky eliyle taretten çıkan makinelinin kalın namlusunu işaret etti. «İşte orada! Öğrenmene bak.?»

Vicky yarım saat sonra bağırdı. «Ah sinsi domuz! Distribütördeki karbonu çıkarmış.»

Sara taretten başını uzattı. «Gareth mi?»

«Hayır, Jake.»

«Ondan böyle bir şey beklemezdim.» Sara zararı görmek için Vicky'nin yanına indi.

«Erkeklerin hepsi de aynıdır.»

«Peki, Jake karbonu nereye saklamış?»

«Herhalde cebine koydu.»

«Ne yapacağız?» Sara endişeyle ellerini kenetledi. «Savaşı kaçıracağız!»

Vicky bir an düşündü ve yüzü değişti. «Çadırımdaki çantamda büyük bir elektrik fenerim var. Ayrıca deri bir makyaj çantası. Lütfen onları bana getir.»

Sara'nın belinden çıkarıp verdiği hançerle büyük pillerden birini yardı Vicky. Ortasındaki kalın karbonu çıkarıp makyaj çantasından aldığı bir törpüyle biçim verdi. Karbonu distribütörün ortasındaki yerine soktu. Krank çevrilir çevrilmez motor çalıştı.

Sara büyük içtenlik ve hayranlıkla. «Çok akıllısın, Vicky,» deyince genç kadın duygulandı. Sürücü yerinin yukarsındaki tarette duran kıza gülümsedi. Sara dengesini bulmak için dizlerini sürücü yerinin arkasına dayamıştı.

«Makineliyi kullanabileceğini sanıyor musun?» Sara biraz da endişeyle başını salladı. Ellerini maun dipçik tutucularda gezdirip ayaklarının ucunda yükselerek baktı.

«Beni İtalyanların karşısına götürebilirsin.»

Vicky akasyaların altından çıkarak dağların arasındaki yarın taşlı, dik yolunu tırmandı. Sara, «Jake'e çok kızdım,» diye söylendi. «Onun böyle davranacağı aklımdan geçmezdi. Beni düş kırıklığına uğrattı.

Onu cezalandırmalısın. Bence Gareth'le sevişmelisin. Böylece Jake de cezalandırılmış olur.»

Vicky ağır direksiyona hâkim olmaya çalışırken Sara'nın sözlerini düşündü. Gözlerinin önünde Jake'in geniş omuzları, kaslı kalın kolları, kıvrıcık saçları. Çocuksu gülüşü belirdi. Birden onun yanında olmayı çok istediğini anladı. Jake giderse onu çok özleyecekti. Taretteki kıza seslendi. «İşlerimi düzene koyduğun için sana teşekkür etmem gerek. Bu konuda yeteneklisin.»

Sara, «Bu bir zevk, Vicky,» diye cevap verdi. «Bu tür işlerden anlarım.»

Saatler ilerlerken batıdaki dağların üstü bulutlanmaya başlamıştı ama düzlüklerin üstündeki hava çok açık ve güneşliydi. Güneş çelik zırlı arabaları iyice kızdırmıştı. Bunlara değen eller hemen su toplardı. Sıcak inanılmayacak kadar fazla olduğu için Cin Rummy oyunu çoktan sona ermişti. İki beyaz adam ağızlarını açmış, köpekler gibi soluyorlardı. Fakat diğerleri gibi arabaların gölgesine sığınmamışlardı. Gregorius dağlara bakarak, «Kısa süre sonra yağmur gelecek,» diye mırıldandı. Jake Barton, Domuz Priscilla'nın taretinde bir heykel gibi oturuyordu. Başını ve vücudunun üst kısmını güneşten korumak için beyaz keten bir shamma'ya sarınmıştı. Dürbün de kucağındaydı. Zaman zaman dürbünü kaldırıp gözlerine götürerek karşıya bakıyordu.

Yavaş yavaş güneşin beyaz parlaklığı azaldı ve ışınları sarıya, kırmızıya döndü. Jake yine dürbünü kaldırdı ve ufku tararken birden durdu. Uzaktaki toz bulutu kaybolur gibiydi. Fakat havanın pırlıltısı, sıcaklığın neden olduğu hava titreşimleri görüşü bozuyordu.

Jake dürbünü indirip keten shamma'nın koluyla alnından akan terleri sildi.

Gözlerini kırptıktan sonra tekrar dürbünü kaldırdı. O anda kalbi göğsünü delemek gibi atmaya başladı ve ensesindeki tüyler dimdik oldu.

Isınan havanın neden olduğu tuhaf akımlar ve girdaplar kaybolmuştu. Biraz önce çok uzakta gördüğü toz bulutu şimdi pek yakındaydı. Kalbi deli gibi çarparken, toz bulutunun içindeki hızla ilerleyen taşıtları seçti. Birden havanın yoğunluğu tekrar değişti ve bu kez hareket halindeki konvoyun çok daha yakında olduğunu gördü. Jake haykırınca Gareth hemen yanına geldi.

«Sıcak başına mı vurdu?» diye soludu.

Jake yine haykırdı. «Harekete geç. Motorları çalıştıralım.» Hemen sürücü yerine kaydı. Kranklar çevrilince motorlar homurdandı, sustu, tekrar canlandı.

Ras silahlı altı adamı tarafından Gareth'in arabasının taretine çıkarılıp Vickers makinelişinin arkasına yerleştirildi. Adamlar görevlerini bitirip telaşla kendi midillilerine binmeye giderlerken, Ras Etiyopya dilinde bağıarak dişsiz ağzını işaret etti.

Bir an adamlar endişeyle durakladılar. Sonra en yaşlı ve en yüksek rütbeli savaşçı eyer çantasından deri kaplı kocaman bir kutu çıkardı. Gelip taşıtın üstüne saygıyla eğilerek açık kutuyu Ras'a sundu. Yattışan Ras da uzanıp kutudan birtakım şahane porselen diş çıkardı. Bunlar Derby yarışını kazanan bir atın ağzına uyacak kadar iri ve keskindi. Ras kısa bir uğraşmadan sonra takma dişleri ağzına yerleştirdi. Sonra yemi kapmaya çalışın bir alabalık gibi dişleri birbirine vurdu. Sonunda da sıırttı. O haliyle bir kurukafayı andırıyordu.

Adamları hayranlıkla bağıırlarken Gregorius, Jake'e gururla anlattı. «Büyükbabam bu dişleri sadece savaşırken ya da sevişirken takar.» Jake de yaklaşın İtalyanlardan gözünü ayırıp bu parlak takma dişlere baktı.

Sonra, «Bu dişler onu gençleştirdi,» diye düşüncesini açıkladı. «Doksanından fazla durmuyor şimdi.» Dikkatle manevra yaparak arabayı İtalyanları iyi gözetleyebileceğı yere getirdi. Gareth de diğeri aracı onun yanında durdurdu. Ve açık sürücü kapağından bakarak güldü.

Pis bir gülüştü bu. Jake o zaman İngilizin yaklaşan çarpışmayı hevesle beklediğini anladı.

Artık dürbün kullanmaya gerek kalmamıştı. İtalyanlarla aralarında iki milden az vardı. Düşman kurumuş ırmak yatağına paralel bir yolu izliyordu. Jake kendi kendine, «Gelin,» diye söylenirken, bunun kendileri için avantajlı bir durum olduğunu ve Etiyopyalıların da cesaretle saldırıp devler gibi çarpışacaklarını biliyordu. Fakat bozguna uğrayacak olurlarsa adamların hemen dağlara kaçacaklarının farkındaydı. Onlar teke tek dövüşmeye alışmışlardı. Ayrıca atmaca gibi saldırmasını biliyorlardı ama düşman kararlılıkla üstlerine gelirse dağılacaklardı.

Her adam tek başına dövüşe alıştığı için kendi generali sayılırdı. Hem Etiyopyalılar için baskın ve tuzağa düşürme de ellerindeki tüfekler kadar doğaldı.

Aynı anda sıranın başındaki taşıt ayrıldı ve uçar gibi gözükten atlıları izledi. Aracın hızı korkunçtu. Hemen süvarilere yaklaştı. Bu yüzden Etiyopyalılar iki zırhlı aracın gizlendiği yere doğru gerilemek zorunda kaldılar.

Hızla gelen tek araçtan sonra İtalyan konvoyu döndü. Araçlar hiza girmeden süvarileri kovalamaya başladılar. Ama diğer taşıtlar ağır gidiyordu ve dörtnala giden atlara erişmeleri olanaksızdı.

Sadece öndeki daha küçük ve hızlı taşıt arayı kapatmaktaydı. Jake dürbünle bakınca Chaldi Kuyuları'nda görmüş olduğu, üstü açık, büyük Rolls Royce'u tanıdı. Jake öyle bakarken, Rolls fren yaptı ve arkada oturan kimse birden dışarıya fırlayıp av tüfeğini kaldırarak ateşe başladı. Adam usta nişancıydı. Her kurşunda bir at yere devriliyor ve sırtüstü kalıyor ya da yuvarlanıp debeleniyordu.

Sonra tüfekli adam yine Rolls'a atladı ve kovalamaca devam etti. Askerleri taşıyan ağır araçlar epey geride kalmıştı. Fakat atlar, arabalar ve insanlar Gareth Swales'in dikkatle hazırladığı yere doğru geliyorlardı. Jake, Rolls yine durunca, «İtoğlu it,» diye küfretti. İtalyan atlılara fazla yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Onların eski silahlarının erişemeyeceği yerde duruyor ve yaban ördeği avlarcasına rahat rahat ateş

ediyordu. Adam bir avcı gibi davranmaktaydı. Jake aralarında dokuz yüz metre kadar olmasına karşın, Kalyanın şiddetli öldürme isteğini sezdi. Bu adam öldürmekten büyük zevk duyuyordu.

O anda işe karışmakla telaş içinde kaçan süvarilerin çoğunun yaşamını kurtarabilirlerdi fakat İtalyanlar henüz hazırlanan pusuya düşü-
rilememişlerdi. Jake dürbünüyle geri bakınca ilk kez on iki kamyonun, Etiyopyalı atlıların peşine takılmamış olduğunu gördü. O grup kesin bir kontrol altındaydı. Toz bulutu kaldırarak yaklaşan taşıtlarla aralarında iki mil kadar bir açıklık oluşmuştu. Jake o gruba fazla bakamadı, çünkü Rolls Royce'daki adam yine süvarileri biçmeye başlamıştı. Birden dayanamayarak ona engel olmaya karar verdi. Bu doğru bir taktik değildi. Fakat, canı cehenneme, diye düşündü. Ben general değilim ve o zavallıların da yardıma gereksinimleri var...

Sağ ayağını gaz pedalına dayayınca motor homurdandı ama o anda Gareth Amerikalıya engel oldu. Jake'in yüzünden duygularını okuyan adam hörgüçle gelip yolu kesti. Gareth seslendi. «Dostum. Aptallığa gerek yok. Sakinleşmeye bak. Yoksa bütün işleri rezil edeceksin.»

Jake öfkeyle, «O zavallılar,» diye haykırdı. «O ...»

Gareth onun sözünü kesti. «Bu tehlikeyi göze almak zorundaydılar. Sana daha önce bu romantik, eski tip düşünceler yüzünden ikimizin de başını belaya sokacağını söylemiştim.»

O sırada Ras tartışmayı kesti. Yaşlı adam Gareth'in yukarsında kalan tarette dimdik duruyordu. İki yanı da keskin, kalın savaş kılıcını yanına almıştı. Heyecanı yüzünden daha fazla sessiz kalamayan adam avaz avaz bağırarak savaş naraları attı. Elindeki kılıcı başının üstünde hızla çeviriyor, kılıç da, takma dişler de güneşte pırıl pırıl parlıyordu.

Ras bağırırken bir yandan da sürücüsünü tekmelemekteydi. Heyecanla kendi dilinde düşmanın üstüne gitmeleri için emir veriyor, Gareth de onun uçan ayaklarından kaçabilmek için eğiliyordu. Bir yandan da, «Hepsi manyak,» diye yakınmaktaydı. «Manyakların arasına düştüm!»

Gregorius da daha fazla dayanamayacağını anlayarak, «Binbaşı Swales!» diye haykırdı. «Büyükbabam size ilerlemeniz için emir verdi!»

«Büyükbabana söyle de kendini...» Fakat Gareth'in cevabı kaburgalarına yediği bir tekmeyle kesildi.

Gregorius, «İlerleyin!» diye bağırdı.

Jake, «Tanrı aşkına, yürü!» diye gürledi.

Ras da, «Yuuuu!» diye çığlık atıp tarette dönerek adamlarına işaret verdi. Etiyopyalılar başka davet beklemeye gerek duymadılar. Atlarını mahmuzlayarak, silahlarını başlarının üstüne kaldırıp eteklerini rüzgârda uçurarak arabaların yanından geçtiler ve dağılmış olan italyan konvoyuna saldırdılar.

Gareth içini çekti. «Tanrım, her adam Tanrı'nın belası bir general...»

Jake, «Bak!» diye bağırarak kuru ırmak yatağını işaret etti ve o manzarayı görünce hepsi sustu. Sanki topraklar yarılmış, deli gibi dört-nala giden atlılar sıra sıra ortaya çıkıyorlardı. Bir an önce sessiz ve boş olan dağların altındaki bu topraklar, şimdi yüzlerce süvariyle dolmuştu ve onlar ağır ağır gelen İtalyan taşıtlarına saldırıyorlardı.

Gareth acı acı, «İşte şimdi yapacaklarını yaptılar,» diyerek geri gidip Jake'in arabasının önünden çekildi. Motorundan homurtulu sesler çıkan zırhlı aracı aşağıya indirmeye çalıştı. Jake de onu taklit etmişti, iki kocaman taşıt adeta tekerlek tekerleğe düzlüğe fırladılar.

Önlerindeki askeri kamyon hattının açık bir yeri vardı. Yaşamları türlü çarpışmalarla doluydu ve hiç bu kadar çekici hedeflerle karşılaşmamışlardı. İki Demir Lady birlikte ilerledi. Jake'e motorlar daha tok bir ses çıkarırlarmış gibi geldi. Sanki iki araç var olmalarının asıl nedenini biliyor ve görevlerini yerine getirmeye çalışıyordu.

Jake iki yaşlı Lady'ye büyük sevgi duyarak, «Saldırın kızlar!» diye bağırdı. Başını hörgücün sürücü yerinden uzatan Gareth Swales de ona doğru döndü. Ağzında bir yaprak sigarası olan adam sırıttı.

«*Noli illegitimi carborundum!*» Jake motor homurtusu arasında bu sözleri duyabildi. Sonra aracı hızla İtalyan hattındaki yarığa sokmaya

çalıştı. Birden önündeki hareketlerde farklılık oldu. İtalyanlar rollerin ustaca değiştirildiğini biraz geç anlamışlardı.

Kont, Mannlicher'in tetiğini çekti ve adamın eyere çöküp kaldığını gördü. Elinden tüfeği düştü fakat Etiyopyalı yere devrilmedi. Kont bu kez atın boynuyla omzunun arasına nişan alıp ateş etti. Merminin sert darbesi hayvanın ayaklarını yerden kesti. At yaralı binicisinin üstüne devrilip onu ezdi.

Kont heyecanla güldü. «Kaç oldu, Gino? Kaç?»

«Sekiz, albayım.»

«Sen saymaya devam et. Say!» diye bağırان adam tüfeğini çevirerek yeni hedefler aramaya başladı ve birden donup kaldı. Elindeki tüfek sallandı ve dipçiği yere koyarak çizmesinin burnuna dayandı. Av heyecanı arasında unuttuğu son rahatsızlığı birden kendisini gösterdi. Bağırsakları gevşedi ve dizlerinin bağı da kesildi. «Ulu Tanrım,» diye fısıldadı.

Bütün ufuk bir uçtan diğerine kadar kesiksiz bir hat halinde hareket ediyordu. Ne gördüğünü anlayabilmesi için saniyeler geçmesi gerekti. Şimdi önünde on beş değil binlerce atlı vardı. Üstelik kendisinden kaçmıyorlar, tam tersine mümkün olabileceğine inanmadığı bir hızla yaklaşıyorlardı. Ufka doğru inen güneş adamların kılıçlarını kızılımsı renge boyuyor, dörtnala gelen atların nal sesleri dev bir çağlayanın homurtusunu andırıyordu. Bu gürültü arasında atlıların kan donduran savaşı çılgınlıklarını da işitmekteydi.

«Guiseppe,» diye soludu. «Bizi hemen buradan uzaklaştır! Çok çabuk.» İşte bu, sürücünün kalbini etkileyen bir sözdü. Büyük arabayı ustalikle birden döndürünce, bitkin düşen kontun dizleri bükülüverdi ve sırtüstü kanepeye düşüp kaldı.

Başlangıçta, Rolls'un dört yüz metre kadar gerisinde otuz tane asker taşıyan kum rengi kamyon vardı. Kamyon sürücüleri büyük gayret

göstermekle birlikte yine de hızla giden Rolls'un çok gerisinde kalmışlardı. Aradaki açıklık hemen hemen dokuz yüz metreyi bulmuştu. Fakat bu kovalama askerleri de heyecanlandırmıştı. Çoğu kamyonların üstüne tırmanmış, tilki avında hayvanın korkup kaçmasını sağlayan öncüler gibi bağırıyorlardı.

Hemen hemen tekerlek tekerleğe değecek kadar birbirine yakın olan ve bunları yapan fabrikatörleri dehşete düşürecek kadar hızla giden taşıtlar, karşılarında beliriveren atlıları görünce birden yine hiç hız kesmeden geri dönmek zorunda olduklarını anladılar.

En öndeki iki kamyon sürücüsünün geri dönme gereksinimi diğerlerinininkinden daha fazlaydı. Onlar bu sorunu direksiyon kırmakla hallettiler. Biri sağa, diğeri sola direksiyon kırınca saatte doksan kilometre hızla radyatörü deldiler. Homurdanarak yükselen su buharı, parçalanan camlar ve ezilip parçalanan maden sesleri arasında kamyonların kara gömlekli piyadelerden oluşan yükleri buğday gibi toprağa saçılıverdi. Bir çoğunun vücuduna da taşıtların üstündeki türlü madeni çıkıntıları saplandı. Kamyonlar birbirlerinden ayrılmayacak şekilde içice geçmişlerdi. Tozlar dağılırken korkunç bir sarsıntıyla benzin tankları patladı ve alevlerle kara dumanlar gökyüzüne doğru püskürdü.

Diğer taşıtlar böyle ciddi çarpışmalarla karşılaşmadan geri dönmeyi başarmışlardı. Onları ciyak ciyak bağırان, dötrnala gelen süvariler kovalıyordu.

Kont Aldo Belli omzunun üstünden bakmaya cesaret edememekteydi. Başını çevirecek olursa, ustura gibi keskin bir kılıcın hemen arkasında olduğunu göreceğini sanıyordu. Sürücüsünün daha hızlı gitmesini sağlamak için öne doğru eğilip balyoz gibi yumruğunu onun başına omuzlarına vurmaya koyuldu. «Daha hızlı git!» diye haykırıyordu. «Daha hızlı... budala... yoksa seni kurşuna dizdiririm!» Yine şoföre vururken, Rolls'un düzensiz şekilde kaçmaya çalışan taşıtların en geride kalan sırasını geçtiğini görerek biraz rahatladı.

Artık arkaya bakacak kadar güvende olduğuna karar verdi. Rolls'un atlı birini çabucak geride bırakabileceğini anlayınca da içi iyice rahat etti, cesareti geri gelir gibi oldu. «Gino, tüfeğim,» diye haykırdı. «Bana tüfeğimi ver.» Fakat çavuş fotoğraf makinesini italyanları kovalayan atlılara çevirmişti. Kont onun kafasına bir yumruk indirdi. «Ahmak, bu savaş!» diye gürledi. «Ben de bir savaşçıyım. Bana tüfeğimi ver.»

Sürücü Guiseppe bu sözleri duyunca, istemeye istemeye Rolls'u ağırlaştırması gerektiği kanısına vardı. Kontun savaşçılara özgü amacına erişmesi için ona gerekli fırsatı vermeliydi. Fakat hızı biraz azaltınca kafasının ortasına şiddetli bir yumruk yedi. Kontun sesi yine tizleşti. «Budala, bizi öldürmek mi istiyorsun? Hızlı be adam, daha hızlı!» Şoför büyük bir huzur duyarak gaz pedalını yere yaptırtınca Rolls yine ileriye fırladı.

Gino kontun ayakları dibinde elleriyle dizlerinin üstüne çökmüştü ve Mannlicher'i bulup uzattı. «Silah dolu, kontum.»

«Cesur çocuk!» Kont tüfeğini kalçasına dayayarak vuracak bir şey bulmak için çevresine bakındı. O ara Etiyopyalı süvariler geride kalmışlardı. Asker taşıyan kamyonlar kontla düşman arasına girmişti. Tam Guiseppe'ye yana kaçmasını, böylece kendisini tehlikeye düşmeden düşmanı vurabileceği yere götürmesini söylemek üzere önüne dönecekti ki, gördüğü şeye inanamayarak öylece kaldı. Üstlerinde kamburları olan kocaman iki şekil hızla otlukta ilerliyordu. Deveye benzeyen bu nesneler hem gülünç, hem de çok tehlikeli bir biçimde zıplar gibi yol alıyorlardı.

Kont anlayamayan gözlerle onlara baktı. Birden kanına yeniden karışan adrenalin sayesinde bu iki garip taşıtın hızla ve kendi yolunu kesecek bir açıyla yaklaştıklarını anladı.

«Guiseppe!» diye çığlık atarak tüfeğinin kabzasıyla sürücüye vurdu. Ağır bir darbe değildi bu. Kont sadece adamın dikkatini çekmek istemişti ama fazla darbe yiyen Guiseppe için bu sonuncusu hafif bir be-

yin sarsıntısına neden olmuştu. Ustü bembeyaz olan ellerle sıkıca yapıştığı direksiyonu kırmış, doğruca o yeni düşmanın önüne gidiyordu.

Kont, «Guissepe!» diye feryat ederken, birden yakındaki aracın taretinde dalgalanan bayrağın canlı renklerini gördü, sonra yine taretten uzanan kalın silindirimsi şekli seçti. Araç hafifçe yön değiştirip Vickers'in namlusu üstüne doğru dönünce kont, «Yardım et Tanrım,» diye bağırdı. «Budala!» diye haykırarak yine Guissepe'ye vurmaya başladı. «Dön, budala, dön!»

Guissepe acının neden olduğu gözyaşları, kulaklarının çınlaması ve kapıldığı büyük korku arasında, karşısında beliren kocaman deve gibi şekli görerek tekrar direksiyon kırdı ve o anda Vickers parlak bir alev çıkararak ateşe başladı.

Binbaşı Castelani kamyonun sürücü yerinde ayakta durmuş, dürbünle uzaktaki toz bulutlarına bakıyordu. Bunların arasında belirip kaybolan anlamsız, amaçsız ve belirsiz şekillere sinirlenmekteydi. Topçularını taşıyan ve topları çeken on kamyonun bir grup Etiyopyalının peşine takılan araçlarla birlikte gitmesine engel olmak için bütün sertliğini ve otoritesini göstermek zorunda kalmıştı.

Castelani askerler tekrar yola çıkmaları ve kontu izlemeleri için emir vereceği sırada, dürbünü yine gözlerine götürdü. O anda tozların gizlediği durumun değiştiğini sezdi. Bir Fiat kamyon tozların arasından çıkmış, kendisine doğru geliyordu. Kamyonun üstündeki brandaya sıkıca tutunan adamların gözlerini uzaklaşmakta oldukları yönden ayıramadıklarını da gördü. Dürbünü ağır ağır karşıya çevirdi. Orada da tozlardan çıkarak kendisine doğru gelen bir kamyon vardı. Brandanın üstüne yatmış bir asker toz bulutlarının içinde kalan bir yere ateş ediyordu. Etrafında yere yapışıp kalmış arkadaşlarının korkudan dondukları belliydi.

O anda Binbaşı Castelani hemen tanıdığı bir sesi duydu ve tüyle ri diken diken oldu. Bir İngiliz Vickers makineli çalışıyordu. Gözleri se

sin geldiği yöne gitti. Korkuya kapılarak düzensiz şekilde kaçmakta olan askerlerin sağ kanadına baktı. Sırtı kambur gibi duran yüksek taşıtı hemen tanıdı. Bir tahta at gibi zıplarcasına yol alan araç, korunmasız İtalyan kamyonlarının arasına küstahça dalmıştı.

Castelani, «Topları çözün,» diye bağırdı. «Düşman zırhlısı karşılamaya hazır olun.»

Zırhlı arabaların taretlerindeki Vickers makineli tüfeklerinin namluları istenildiği kadar aşağı indiriliyor ya da yukarıya kaldırılıyordu. Fakat namlular sağa ve sola on dereceden fazla hareket edemiyordu. Bu yüzden sürücüsünün aynı zamanda hedef seçici görevi de yapması gerekliydi. Ras bu duruma fena halde sinirlenmişti. Bir hedef seçip anlaşılır, açık bir dille sürücüsüne bağıırıyordu. Gareth Swales Etiyopya dilinde söylenen sözlerin birini bile anlayamadığından başka bir hedef seçerek yaklaşabilmek için elinden geleni yapıyordu. Bu arada Ras onun böbreklerini üstüne tekmeler atarak bu hedefe ateş etmeyeceğini krallara özgü şekilde açıklamaya çalışıyordu.

Bu yüzden de hörgüç İtalyan kamyonlarının arasında saptanması olanaksız bir yol izlemekteydi. Zırhlı arabadaki iki adam, üstlerine yağdırılan mermilere hiç aldırmadan birbirlerini acı dille, bağıırarak suçluyorlardı.

Buna karşılık Domuz Priscilla etrafa ölüm saçmaktaydı. Hızla giden Rolls'a ateş etmiş fakat isabet kaydedememişlerdi. Rolls toz bulutunun içine girip kaybolmuştu. Ama artık Jake'le Gregorius aralarında gelişen tam bir anlaşmayla hareket ediyorlardı.

Gregorius, Vickers'in gözetleme yerinden bakarak, «Sürücü sola, sola, sola,» diye seslendi.

Jake bağırdı. «Pekâlâ. Onu gördüm.» Kamyon dar bir görüş alanına girmişti. Jake önündeki delikli çelikten sadece ilersini görebiliyordu ama kamyonu ortaldıktan sonra, onu kaçırmadı ve aralarındaki

açıklığı yirmi metreye kadar indirdi. Kamyonun arkası kara gömlekli askerlerle doluydu. Bazıları durmadan zırhlı taşıta ateş ediyorlardı. Ama şasiye çarpan mermiler sekip gidiyordu. Buna karşılık zırhlı ölüm taşıyıcı onlara gitgide yaklaşmaktaydı.

Jake, «Ateş, Greg!» diye haykırdı. Soğuk bir öfke benliğini sarmıştı fakat yine de gencin emirlerine uyarak o ana dek ateş etmemesi hoşuna gitmişti. Artık boşuna mermi harcamayacaklardı. Bu kadar yakından italyan kamyonuna açılan ateş branda, et, kemik ve çeliği dakikada yedi yüz mermiyle parçaladı.

Öndeki kamyon hızla sarsıldı ve ön tarafı çöktü. Sağa sola çarparak üstündeki bütün askerleri sularını silkeleyen bir köpek gibi havaya savurdu.

Gregorius hemen seslendi. «Sürücü sağa. Başka bir kamyon. Biraz daha sağa kır! Tamam.» Böylece paniğe kapılmış İtalyanlarla dolu başka bir kamyonu kovalamaya başladılar.

Yüz metre kadar açıklarındaki hörgüç ilk başarısını kaydetti. Artık Ras'ın uçan ayaklarının tekmelerine, çılğınca ve hiç anlaşılmaz emirlerine dayanamayan Gareth Swales, direksiyonu bırakarak Ras'a bir yumruk atmak üzere döndü.

«Kes bunları, ihtiyar,» diye çıkıştı. «Bu oyunu doğru dürüst oyna. Allah kahretsin, ben senden yanayım.»

Kontrolden çıkan araba birden kendi başına kaldı. O sırada içi İtalyan dolu bir Fiat kamyon hızla ve hemen hemen hörgüçle başa baş gidiyordu. Sürücü henüz kendilerini kovalayan binlerce Etiyopyalı süvariden başka düşman olduğunu fark etmemişti. Adam başını iyice arkasına çevirmiş, sezgisine güvenerek sürüyordu kamyonu.

KontROLSÜZ İKİ TAŞIT HIZLA VE SERT BİR AÇI OLUŞTURARAK BİRBİRLERİNE ÇARPТИLAR. Bir an hörgüç devrilecek gibi oldu. Sonra dört tekerleğinin üstüne düşerek içindeki adamları acımasızca iki yana savurdu. Gareth yetişip direksiyonu tutamadan da hızla yoluna devam etti.

Fiat kamyon hafif ve yüksekti. Zırhlı araç ona tam sürücü yerinin altından vurmuştu. Kamyon geriye devrilmiş dört tekerleği havada dönüyordu, içindeki adamlar da çelikle sert toprak arasında kalıp ezilmişlerdi.

Ras bu kadarına dayanamazdı. Çevresinde yüzlerce düşmanı cezalandırılmadan kaçarken, bir şey göremeden bu kızgın madeni kutuya kapanıp kalamazdı. Taretin kapağını açarak başıyla omuzlarını çıkarıp öfke, coşku ve kana susamanın verdiği sinirlilikle bağırmaya başladı.

Aynı anda üstü açık, gök mavisi ve siyah renkli bir Rolls Royce hörgücün önünden geçti. Arkada rütbesinin yüksek olduğu pırıldayan gümüş işaretlerden anlaşılan bir İtalyan subayı oturuyordu. Gareth Swales ve Ras yine eskisi gibi tam uyuma girdiler.

Gareth, «Saldıralım,» diye bağırırken, başının yukarsında kalan taretten öfkeli bir horozun sesini andıran bir çığlık yükseldi. «Nasılısınız?»

Kont Aldo Belli isteri krizi geçirmeye başlamıştı, çünkü sürücüsü yön saptama duygusunu tümüyle yitirmişe benziyordu. Beyni iyice sarsılan adam dönmüş, kaçmakta olan İtalyan kamyonlarının üstüne doğru gidiyordu. Bu da bir transatlantiğin buzdağlarıyla dolu bir alanda tam yol gitmesi kadar tehlikeliydi. Çünkü toz bulutları görüş mesafesini on beş metreden daha aza indirmişti. Bu kahverengi siste asker taşıyan kamyonlar birden ortaya çıkıyorlardı. Usulca kaçmayı başaracak durumda olmayan sürücülerin hepsi omuzlarının üstünden geriye bakmaktaydı.

Önlerinde yine canavarı andıran iki şekil belirdi. Biri bir İtalyan kamyonuydu. Öbürü de gövdesinde Etiyopya renkleri bulunan taretinden bir Vickers makinelisinin namlusu uzanmış, sırtı hörgüçlü, çok kocaman, hantal bir taşıttı.

Birden zırlı araç dönerek olanca hızıyla kamyonun yanına çarptı ve o anda kamyonu devirip Rolls'a doğru geldi. Zırlı araba fazla yaklaşıp bir dağ gibi tehditle karşılarında belirince, görüş alanı çok azalmış Guiseppa bile bunu fark etti.

Bunun etkisi adeta bir mucize sayılabiliridi. Guiseppa yerinde doğrulup dimdik oturdu. Rolls'u iki tekerleğinin üstüne kaldırarak, tam taretin kapağı açılıp dünyanın en beyaz, en kocaman ve en parlak dişlerine sahip kırık, kahverengi bir surat ortaya çıktığı sırada, zırlı aracın hemen önünden geçti. O yaratık son derece tiz ve kanı donduran bir savaş çığlığı atınca, kont bağırsaklarının içinde oynadığını hissetti.

Vickers'in namlusu Rolls'a çevrildiği sırada, Etiyopyalı makineli tüfekçi başını içeriye çekti. Namlu hafifçe havaya kalktı. Kont kendini sersem sersem bu karanlık namlunun içine bakarken buldu. Fakat Guiseppa de dikiz aynasında aynı şeyi görmüştü. Direksiyonu birden kıvrarak saldıran barrak dalardan kaçan küçük bir uskumru gibi yana kaydı. Vickers'in mermileri arabanın sol yanını parçaladı ve yerdeki toprakları taşları havalandırdı.

Zırlı araba hantal hareketlerle dönerek Rolls'un manevrasını taklide kalkmıştı. Tozları havalandırarak acımasızca yaklaştı. Ancak  l m olasılığıyla yüz yüze gelen Guiseppa, frene öyle bir dayandı ki, kont bağırıp itiraz ederken  ne uçtu ve öndeki koltuğa yapışıp tutunmak zorunda kaldı. Siyah kumaş kaplı tombul kaba etleri gökyüzüne doğru dikilmişti. Dengesini bulabilmek için siyah  izmeli ayaklarıyla havayı tek-meliyordu.

Vickers'in mermileri Rolls'un biraz üstünden geçti. Guiseppa de direksiyonu diğer yana kıvrarak freni bırakıp gaz pedalına dayandı. Rolls birden sarsıldı ve inanılmaz bir güçle ileriye atılınca, kont yine arkaya düştü. Kendisini deri koltukta oturur buldu. Miğferi gözlerine inmişti.

Miğferini düzeltmek için bitkin bitkin uğraşırken, «Seni kurşuna dizdire eğim,» diye soludu. Fakat Guiseppa onu duyamayacak kadar

meşguldü. Dönüp kaçarak Etiyopyalı nişancıyı yenmişti. Rolls'un üstün hızı da tehlikeli bölgeden uzaklaşmalarını sağlıyordu. Fakat zırhlı taşıtan hâlâ ateş edilmekteydi.

İki aracın biraz ilersinde tozların arasından asker dolu bir kamyon çıktı. Bu kamyon da onlarla paralel bir yol izliyordu fakat içi askerlerle tıklım tıklım dolu olduğu için ancak yarı hızıyla gidebiliyordu.

Guiseppe birden olanca gücüyle direksiyonu aksi yöne kırdı. Zırhlı araba onu izlemeye çalışırken de hemen kamyonun önüne girip kendini mermilerden korudu.

Ama Etiyopyalı ateşe devam ediyordu. Şiddetli ateş kamyonun üstünü kapatan brandayı ve altındaki sıkışıp omuz omuza oturan adamları biçiverdi. Rolls da bu arada uzaklaşıyordu. Birden toz bulutlarından sıyrılıp kristal gibi berrak çöl havasına çıkmıştı. Karşıda da ufuk vardı. Rolls'daki adamların en büyük amacı o ufka erişmekti. Sallana sallana yol alan askeri kamyonlar geride kalmıştı. Rolls rahatlıkla ufka erişebilirdi. Kont ancak Chaldi Kuyuları'nın oradaki savunma mevkilerine erişince durabileceklerini düşünüyordu.

Birden karşısındaki düzlükteki topları fark etti. Bunlar, düzenli aralıklarla üçer üçer dizilmişlerdi. Her bataryada üç topçu vardı ve bunların başlarındaki topçular geri dönmüş yaklaşmakta olan İtalyan kamyonlarını korumaya hazırlanıyorlardı. Kont düzgün dizilmiş toplara bakarken rahat bir soluk aldı ve «Guiseppe bizi kurtardın,» diye hıçkırdı. «Sana bir madalya vereceğim.» Birkaç dakika önce onu kurşuna dizdireceğini söylediğini unutmuştu. «Toplara doğru git, benim cesur oğlum, işini iyi yaptın. Sana minnettar olduğumu anlayacaksın.»

O anda güvende olduklarını duyarak cesaretlenen Gino, son birkaç dakikadır yatmakta olduğu yerden kalktı. Rolls'un arkasına doğru bakınca sadece bir kez feryat edip yine kendisini yere attı. Toz bulutlarından sıyrılmış olan Etiyopya zırhlı arabası onları kararlılıkla izliyordu.

Kont da arkaya bir baktı ve bir yargıcın tokmağını andıran yumruğunu sürücünün başına vurarak ona cesaret vermeye başladı. «Daha

hızlı, Guiseppe. O arabadakiler bizi öldürürlerse seni kurşuna dizdiririm.» Rolls korunmak için topların olduğu yere sığındı.

Binbaşı Castelani heyecanı yatıştırmak için sakın sesle konuşuyordu. «Bekleyin çocuklarım. Ateş etmeyin. Ateş etmeyin.» En yakındaki topçuya bakıp bir an durdu ve dürbünü gözlerine götürdü. Tozlar hızla onlara doğru geliyordu ama hareketler karmakarışık ve seçilmiyordu.

Binbaşı, «Tahrip gücü yüksek obüsleri toplara doldurdunuz, değil mi?» diye sorunca er yutkunarak başını salladı.

«Unutma, sadece ilk kez ateş ederken dikkatle nişan alabilirsin. Bundan yararlanmaya bak.»

«Başüstüne komutanım.» Adamın sesi titriyordu. Castelani hem öfkelenmişti, hem de askeri aşağı gördü. Bunlar aslında hiç kan görmemiş, sinirli, endişeli gençlerdi. Onları buraya toplayıp topların başına geçirmek zorunda kalmıştı.

Birden top dolduranlardan biri bağırarak ilersini işaret etti. Castelani, «O, erin adını alın,» diye gürleyerek gururla döndü. Dürbünün merceklelerini dikkatle koluna sildikten sonra gözlerine götürdü.

Albay Kont Aldo Belli adamlarını öyle hevesle geri getiriyordu ki, kendisi hepsinin yarım mil önündeydi ve gitgide arayı açıyordu. Üstelik Rolls doğru bataryaların ortasına doğru geliyordu. Rolls'un arkasında ayağa kalkmış olan kont sanki arıların saldırısına uğramış gibi ellerini, kollarını sallamaktaydı.

Castelani seyrederken Rolls'un gerisindeki toz perdesinden bir araç fırladı. Binbaşı kamuflaj boyasına karşın yine de onu ve taretine takılmış olan silahı tanıdı. Düşmanını tanıyabilmesi için taşıtın üstünde dalgalanan bayrağa gerek yoktu.

Sakin bir sesle, «Tamam çocuklar,» dedi. «İşte geliyorlar. Tahrip gücü büyük obüs. Emri bekleyin. Acele etmeyin.»

Hızla gelen zırhlı araba ateşe başladı. Binbaşı, çok uzun süre ateş etti, diye düşünerek sevindi. Makineli iyice kızdı. Biraz sonra tutukluk yapacaktır. Oysa tecrübeli bir nişancı kısa kısa ateş eder. Düşmanların tecrübesiz olduğu anlaşılıyor...

Zırhlı arabadan yine ateş edildi ve mermilerin Rolls'un etrafına düşerek toprakları havalandırdığını da gördü. Ondan sonra da makineli sustu.

Castelani sevinçle, «Tamam,» dedi. «Tutukluk yaptı. Ödlek topçuların da ateş altında kalmayacak. Bu iyi. Bu sayede cesaretlenirler. Vurulmadan vurmak insana güven verir.» Sesini yükseltti. «Sakin olun. Fazla bekleyecek değilsiniz. Sakin olun.»

Ras silahının neden sustuğunu anlayamadı. İki elinin olanca gücüyle tetiklere asılıyordu. Hem makinelinin mermisi de boldu ama Vickers'in sesi çıkmıyordu.

Ras makineliye öyle bir küfür salladı ki, bunu başka bir adama söyleseydi kendini hemen ölene kadar düelloya davet ederdi ama silah ses etmedi. Ras çift taraflı kılıcını alarak taretten yarı çıktı. Kılıcı havada sallamaya başladı. Karşısında duran 100 mm.'lik üç topu fark edip etmediği belli değildi. Onları fark etse bile Rolls'u kovalamaktan vazgeçer miydi? O ara savaş hırsı gözlerini kızıla boyadığı için görüşü de, kafası da bulutlanmıştı.

Onun aşağısında kalan Gareth Swales sürücü yerinde öne eğilerek dışarıya bakmaya çalıştı. Gözleri barut dumanı, toz ve motordan yükselen koku yüzünden yanıyordu. Rolls'u izlemeye çalıştığı için bekleyen topları fark etmedi. «Ateş et,» diye haykırdı. «Onu elden kaçıracağız.» Ama yukarda Vickers'in sesi çıkmıyordu. Aşağıda oturan Gareth Swales de baktığı yerden Binbaşı Castelani'nin yarı gizlenmiş olduğu topları göremiyordu. Bu yüzden kaçan Rolls'u kovalamaya devam ederek topların üstüne gitti.

Castelani düşman taşıtının yaklaştığını görünce sıkıntılı bir tavırla gülümsedi. Artık tecrübeli bir topçunun kolaylıkla isabet sağlayabileceği kadar yakındaydı zırhlı araba. Fakat adamları acemiydi. Onun için de düşman biraz daha yaklaşana kadar bekleyecekti.

Yalnız Rolls topların iki bin metre kadar açığındaydı ve saatte en az doksan kilometre hızla geliyordu. Arabadaki korkudan kireç gibi olmuş üç yüzü kendisine dönüktü. Ve üç ses yardım isteyerek bağırıyordu. Binbaşı onlara aldırmayarak tecrübeli gözlerle düşmana baktı. Aralarında hâlâ iki yüz metre vardı ama zırhlı araba sevinç verecek şekilde yaklaşmaktaydı. Tam sinirleri gerilmiş topçularını yatıştırarak bir şeyler söylediği sırada, Rolls bataryalar arasındaki dar geçitten homurdanarak hızla geçti.

Kont o anda nasılsa ayağa kalkmış ve miğferini de düzeltmişti. Rolls'da ayakta durarak, «Ateş açın. Hemen ateş açın!» diye haykırdı. «Yoksa sizi kurşuna dizdiririm!» Sonra topçuların mevzilerinde kalmalarını sağlamak için cesaret vermesi gerektiğini anlayarak bağırdı. «Onursuz kalmaktansa ölüm!» Ve Rolls saatte doksan kilometre hızla onu uzaktaki ufka doğru götürdü.

Binbaşı bu emri değiştirmek için sesini yükseltti ama dokuz sahra topu bir biri ardından gürlerken bunu başaramadı. Her topçu kontun 'Hemen' sözünü kesin saymış ve nişan almak gibi şeyleri unutarak elinden geldiğince çabuk ateşe başlamıştı.

Bu koşullar altında yüksek tahrip gücüne sahip bir obüsün hedefi bulması ancak mucize sayılırdı. O anda asker taşıyan bir Fiat kamyon Etiyopya zırhlı aracının dört yüz metre kadar arkasında tozların içinden çıkmıştı. Obüs radyatöre isabet edip motoru parçaladı, sürücüyü yok etti ve korkuyla branda tentenin altına büzülmüş piyadelerin arasında patladı.

Sadece bir obüs zırhlı aracın yakınına düştü. Gülle hörgücün on metre kadar önünde patlayınca bir alev sütunu gökyüzüne doğru yük

seldi. Sarı topraklar havalandı ve hızla giden arabanın önünde bir buçuk metreye yakın derinliği olan bir krater açıldı.

Başını taretten uzatmış olan Ras'ın yuvalarından uğramış gözleri ve açık ağzı patlamada uçan kumlarla doldu. Soluk almaya çalışıp sulanan gözlerini silerken savaş çılgınlıkları da kesildi.

Gareth de alev sütunu yüzünden gözleri kamaştığı için önünü göremeden arabayı açılan çukura soktu. Hızla toprağa çarpınca sarsıntı onu yerinden attı ve direksiyon da göğsüne vurarak soluğunun kesilmesine neden oldu. Hörgüç obüsün açtığı çukurdan fırladı. Bu sarsıntı yüzünden yayları parçalamış ve ön tekerlekleri kilitlenmişti ama motoru homurdanarak olanca gücüyle çalışıyordu. Zırhlı araba bir sirk hayvanı gibi kendi çevresinde daireler çizmeye başladı.

Gareth soluk almaya çalışarak sürüne sürüne sürücü yerine gitti fakat orada artık bir direksiyon olmadığını gördü. Gaz pedalı da yere dayanıp sıkışmıştı. Adam uzun saniyeler orada oturarak soluk almaya çalıştı. İçersi toz ve duman dolmuştu.

Araca yakın bir yerde yine bir obüs patladı. Gareth şoktan kurtularak sürücü kapağını açıp başını dışarıya uzattı. Üç İtalyan bataryasının arabayı hedef almış, durmadan ateş ettiklerini anladı.

Can acısıyla, «Oh Tanrım,» diye içini çekti. Durmadan dönen arabanın etrafında obüslerpatlıyordu. «Artık eve gidelim,» Dar sürücü kapağından bacaklarını çıkardı. Tam zamanında hareket etmiş ve iki bacağının da dizden aşağısının paramparça olmasını önlemişti.

Binbaşı Castelani iki bin metre kadar ilerde, kontun paniğe soktuğu topçuları kontrole çalışıyordu. Adamların hepsi de durmadan topları doldurup ateş ediyorlardı. Topçuluğun bütün incelikleri tümüyle unutulmuştu. Ne hedef bulmaya çalışıyorlar, ne nişan alıyorlardı. Sadece top kuyruğu kilitlenir kilitlenmez ateş ediyorlardı.

Castelani'nin gürlemesinin yarı sağır olmuş tümüyle sersemle-
miş topçuları etkilediği yoktu. Kontun son ölüm tehdidi hepsinin paniğe
kapılmasına neden olmuştu. Hiçbiri doğru dürüst düşünemiyordu

Castelani kendisine en yakın olan top doldurucuyu yerinden çekip
aldı. Emrine verilen adamların yeteneksizliği yüzünden küfrü basarak
namluyu hareket ettiren kolları ustalıkla çevirdi. Kalın namlu aşağıya
indi ve hedef göstericisinde birden zırhlı araba belirdi. Aracın durma-
dan çizdiği dairelerden kontrolden çıktığı anlaşıyordu. Castelani nişan
alıp falya ipini çekti ve yedi kiloluk koni biçimindeki çelik obüs hemen
hemen yere yakın olarak gidip arabasının iki tekerleğinin arasından
girdi ve sürücü yerinin tam altında yere çarptı. Patlamanın etkisiyle
arabanın yumuşak altı parçalandı, makine bölmesi yerinden çıktı. Ko-
caman ön tekerlekler iki yana fırladı.

Gareth Swales'in ayakları o anda çelik zemine dayalı olsaydı,
tankçılarda görülen şekilde sakatlanacak, dizlerinden aşağısı kemik
torbaları haline gelecekti. Neyse ki o anda sürücü deliğine yarı sıkış-
mış haldeydi ve bacakları havada sallanıyordu. Patlamanın sarsıntısı
şampanya şişesinin mantarını atan karbondioksit gazı etkisi yaptı.
Ayaklarını sallarken dışarıya uçtu.

Patlama Ras'ı da aynı şekilde etkiledi. Taretten fırladı ve Gareth'le
aynı anda yere indiler. Ras İngilizin sırtına oturmuştu. İşin şaşılacak
yanı ikisinin de savaş kılıcıyla yaralanmamasıydı. Kılıç, yerde yatmış,
sırtından Ras'ı atmak için hafif hafif debelenen Gareth'in kulağının on
beş santim kadar açığında yere saplandı. Güçlkle, «Sana söyledim,
ahbap,» diye soludu Gareth. «Bir gün çok ileriye gideceksin.»

Pek çok taşıtın homurdanarak yaklaştığını duyan ingiliz, Ras'ı sır-
tından atabilmek için daha kararlı hareket etmeye başladı. Oturup ezil-
miş dudaklarının arasındaki kan ve kumu tükürdü. Geri kalan italyan
taşıtlarının hızla yaklaştıkların görüyordu.

Aklı başına gelen İngiliz hemen kalkıp hâlâ dumanlar çıkmakta
olan, paralanmış hörgücün içine girerek çömeldi. Ancak o zaman

Ras'ın yanında olmadığını anladı. «Rassey, seni aptal namussuz, bu-
raya gel,» diye bağıırken umutsuzdu. Yine güvendiği enli kılıcına ka-
vuşmuş olan Ras'ın bir leyleğinkini andıran bacakları titriyordu. Patla-
ma yüzünden sersemlemekle birlikte hâlâ öfkeliydi ihtiyar. Motorize kı-
tayı tek başına ele geçirecekti. Küfürler ederek kamyonlara doğru gi-
derken iki eliyle tuttuğu kılıcını havada salladı.

Gareth sallanan kılıçtan kurtulmak için eğilip bir rugby oyuncusu gi-
bi adamın bacaklarına dalarak yaşlı savaşıyı yere devirdi. Bağıran, öf-
keyle debelenen Ras'ı çekerek çelik şasinin arkasına gizlediği sırada ilk
kamyon geçti. İçindeki soluk yüzlü askerler onlara hiç ilgi göstermediler.
Hepsi de sadece bir tek şeyi düşünüyordu: O da albayı izlemek.

Ras, Etiyopya dilindeki en pis küfürlerle onları kızdırmaya kalkın-
ca Gareth, «Kes sesini!» diye hırladı. Sonunda shamma'sını adamın
başına sardı ve çıkıp üstüne oturdu. O sırada İtalyan Fiat'ları gökgüröl-
tü gibi sesler çıkararak geçiyor ve etrafı toz içinde bırakıyorlardı.

Gareth bu toz arasında Domuz Priscilla'yı görür gibi oldu. Bağırip
el sallamak için bir an baktı ama zırlı araba bir Fiat'ı izleyerek gözden
kayboldu. Gareth o kadar motor gürültüsü arasında yine de Vickers'in
kesik, sert sesini duydu.

Birden araçların hepsi geçti ve uzaklaştı. Motor sesleri hafifledi.
Hava da loşlaşmıştı. Ama başka bir ses gitgide yaklaşarak güçleniyor-
du. Harari ve Galla süvarileri çoktan İtalyanları kovalamaktan vazgeçe-
rek daha zevkli ve kazançlı, olan işe girişmişler, devrilen kamyonları
soymaya başlamışlardı. Fakat yine de daha cesaretli olan birkaç yüz
atlı hâlâ italyanların peşindeydi.

Bu atlılar parçalanmış kamyonlardan sağ çıkan ve kaçmaya uğra-
yan italyanların yollarını kesiyorlardı. Gareth, Ras'ın başından sham-
ma'yı çekti. «Tamam, Rassey. Artık ortaya çıkabilirsin. Adamlarını ça-
ğır ve bizi buradan götürmelerini söyle.»

Motorize birlikler geri dönerlerken ateşi kestiren Binbaşı Castela-ni, daha sonra toptan topa koşup bastonunu kullanarak adamlarının panikten kurtulmalarını sağladı. O sırada taretindeki Vickers makineli-si meşum sesler çıkaran ikinci zırhlı araba sisler arasında beliren bir hayalet gemi gibi hemen karşılarına çıktı. O anda top dolduranlar elle-rindeki obüsleri atarak telaşlarından topların zırhlarının arkasına giz-lenmeye kalktılar. Zırhlı arabanın sürücüsü bataryaların önünden hızla geçerek birden toz perdesinin içine daldı. Jake de bu karşılaşma yü-zünden İtalyan topçuları kadar şaşırılmıştı. Bir an önce içi asker dolu bir Fiat'ı neşeyle kovalarken, birden dumanların arasından çıkıp topların karanlık namlularıyla karşı karşıya gelmişti.

Jake taretteki gence bağırdı. «Greg, az kalsın aralarına girecek-tik.» Gaz pedalına dayandı.

«Nereye gidiyoruz?»

«Eve. Ne denli çabuk gidersek o kadar iyi olur. Karşımızdakiler bunda haklı olduğumu söylüyorlar.»

«Jake...» Gregorius itiraz ediyordu fakat bir patlama oldu ve bir alev tozlara rağmen bir an parladı. 100 mm.'lik obüs yüksek taretin çok yakınından geçti. Hava basıncı kulaklarını adeta sağır etti. Yarım mil kadar geride bir alev ve toz sütunu yükseldi.

Jake, «Ne demek istediğimi görüyor musun?» diye sordu.

«Evet, Jake. Gerçekten görüyorum.»

Genç konuşurken onları gizleyen tozlar dağıldı ve İtalyan topları-nın karşısında bir hedef olarak kaldılar. Yalnız İtalyanlar için cazip bir hedef daha vardı. Etiyopya süvarileri hâlâ geliyorlardı. Hızla uzaklaşan ve hedef olarak gitgide küçülen zırhlı arabanın çevresine birkaç obüs daha düştü. Castela-ni de topçuların acemiliğini kabul ederek hedef de-ğişti. «Şarapnel!» diye gürledi. «Toplara havada patlayan şarapnel doldurun.» Bataryalar boyunca ilerleyerek emrini tekrarlardı. «Yeni he-def. Bir arada yaklaşan süvariler... İki bin beş yüz metreye nişan alın.»

Etiyopyalıların midillileri dağ yollarına alıştı; açıklıklarda saldırıya geçmeleri için yetiştirilmemişlerdi. Hem haftalardır çölün kuru otlarıyla beslendikleri için de zayıf düşmüşlerdi.

İlk şarapnel öndeki atlıların on beş metre kadar tepesinde patladı. Dev bir pamuk tohumu zarfı gibi patlayan şarapnelin parçaları etrafa saçıldı. Bunlar hızla atılmış bıçaklar gibi ılık çalarak indiler.

İlk ateşte bir düzine kadar midilli devrildi. Gökyüzünde durmadan şarapneller patlıyor, biniciler atlarının sırtına yapışmış gidiyor ya da eyerden kayarak hayvanlarını karnının altına gizlenmeye çalışıyorlardı. Yer yer cesur birkaç savaşçı ayaklarını üzengilerden çıkarıp atsız kalmış arkadaşlarına yardım ediyordu. Cesur küçük midilliler üstlerindeki biniciden başka üzengilere basan iki kişiyi daha taşımak zorunda kalıyorlardı. Birkaç saniye içinde bütün Etiyopya ordusu, yani bütün atlılar ve tek kalan zırhlı araba geri çekilmeye başladı. O sırada asker dolu kamyonlar hâlâ Chaldi Kuyuları'nın yolundaydılar.

Gareth Swales parçalanmış zırhlı aracın kalıntısının arkasında oturuyor ve uzaklaşan atlılara bakarak kurtuluş umudunun gitgide azaldığını anlıyordu.

Ras'a, «Onları aslında suçlu bulamam,» dedi. Sonra hızla giden zırhlı arabaya baktı. Domuz Priscilla süvarileride geride bırakıyordu. «Ama onu suçluyorum çünkü bizi gördü. Gördüğünden eminim.» Bir ara Domuz Priscilla onların dört yüz metre kadar açığından geçmişti. Hem bir, iki saniye için arabanın burnu onlara doğru dönmüştü. «Biliyor musun Rassey, bizi harcadılar.» Fazla yorulmuş bir tazı gibi soluk alarak yanında yatan Ras'a baktı. «Ağzından o takmaları çıkarsan daha iyi edersin, dostum. Yoksa dişleri yutabilirsin. Bugünkü savaş bitti. Artık dinlenmene bak. Bu gece eve dönebilmek için çok uzun süre yürümemiz gerekecek.»

Gareth Swales yine gözden kaybolan zırhlı arabayı düşünmeye başladı. «Cesur Jake Barton bizi burada bırakıp balı kaşıklamak için eve dönüyor.» Gareth en kötü olasılığa inanmaya hazırды. «Bu iş hiç

hoşuma gitmedi, Rassey. Hoş belki ben de aynını yapabilirdim. Yalnız Jake Barton gibi dürüst birinin bunu yapmasına şaşıtım.»

Ras onun bir lafını bile dinlememişti, iki orduda da savaşın bitmediğini düşünen tek adam oydu. Yaşı ilerlemiş bir savaşçıya uyacak şekilde oturmuş, kısa süre dinlenmişti. Birden ayağa fırlayıp kılıcını kaparak İtalyan bataryalarına doğru gitti. Gareth boş bulunmuştu ve Ras düşmana erişmek için aşması gereken iki bin metrenin sadece ellisini aldığıında İngiliz onu yakaladı. O ana topçu bataryasındakilerden birinin dürbünü hörgücün kalıntısına dikmiş olması kötü sonuç verdi. İtalyan topçularının cesareti düşmanın sayısı ve yakınlığıyla ters orantılıydı. Kısa süre önce beklemedikleri bir başarı kazandıkları için başları dönmeye başlamıştı.

Gareth, Ras'ı yakaladığı sırada ilk obüs hörgücün kalıntısının yanına düştü. Gareth durup yerden kriket topu büyüklüğünde düzgün bir taş aldı. «Üzgünüm, ihtiyar dost,» diye soludu. «Fakat böyle devam edemeyiz.» Adamın yaşlılıktan kemiklerinin incelmış olduğunu da hesaba katarak taşı kulağının üstüne dikkatle, adeta sevgiyle vurdu.

Ras devrilirken de bir kolunu dizlerinin altına soktu ve diğerini de adamın omzuna doladı. Baygın Ras'ı göğsüne bastırarak çevrelerine güller yağarken gizlenecek bir yer bulmak için dönerek koştu.

Jake Barton patlamaları duyunca gence, «Bunlar nereye ateş ediyorlar?» diye bağırdı.

Gregorius taretin daha yukarsına tırmanarak dışarıya uzanıp baktı. O kadar uzaktan hörgücün kalıntısını göremezlerdi. İki adam son birkaç dakika içinde buna belki elli kez bakmış ve tanımamışlardı. Fakat kalıntının etrafında devamlı patlamalar başlayınca genç durumu sezdi. Endişeyle, «Büyükbabam!» diye haykırdı. «Onlar isabet aldı, Jake.»

Jake arabayı döndürüp durdu. Kapaktan dışarıya çıkıp dürbünün mercekleindeki tozu üfleyip gözlerine götürdü. O anda uzaktaki iki adamı seçti. Biri ısmarlama tüvitler giymiş, diğeri uçuşan entarili iki

adam birbirlerine sarılmışlardı. Jake bir an gözlerine inanamayarak onların vals yaptıklarını sandı. Sonra Gareth'in Ras'ı kucaklayıp yerden kaldırarak araba kalıntısına doğru götürdüğünü fark etti.

Gregorius heyecanla, «Onları kurtarmalıyız, Jake,» diye atıldı. «Bunu yapmazsak orada öldürülecekler.»

Belki de Jake o anda Gareth Swales'in kuşkularını sezdi. Suçlulukla karışık bir istek duydu. O anda Vicky Camberwell'i sevdiğini ve alanı boşaltmak için bunun kolay bir yol olduğunu anladı.

«Jake!» Gregorius'un tekrar seslendiğini duyan adam birden kötü düşünceleri yüzünden kendisinden tiksindi. Midesinin bulandığını hissetti.

«Haydi gidelim!» Sürücü yerine inerek Domuz Priscilla'yı çevirip durmadan top ateşine tutulan yere doğru sürdü. Hörgücün tam isabet alması saniye sorunuydu. Jake gaz pedalını yere yapıştırdı ama Domuz Priscilla kişiliğini o anda ortaya koymayı uygun buldu. Motorun sesi değişti ve durup tekledi. Sonra birden homurdanarak olanca hızıyla ileriye atıldı. «Aferin, küçük sevgilim.» Jake gözleme yerinden dışarıya bakıyordu. Hafifçe sola kırdı direksiyonu. Böylece hörgüce yandan yaklaşacaktı.

Tam önünde bir patlama oldu. Jake büyük arabayı ustalıklı çevirerek dumanlar çıkan çukurun yanından geçirdi. Çabuk kaçabilmek için arabanın burnunu geldikleri yöne döndürdü. İlerdeki taşıt kalıntısı onu İtalyanların ateşinden biraz koruyordu. Gareth Swales de üç metre kadar ilerde, Ras'ın sıksa vücudunu kucağına dayamış oturmaktaydı.

Jake başını dışarıya uzatarak, «Gary!» diye bağırdı. Gareth irkilererek ona inanmayan gözlerle baktı. Patlamalardan kulakları iyice sağır laştığından Jake'in kendisini almak için geri döndüğünü işitmemişti. Jake tekrar bağırarak zorunda kaldı. «Gelsene be adam!» Gareth bu kez heyecanla fırladı. Ras'ı bir bohça kirli çamaşır gibi tutarak arabaya koştı. Yakındaki bir patlama yüzünden az kalsın devriliyordu. Ama Gareth düşmedi ve Ras'ı torununun, sevgi dolu ellerine teslim etti.

Greg endişeyle, «Bir şeyi yok ya?» diye sordu.

«Başına bir taş geldi. Az sonra bir şeyi kalmaz.» Gareth bir an arabanın yanına dayanıp kaldı. Soluğu boğazından bir hıçkırık gibi yükseliyordu. Saçları, bıyığı tozdan bembeyaz kesilmiş, terler yanaklarında gizli izler bırakmıştı. Jake'e bakarak güçlkle konuştu. «Geri döneceğini sanmıyordum.»

«Eh aklımdan geçmedi de değil.» Jake yere uzanarak onun elini tutup arabanın yanına çıkmasına yardım etti. Gareth onun elini bir an daha tutarak sıktı.

«Sana bir borcum var, evlat.»

Jake sıırttı. «Zamanı gelince isterim.»

«Ne zaman istersen.»

O anda Domuz Priscilla kahramanca homurdandı, sonra İtalyan ateşine karşılık verirmiş gibi egzozundan sert bir ses çıkardı. Motor teklemeye başladı ve sustu.

Jake büyük bir duygusallıkla, «Ah, seni orospu çocuğu!» diye söylendi. «Lütfen şimdi yapma! Şimdi olmaz!»

«Bu bana Avustralya'da tanıdığım bir kızı anımsattı...»

Jake, «Daha sonra, anlatırsın,» diye cevap verdi. «Şimdi krankı çevirmeye bak.»

«Bu bana zevk verecek, dostum.» Yakınlarındaki bir patlama Gareth'in aracın üstünde oturduğu yerden düşmesine neden oldu. İngiliz yerden kalkıp dikkatle yakasını süpürerek topallaya topallaya kranka yaklaştı.

Bir dakika durmadan çılgın bir laternacı gibi krankı çevirdiyse de bir sonuç alamadı. Gareth yine soluk soluğa kalmıştı. «Dostum, biraz yoruldum.»

Hemen yer değiştiler. Jake düşen güllelere, kalkan tozlara aldırmadan krankın üstüne eğildi ve çevirirken kollarındaki kalın kaslar kabardı.

Gareth bir dakika sonra bağırdı. «Motorun işi bitik!» Fakat Jake yüzü morarana, boynundaki damarlar oklava gibi kabaran dek krankı çevirdi. Sonunda öfkeyle kolu bırakıp soluyarak geri çekildi.

«Alet çantası koltuğun altında.»

«Yani burada makine onaran usta numaranı mı yapacaksın?» Gareth inanamayarak eliyle savaş alanını, İtalyan toplarını ve obüs deliklerini işaret etti.

Jake, aksi aksi, «Daha iyi bir fikrin var mı?» diye sordu.

Gareth umutsuzlukla çevresine bakınırken birden doğruldu ve dudaklarının kenarları neşeli bir gülüşle büküldü. «Bunu sorman garip, evlat. Çünkü...» Bir sihirbaz gibi toz ve barut dumanından oluşan perdeyi işaret etti. Orada bir şekil belirmişti.

Sarsak yanlarında durdu ve iki kapak birden açıldı. Birinden Sara'nın siyah saçlı, diğerinden Vicky'nin altın saçlı başı gözüktü. Vicky, Jake'e doğru eğilerek top ateşi altında bağırdı. «Priscilla'nın nesi var?»

Jake ter içinde, soluk soluğa cevap verdi. «Yine kriz geçiyor.»

Vicky, «Çekme halatını yakala,» dedi. «Sizi götürürüz.»

Etiyopya kampı zaferden böbürlenen savaşçılarla doluydu. Adamların kahkahaları, yüksek sesleri övünçlüydü. Kadınlar akşam ziyafetini hazırlarken ateşlerin başından onlara hayran hayran bakıyorlardı. Kocaman siyah demir tencerelerde türlü *wat* pişiyordu. Baharat ve et kokusu serin gecede etrafı sarmıştı.

Vicky Camberwell çadırının tentesinin altında oturmuş, ince, uzun parmakları yazı makinesinin tuşlarına dokunuyor, sadece birer at ve kılıçtan başka bir şeyi bulunmayan Etiyopyalıların en korkunç savaş silahlarına sahip İtalyan güçlerini nasıl püskürttüklerini yazıyordu. Bu arada Vicky bazen hikâyenin dramatik etkisini azaltacak küçük ayrıntıları atlamayı âdet edinmişti. Onun için de Etiyopyalıları zırhlı araba ve

Vickers makinelilerinin desteklediğinden söz etmeye gerek duymamıştı. Yazısını, «Fakat imparatorluk düşü kuran modern Sezar'ın açgözlü orduları karşısında bu gururlu, cesur, basit insanlar daha ne kadar dayanabilirler?...» diye bağladı. «Bugün Danakil düzlüklerinde bir mucize oldu. Ne var ki, mucizeler çağı geçiyor artık ve kaderini Etiyopya'ya bağlamış olanlar bile, onun sonunun gelmiş olduğunu anlıyorlar. Ancak uygar dünyanın vicdanı uyanır da, adalet gür sesiyle o diktatöre, 'Elle-rini çek Benito Mossolini,' derse durum değişebilir.»

Sara onun omzunun üstünden bakarak son cümleleri okudu. «Harka, Vicky. Ne kadar hazin ve güzel. İçimden ağlamak geldi.»

«Beğendiğine sevindim, Sara. Keşke yazı işleri müdürüm sen ol-saydın.» Vicky kâğıdı makineden çıkarıp hemen okudu. Bir, iki düzeltme yaptıktan sonra kâğıdı katlayıp kalın sarı bir zarfa koydu. Zarfı kapattı.

Sara'ya, «Ona güvenebileceğimizden emin misin?» diye sordu.

«Evet, Vicky. Kendisi babamın en iyi adamlarından biridir.» Sara zarfı alarak eyerlenmiş atının yanında çömelmiş bir saatten beri bekleyen savaşçıya verdi.

Kız büyük bir heyecan ve ateşle bir şeyler söyleyince, adam da ciddi ciddi başını salladı ve eyere atladığı gibi yarın gölgeler çökmüş uçurum ağzına gitti.

«Bu gece Sardi'de olacak. Yolda hiç durmamasını söyledim. Yarın sabah şafak vakti haberini telgrafla bildirecekler.»

«Teşekkür ederim, sevgili Sara.» Vicky kamp masasından kalkıp makineyi kapatırken kız onu düşünceli düşünceli süzdü. Genç kadın banyo yapmış ve getirdiği tek iyi elbiseyi giymişti. Açık mavi ince keten giysi modaya uygundu. Etek dizlerini örtüyor fakat incecik ipek çorap-ların sardığı biçimli baldırlarla ince bilekleri gizlemiyordu.

Sara yumuşak bir sesle, «Elbisen çok güzel,» diye mırıldandı. «Saçların da sarı ipek gibi...» İçini çekti. «Keşke senin gibi güzel olsay-dım. Seninki gibi pürüzsüz beyaz bir cildim olsaydı.

Vicky hemen karşılık verdi. «Keşke seninki gibi güzel altın rengi bir cildim olsaydı.» Bu sözlerle birlikte güldüler.

«Gareth için mi giyindin? Seni görünce çok sevinecektir. Şimdi seni aradığından eminim. Haydi gidip onu bulalım.»

«Daha iyi bir fikrim var, Sara. Neden gidip Gregorius'u bulmuyorsun? Onun da seni aradığından eminim.»

Görevle zevk arasında kalan Sara bir an düşündü. «Tek başınıza rahat edebileceğinden emin misin, Vicky?»

«Oh, öyle sanırım... teşekkürler, Sara. Başım derde girerse seni çağırırım.»

Sara, «Hemen gelirim,» diye ona güven verdi.

Vicky, Jake Barton'u nerede bulacağını biliyordu. Yüksek çelik şasiye yaklaşıp kendisini fark etmeyen, işe dalmış adamı bir süre seyretti. Onu başlangıçta daha iyi görememiş olmasına şaşıtı. O çocukça canlılığın altında olgun bir erkeğin gücü ve sessiz güveni gizliydi. Vicky, yaşlandığı zaman bile yine böyle genç ve çocuksu kalacak, diye düşündü. Fakat o ana dek fark etmediği bir kararlılık vardı gözlerinde. Birden Jake'in anlattığı düşünüyü anımsadı. Bir fabrikada kendi motorunu yapacaktı. Kadın onun bu düşü gerçeğe geçirecek kararlılık ve güce sahip olduğunu anladı. Birden bu düşü bir erkekle paylaşmayı istedi, iki hayalin birleşebileceğini biliyordu. Jake'in motoru ve kendi kitabı birlikte yaratılabilirdi. Azimlerini ve yaratıcı güçlerini birleştirir, birbirlerine destek olurlardı. Jake Barton gibi bir erkekle bu düşleri paylaşmaya degeceğini düşündü.

Genç adamı gizli bir zevkle seyrederken kendi kendine, «Belki insan âşık olunca her şeyi daha iyi görüyor,» dedi. «Ya da insanın kendisini kandırması kolaylaşıyor.» Sonra o anda doğal inançsızlığa kapılmasına sinirlendi. «Hayır, bu bir düş değil. Jake güçlü ve iyi. Daima da öyle kalacaktır.» Yoksa kendini inandırmaya mı çalışıyordu? Birden kıs süre önce başka bir erkekle geçirdiği geceyi anımsadı. Bir an şaşı

rıp güvenini yitirdi. Bu anıyı bir kenara atmak istiyor fakat bir türlü kafasından çıkaramıyordu. İki erkeği kıyasladı. Almış olduğu zevkleri anımsadı. Bir daha bunların canlanamayacağı kanısına vardı.

Sonra sevdiğini sandığı adama daha yakından baktı. Kalın kolları koyu renk tüylerle kaplıydı, elleri iriydi fakat o kalın parmaklar büyük ustalık ve çeviklikle çalışıyorlardı. Bu ellerin vücudunda gezindiğini düşledi. Bu hayal öyle berrak ve zevkliydi ki titreyerek birden içini çekti.

Jake de o anda başını kaldırdı. Gözlerindeki şaşkınlık hemen zevke dönüştü. Vicky'yi ipek saçlı başından ipek kaplı ayaklarına kadar süzdü. Tatlı bir gülüş yüzünü kapladı.

«Merhaba,» diye mırıldandı. «Seni daha önce bir yerde görmüş müydüm?» Vicky bir kahkaha attı. Eteklerini savurarak onun önünde döndü, «Beğendin mi?»

Erkek 'Evet' der gibi başını salladı. «Özel bir yere mi gidiyoruz?»

«Ras'ın ziyafetine gideceğimizi bilmiyor musun?»

«Onun bir ziyafetine daha dayanabileceğimi sanmıyorum, italyan saldırısı mı, yoksa Ras'ın ikram ettiği sıvı dinamit mi daha tehlikeli bilmiyorum.»

«Orada olman gerekiyor. Sen büyük zaferin kahramanlarından birisin.» Jake, içini çekerek Domuz Priscilla'nın motoruna eğilince de, «Derdini anladın mı bari?» diye sordu.

Jake, «Hayır,» dedi. «Onu söktüm ve sonra taktım. Tek bir şey bulamadım.» Doğrulup ellerini üstüğüyle sildi. «Bilemiyorum. Sadece bilemiyorum.»

«Çalıştırmayı denedin mi?»

«Arızayı bulmadıkça bunun anlamı yok.»

Vicky, «Dene,» diye ısrar etti.

Adam ona güldü. «Yararı yok ama istediğini yapacağım.»

Jake krankı tutup bir kez çevirdi ve Vicky de kontağı açtı. Motor o anda ateşin karşısında mutlu oturan bir kedi gibi tatlı sesler çıkararak çalışmaya başladı.

«Tanrım!» Jake gerileyip hayretle baktı. «Bunun akla sığar bir yanı yok.

Vicky, «O bir kadın diye açıkladı. Bunu biliyorsun. Kadınların hareketlerinde de mantık olması gerekmez.»

Jake ona dönerek gözlerinin içine bakarken her şeyi anlarmış gibi güldü. Vicky kızardığını hissetti. «Bunu öğrenmeye başladım.» Kadına doğru bir adım atacak oldu.

Fakat Vicky ellerini havaya kaldırdı. «Elbisemi yağlayacaksın...»

«Ya önce banyo yaparsam?»

Vicky, «Banyo,» diye emretti. «Ondan sonra yine konuşuruz.»

Bir atlı taşları yuvarlayıp kayarak yardan aşağıya indi ve düzlüğe gelir gelmez üstü terden köpük köpük olmuş atını mahmuzlayarak doğru Ras'ın kampına gitti.

Sara Sagud onun getirdiği haberi alarak koşa koşa bodur devedikenini ağaçlarının arasından geçti ve Vicky'nin çadırına daldı. Geldiğini haber vermeyi aklından geçirmemişti; elindeki telgrafı sallıyordu.

Vicky bir saniye kadar önce kendisine sarılan Jake Barton'un kollarındaydı. Tertemiz yıkanmış olan Jake ona tepeden bakıyordu ve hâlâ ıslak olan saçlarını da yeni taramıştı. Vicky onun kollarından sıyrılarak öfkeyle kıza döndü.

Doğuştan entrikacı olan Sara yeni bir olayla karşılaştığı için büyük bir ilgi duydu. «Oh! İşin varmış.»

Yanakları utançtan ve şaşkınlıktan kızaran Vicky söylendi. «Evet, öyle.»

«Üzgünüm, Miss Camberwell, ama bu haberin önemli olabileceğini düşündüm.» Telgrafı gören Vicky'nin öfkesi hemen geçti. Telgrafı kızın elinden kapıp mührünü kopararak heyecanla okudu. Sonra başını kaldırıp pırıl pırıl parlayan gözlerle Sara'ya baktı. «Haklıymışsın, şeke□

hm. Çok teşekkür ederim.» Jake'e dönerek sevinçle güldü ve kollarını onun boynuna doladı.

Sara'nın yanında sıkılan Jake onu rahatsız olarak tuttu. «Hey, ne var?»

Vicky, «Yazı işleri müdürümden,» diye açıkladı. «Chaldi Kuyuları'na saldırılması haberini dünyadaki bütün gazeteler yayınlamışlar. Milletler Cemiyeti acele toplantıya çağırılmış.»

Sara telgrafı onun elinden kapıp hakkı varmış gibi okudu.

«Babam bizim için bunu yapacağına inanıyordu, Vicky. Toprağımız ve insanlarımız için.» Sara ağlıyordu. Gözyaşları bir ahununkini andıran kara gözlerinden akıp uzun kirpiklerine takılıyordu. «Şimdi tüm dünya biliyor. Artık gelip bizi bu kötülükten kurtaracaklar.» Kızın iyiliklerin kötülüklere galip geleceği inancı çocukçaydı ve Vicky'yi, Jake'in kollarından çekip kucakladı. «Oh, bize yine bir fırsat verdin. Daima sana minnet duyacağız.» Gözyaşları Vicky'nin yanağına bulaşmıştı. Geri çekilip burnunu çekerek Vicky'nin yanağındaki yaşları avucuyla sildi. «Seni hiçbir zaman unutmayacağız.» Gözyaşları arasından gülümse-di. «Artık gidip büyükbabama haber vermeliyiz.»

Ras'a Etiyopyalılar lehindeki bu gelişmeyi anlatmak olanaksızdı. Adam Milletler Cemiyeti'nin rolü ve önemini ya da basın gücünü pek anlamıyordu. Birkaç litre fey içince bir mucize olduğu kanısına vardı. İngiltere'nin büyük kraliçesi Viktorya onlara hak vermişti. Yakında Britanya orduları savaş alanında kendisine katılacaktı. Sara da, Gregorius da uzun uzun konuşarak ona yanıldığını anlatmaya çalıştılar. Yaşlı adam onlara başını sallayıp tatlı tatlı gülümsedi ama inancı sarsılmadı. Sonunda Gareth Swales'i kucaklayarak kendi dilinde uzun bir konuşma yaptı ve silah arkadaşı olan İngilizli övdü. Fakat sözleri henüz sona ermeden Ras birden uyu yakaldı. Yüzüstü düşünce başı koyun

waf'ıyla dolu kocaman kâseye girdi. O günkü savaş, yeni güçlü müttefikini öğrenmenin verdiği heyecan ve bol tej adama fazla gelmişti. Muhafızlarından dördü onun başını kâsedan çıkarıp kaldırdılar ve yüksek sesle horlayan Ras'ı özel çadırına götürdüler.

Sara konuklara, «Üzülmeyin,» dedi. «Büyükbabam uzun süre kalmaz. Kısa bir dinlenmeden sonra dönecektir.»

Gareth Swales mırıldandı. «Bizim için yorulmamasını söyle. Kendi hesabıma bugün onu yeterince gördüm.»

Yakılan ateşlerin ışığı gökyüzünü renklendiriyor ve dorukların üstünde beliren ayın daha soluk görünmesine neden oluyordu. Alevlerin ışığında düşmandan alınmış olan yığınlarla tüfek, tabanca, fişeklik pırıl pırıl parlıyordu.

Sakin gecede *tej* tulumları dolaştırıldıkça konukların sesleri ve kahkahaları daha yükseliyordu.

Vadinin daha ilersinde, yine akasyaların arasında Gallaların Ras'ı Kullah da zaferi kutluyordu. Zaman zaman sarhoş naraları ve İtalyanlardan alınmış tüfeklerin patladığı duyulmaktaydı.

Vicky, Jake'le Gareth'in arasında oturuyordu. Bunu kendisi istememişti. Seçim hakkı verilseydi Jake'le baş başa oturmayı yeğlerdi. Ama Gareth Swales kadının sandığı gibi kolay kolay cesaretini yitireceğe benzemiyordu.

Sara, Gregorius'un yanındaki yerinden kalkarak yemek yemekte olan konukların yanından geçti. Vicky'le Gareth'in arasına girerek yığılmış yastıklara ilişti. Kolunu genç kadının omzuna atarak dudaklarını da onun kulağına yaklaştırdı. Üzüntüyle, «Bunu bana söylemeliydin,» diye suçladı. «Önce Jake'de karar kıldığını bilmiyordum. Sana akıl öğre□tebilirdim...»

O anda Galla kampından bir ses geldi. Aradaki uzaklık ve ziyafeteki Harariler'in gürültüsü yüzünden hafif sayılırdı ama sesin acılığı Vicky'nin içini parçaladı ve dehşetle içini çekerek Sara'nın bileğini yaladı.

Yanında Jake'le Gareth de kazık kesilmiş, kalpleri sızlatan bir hıçkırıkla kesilen çığlığı dinliyorlardı.

Sara bir şey duymamış gibi devam etti. «Onları uygun şekilde idare edemedin.»

Vicky telaşla kızın kolunu yakalayarak sarstı. «Sara bu nedir?»

«Ah!» Sara tiksinti ve horgörüşünü bir işaretle açıkladı. «O şişko sapık Ras Kullah gizlendiği yerden indi. Zafer kazandığımız için ganimetten yararlanmaya geldi. Bir saat önce yanında sütlü inekleriyle bu raya erişti. Şimdi ziyafet çekiyor ve eğleniyor.

Ses tekrar duyuldu. Vicky'nin tüyleri diken diken eden bu korkunç, tiz çığlık insan sesine benzemiyordu. Gitgide yükselen sesi duymamak için Vicky kulaklarını tıkadı. Sonra ses birden kesildi.

Ateşlerin çevresine çömelmiş, eğlenen gülen adamlar da susmuştu. Sonra mırıltılar başladı. Bazı kimseler aldırmayarak acımasızca güldüler.

«Bu nedir? Allah kahretsin, ne yapıyorlar?»

Sonra hafif sesle, «Ras Kullah İtalyanlarla oynuyor,» diye cevap verdi. Vicky o zaman ele geçen İtalyanları aklından çıkarmış olduğunu anımsadı.

«Oynuyorlar mı, Sara? Ne demek istiyorsun?»

Sara öfkeli bir kedi gibi tıslayarak tiksintisini açıkladı. «Onlar hayvandır. Ras Kullah'ın hayvanları. Bütün gece İtalyanlarla oynayacaklar ve sabah da adamların şeylerini kesecekler. Onlar evlenmeden önce bir erkeğin şeylerini almak zorundadırlar... Küçük torba içindeki şeye ne diyorsun?»

Vicky boğulur gibi, «Testis,» diyebildi.

«Evet. Onların bir adamı öldürüp testislerini alarak gelinlerine götürmeleri gerekir. Töreleri böyledir ama önce İtalyanlarla eğlenecekler.»

Vicky, «Onlara engel olamaz mıyız?» diye sordu.

«Engel olmak mı?» Sara şaşırdı. «Onlar düşman italyanlar ve bu bir Galla töresi.»

Yine o feryat etrafta yankılandı ve ziyafettekiler sustular. Ses sakin çöl gecesinde gitgide tizleşen çığlıklar halinde yükseliyordu. Bir insanın böyle bağırabilmesi olanaksız gibiydi. Vicky ruhları, bu denli azap dolu bir sese neden olan acının boyutları yüzünden büzülüp kaldı.

Vicky, «Tanrım, Tanrım!» diye fısıldayarak başını kaldırıp Sara'nın gerisinde oturan Gareth Svales'e baktı. Adam sessiz ve hareketsizdi. Kadın onun kusursuz, soğuk profilini gördü. Azap dolu ses durunca, İngiliz öne eğilip ateşten yanan bir çalı alarak beyaz dişlerinin arasındaki yaprak sigarasını yaktı ve derin bir nefes çekti. Dumanı burun deliklerinden çıkarıp kasıtlı Vicky'ye döndü. «Sara'nın söylediğini duydun. Töreleri böyle.» Vicky'ye bakmış ama aslında bu sözleri Jake Barton'a söylemişti. Dudakları hafif bir gülüşle bükülürken gözlerinde bir alay belirmişti. İki erkek göz göze gelip öylece kaldılar. Yine acı dolu bir ses duyuldu ama bu kez hafifti. Karanlık gecede bu daha çok bir hıçkırığın yankısını andırıyordu.

Jake Barton ani bir hareketle kalkıp dimdik durdu. İleriye yığılmış İtalyan silahlarına giderek eğilip bir subaya ait olduğu anlaşılan cilalanmış deri kılıfında duran 7 mm.'lik Baretta otomatik tabancayı aldı. Kılıfı açarak silahı çıkardı. Dolu şarjörü kontrol etti ve kılıfla kayışı yere attı. Emniyet mandalını kapatıp tabancayı pantolonunun cebine soktu.

Diğerlerine bakmadan yürüyüp karanlıkta kayboldu. Galla kampına doğru gidiyordu.

Gareth yaprak sigarasının külüne bakarak mırıldandı. «Ona uzun süre önce duygusallığın eski tip bir lüks olduğunu söyledim. Bu çağda, özellikle bu yerde çok pahalı bir şey.»

Sara kayıtsız bir sesle konuştu. «Tek başına oraya gidecek olursa Jake'i öldürürler. Daha fazla kana susayacak ve onu öldürecekler...»

Gareth durakladı. «Yök, bu kadar ileri gideceklerini sanmam.»

Sara, «Yok, öldüreceklerdir,» diyerek yine Vicky'ye döndü. «Onun gitmesine izin verecek misin? Sonuçta tutsaklar sadece İtalyan.» Bir an göz göze geldiler ve Vicky ayağa fırlayıp mavi keten elbisesinin eteklerini uçurarak Jake'in peşinden koştu.

Galla kampının yakınında Jake'e erişti. Genç adam hafif sesle, «Geri dön,» dedi. Fakat Vicky ses çıkarmayarak adımlarını ona uydurmaya çalıştı. «Dediğimi yap.»

«Hayır, seninle geleceğim.»

Jake durarak kadının yüzüne baktı. Vicky kafa tutar gibi başını kaldırıp omuzlarını geri vererek dimdik durdu. Böylece boyu ancak adamın omuz düzeyine erişiyordu.

Jake, «Beni dinle...» diye başladı. Fakat işkence edilen yaratık yine bağırmaya başladığı için devam edemedi. Çığlığı yarı inilti, yarı hıçkırığa benzer bir ses izledi. Sonra yüzlerce erkek haykırdı. Sesleri bir kurt sürüsününki gibi sertti.

«İşte böyle olacak.» Dinlemek için başını çevirmişti ve gözleri acı doluydu.

Vicky, «Seninle geleceğim» diye inat etti. Jake cevap vermeyerek hızla Galla ateşlerine doğru gitti. Çevreye muhafız konulmamıştı. Onun için kimseye gözükmeden atların arasından, acele kurulmuş deri çadırların yanından geçerek ateşlerin yandığı yere geldiler. Gallalar burada daire olup oturmuşlardı. Ateşin ışığı atmacaları andıran hevesli yüzlerini aydınlatıyordu. Adamlar kanlı bir oyunu seyredenlere özgü gerilime kapılmışlardı. Jake, Madison Square Garden'daki kanlı bir boks maçıyla Havana'daki bir horoz dövüşünde seyircilerin böyle vahşileştiklerini görmüştü. Gallalar kana susamış kurt sürüsü gibi hırılıyorlardı.

Vicky, Jake'in kolunu çekerek fısıldadı. «Ras Kullah orada.» Adam karşı tarafa baktı.

Kullah yığılmış halı ve yastıkların üstünde oturuyordu. Türlü parlak renk çizgileri olan ipek bir şal başını ve omuzlarını örtmüştü. Tüy

süz yüzü gölgede kalıyor ama alevlerin vurduğu gözleri garip bir ışıltıyla yanıyordu.

Soluk elinin birini yumruk gibi sıkıp kucağına dayamıştı. Diğerini de yanında oturan kadının beline atmıştı. Kadının yumuşak etlerini yoran bu soluk el kocaman, müstehcen bir sülüğü andırıyordu.

Ateşin gerisindeki düz toprakların üstünde üç İtalyan korkuyla birbirlerine sokulmuşlardı. Yüzleri korkudan kireç gibi kesilip ter içinde kalmıştı. Elleri arkaya bağlıydı. Tutsaklar soyulmuş ve üstlerinde sadece pantolonları bırakılmıştı. Ortaya çıkmış olan kolları, sırtları yara ve kırmızı kabarık içinde kalmıştı. Dövüldükleri, onlara işkence yapıldığı belliydi. Çıplak ayakları şiş ve kanlıydı. Tatlı topraklarda uzun süre böyle yürütüldükleri anlaşıyordu. Dehşetle açılmış koyu renk gözleri ateşin alevlerinin parlattığı yere dikilmişti. Oradaki korkunç olayı izliyorlardı.

Vicky kadını tanıdı. Bir gece önce Sardi'deki dinlenme evinde gördüğü Ras Kullah'ın gözdelerinden biriydi. Bir meleşini andıran yuvarlak yüz adeta dini bir heyecanla canlanmıştı. Kalın dudaklar aralanmış, çekik gözler mistik bir ayindeki bir rahibeninki gibi yanıyordu. Bu arada kadın shamma'sının kollarını bir kasap gibi dirseklerinin üstüne kadar sıvamıştı. Elleri de bileklerine kadar kana bulanmıştı. Elindeki ucu kıvrık ince hançeri bir operatör gibi tutuyordu.

İşkence yaptığı şey hâlâ kimildanıyor, bağlarından kurtulmak ister gibi debeleniyordu. Hâlâ soluk alıyor ve hiçkırıyordu. Ama ona artık bir erkek denilemezdi. Bıçak bütün benzerliği soyup götürmüştü. Bekleyen kalabalık homurdanıp sallanır, iç çekerken kadın yarılmış olan kadınla uğraşıyordu hâlâ. Yerdeki zavallı pek hafif sesle haykırabildi. Sonra kadın ayağa fırlayıp kesmiş olduğu şeyi avucunda tutarak gösterdi.

Bu ödülü yukarıya kaldırıp arenada bir tur attı. Ayaklarını yere sürerek dans ederken, havadaki elinden akan kanlar kolundan aşağıya süzülüyordu.

Jake hafifçe, «Benden ayrılma,» dedi. Fakat Vicky onun sesindeki tonu ilk kez duyuyordu. Gözlerini o korkunç görünümünden ayırınca,

Jake'in hatları gerilmiş yüzünün çok sert olduğunu gördü. Dişlerini sı-
kırıyordu ve gözlen korkunçtu.

Adam cebinden tabancayı çıkarıp bacağına dayayarak kolunu
gevşetti. Sonra birden harekete geçip kalabalığı şiddetle itti ve kendi-
sine yol açtı. Gallaların hepsi dans eden kadına bakıyordu. Bu sayede
Jake kimse kendisini fark edemedi Ras Kullah'ın yanına erişti.

Jake adamın yumuşak pazısını sol eliyle tutup parmaklarının ha-
mur gibi etlere gömdü. Onu çektiği gibi ayağa kaldırarak kendisine
doğru çevirdi ve Baretta'nın namlusunu üst dudağına dayadı.

Birbirlerine baktılar. Ras Kullah, Jake'in ateş saçan gözlerinden
ürkmüştü. Etini ezen parmaklarının verdiği acı ve üst dudağını berele-
yen çelik namlunun korkusuyla inledi.

Jake, Gregorius'dan öğrendiği Etiyopya dilindeki birkaç kelimeyi
söyledi. «İtalyanlar... Benim.»

Ras Kullah duymamış gibi ona bakıyordu ama sonra bir tek laf et-
ti. En yakındaki adam araya girmek ister gibi öne çıkacak oldu.

Jake tabancasının namlusunu Ras Kullah'ın dudağına bastırarak
çevirdi. Dişlere dayanan yumuşak et parçalandı ve kan akmaya başladı.

Jake, «Öleceksin,» deyince Kullah savaşçılarına yaklaşmamaları-
nı bağırdı. Adamları hançerlerini tutarak istemeye istemeye gerilerken
ateş saçan gözlerle fırsat kolluyorlardı. Elleri kanlı kadın yere çömel-
miş, toplananlar derin bir sessizliğe gömülmüştü. Hepsi de Jake ve
Ras Kullah'a bakıyordu: O sessizlikte ateşin yanındaki parçalanmış,
kanı akan zavallı, hırıltılı bir soluk vererek hafifçe bağırdı. Bu ses Ja-
ke'in sinirlerini büsbütün gerdi ve yüzünün daha da sertleşmesine yol
açtı.

Öfkeden boğuklaşan bir sesle, «Adamlarına söyle,» dedi. Ras
Kullah'ın sesi bir genç kızinki kadar titrek çıktı. Yarı çıplak üç tutsağın
yanındaki muhafızlar şaşkın şaşkın ayaklarını yere sürerek birbirlerine
baktılar.

Jake elik namluyu Şiddetle Ras Kullah'ın yüzüne g m nce, adam kısık bir sesle ve telaşla emrini tekrarladı. Muhafızlar istemeye istemeye tutsakları öne doğru ittiler.

Jake gözlerini Ras Kullah'dan ayırmadan Vicky'ye, «Onun hançerini al,» dedi. Vicky yaklaşıp Ras'ın sarkmıŐ göbeğinin üstündeki işlemeli kemere takılı hançeri çekti. Kabzası dövme altın hançer kaba amatistlerle süslenmiŐti ama çeliği parlak ve keskindi.

Jake, «İtalyanların bağlarını kes,» diyerek kadın yanından ayrıldığı an tehlikenin arttığını bilerek tabancanın namlusunu acımasızca bastırıldı. Ras Kullah çaresiz, başını gidebildiği kadar geriye atmıştı. Dişleri ortaya çıkmış ve gözleri yuvalarında dönmüştü. Sadece göz akları gözüküyordu artık. Can acısından gözyaşları yanaklarından süzülüyordu.

Vicky italyanların bileklerini bağlayan kurutulmamıŐ ince derileri kesti. Adamlar birbirlerine sokulup kan dolaŐımını sağlamak için ellerini, kollarını ovuŐturdular. Soluk yüzleri kir ve kurumuş kan içinde kalmış İtalyanlar korku dolu, anlamayan gözlerle bakıyorlardı.

Vicky hemen Jake'in yanına gidip durdu. Nedense adamın yanında olduğu zaman kendisini güvende hissediyordu. Jake, Ras Kullah'ı zorlayarak ağır ağır parçalanmış yarı öldürülmüŐ zavallının yattığı yere doğru götürdü. Ras Kullah'ı hafifçe kendinden ayırmış ama bırakmamıŐtı. Vicky onun korkunç acıyla soluk almaya çalışan yerdeki zavallıya baktığını ve bir an gözlerindeki öfkenin yerini acımanın aldığını gördü. Jake'in ne yapacağını anlayamamıştı. Adam birden tabancayı Ras Kullah'ın yüzünden çekip kolunu gerdi.

Patlayan silah sessizliği bozdu. Kurşun paralanmış İtalyanın alnının ortasında bir delik açtı. Adamın gözkapakları bir an kımıldadı ve acıdan gerilmıŐ vücudu gevşedi. Boğazından hafif bir ses yükseldi. Sanki uyuyacakmıŐ gibi içini çekti ve hareketsiz kaldı.

Jake işkence çekmesine son verdiği adama bakmadan tabancayı yine Ras Kullah'ın yüzüne çevirdi. Adamın kolunu daha da sıkarak onu dönüp ağır ağır yürümeye zorladı.

Jake başını sallayıp İtalyanlara da yürümelerini işaret etti. Adamlar birbirlerine sokulup ağır ağır ilerlediler. Vicky de onları izledi. Güvene erişmek ister gibi bir elini Jake'in sırtına dayamıştı.

Jake, Ras Kullah'ın vücudunu bükmüş, dengesinin bozulmasını sağlamıştı. Ağır ağır gidiyorlardı. Acele etmemesi, zayıflık göstermemesi gerektiğini biliyordu. Çünkü Gallaların donup kalmasına neden olan şaşkınlık yanlış bir hareket yüzünden geçebilirdi. Adamlar kurt sürüsü gibi saldıır ve oracıkta kendisiyle Vicky'yi parça parça ederlerdi.

Adım adım ilerlediler. Uzun boylu, koyu renkli Gallalar somurtarak onun yolunu kesmeye yelteniyorlar, omuz omuza durarak silahlarını tutuyorlardı. O zaman Jake, Ras Kullah'ın yumuşak etine gömülmüş namluyu bastırıp çeviriyor ve adam bağıınca Gallalar istemeye istemeye yol açıyorlardı. Sonra yine birleşip reislerini yakından izliyorlardı. Aralarında ancak bir kol boyu açıklık vardı. Jake kalabalığın arasından sıyrılınca adımlarını sıklaştırarak devedikenî ağaçlarının arasına girdi. Dehşete kapılmış üç İtalyanı öne çevirmişti. Ras Kullah'ı da yanında sürüklüyordu.

Vicky soluk soluğa, «Onları ne yapacağız?» diye sordu. «Kullah'ı silah tehdidiyle daha fazla tutamayız.»

Jake cevap vermedi. Onları yakından izleyen Gallaların sesindeki endişeyi duymalarını istemiyordu. Kadının korku belirtisi göstermesini de arzu etmiyordu.

Vicky haklıydı tabii. Gallalar onları amansız bir acımasızlıkla izliyorlardı. Öç almak isteyen adamlar karanlıkta birbirlerine sokularak bile sürü oluşturmuşlardı.

Jake, «Arabalar,» diye mırıldandı. Bu aklına yeni gelmişti. «Onları arabalardan birine sok.»

«Peki sonra?»

«Sırayla,» diye hırladı Jake. «Önce onları arabaya sokalım.»

Yolda ilerlerken Gallalar onlara daha da yaklaştılar. Pelerinli, uzun boylu biri Jake'i sertçe itti. Onu sınıyordu. Daha da sert itmeye başladı. Jake birden yarı dönerek gücünü koluna verdi. Bu çok ani olduğu

için Galla kendisini koruyup darbeden kaçamadı. Zaten görse bile gerideki adamlar yüzünden kaçabileceği bir yer yoktu.

Jake kolunu birden sallayıp tabancayı adamın ağzına vurdu. n st dişlerin hepsini dibinden kırdı. Bu darbenin neden olduğu şok beyni etkiledi ve adam hiç ses çıkarmadan yere yığıldı. O anda Jake'i izleyen diğerleri yere düşen arkadaşlarının üstüne basarak geçtiler ama eskisi kadar yaklaşmıyorlardı artık. Jake de silahı yine Ras Kullah'ın kafasına çevirdi. Her şey çok çabuk olup bittiği için Kullah bağırmaya ya da kolunu çürüten, büken elden kurtulmaya vakit bulamadı.

Jake parmaklarını daha da sıkarak Ras'ı sürükledi, ilerde zırhlı arabaları görüyordu. «Vicky, Sarsak'ı kullanacağız. Priscilla'nın motorunun hemen çalışıp çalışmayacağını bilemiyorum. Sürücü kapağını kullan. Direksiyonun arkasına geçmekten başka bir şey de düşünme.»

«Tutsaklar ne olacak?»

«Sana söylenenleri yap, Allah kahretsin, tartışma.»

Arabayla aralarında altı metre kadar bir açıklık kalmıştı. «Mümkün olduğu kadar çabuk git.»

Vicky, Gallalardan biri engel olmadan ileriye atılıp Sarsak'ın yanına erişti. Hemen yukarıya fırladı.

Jake onun arkasından, «Kapağı kapat,» diye bağırdı. Sürücü kapağı kapanınca da rahat bir soluk aldı. Gallalar avlarını ele geçiremeyen bir kurt sürüsü gibi hırladılar. Hemen ilerleyerek arabanın çevresini sardılar.

Jake havaya bir el ateş edince Ras Kullah, feryat ederek bir emir verdi. Gallalar biraz gerileyerek öfkeyle sustular.

Jake tutsakların iyice arabaya yaklaşmalarını sağladıktan sonra. «Vicky, beni duyuyor musun?» diye sordu.

Kadının sesi elik levhalar yüzünden hafif ve boğuk ıktı.

Jake, «Arka kapı,» dedi. «Ben söyler söylemez arka kapıyı a.» İtalyanları arabanın arkasına itti. Fakat bu iş uzun ve zordu, çünkü İtalyanlar korkudan şaşırıp aptallaşmalardı.

Jake, «Şimdi!» diye haykırarak tabancayla arabaya vurdu. Kapının kanatları birden dışarıya doğru açılarak dışardaki sürüye çarptı.

Jake, «Lanet olsun!» diye homurdanarak kanadı itip en yakındaki iki Gallayı devirdi ve aynı anda İtalyanlardan birini karanlık arabanın içine itti. Diğer ikisi paniğe kapılarak hemen arkadaşlarını izlediler. Jake kanatları kapatınca içerden kapının sürgülendiğini duydu. Arabaya dayanarak karşısındaki kin dolu yüzlerce surata baktı. Arkadan sesler yükseliyordu. Neredeyse şiddete başvuracaklardı. Avlarının büyük bölümünün kaçtığını görmüşlerdi ve, kitlenin saldırması için en ufak bir olay yeterli olacaktı.

Jake çok koşmuş gibi soluk soluğa olduğunu hissetti fakat Ras Kullah'ı bırakmadı. Kolu tutan eliyle adamın kabarık, sert saçlarını yakalayıp başını döndürdü. Böylece Ras Kullah'ın adamlarıyla yüz yüze gelmişti. Jake tabancanın namlusunu onun kulağına dayadı.

Acımasız ve tehdit dolu bir sesle, «Onlarla konuş, manyak pezevenk,» dedi. «Yoksa namlunun ucunu öbür kulağından çıkaracağım.»

Ras Kullah sözleri değilse bile ses tonunu anlayarak telaşla bir şeyler bağırdı. Öndeki savaşçılar bir adım geriledi. Ras Kullah saçlarından yakalandığı için onun önünü koruyordu çaresiz. Onları izleyen kalabalık vazgeçmek niyetinde değildi. Ay ışığı acımasız, öfkeli ve patlamak üzere olan adamların yüzlerini aydınlatıyordu. Karanlıklardan harekete geçmelerini emreden otoriter bir ses yükseldi. Kalabalık hırladı ve Jake'in elindeki Ras Kullah da inledi.

Jake telaşla, «Vicky harekete hazır mısın?» diye sordu.

«Hazırım.»

Sabit krankın bacaklarının arkasına çarptığını hissetti ve o anda bir kadının çığlığı devedikenini ağaçlarının arasında yankılandı. Bu kan dökme isteğini açıklayan, şiddete davet eden yürek titretici bir sestti. Hiçbir Afrikalı savaşçı bu sese dayanamazdı. Ses birbirlerini iten Galılar'ı bir kırbaç darbesi gibi etkiledi. Homurtular bir anda yükseldi. Kan dökmek için kükrediler.

Jake, aman Tanrım, işte geliyorlar, diye düşünerek bütün gücünü kol ve omzuna verdi. Ras Kullah'ın küreklerinin arasına şiddetli bir darbe indirerek onu en öndeki savaşçıların üstüne attı. Ras Kullah adamlarına çarparak yarım düzinesini yere yıktı. Arka sıradakilerde onlara takılarak düştüler.

Jake hemen dönüp eğilerek krankı yakaladı. Arabaların içinde en yumuşak başlısı olduğu için Sarsak'ı seçmişti. Priscilla'ya aynı şekilde güvenemezdi. Ama Sarsak bile krankın ilk çevrilmesinde hafif bir ses çıkararak durakladı.

Jake umutsuzlukla, «Lütfen sevgilim,» diye yalvardı ve ikinci çevirişinde motor birden çalışmaya başladı. İki elle tutulan bir kılıç kafasına doğru inerken Jake zırhlı aracın çamurluğuna atladı.

Kılıcın ıslığı andıran sesini duydu. Kılıç arabanın çelik kaplamalarına çarparak kıvılcımlar çıkardı. Galla tekrar kılıcını kaldırırken Jake yuvarlanarak döndü Baretta'yla ateş etti.

Kurşunun ete saplandığını, adamın geri düşerken kılıcının da elinden fırladığını gördü. Fakat arabanın her yanını entarili adamlar sarıyor, sesler öfkeli bir homurtuyu andırıyordu.

Jake, «Tanrı aşkına arabayı sür, Vicky!» diye haykırarak tabanca-yı yanında beliren bir Galla'nın kuzu kıvrırcığı kafasına indirdi.

Adam düşerken motor gürledi ve araba ani bir hızla öne atılırken üstüne çıkmış Gallaların çoğunu da yere savurdu. Jake kaynakla takılmış desteğe yapışarak Galla sürüsünün arasına düşmekten kurtuldu. Fakat öyle sıkıca asılırken elindeki silah kayarak gitti.

Vicky'nin kullandığı Sarsak önündeki insanlardan oluşan duvara saldırdı, ancak birkaçı kaçacak vakit bulabildi. Diğerleri zırhlı arabanın önüne düştüler. Kan isteyen adamların kükremleri çığlığa dönüştü. Hepsi canını kurtarmak için karanlıkta sağa sola kaçışırken araba da kurtulup bayır aşağı indi.

Jake vücudunu çekerek tarete dayayıp oturdu. Yumruğuyla sürücü kapağına vurmaya başladı. Böylece Vicky'nin arabayı deli gibi sürmesini önledi. Kadın fren yaparak arabayı ihtiyatla durdurdu.

Sonra kapağı açıp dışarıya çıkararak kollarını erkeğin boynuna doladı. Jake bu kollardan kaçmak için bir hareket yapmadı. Etrafa derin bir sessizlik çökmüştü ve sadece kendi soluklarını duyuyorlardı. O anın zevki yüzünden tutsakları unutmışlardı. Ama arabanın içindeki hışırtıları, mırıltıları duyunca akılları başlarına geldi. Ağır ağır birbirlerinden uzaklaştılar. Ay ışığında Vicky'nin gözleri parlak ve bakışları yumuşaktı.

«Zavallılar,» diye fısıldadı. «Onları sen kurtardın. O şeyden...» Kurtarmakta geç kaldıkları askeri anımsayarak sustu.

«Evet. Fakat şimdi ne yapacağız?»

«Onları Harari kampına götürebiliriz. Ras tutsaklara iyi davranır.»

«Buna güvenme. Onların hepsi Etiyopyalı. Oyun kuralları da bizimkilerden farklı. Böyle bir tehlikeyi göze almak istemem.»

«Oh ,Jake, Ras onlara işkence yapılmasına izin vermez...»

Adam, «Zaten onları Ras'a veremem,» diye Vicky'nin sözünü kesti. «Ras Kullah kampa gelip eğlenceye devam etmek için onların iadesini ister, istediği kabul edilmezse kabileler arasında savaş başlar.»

Sonunda Vicky kımıldandı. «Onları serbest bırakalım.»

«Chaldi Kuyuları'na asla erişemezler.» Doğudaki topraklara baktı. «Oraları Etiyopya gözcüleriyle dolu. Daha bir mil gitmeden hepsinin gırtlığını keserler.»

Vicky, «Öyleyse onları geri götüreceğiz,» deyince adam hayretle ona baktı.

«Geri götürmek mi?»

«Evet, arabayla Chaldi Kuyuları'na bırakırız.»

Adam, «İtalyanlar buna bayılırlar,» diye söylendi. «O kocaman toplarını unuttun mu?»

«Beyaz bayrak çekeriz. Başka çare yok, Jake. Gerçekten yok.» Jake bir dakika durumu düşündükten sonra bezgin bezgin içini çekti. «Yolumuz uzun. Gidelim bari.»

Etiyopyalı gözcülerin ve İtalyanların dikkatini çekmemek için farları yakmadan yol aldılar. Fakat parlak ay ışığı sayesinde yine de yolu

seçebiliyorlardı. Arabanın arkasındaki yarı çıplak İtalyanlar korku ve günün maceraları yüzünden bitkin düştükleri için uyuyakalmıştı. Ne motorun homurtusu, ne engebeli topraklarda zıplayarak ilerleme onları rahatsız ediyordu. Arkada ölü gibi yatıyorlardı.

Vicky Camberwell de soğuk gece havasından korunmak için taretten inerek sürücü koltuğunun yanındaki yere sıkıştı. Bir süre hafif sesle Jake'le konuştu ama daha sonra uyku bastırdığı için sustu. Vücudu adama doğru kaydı. Jake gülümseyerek onu tutup altın saçlı başını omzuna dayadı. Doğuya doğru yoluna devam etti.

İtalyan nöbetçiler güçlü projektörlerle çevreyi tarıyorlardı. Projektörler belirli aralıklarla yanıyordu. Jake o ışıklara doğru gitti. Yaklaşınca da gazını kıstı. Böylece motor homurtusunun hafifleyeceğini ve zorlukla duyulacağını düşünüyordu. Hem daha ağır devir yapan motorun sesinin nereden geldiği de kolay anlaşılmazdı.

İtalyan kampıyla arasında iki ya da üç mil kaldığını düşünürken yanılmamış olduğunu anladı. Nöbetçiler onun yaklaştığını duymuşlardı ve hepsi de Bentley motorunun sesi konusunda pek duyarlıydı. Bir hava fişegi gökyüzünü mavimsi beyaz bir ışıkla aydınlattı. Jake hemen frene basıp durdu. Hareket ederek dikkati çekmek istemiyordu. Işık kayboldu ve gece eskisinden de karanlık oldu ama ani duruş yüzünden Vicky uyanmıştı. Doğrulup gözüne düşen saçlarını geriye iterek uykulu uykulu. «Ne var?» diye sordu.

«Buraya geldik işte.» O sırada atılan bir fişek yeni çevreyi aydınlattı. «Bak.» Jake parmağıyla Chaldi Kuyuları'nın üstünde kalan çıkıntıyı işaret etti. Orada İtalyanların taşıtları düzgün şekilde sıralanmıştı. Aralarında iki mil vardı. Bu makineli ateşe başladı. Bir asker gölgelere mermi yağdırıyordu. Bunu tüfekler izledi, sonra silahlar sustu.

Jake, «Herkes uyanık ve çok da sinirli sanırım,» diye mırıldandı. «Daha ileriye gidemeyiz.»

Sürücü yerinden çıkıp sürünerek tutsakların üst üste devrilmiş uyuduğu arka bölmeye gitti. Jake onları uyandırmak için sarsmak

zorunda kaldı. Adamlar ağır ve istemeyerek uyanınca da, Jake arka kapıyı açıp onları karanlığa itti.

İtalyanlar soğuk gecede, çıplak göğüslerini kollarıyla korumaya çalışarak umutsuzlukla durdular. O sırada yine bir fişek gökyüzünü aydınlattı. Adamlar durumu anlamayarak gözlerini kırpıp şaşkın şaşkın baktılar ve bağııştılar. Sonunda Jake birini ensesinden yakalayarak yüzünü İtalyan siperlerine doğru çevirdi. Yürümesi için adamı itti. Birden adam kendi kamplarını tanıdı. Fişeğin ışığında büyük Fiat kamyonları gördü. Kalbinin derinliklerinden gelen bir sevinçle bağırarak sendeleye sendeleye koşmaya başladı.

Diğer ikisi bir an inanmaz gözlerle baktılar, sonra hızla ilk askerin peşinden koştular. Yirmi metre kadar gidince biri dönerek geri geldi. Jake'in elini yakalayarak sıktı. Gülümserken bütün dişleri ortaya çıkan adam daha sonra Vicky'nin ellerini öptü. Birden ağlamaya başladı.

Gözyaşları sel gibi yanaklarından iniyordu.

Jake, «Bu kadarı yeter,» diye homurdandı. «Haydi yoluna ahabap.» İtalyanı yine siperlere doğru çevirerek gideceği yönü gösterdi.

Saliverilen İtalyanların gerçek sevinci Jake'le Vicky'yi de etkilemişti. Karanlık, gürültülü arabada baş başa oturlarken konuşuyor, gülüyorlardı. Sardi Uçurumu'na varabilmeleri için aşmaları gereken kırk millik yolun yarısına geldikleri sırada, Jake'in bir şakasına karşılık veren Vicky eğilip adamı boynundan öptü.

Vicky yarı acıyla, «Jake,» diye itiraza çalıştı fakat erkek dudaklarıyla onun dudaklarını örttü. Kadın onun dudaklarını tadarak yakınmayı unuttu.

Jake'in sert sakalları uzamıştı. Vicky yumuşak vücudunun erkeğin sertliğini arzuladığını anladı. Dudaklarını ezen ağzın basıncından büyük zevk aldı. Kısa süre sonra ikisinin de kontrol edemeyeceği arzularının uyandığını biliyordu. Bunu bilmek Vicky'nin daha da pervasız ve cesur olmasına yol açtı. Birden kendisinde erkeği ihtirastan çıldırtacak

güç olduğunu anladı ve bu düşünce daha da çok heyecanlanmasına neden oldu. Hemen bu gücü kullanmaya başladı.

Hareketleri gitgide taşkınlaşmaya başlamıştı ama arabanın önü iyice dardı. Vicky buraya sıkışıp kaldığı için sinirleniyordu. Ömründe hiç böyle çılgınlığa kapılmamıştı. Bir an Gareth Swales'le sevişirkenki ustaca, yumuşak hareketleri anımsadı. Bunları o andaki şiddetle buluşan ihtiraslarıyla kıyasladı. Sonra da düşünce kafasından uçup gitti. Sadece rahat hareket edebilmek istiyordu.

Arabadan çıkınca soğuk çöl gecesinde tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. Jake yatak dengini çıkarıp battaniyeyi toprağa serdi. Sonra kadına döndü. Erkeğin vücudunun sıcaklığı fiziksel bir şoktan farksızdı. Sanki Jake'in vücudu benliğinde bastırmış olduğu ateşle yanıyordu. Vicky erkeğe sıkıca sarılarak kendisini şahlanan duygularına bıraktı.

Daha sonra uçsuz bucaksız çölde küçük bir çocuk gibi korkuyla adama sarıldı. O anda ağladığını fark ederek şaşırdı. Gözlerini yakan yaşlar yine de yanaklarını donduran hava gibi soğuktu.

General De Bono ihtiyatla Mareb Irmağı'nı geçerek Etiyopya'ya girip büyük bir başarıya neden olunca afalladı.

Kuzeydeki Etiyopya komutanı Ras Muguletu, kısa süre dayanıp kırk bin askeriyle güneye, Amba Aradam'daki dağlardan oluşan doğal kaleye çekildi. De Bono karşı koyacak kimse olmadığı için yetmiş millik yolu aşarak Adowa'ya girdi ve burasının boşaltılmış olduğunu gördü. Ölen İtalyan askerleri için oraya zaferle bir anıt dikti, böylece İtalyan ordusuna sürülmüş olan eski lekeyi de sildi.

Büyük uygarlık hamlesi başlamıştı. Vahşiyi ehlileştiriyor, ona modern insanın mucizelerini gösteriyorlardı. Bu mucizeler arasında uçaklardan atılan bombalar da vardı. İtalyan Hava Kuvvetleri uçakları gök

yüzüne doğru yükselen Amba'nın doruklarının üstünden uçarak düşman güçlerini gözetliyor ve makinelilerin bulunduğu yerleri bombalıyorlardı.

Etiyopya güçleri kabile reisleri yüzünden ayrılmış ve karışmıştı. Hatlarında güçlü bir komutanın yararlanabileceği yarım düzine yarık vardı. General De Bono bile bunu hissederek hızla Makale'ye kadar yol aldı. Ancak kendi küstahlığına şaşırıp başarısı yüzünden sersemle-yerek orada durdu.

Ras Muguletu kırk bin adamıyla Amba Aradam'da pusundaydı. Ras Kassa ve Ras Seyoum da iki orduyu dağlardan geçirip imparatorun Tana Gölü kıyısındaki büyük ordusuna katmak için uğraşıyorlardı.

Bu ordular çok düzensizdi ve hemen başaklar gibi biçilebilirlerdi. General De Bono gözlerini kapatarak başını başka tarafa çevirdi. Tarih onu hiçbir zaman sabırsızlık ve pervasızlıkla suçlamayacaktı.

'MAKALE'DEKİ ÖNCÜ İTALYAN ORDUSU KOMUTANI GENERAL DE BONO'DAN, İTALYA BAŞBAKANI BENİTO MUSSOLİNİ'YE: ADOVA VE MAKALE'Yİ ELE GEÇİRMEKLE İLK AMACIMIZA ERİŞ-MİŞ BULUNUYORUZ. ŞİMDİ BU BAŞARILARDAN YARARLANARAK DÜŞMANIN KARŞI SALDIRILARINI PÜSKÜRTMEK İÇİN DURUMU-MU GÜÇLENDİRMEM GEREKLİDİR. BU SAYEDE MALZEME VE BAĞLANTI YOLLARIMIZ GÜVENDE OLACAKTIR.'

'BAŞBAKAN VE SAVAŞ BAKANI BENİTO MUSSOLİNİ'DEN, AFRIKADAKİ İTALYA ORDUSU KOMUTANI GENERAL DE BONO'YA: MAJESTEMİZİN İSTEKLERİNE UYARAK HİÇ DURMADAN AMBA ARADAM'A SALDIRMANIZI EMREDİYORUM. EN KISA SÜRE İÇİN-DE DÜŞMAN GÜÇLERİNİN HEPSİNİ SAVAŞA SOKUN VE BANA CE-VAP VERİN.'

'GENERAL DE BONO'DAN, İTALYA BAŞBAKANINA: EKSE-LANSLARINI AMBA ARADAM'A SALDIRMANIN DOĞRU OLMADIĞI'

NI BELİRTMEK İSTERİM. O BÖLGE PUSUYA DÜŞÜRÜLMEMİZE UYGUN. DÜŞÜNMEDEN TEHLİKEYE ATILMAK FELAKET OLUR. YOLLARIN DURUMU ÇOK KÖTÜ. KARARIMA GÜVENİN.'

'BENİTO MUSSOLİNİ'DEN, AFRİKA'DAKİ İTALYAN ORDUSU-NUN ESKİ KOMUTANI MAREŞAL DE BONO'YA: MAJESTELERİ MAREŞALLİĞE YÜKSELTİLDİĞİNİZ İÇİN SİZİ TEBRİK ETMEMİ VE ADOVA'YI GERİ ALMAKLA GÖREVİNİZİ KUSURSUZ YAPTIĞINIZ İÇİN DE KUTLAMAMI İSTEDİLER. BU AMACA ERİŞMEKLE DOĞU AFRİKA'DAKİ GÖREVİNİZ TAMAMLANMIŞTIR. BİR ASKER OLARAK GÖREVİNİZİ BAŞARIYLA TAMAMLAMANIZ ULUSUN MİNNETİNİ KAZANMIŞTIR. KOMUTAYI AFRİKA'YA GELECEK OLAN GENERAL PİETRO BADOGLİO'YA TESLİM EDİN.'

Mareşal De Bono terfihi de, geri çağırılmasını da büyük nezaketle kabul etti. Üniformasız biri, ona bakarak adamın bu duruma sevindiğini sanabilirdi. Mareşal kendisine yakışmayacak bir telaşla Roma'ya döndü.

General Pietro Badoglio savaşan bir askerdi. Adowa yüzkarası sırasında da karargâhtaydı. Ama onun bu yenilgiyle ilgisi yoktu. Adam pek çok savaş görmüştü. Savaşın amacının düşmanı elden geldiğinde çabuk ve acımasızca ezmek olduğuna inanırdı. Massava'da karaya çıkan general son derece sabırsızdı ve her gördüğü şeye öfkelenirdi. Kendinden önceki komutanın taktiklerini beğenmedi. Oysa ender olarak yeni gelen bir komutana böyle imrenilecek kadar stratejik bir başarı teslim edilirdi.

General morali fevkalâde, her türlü malzemesi tamam, dev bir orduya sahip çıkmıştı. Üstelik ordu bu topraklarda önemli yerleri de ele geçirmişti. Küçük ama mükemmel hava kuvvetleri Amba Dağları üstündeki uçuşlar sayesinde Etiyopyalıların toplandığı bölgeleri hemen saptamış ve bu mevziler bombalanmıştı.

Badoglio hava saldırılarından iyi sonuç alacağına inanıyordu. Ertesi sabah Massava'daki depolardan iperit gazlarının getirilmesini emretti. De Bono'nun orada saklamayı uygun bulduğu iperitleri hava üslerine dağıttı. Binlerce Etiyopyalı saldıran uçakların bombardımanına da alışmıştı. Fakat daha sonra 'yakan kırağı' adını verdikleri iperit gazına asla dayanamayacaklardı. Bu gaz açık kırları, dağları cehenneme çeviriyordu. Çoğu yalınayak dolaşan Etiyopyalılar önce derilerini yüten, sonra etlerini döken bu gaz karşısında aciz kalacaklardı.

Yeni komutanın ilk gün verdiği bu karar De Bono gibi uygar birinden çok farklı hareket ettiğini açıkladı ve savaşın yeni amacını ortaya koydu. Mussolini bir atmaca istemiş ve seçimini de iyi yapmıştı.

Atmaca, Asmara'daki karargâh binasının ikinci katındaki büyük odanın ortasında durarak çukura kaçmış gözlerini karşısındakilere dikti. «Bu adamın cesaretle saldıran tek komutan olduğu anlaşılıyor. Düşmanla tek savaşan da o.» General kocaman çenesini ileriye vererek elindeki raporu okumak için gözlüğünü taktı. Geniş omuzlu, iri biçimsiz burunlu, küçük kır bıyığı olan, ağzı sert ifadeli bir adamdı. «Bu subay kararlılıkla saldırmış, otuz bin düşmanı yok etmiş ve bu arada kendi askerlerine zarar gelmemesini de sağlamış. Bu adama nişan vermek gerekir. Hiç olmazsa St. Maurice ve St. Lazarus nişanı. İyi adamlar teker teker ayrılmalı ve ödüllendirilmeliler. Şuna bakın! Tipik cesaret örneği. Adam düşmanın zırhlı arabaya sahip olduğunu öğrenince, tam bir asker gibi davranarak kendisine yem diye kullanmış, zırhlı arabayı soğukkanlılık ve cesaretle topçu bataryalarının önüne çekerek tuzağa düşürmüştü. Bir piyade komutanından bundan büyük başarı beklenmez. Eğer topçu komutanı da onun gibi çelik sinirli biri olsaydı, düşmanın bütün zırhlı araçlarını orada pusuya düşürebilirdi. Topçuların heyecanlanıp vakitsiz ateş açmalarında bu kahramanın bir suçu yok.»

General durup büyük parlak bir fotoğrafa baktı. Bunda Kont Aldo Belli başarılı bir büyükbaş hayvan avcısı gibi hörgücün kalıntısının üstünde durmuştu. Geride de shamma'lı yarım düzine kadar ceset vardı. Gino fotoğrafa gerçek havası vermek için bu cesetleri savaş alanından toplamış ve bir sanatçı gibi uygun şekilde arabanın çevresine yerleştirmişti. Kont Aldo Belli de ancak Binbaşı Castelani düşmanın çekildiğini söyleyince ortaya çıkıp resminin çekilmesine razı olmuştu. Ondan sonra da kont hemen Chaldi Kuyuları'na dönmüş ve bir daha da oradan ayrılmamıştı.

General Badoglio öfkeli, yaşlı bir aslan gibi kükrüyordu. «Yanımdaki küçük rütbeli subayların yeteneksizliğine karşın, bu adam düşman zırhlı arabalarının yarısını ortadan kaldırmış. Aynı zamanda düşman ordusunun yarısını da silip süpürmüş.» Gözlüğüyle rapora vurdu. «Bu adamın ateş yutan bir savaşçı olduğundan kuşku yok. Böyle birini gördüm mü hemen tanırım. Bu tür örnekler ortaya çıkarılmalı... İyi işler ödüllendirilmen. Onu çağırın. Hemen karargâha gelmesi için telsizle emir verin.»

Kont Aldo Belli için savaş hiç de tatsız sayılmazdı. Mühendisleri Chaldi Kuyuları denilen cehennemî buz makineleri, su tesisatı, kanalizasyon gibi şeylerle hoş bir barınak haline koymuşlardı. Hem yeni mevzilerinin iyi korunması da albaya güven veriyordu. Mühendisler sağlam siperler kazdırmışlar, Castelani de ateş edecek askerleri uygun yerlere yerleştirmiş, ayrıca siperlerin önlerini dikenli tellerle de kaplatmıştı.

O bölgede av da çok verimliydi. Çünkü pek çok hayvan kuyulara su içmeye geliyordu. Akşamüzeri güneş batarken gelen keklikler fevkalâde avdı. Kontun avladığı kuşlar tahıl çuvallarıyla hesaplanıyordu artık.

Bu huzurlu havanın hüküm sürdüğü yere gelen haber, yani yeni komutanın çağrısı 100 kiloluk bir uçak bombası gibi etki yaptı. General Badoglio'nun adını herkes duymuştu. Bu adam çok sert bir askerdi. bahanelere, yalanlara inanmaz, ayrıca siyasi nüfuzu olanlara da aldırılmazdı. Üstelik yalanları hemen sezme ve korkakları anlama gücü vardı; çabuk ve acımasızca karar verdiği de biliniyordu.

Kont haberi alınca çok sarsıldı. Binlerce kardeş subay arasından bu canavarla karşılaşma için kendisi seçilmişti. Kont, De Bono'ya yol-ladığı uzun raporlardaki gerçekten sapmaların, küçük süslü yalanların hemen anlaşıldığından emindi. Kendisini sert okul müdürünün odasına çağrılan suçlu bir çocuk gibi hissediyordu. Bu şok bağırsaklarını etkile-di. Daima zayıf olan bağırsakları Chaldi Kuyuları'nın suyunu içtiği za-manki gibi bozuluverdi. Ancak on iki saat sonra subaylarının yardımıyla arabaya binecek gücü bulabildi. Rolls Royce'da arkasına yaslanıp bitkin bitkin, «Gidelim, Guiseppe,» diye mırıldandı.

Kont, Asmara'ya gelene dek çevresiyle hiç ilgilenmedi. Hatta kısa süre sonra karşılaşacağı suçlamalara karşı kendini savunmayı bile düşünemedi. Kaderine razı olmuştu. Tek tesellisi Roma'ya döner dönmez o cahil köylüye, sonradan görme generale verebileceği büyük zararı düşlemekti. O adamın siyasal yaşamını mahvedeceğini bilmek konta acı da olsa biraz zevk veriyordu.

Şoför Guiseppe kontu iyi tanıdığı için önce Asmara'nın anayolundaki gazinonun önünde durdu. Kont Aldo Belli hiç olmazsa burada bir kahraman gibi karşılandı. Genç kadınlar onu karşılamak için kapıdan fırlayıp kaldırırma çıkınca, adam gözle görülür şekilde canlandı.

Birkaç saat sonra tıraş olmuş, üniforması silinip ütülenmiş, saçları briyantinli, pahalı kolonya sürmüş kont, kendisine işkence yapacak adamı görmeye hazırды. Kızları öpüp son bir kadeh konyak içerek pervasızca güldü ve gazinodan çıktı. Korkusunu gizleyebilmek için kaba etlerini iyice kasmıştı. Karşıya geçerek karargâha geldi.

General Badoglio'yla randevusu tam dörtteydi. Kentin saat kulesi dördü çalarken kont genç bir yaverin peşi sıra kasvetli koridorlardan geçti. Koridorun sonuna gelince de subay kontun girmesi için kalın maun kapıyı açtı.

Kont Aldo Belli dizlerinin pişmiş makarnaya döndüğünü hissetti. Karnı gürlüyor ve ağrıyordu. Avuçları terden ıslanmıştı ve yüksek tavanlı odaya girerken neredeyse ağlayacaktı.

içersinin kara ve hava kuvvetlerinden subaylarla dolu olduğunu gördü. Demek herkesin içinde rezil edilecekti. O anda büzüldüğünü hissetti. Omuzları çöktü, göğsü içine göçtü, başını önüne eğerek kapının ağzında kaldı. Subaylara bakmaya cesaret edemediği için gözlerini üzüntüyle çizmelerinin burnuna dikmişti.

Birden garip, tümüyle yabancı bir ses duyarak irkilip kendisini savunmak için başını kaldırdı. Odadaki bütün subaylar gülümseyip sırtarak alkışlıyorlardı. Kont onlara bakakaldı. Sonra arkasında birinin durmadığından emin olmak için çabucak omzunun üstünden geriye bir göz attı. Bu beklenmedik karşılama kendisi için düşünlümüştü.

Tekrar karşıya bakınca general üniformalı, geniş omuzlu, tıknaz bir adamın kendisine doğru geldiğini gördü. Generalin sert yüzünden hiçbir şeyi bağışlamadığı belliydi. Korkunç bir kapana benzeyen ağzı, dik kır bıyığı ve çukura kaçmış, parlak gözleri fark etti.

Kont bacaklarını ya da sesini kullanabilseydi haykırarak odadan kaçacaktı ama daha kımıldayamadan general demir gibi eliyle onu yakaladı. Yanaklarına değen bıyık çöldeki ağaçların yaprakları kadar sertti.

General sıkıca konta sarılarak, «Albay, cesur bir erkeği kucaklamak bana daima onur verir,» diye hırladı. Kontun dizlerinin bağı kesilmişti ve neredeyse yere yığılacaktı. Düşmemek için hızla generale tutunması gerekti. Bu yüzden ikisi de dengesini kaybetti. Seramik döşeli zeminde bir tür vals yapar gibi kaydılar. General bu arada kendini kurtarmaya çalışıyordu.

Sonunda kendini kurtaran adam ihtiyatla konttan uzaklaştı. Madalyalarını düzeltip eski vakarına kavuştu. Subaylarından biri de o sırada bir takdirnameyi okuyordu. Bu bir hayli uzundu ve kont bu sayede karışmış kafasını toplamayı başardı. İlk yarıda şok yüzünden bir düş görür gibiydi ama sonra kendi savaş raporlarındaki bazı incileri tanıdı ve çenesi havaya kalktı. «Sadece görevi düşünüp, sadece onura önem vererek...» Evet, bütün bunlar kendi sözleriydi.

Bütün dikkatini vererek dinlemeye başladı. Ondandır söz ediyorlardı. Aldo Belli'yi anlatıyorlardı, içeriye çöken göğsü şişti. Soluk yanakları renklendi, isyan eden bacaklarının ağrısı dindi ve bir kez daha gözleri ateşle parladı.

General, raporundaki her sözünü, her cümlesini, her virgölünü, her ünlem işaretini gerçek sanmıştı. Yavaş, generale deri kaplı bir mücevher kutusu uzatıyordu. General de bu kez biraz ihtiyatlı olmakla birlikte yine kendisine yaklaştı, sonra kalın grogren kurdeleyi başından geçirdi. Böylece ortasında zümrüt rengi yıldızı ve parlayan taşları bulunan mineli beyaz haç kontun tuniğinin önünden aşağıya sarktı. Bu, üçüncü sınıf St. Maurice ve St. Lazarus nişanıydı.

General kontun pençelerinden uzak kalmaya dikkat ederek onun kızarmış yanaklarını öptü. Sonra telaşla bir adım gerileyerek alkışa katıldı. Gururla kabaran kont kalbinin patlayabileceğini hissederek durmuş, alkışları dinliyordu.

General, «Artık istediğin desteği alacaksın,» diye garanti verdi; Kendisinden önceki komutanın konttan başarıya erişmesini sağlayacak yardımcı gücü esirgediğini duyunca kaşları çatılmıştı. «Sana söz veriyorum.»

Artık üçü büyük resmi büronun yanındaki küçük, özel kütüphane-deydiler. General, siyasi danışmanı ve kont yalnız kalmışlardı. Gece olduğu için panjurlar kapanmış ve sadece masanın üstüne serilmiş haritayı aydınlatan üstü külâhlı bir lamba yakılmıştı.

Gümüş tepside duran büyük kristal sürahi ve kadehlerdeki konyak hafif hafif parlıyor, puroların mavi dumanları ağır ağır yukarıya doğru yükseliyordu.

Kont hiç duraklamadı. «Zırha gereksinmem var.» Kalın çelik kaplamalar daima kendisini ilgilendirmişti.

«Sana bir zırhlı bölüğü vereceğim. Hafif CV 3'ler.» General dirseğinin yanındaki deftere not aldı.

«Hava desteğine de gereksinmem var.»

«Mühendislerin kuyuların orada uçakların inebileceği bir pist yapabilirler mi?» Durumu açıklamak için parmağıyla haritaya dokundu general.

«Orada topraklar düz ve açık. Bir sorun çıkacağını sanmıyorum.» Kont hevesle konuşuyordu. Uçakları, tankları silahları olacaktı. Hepsi ni ona vereceklerdi. Sonunda gerçek bir komutan olacaktı.

«Pist hazır olduğu zaman bana telsizle bildir. Bir Caproni filosu yollayacağım. Bu arada nakliyat şubesinin yakıt ve cephaneyi sana teslim etmesini de sağlayacağım. Hava Kuvvetleri'ndeki kurmaylarla konuşacağım ama bence en etkili olanlar 100 kiloluk bombalar. Bunlar yüksek tahrip gücüne sahip ve küçük parçalara bölünebiliyorlar.»

Kont hevesle, «Evet, evet,» diye kabul etti. Verilen nimetleri reddetmek gibi bir huyu yoktu. Önerilen her şeyi alacaktı.

«İyi.» General yine not alıp kalemını bıraktı ve konta baktı. Gözleri çok kötü parlıyordu. Bu yüzden kont afalladı ve karnına yine bir ağrı saplandığını hissetti. Generalin çok korkunç olduğu kanısına varmıştı. Bu adamla konuşmak, gidip ne zaman patlayacağı belli olmayan Ve□ züv yanardağının eteklerine yerleşmekten farksızdı.

General, «Demir yumruk, Belli,» deyince, kont onun kendisine değil, düşmanlara kaş çatıldığını anlayarak rahatladı. Kont da onun kadar sert tehdit dolu bir tavır takındı.

Dudağını bükerek hırlar gibi bir sesle konuştu. «Süngüyü düşmanın gırtlığına dayayıp dibine kadar saplayacağız.»

General, «Acımasızca,» diye ekledi.

Kont da kabul etti. «Öldürene kadar.» Artık iyi bildiği bir alana girmişti. Burada rahat hareket ederdi. O anda aklına yüz tane kanlı slogan geldi.

General onun bu noktada kendisinden usta olduğunu anlayınca konuyu çabucak değiştiriverdi. «Senin amaçlarına neden bu denli önem verdiğimi merak ediyofsun herhalde... Sana neden bu kadar fazla güç verdiğimi ve neden Sardi Uçurumu'nu zorlayarak yukarıya çıkan yola erişeceğine güvendiğimi bilmek istersin kuşkusuz.»

Kontun böyle bir şeyi merak ettiği yoktu. O sadece kanda yüzmeye ilgili bir söz hazırlamaktaydı; konu değişikliğini istemeye istemeye kabul etti ve nazik bir tavırla soru sorar gibi baktı.

General karşısında oturan siyasi danışmanına bir göz atarak purosunu salladı. «Signor Antolino.»

Danışman saygıyla öne doğru eğilince ışık yüzüne vurdu. Çelik çerçeveli gözlük takmış, yumuşak bakışlı kahverengi gözleri olan bir adamdı. Buruşuk beyaz keten elbisesi onun kadavra gibi sıska olduğunu gizleyemiyordu. Başı hemen hemen kabaktı fakat geriye kalan telleri uzatıp yağlayarak yandan taramış ve tepesine yapıştırmıştı. Bıyıkların uçları da yukarıya doğru burulmuştu. Yaşı belli değildi. Kırkıdan fazla ve altmışından az olduğu söylenebilirdi. Yüzü ömrünü tropiklerde geçiren kimselere özgü şekilde koyu sarıydı. «Beyler... Biz uzun süreden beri Etiyopya'nın ele geçirilen... şey bağımsızlığına kavuşturulan toprakları için uygun bir hükümet şekli düşünüyoruz.»

General birden, «Konuya gelin,» dedi.

«İmparator Haile Selasiye'nin yerine, italyan imparatorluğuna sempatisi olan ve halkın da uygun bulacağı birinin getirilmesi kararlaştırıldı. Uzun pazarlıklardan sonra anlaşmaya varıldı. Bu arada birkaç milyonu gözden çıkardık. Siyasi bakımdan uygun olan anda, güçlü bir kabile reisi bizi desteklediğini açıklayacak. Bütün savaşçılarıyla bize

katılacak ve Etiyopyalıları etkileyecek. Bu adam Etiyopya imparatoru ilan edilecek ve bu toprakları italya'nın istediği şekilde yönetecek.»

Kont, «Evet, evet anlıyorum,» diye mırıldandı.

«Bu adam sizin saldıracağınız bölgenin bir bölümünü yönetiyor. Sardi Uçurumu'nu ele geçirip Sardi kasabasına girdiğinizde söz konusu reis adamlarıyla birlikte size katılacak. Dünya çapında uygun bir reklamla kendisini Etiyopya İmparatoru ilân edeceğiz.»

Kont, «O adamın adı nedir?» diye sordu.

Fakat danışman aceleye gelmiyordu. «Bu reisle buluşup birlikte hareketi sağlamak sizin göreviniz. Ayrıca kendisine vaat ettiğimiz parayı da altın olarak ödeyeceksiniz.»

«Evet.»

«Bu adam doğuştan bir Ras, Şu anda Sardi'de size karşı direnen ordunun bir bölümüne kumanda ediyor. Bununla birlikte bu durum değişecek tabii.» Danışman koltuğun yanında duran çantasından kalın bir mühürlü zarf çıkardı. «İşte yazılı emriniz burada. Lütfen zarfı aldığınızı belirten kâğıdı imzalayın.» Kontun imzasını kuşkuyla inceledikten sonra sözlerine devam etti. «Bir şey daha var. Etiyopyalılarla birlikte savaşan beyaz paralı askerlerden birinin kimliğini saptadık. Düşmanın yakaladığı ve daha sonra salıverilen üç askerinizin anlattığı kimseyi söylüyorum. O kadın adı bilinen bir kışkırtıcı ajan. Devrim yanlısı bir Bolşevik. Daima emperyalizm düşmanı bir Amerikan gazetesinin muhabiri rolünde. Bu kadının taraf tutan haberleri daha şimdiden dış dünyaya erişti. Bu da bizim için çok sıkıcı bir durum tabii. O kadın yakalanırsa kendisini yeni imparator adayına teslim edeceksiniz. Anlıyor musunuz? Bu işe karışmayacaksınız. Ras'ın kadını idam etmesiyle de ilgilenmeyeceksiniz.»

«Anlıyorum.» Kontun canı sıkılmaya başlamıştı. Bu tür ayrıntılı siyasi laflar onun ilgisini çekmezdi. Bir an önce gazinodaki genç kadınlara her hareketinde göğsüne vuran nişanı göstermek istiyordu.

«İtalyan savaş tutuklusunu tanıklar önünde öldüren beyaz adama, yani o Amerikalıya gelince... Kendisinin katil ve siyasi bir terörist olduğu belirtildi. Onu yakalayınca idam edeceksiniz. Bu emir düşman askerlerinin yanındaki diğer yabancılar için de geçerli.»

Kont, «Bana güvenebilirsiniz,» diye cevap verdi. «Teröristleri sağ bırakmayacağız.»

General Pietro Bodoglio, Amba Aradam'a doğru ilerlerken, karşısında çıplak ayaklı, yalın kılıç dövüşen cesur adamlar buldu. Bunlar güçlü İtalyan ordusuna karşı koymaya çalışıyorlardı. Fakat İtalyan Savaş Makinesi onları ezip geçti. Sonunda general, Etiyopya'nın Savaş Bakanı Ras Muguletu'yla karşılaştı. Yaşlı adam ordusuyla Amba Aradam'daki doğal dağ kalesindeki mağaralarda bekliyordu.

Bodoglio bütün gücünü bu yaşlı kabile reisine karşı kullandı. Üç motorlu büyük Caproni uçakları dalgalar halinde gelerek beş gün süren saldırılarda dağa dört yüz ton bomba attılar. Dağ kızılsı tozlar ve barut dumanlarıyla kaplandı.

Bu arada Kont Aldo Belli, Chaldi Kuyuları'nda hoşça vakit geçiriyordu. Güçlerinin desteklenmesiyle yaşam tarzı da tümüyle değişmişti. Boynundaki mineli şahane haçla birlikte gelen güçler sayesinde prestijli ve kendine verdiği önem de artmıştı. İlk birkaç hafta zırhlı bölüğünü teftiş etmekten ve manevra yaptırmaktan büyük zevk aldı. Taretleri olan bu alçak, modern hatlı, zırhlı tankları pek beğenmişti. Araçlar en engebeli topraklarda bile hızla gidiyorlardı.

Kont bunlarla ava çıkmanın çok zevkli olacağı kanısına vardı. Bir hafif zırhlı bölüğü yan yana giderek çölün otuz mil uzunluğunda bir yerini kaplar ve önüne kattığı bütün av hayvanlarını kontun Mannlicher'le beklediği yere sürebilirdi. Böylece kontun avcılık tarihinde en olağanüstü günleri başladı. Bu avlanmada tankların kullanılması Danakil Çölü gibi uçsuz bucaksız bir yerde bile dikkati çekti.

Ras'ları gibi Harari savaşçıları da sabırsız erkeklerdi. Uzun süre hareketsiz kalmak onları sıkıyordu. Her gün küçük grup atlılar peşlerinden eşleri ve yük merkezleriyle yardan yukarıya çıkıyor, evlerine, işlerine dönüyorlardı. Her atlı ayrılmadan önce Ras'a, ona gereksinme duyulduğu an hemen döneceğini söylüyordu. Fakat düşman bütün gücüyle Etiyopya'nın kutsal topraklarında otururken ordusunun böyle küçülmesi Ras'ı yine de sinirlendirmekteydi. Kampta korkunç bir gerilim başgöstermişti. Gareth ve Jake de gizlenen şiddetin neden olduğu kaynayan duygulardan etkileniyorlardı. İkisi de bu sessiz dönemde kendi işlerini yoluna koymaya çalışmaktaydılar.

Jake bir gece yanında Etiyopyalı gözcülerle Hörgücün hurdasına gitmişti. Üstü örtülen lambanın ışığında Gregorius'un yardımıyla büyük Bentley motoru söküp parçalara ayırmış, bunları katırlara yükleyip devedikenî ağaçlarının altındaki kampa getirmişti. Ras'ın ilk heves yüzünden hasara uğrattığı Tenastelin'i bu parçalarla onarmış, sonra diğer iki arabanın motorlarını çıkarıp tekrar gözden geçirmişti. Artık Etiyopya zırhlı güçleri üç arabadan oluşuyordu ve bunlar son yirmi yıldaki kadar iyi durumdaydılar.

Gareth de bu arada, seçtiği Harari savaşçılarına Vickers makinelerini nasıl kullanacaklarını öğretmiş, piyadeler ve süvarilerle birlikte nasıl çalışacaklarını açıklamıştı. Piyadeler Vickers'lere göre hareket edip ilerleyecek ya da geri çekileceklerdi.

Gareth bu arada uçurumdaki geçidi de iyice inceleyerek savunma hatlarını belirlemiş, oralara siperler kazdırıp makineli yuvaları açtırmıştı. Dönerek yukarıya çıkan daracık yolda, düşman her dönemeçte ateşle karşılaşacaktı.

Bu arada gitgide artan İtalyan güçleri karşısında gerekirse zırhlı arabaların kaçabilmeleri için uçurumdaki yol da düzeltilmişti. Artık elden geldiğince hazırlanmış olan Etiyopya güçleri bekliyordu. Ağır ağır geçen zaman hepsinin sinirlerini aşındırmaktaydı.

O sırada italyan mevzilerini gece gündüz gözleyen adamlar gele-
rek Ras'a düşmanın bacakları ya da tekerlekleri olmayan ve çok hızlı
giden taşıtlarla zaten çok büyük olan gücünü daha da arttırdığını ha-
ber verdiler. Bu taşıtlar her gün güneşin doğuşundan batışına dek
bomboş topraklarda amaçsız şekilde hızla dolaşıyorlardı.

Gareth, «Tekerleksiz,» diyerek Jake'e baktı. «Bunun ne anlama
geldiğini anlıyorsun, değil mi, evlat?»

«Korkarım öyle. Fakat en iyisi gidip bir bakalım.»

Gökyüzündeki yarım ay, yerdeki çok derin izleri görebilmelerini
sağlayacak kadar ışık veriyordu. Jake yere çömelerek sıkıntılı sıkıntılı
bu izlere baktı. Korktuğu şeyin gerçekleşmek üzere olduğunu anlamış-
tı. Sevgili arabalarını, dönen taretleri olan, çok hızlı mermi atan büyük
çaplı silahları bulunan, daha kalın zırhlı taşıtların karşısına çıkaracak-
tı. Bu silahlarla atılan mermiler arabalarının ön zırhlarını parçalayıp,
makine bölümünden geçip, yolunda bulunanları yok edip, kış zırhı de-
lerek çıkar ve korkunç hızı yüzünden arkadaki zırhlı arabaya da aynı-
nı yapardı.

Jake, «Tanklar,» diye mırıldandı. «Tanrının belası tanklar.»

Domuz Priscilla'nın taretinde oturmuş rahatına bakan Gareth gü-
lümsemi. «Aramızda kartal gözlü bir izci olduğu anlaşılıyor. Cahil biri bu
izleri bir dinazorun yaptığını sanırdı. Fakat Teksas çayırlarının oğlu at-
maca gözlü Barton'u kandıramazsın.» Sonra Jake'in sinirleneceğini
bildiği için yaprak sigarasını taretin yanına bastırıp söndürdü.

Jake homurdanarak doğruldu. «Gelecek doğum gününde sana bir
kül tablası alacağım.» Sevgili arabalarına tüfekte, makineliyle sonunda
topla ateş etmeleri olasılığını düşünmüyordu o anda. Demir Lady'ye
kasıtlı bastırılan sigara onu beklenen şekilde sinirlendirmişti.

Gareth gülümsemi. «Özür dilerim, evlat. Aklımdan çıktı. Bir daha
yapmam.»

Jake yandan arabaya atlayıp sürücü yerine geçerek oturdu. Motorun sesini yükseltmedi. Motor homurtusu kulaklarına bir Bach konçertosu kadar tatlı gelirken Priscilla'yı ayın aydınlattığı düzlükten uzaklaştırdı.

Jake'le Gareth birlikte çevreyi araştırmaya çıktıklarında ya da uçurumda yan yana çalışırken ilişkileri rahat ve hoştu. Fakat Vicky Camberwell'i gördükleri zaman düşmanlıkları ortaya çıkıyordu.

Jake her gün yaptığı gibi yine üçünün durumunu düşündü. Vicky'le o sihirli gecede, sert çöl topraklarında birbirlerini tanıdıkları andan sonra onun kendi kadını olduğunu biliyordu. Bu bambaşka, eşsiz tecrübeli biriyle paylaşılıp iz bırakmayacak türden değildi. Bu olay ikisini de etkilemiş ve büyük ölçüde değiştirmişti.

Fakat o gecedan sonra geçen haftalarda pek az yalnız görüşebilmişlerdi. Yarda çağılayanın yanındaki gözlerden uzak gölgeli siyah kayanın üstünde sadece bir kez öğleden sonra buluşabilmişlerdi. Kayayı kaplayan yosunlar kuştüyü yatak kadar yumuşaktı. Daha sonra çağılayanın altındaki suda çıplak yüzmüşlerdi.

Jake kadının Gareth Swales'e nasıl davrandığını, nasıl güldüğünü de görmüştü. Adamın fısıldayarak söylediği sözleri dinleyen Vicky'nin gözlerindeki gülüşü, dudaklarında titreşen gülümseyişi seyretilmişti. Bu harekette derin bir içtenlik ve benimseyiş vardı. Jake kafasının kapkara kıskançlıkla dolu olduğunu hissetmişti.

Jake kıskanması için bir neden olmadığını biliyordu. O Jake'in kadınıydı. Gareth'in açıkça ördüğü ağa düşecek kadar saf değildi. Sevişmeleri ömür boyunca bir kez rastlanacak, eşsiz bir şeydi. Onun için Vicky dönüp başkasına bakmazdı.

Bununla birlikte Vicky ve Gareth birbirleriyle şakalaşp gülüyorlardı. Bazen onların devedikenini ağaçlarının arasında dolaştıklarını, konuşurken birbirlerine dayandıklarını da görüyordu. Fakat Jake bunların anlamı olmadığını bilincindeydi. Vicky, Gareth Swales'den hoşlanıyordu kuşkusuz. Kendisi de Gareth'den hoşlanıyordu. Duygusunun

hoşlanmaktan ileri olduğunu da anlamıştı. Bu daha çok dostça bir sevgiydi. Gareth'in yakışıklılığı, her şeyle alay etmesi ve züppeliğinin gizlediği gerçek kişiliği insanı çekiyordu.

Jake karanlıkta alayla gülümseyerek arabayı güneydoğuya doğru sürdü. «Evet, bu adamı seviyorum. Ona güvenmiyorum ama seviyorum. Kadınımdan uzak kaldığı sürece tabii.»

Gareth o sırada tarete eğilerek onun omzuna dokundu. «İlerde, solda uzun bir kum tepesi var. Orası uygun.»

Jake oraya yaklaşıp durdu. «Yeterince yüksek sayılır.»

«Güneş doğunca bunun arkasından bakıp doğuda kalan toprakları görebiliriz.» Gareth eliyle İtalyan projektörlerinin bulunduğu yönü işaret etti. «Her gün oralarda eğleniyorlarmış anlaşılan. Buradan her şeyi seyredeceğiz, Şimdi gizlensek iyi olur.»

Bütün günü İtalyan zırhlı birliğini gözetlemekle geçirecekler, hava kararınca da geri döneceklerdi. Jake, Priscilla'yla geri basarak alçak tepenin arkasına girdi. Sadece taretin üstü gözüküyordu. Arabanın burnu batıya dönüktü. Böylece kaçmaları gerekirse hemen hareket edeceklerdi. Jake motoru kapatınca birlikte dışarıya çıkıp küçük balta- larla sert, dikenli çöl bitkilerini kopardılar. Bunlarla taretin üstünü örttüler. Yüz metre uzaktan bakan kimse arabayı fark edemezdi artık.

Jake yedek varillerden birinden kum dolu kovaya biraz benzin döktü. Bunu tepenin altına götürüp bir kibrit yaktı. Bu ilkel sobanın başına çömeli- kahve pişerken kendilerini çölün soğuşundan korudular, ikisi de konuşmuyordu. Kendi düşüncelerine dalmışlardı.

Jake ateşe bakarken, «Bir sorunumuz var, sanırım,» diye mırıldandı.

Gareth bunu nezaketle kabul etti. «Bildim bileli böyle bir durumda olduğumu anımsıyorum. Fakat bu gerçek dışında, korkunç bir çölün ortasında vahşiler ve kanayan kalplerle dostluk ederken, İtalyanlar da beni öldürmeye çalışıyorlar. Elimdeki ileri tarihli ve beni biraz da kuş- kulandıran çek dışında bir şeyim yok. Yüz millik çevrede bir şişe şam□

panya bulunmuyor. Hemen kaçma olasılığı da yok. Bütün bunların dışında çok iyi durumdayım.»

«Ben Vicky'yi düşünüyordum.»

«Ah! Vicky!»

«Ona âşık olduğumu biliyorsun.»

«Beni şaşırtıyorsun.» Ateşin başındaki Gareth alayla güldü. «Yüzünde sersem bir ifadeyle dolaşıp çiftleşme mevsimindeki bir erkek ge-yik gibi böğürmenin nedeni bu mu? Tanrım, bunu asla anlayamazdım doğrusu.»

«Ciddiyim, Gary.»

«Bu da senin sorunlarından biri, evlat. Her şeyi fazla ciddiye alıyorsun. Seninle iddiaya girebilirim. Şu anda içi sümüklü veletlerle dolu, sarmaşık kaplı bir evi kesinlikle istiyorsun.»

Jake sert bir sesle, «Evet, görüntü bu,» diye onun sözünü kesti. «Ve bu da ciddi sanırım...»

Gareth göğüs cebinden iki yaprak sigarası çıkarıp birini Jake'in dudakları arasına sıkıştırdı. Kuru bir çalıyı ateşe uzattı, aleviyle sigaraları yaktı. Dudaklarındaki alaylı gülüş silinmiş ve birden düşünceli bir hal almıştı. O hafif ışıkta gözlerindeki ifadeyi okuyabilmek olanaksızdı.

«Cornvall'da bir yer biliyorum. Yetmiş beş dönüm. Rahat bir çiftlik evi... Biraz onarmam gerekiyor ama ağıllar sağlam. Kendimi daima centilmen bir çiftçi olarak görmeyi istedim. Toprakları sürüp inekleri sağma arasında biraz da avlanırım. Hatta üç, dört çocuğa da razı olabilirim. On dört bin altınla bu işi başarabilirim.»

İkisi de sustu. Jake kahveyi maşrapalara koyup ateşi söndürerek yine Gareth'in karşısında çömeldi.

Gareth sonunda, «İşte, benimki de bu kadar ciddi,» diye mırıldandı.

«Yani uzlaşma olamayacak mı? Bir centilmen anlaşması?»

Gareth, «Korkarım, kedi köpek gibi boğuşacağız,» diye cevap verdi. «En iyi erkeği kazanacağını umarım. İlk çocuğa da senin adını vereceğiz. Bu kesin söz.»

Kahvelerini yudumlayıp yaprak sigaralarını içerken ikisi de kendi düşncelerine dalmıştı. Sonunda Jake mırıldandı. «Birimiz uyuyabilir.»

«Yazı tura atalım.» Gareth gümüş Maria Theresa dolarını havaya atıp yakalayarak bileğinin üstüne bastırdı.

Jake, «Yazı,» dedi.

«Talihin yok, evlat.» Gareth parayı cebine atıp maşrapadaki kahve teltelerini döktü. Sonra gidip battaniyesini Domuz Priscilla'nın altına serdi.

Jake şafak vakti onu sarsarak uyandırdı ve ses ıkarmamasını işaret etti. Hemen kendisine gelen Gareth gözlerini kırpıştırıp iki eliyle saçlarını geriye itti. Jake'in peşi sıra Priscilla'nın yan tarafına yaklaştı.

Doğuda gökyüzü kırmızı, altın ve parlak kayısı rengine boyanmıştı. Jake, «Dinle,» deyince Gareth başını çevirdi, şafağın sessizliğinde titreşimi andıran şeyi duydu.

«İşittin mi?»

Gareth başını sallayarak dürbünü kaldırdı. Güneşin yaladığı uzak-taki tepeleri ağır ağır taradı.

Jake homurdandı. «Orada.» Gareth dürbünü Jake'in işaret ettiğı yöne çevirdi. Birkaç mil uzakta şekilleri pek belli olmayan bir sıra kara leke hızla ilerliyordu. Bir tespihin boncuklarına benziyorlardı. Dürbünle bakıldığında bile çok uzaktaydılar ve ayrıntıları anlaşılmıyordu.

Bu benekler ilerleyip alçak bir tepeye tırmandılar. Doruğ gelince alçaktaki güneşin ışınları onları aydınlattı. Hâlâ serin olan çöl havası şekilleri bozmuyordu. Onun için her şeyi açıkça görüler.

Gareth hiç duraklamadan, «CV. 3 süvari tankları,» dedi. «Elli beygir gücünde Alfa motorları var. n zırhları on santim kalınlığında. Saatte en fazla yirmi sekiz kilometre yaparlar.» Bunları bir katalogdan okur gibi söylemişti. Jake. İngilizin işinin bir bölümünün silahlar olduğuna anımsadı. «Her tankta bir sürücü, bir nişancı ve bir de komutan var.

Gördüğüm kadarıyla, silahlar da elli milimetrelilik Spandau'lar. Bunlar dokuz yüz metre uzağa kadar çok isabetli ateş ederler. Dakikada on beş şarjör boşaltırlar.»

Gareth konuşurken öndeki tank inip tepenin arkasına geçerek gözden kayboldu. Onu hızla beş tank izledi. Motor homurtuları hafifleyip kayboldu.

Gareth dürbünü indirip üzgün üzgün gülümsedi. «Onların klasında değiliz. Spandau'lar dönen taretlere yerleştirilmiş. Bu silahlarla bizi mahvederler.»

Jake çocukları aşağı görülen bir anne gibi öfkeyle konuştu. «Onlardan süratliyiz.»

Gareth, «Hepsi de bu kadar, evlat,» diye söylendi. «Biraz kahvaltıya ne dersin? Hava kararıp biz yola çıkana kadar uzun ve zor bir gün olacak.»

Teneke kovanın üstünde ısıttıkları konserve yahniyi bol ekmekle yiyip çay içtiler. Yemeklerini daha bitirmeden güneş ufukta belirdi.

Jake, «Uyuma sırası bende,» diyerek kocaman kahverengi bir köpek gibi zırhlı arabanın gölgesinde kıvrılıp yattı.

Gareth tarete dayanıp rahat etmeye çalışarak karşısını gözetledi. Sıcaklık yüzünden hava titreşimleri başlamıştı. Nöbeti böyle ayarladığı için kendisini kutladı. Gece birkaç saat iyi uyku çekmişti. Şimdi sabah olduğu için öğleden sonraya kıyasla hava serin sayılırdı. Jake'in sırası geldiğinde güneş kavurmaya başlayacaktı ve Priscilla'nın şasisi bir saç soba gibi kızacaktı.

«Daima bir numara çevirmeye bakmalısın,» diye mırıldanarak dürbünüyle karşıyı taradı. Bir italyan devriyesinin burada onlara baskın yapması olanaksızdı. Gizlendikleri yeri usta bir askere özgü şekilde seçmişti. Tarete dayanıp bir yaprak sigarası yakarken yine kendisini kutladı. «Şimdi bir tank birliğini nasıl yenersin? Özellikle topların, kara mayınların ya da zırh delen silahların yoksa.» Bu soruna çare bulmak için düşünmeye başladı, iki saat sonra bazı yollar olduğu kanısına var□

dı ama bu da tank uygun yere uygun y nden ve uygun zamanda gelirse olabilir. Oysa bu olasılık çok uzaktı. Bir saat daha d   n nce italyan zırlı birliğinin kendi yenilgisine yardım edeceği sonucuna vardı. «Yne eski eşek ve havuç numarası,» dedi. « imdi bize sadece bir havuç gerekiyor.» O anda Jake'in kıvrılıp yattığı yere baktı. Amerikalı onca saat boyunca hiç kımıldamamı tı. Sadece soluk almasından hâlâ sa  olduğu anlaşılıyordu. Gareth onun bu kadar rahat uyuyabilmesine sinirlenir gibi oldu.

Sıcak Gareth'in beyninde  alan bir gong gibiydi. Terliyor ve alnında terler kuruyuveriyordu. Dürbünle ufku tararken gözlerini kıstı.

Sıcaktan hava titreşimleri kar ısını iyi görmesini engelliyor, biçimleri bozuyordu. Gareth göz kırpı tırıp kaslarındaki terleri sildi ve saatine bir göz attı. Jake'in nöbetine daha bir saat vardı. Bu g ne te arabada olmak gerçekten çok rahatsız ediciydi. Yne gölgede uyuyan adama bir göz attı.

Sıcak yoğun havada birden bir kovan dolusu arının vızılısını andıran titreşim gibi bir ses duydu. Sesin geldiği yönü bulabilmek olanaksızdı. Bir kayboluyor, bir belirliyordu. Ama ses artık daha belirli hal almaya ba lamı tı. Birden inanılmayacak şekilde artarak sıcakta hırıltılı bir k kreme haline geldi.

Gareth dürbünü doğuya çevirdi. Bir an titreşen hava tabakası yarıldı ve kazık gibi dört bacaklı, iki kat bina yüksekliğinde, uyumsuz hareketlerle ko an bir canavar gördü. Sonra bu serap kayboldu. Gareth gördüğü şey yüzünden kuşku ve endişeyle gözlerini kırpı tırdı. Fakat o k kremeyi andıran ses hâlâ yankılanıyordu.

Tela la, «Jake,» diye seslenince, adamın solukları de i ti ve horlamaya ba ladı. Gareth taretini gizleyen bitkilerden birini alarak uyuyan adamın üstüne attı. Jake'in ensesine d  t  bu. Amerikalı öfkeyle uyanıp vurmak için yumruklarını sıktı. «Allah kahretsin ne...» diye homurdandı.

«Buraya gel.»

Jake, «Birşey göremiyorum,» diye söylenerek tarette durup dürbünüyle doğruya doğru baktı. Ses derinden gelen bir homurtu halini almıştı. Fakat göz kamaştırıcı hava titreşimi yüzünden bir şey seçilmiyordu.

Gareth, «Orada!» diye bağırdı.

Jake de haykırdı. «Aman Tanrım!»

O kocaman şekil birden üstlerine doğru atladı. Çok yakında, çok siyah, çok boyluydu ve hava titreşimi yüzünden dev boyutlara erişmişti. Şekil durmadan değişiyordu. Bir ara dört direkli siyah bir yelkenliye benzedi. Sonra yoğun havada yüzen dev bir kurbağa halini aldı.

Gareth, «Bu Tanrı'nın cezası da nedir?» diye sordu.

«Bilmiyorum ama bir tank bölüğü gibi ses çıkarıyor ve doğru üstümüze geliyor.»

İtalyan tank bölüğünün komutanı olan yüzbaşı öfkeli, sinirli ve düş kırıklığına uğramış bir adamdı. Ruhunu adeta eriten bir kin duyuyordu. Süvari törelerini benimsemiş pek çok subay gibi, o da kendisinin göz alıcı, pervasız bir savaşçı olduğuna inanmıştı. Alayının tören üniforması olarak hâlâ yanlarında kırmızı zırhlı bulunan dar at pantolonu, gümüş mahmuzlu siyah, yumuşak deriden çizmeler, sırmalar ve saçaklı apoletlerle süslü kısa ceket, bir tek omza takılan kısa pelerin ve yüksek siyah *shako* giyiliyordu. Yüzbaşı kendisini daima böyle düşlemekteydi. Şık ve cakalı bir subay. Oysa şimdi şeytanın yaratmış olduğu lanetli çölde, her gün kendisi ve tankları vahşi hayvanları bulup çılgın bir megalomanya çığırına atarak ateş etmek için beklediği belirli bir noktaya sürüyorlardı.

Bu yüzden tankları hasar görmekteydi. Engibeli topraklarda hızlı gitmek ve boya söken zımpara gibi kumlar tankları eskitiyordu. Ayrıca gururuna yediği darbe yanında, tanklara olanlar hiç kalırdı.

Onu bir korucuya çevirmişlerdi. Hayvanları korkutup ortaya çıkarmak için ağaçlara sopayla vuran bir çırpıcı, bir köylü yerine konmuştu.

Yüzbaşı günün büyük bölümünü üzüntüyle geçiriyor, utançtan ağlayacak gibi oluyordu. Her gece mümkün olan en sert şekilde çılgın kontu itiraz etmekteydi. Ancak ertesi gün yine kendini çölde vahşi hayvan kovalarken buluyordu.

Şimdiye dek kont bir düzine aslanla vahşi köpek ve pek çok sayıda büyük boy antilop vurmuştu. Bu hayvanlar kontun beklediği yere sürülene kadar bitkin düşüyorlar, vücutları ter içinde kalıyor, ağızlarından salyalar akıyordu. Çölde uzun kovalamadan sonra hayvanlarda koşacak hal bile kalmıyordu.

Fakat hayvanların böyle bitkin düşmüş olması kontun duyduğu sevinci azaltmıyordu. Hatta adam hayvanların çok koşturulması ve belirtilen yere soluk soluğa ve bitkin gelmeleri için emir vermişti. Kont Beisa oriksi tecrübesinden sonra öyle çılgınca tehlikelere atılmaya niyetli değildi. Onun için günün sporu kolaylıkla vurabileceği hayvanlar ve iyi bir fotoğraftan oluşuyordu.

Albay ne kadar fazla hayvan vurursa o denli neşeleniyordu. Tanklar geldiğinden beri de olağanüstü eğlenmekteydi. Bununla birlikte Dañ nakil çölünde de sonsuz sayıda hayvan olamazdı. Onun için de son birkaç gündür av hayvanı sayısı çok azalmış, çünkü çöldeki yabani sürüleri toptan yok edilmiş ya da dağıtılmıştı. Kont buna sinirleniyordu. Tank bölüğü komutanına bunu çok sert dille açıklamış, yüzbaşının mutsuzluk ve kininin daha da artmasına yol açmıştı.

Yüzbaşı yaşlı erkek fili, yüksek granit bir anıt gibi tek başına açık toprakların ortasında dururken görmüştü. Eski bir uskunanın yelkenlerine benzeyen paralanmış kulakları, derin kırışıklıkların içine gömülmüş nefret dolu küçük gözleri olan hayvan çok iriydi. Dişlerinden biri ağzının biraz ilersinden kırılmıştı. Fakat diğer dişi uzun ve sarıydı. Ucu da aşınarak kütleleşmişti.

Yüzbaşı dört yüz metre geride tankını durdurup fili dürbünüyle incelemişti. Hayvanın iriliği yüzünden duyduğu şaşkınlık geçince de yüz

başının düzgün bıyığının altında ağzı kötü bir gülüşle bükülmüştü. Koyu renk gözleri pırıl pırıl parlarken, «İşte sevgili albayım, çok av hayvanı istemiştin,» diye fısıldamıştı. «Bunu göreceksin. Emin olabilirsin.»

Sonra hayvana doğudan yaklaşmıştı. Tankla ağır ağır ona doğru giderken, yaşlı erkek fil başını çevirip onların gelmesine bakmıştı. Kulaklarını yelken gibi iki yana açıp uzun hortumunu ağzına sokmuş ve havayı tatmıştı. Böylece üst dudağındaki koklama salgı bezleriyle bu garip yaratığın kokusunu duymaya çalışmıştı.

Afrika kıtasında, peşinde türlü avcıyla binlerce mil yol almış olan fil, yaşlı ve aksi bir yaratıktı. Yara içinde kalmış, kırışmış kalın derisinin altında mızrak başları, saçmalar ve modern tüfeklerin atmış olduğu mermiler vardı. Fil bu ileri yaşında artık sadece yalnız kalmak istiyordu. Ne fazla istekte bulunan doğurgan dişileri, ne gürültücü, oyuncu yavruları arzulamaktaydı. Ne de tek bir amaçla kendisini avlamaya çalışan adamları. Bu çöle, kızgın günlere, kaba bitkilere sadece yalnızlığı bulabilmek için gelmişti. Şimdi de ağır ağır Chaldi Kuyulan'na gidiyordu. Son kez yirmi beş yıl önce genç bir erkekken tatmıştı bu suyu.

Hayvan vızıldayan, homurdanan ve kendisine doğru gelen şeylere baktı ve onların pis yağlı kokularını duydu. Bundan hiç hoşlanmamıştı. Başını sallayınca kulakları yönü değişen rüzgârla şişen yelkenliler gibi ses çıkardı. Sonra düşmanı yaklaşmaması için bağırarak uyardı.

O homurdanan, vızıldayan şeyler usul usul daha yakınına geldiler. Hayvan hortumunu göğsüne dayayıp bükerek kulaklarını arkaya doğru attı. Ama yüzbaşı bu tehlike işaretini anlamamış olacak, hâlâ onun üstüne gidiyordu.

Sonra fil saldırdı. Çok iri ve hızlı olan hayvanın yere vuran kocaman ayakları bir bas davul gibi sesler çıkarıyordu. Hem çok hızlı olduğu için az kalsın tankı yakalıyordu. Bunu yapsaydı, korkunç gücünü fazla harcamadan tankı devirebilirdi. Fakat sürücü de onun kadar hızlıydı

ve uzanan hortumun hemen yakınında direksiyonu kırıp yarım mil kadar son sürat yaptı. Fil tankı kovalamaktan ancak o zaman vazgeçti.

Makineliyi kullanan er, «Yüzbaşım, onu Spandau'yla vurabilirim,» diye ısrar etti. Bu kovalamaca hiç hoşuna gitmemişti.

«Yok! Yok!» Yüzbaşı duruma çok seviniyordu.

Er, «Fakat çok öfkeli, tehlikeli ve yırtıcı bir hayvan,» diye belirtti.

«Si» Yüzbaşı neşeyle güldü. Sevinçle ellerini ovuşturuyordu. «Bu konta özel armağanım olacak.»

Tankların beşinci kez yaklaşımaya kalkmalarından sonra, yaşlı fil sonuç sağlamayan takiplerden vazgeçti. Karnı itiraz eder gibi guruldar, kısa kuyruğu sinirli sinirli sallanır ve gözlerinin gerisindeki salgı bezlerinden çıkan miskler yaş gibi yanaklarına süzülürken, süvari tanklarının kendisini batıya doğru sürmesine izin verdi. Fakat hâlâ çok öfkeliydi.

Gareth Swales hafif sesle, «Buna inanamayacaksın,» dedi. «Kendim de inandığımdan emin değilim. Fakat gelen bir fil ve İtalyan tank bölüğünü de üstümüze getiriyor.»

«Buna inanmam. Gözlerimle durumu görüyorum ama inanamıyorum. Bu hayvanı bir tazı gibi eğitmiş olmalılar. Bu olabilir mi yoksa ben çıldırıyor muyum?»

Gareth, «Her ikisi de,» diye karşılık verdi. «Harekete hazır olmamızı önerebilir miyim? Çok yaklaştılar da...»

Jake atlayıp krankı çevirirken, Gareth de sürücü yerine oturup kontağı açtı ayağını gaz pedalına dayadı. Telaşla omzunun üstünden bakarak, «Tamam,» diye haber verdi. Kocaman fil zırhlı arabadan en fazla dokuz yüz metre uzaktaydı. Hem hızlı temposunu değiştirmeden geliyordu. Böyle yürümekle koşmak arası bir hızla kocaman adımlar atan bir fil durmadan ya da dinlenmeden kırk beş kilometrelik yolu alabilirdi.

İngiliz, «Biraz acele etsen fena olmaz,» dedi. Jake krankı çeviriyor ama Priscilla karşılık vermiyordu. Jake'i cesaretlendirecek bir mırıltı bile yoktu. Bir dakika sonra Jake kesik kesik soluyarak geriledi. Ellerini dizlerine dayayarak havayı ciğerlerine çekmeye çalıştı.

Gareth, «Bu Tanrı'nın belası araba...» diye başladı.

Fakat Jake gerçek bir telaşla doğruldu. «Ona küfretme. Çünkü o zaman hiç çalışmaz.» Yine kranka eğildi. «Haydi gel, sevgilim.» Yine olanca gücünü kolu çevirmeye verdi.

Gareth tekrar omzunun üstünden baktı. O garip grup yaklaşmış, hem de iyice yaklaşmıştı. Sürücü kapağını açıp uzanarak Priscilla'nın motor kapağını sevgiyle okşadı. «Haydi güzelim.»

Kontun av grubu korkunç güneşten korunmak için çift kat brandadan yapılmış çadırlardaki kamp iskemlelerinde oturuyordu. Yemekhane erleri buzlu içkiler, hafif yiyecekler sunuyorlardı. Zaman zaman esen bir rüzgâr brandaları sallıyor ve sıcağa dayanabilmelerini sağlıyordu.

Kont coşmuştu. Hepsi de spor giyinmiş, av tüfekleri ya da asker tüfekleri almış altı subayına ev sahipliği yapıyordu. «Bugün avın daha iyi olacağına güvenebiliriz sanırım. Yumuşak uyarılarımızdan sonra bizim çırpıcılar çok daha fazla gayret göstereceklerdir kuşkusuz.» Gülüp göz kırpınca subayları görev yapar gibi gülümsediler. «Açıkçasını isterseniz umduğum...»

«Kontum. Kontum.» Gino çılgına dönmüş bir cüce gibi soluk soluğa çadıra daldı. «Geliyorlar. Onları tepeden gördük.»

Kont büyük bir memnunlukla, «Ah!» dedi. «Aşağıya inip cesur tank komutanımız yüzbaşının bu kez bize ne getirdiğine bakalım mı?» Elindeki kadehteki beyaz şarabı bitirirken Gino da koşup onun ayağa kalkmasına yardım etti. Sonra geri geri giderek kontu, Guiseppe'nin telaşla örtüsünü çıkarmakta olduğu Rolls'a götürdü.

Kontun Rolls Royce'unun başta olduğu küçük konvoy alçak tepeden inerek vadi boyunca sıralanmış olan avcı barınaklarına gittiler. Bunları kıtanın mühendisleri yapmıştı. Kırmızı topraklar kazılmış, sonra güneşe engel olmak için üstlerine ottan damlar yapılmıştı. Yaklaşan hayvanlara ateş etmek için de delikler açılmıştı. Avcı barınaklarında hayvanları beklerken dinlenmek üzere rahat kamp iskemleleri, küçük fakat türlü içki bulunan bar, termoslu kovalarda buz, etrafı brandalı bir tuvalet, yani sporu daha zevkli hale koyabilmek için her şey vardı.

Kontun avcı barınağı sıranın ortasıdaydı. Bu, en büyüğü ve en lüksüydü. Hem kovalanan hayvanların toplandıkları nokta olduğu için kontun kulübesini buraya yapmışlardı. Subayları konttan fazla hayvan vurmanın ya da kontun önünden kaçan hayvana ateş etmenin çılgınlık olduğunu çoktan anlamışlardı. Bu suçu ilk işleyen kimse yüzbaşılıktan , teğmenliğe indirilmiş ve bir daha da av partilerine çağrılmamıştı. İkinci cisiyse Massawa'ya dönmüş ve malzeme şubesinde yazıcılığa başlamıştı.

Gino kontun Rolls'dan inmesine yardım etti. Sonra yere gömülü barınağa girmesi için merdivenden indirdi. Guiseppe selam verip Rolls'a binerek tepeyi aştı ve gözden kayboldu.

Kont branda sandalyeye oturup arkasına yaslandı. İcini çekerek ceketinin önünü açtı ve Gino'nun uzattığı ıslak peçeteyi kabul etti. Kont alnındaki terleri ıslak bezle silerken, Gino da buz kovaşından aldığı bir şişe Lacrima Cristi şarabını açtı. Bir kadeh buz gibi şarabı kontun yanındaki portatif masanın üstüne bıraktı. Sonra yeni açılan bir kutudan aldığı parlak pirinç kaplı mermilerle Mannlicher'i doldurdu.

Kont peçeteyi bir yana atarak önündeki delikten dışarıya bakmak üzere eğildi. «Bugün olağanüstü eğleneceğimizi seziyorum, Gino.»

«Öyle olacağını umarım, kontum,» diyen ufak tefek çavuş göğsüne dayadığı Mannlicher'le iskemlenin yanında hazirola durdu.

Jake eğilmiş, belki yüzüncü kez krankı çevirirken çenesinden damlayan terler gömleğinin önünü ıslatıyordu. «Haydi sevgilim. Bizi böyle ortada bırakamazsın.»

Gareth, Priscilla'nın çıkmasına tırmanıp taretin üstünden uzun uzun ve umutsuzlukla baktı. Karnında bir şeyin donduğunu□ soluğunun kesildiğini hissediyordu. Fil yüz adım uzaktaydı; koşar gibi yürüyerek doğru üstlerine geliyor ve kocaman siyah kulaklarını öfkeyle sallıyordu. Domuzunkini andıran küçük gözlerinden kötülük fıksırıyordu.

Hayvanın tam arkasında yelpaze gibi açılmış olan tank bölüğü vardı. Güneş ön kısımdaki yuvarlatılmış zırlara vuruyor, canlı renkli süvari flamaları dalgalanıyordu. Tankların kapakları açılmış ve bunlardan tank komutanlarının siyah miğferli kafaları çıkmıştı. Gareth dürbünle bakınca komutanların yüz hatlarını da seçti. O kadar yakındılar.

Birkaç dakika içinde tanklar üstlerine çıkacaktı. Gözükmemeleri olanaksızdı. Fil, İtalyanları doğru küçük tepeye getiriyordu. Tareti örten kamuflaj bitkileri de doksan metre yakından bakıldığında durumu açıklayacaktı.

Kendilerini koruyacak durumda bile değillerdi. Vickers makineli silah yaklaşan düşmanın aksi yönüne çevrilmişti. Silah yerinde sınırlı şekilde oynadığından geriye çeviremezlerdi. Gareth birden ayaklarının altındaki arabaya yakıcı bir öfke duyarak çelik tarete şiddetli bir tekme attı. «Pis orospu!» diye hırladı ve o anda motor hiddetle homurdandı.

Islak saçlarının arasından terler damlayan, yüzü morarmış Jake yukarıya fırladı ve soluk soluğa konuştu. «İşi sertlikle hallediyorsun, Gary.»

Gareth rahat bir soluk alarak güldü. «Kadınlarda psikolojik ana dikkat etmelidir, evlat.» Tarete tırmanırken Jake de sürücü yerine çıktı.

Jake gaza dayanınca Priscilla üstündeki bitkileri attı ve tekerlekleri kırmızı bir toz bulutunu havaya kaldırdı. Dik tepeyi aştığı gibi açığa, şaşırان filin karşısına çıktı.

Yaşlı erkek fil o ana dek yeterince zorlanmış ve öfkeden gözünün dönmesine de az kalmıştı. Birden karşısına çıkan vızılıtlı şey bardağı taşıran son damla oldu. O zamana kadar rahat rahat ilerlediği için korkunç gücüne ve dayanıklılığına bir şey olmamıştı. Ama birden kulak zarlarını patlatacak kadar yüksek ve tiz bir sesle bağırdı. Kulakları geri gidip kafasına yapıştı. Hortumunu kıvrıp göğsüne dayayarak yerleri sarsan bir güçle öne atıldı.

Filin engebeli yerdeki hızı Domuz Priscilla'nınkinden fazlaydı. Hayvan tehdit dolu, yok edilemez dev bir yaratıktı ve granit bir dağ gibi Priscilla'nın üstüne geldi.

Yüzbaşı yaşlı fili ağır ağır sürmüş, hayvanın gücünü harcamasını istememişti. Komutanına öfkesinin doruğunu erişmiş, öldürme gücü fevkalade bir hayvan sunmak istemişti.

Taretinde oturmuş kendi kendine gülüyor, olacakları düşünerek heves ve keyifle başını sallıyordu. Çünkü avcı barınakları bir mil kadar ilerdeydi. Birden karşısında yer yarıldı ve zırhlı bir araba kırmızı tozları havalandırarak ortaya çıktı. Bu, yüzbaşının sadece resimli tarih kitaplarında gördüğü bir modeldi. Sanki taşıt eskiden kalma bir hayaletti.

Yüzbaşının gördüğüne inanması saniyeleri aldı ve eski arabanın üstündeki düşman renkleri görünce zaten aşınmış olan sinirleri ani bir şokla karşılaştı.

Olanca sesiyle, «Yaklaş!» diye haykırdı. «Bölük yaklaş!» içgüdü-süne uyarak kılıcını çekmek için elini yana attı. «Düşmanı oyalala!»

İki yanındaki tanklar homurdanarak ileriye atılırken, yüzbaşı kılıcı olmadığı için başından miğferini çıkarıp sallayarak, «Hücum!» diye bağırdı. «Ateş edin!» Artık bir çırpıcı değil, adamlarını çarpışmaya sokan bir savaşçıydı. Heyecanı bölüğe de sıçramıştı ve bu arada zırhlı arabanın, filin ve tankların havalandırdığı tozlar bir bulut gibi yoğun olduğundan, ilk iki araç önlerindeki dört buçuk metre derinliğindeki yarı göremediler. İkisi yan yana son sürat ilerlediler ve sanki üstlerine 100 ki□

loluk bomba yemiş gibi anında parçalandılar. İçteki tekerlekler fırladı ve ağır çelik paletler de havalanarak canlı, öfkeli kobralar gibi hareket ettiler. Dönen taretler yerlerinden topmuş ve içindeki adamları karından biçmişti.

Gareth kendi taretinin kenarına tutunup geriye bakarken, iki tankın toprağa gömüldüğünü ve çok yukarlara fırlayan tozları gördü. Böylece tankların parçalandığını anladı. «İkisi gitti!» diye bağırdı.

Jack engebeli topraklarda Priscilla'yı yönetmeye çalışarak cevap verdi. «Fakat daha dördü var.»

Fil motor homurtuları, arkasında parçalanan tankların, ezilen çeliklerin sesi ve önünde zıplayarak giden arabanın vızıltısı yüzünden çok daha öfkelenmişti. Onun için de engebeli yerde inanılmaz hızla ilerliyordu.

Gareth, Jake'e endişeyle, «Bize yetiştii,» diye haber verdi. Dev hayvan çok yakındaydı ve Gareth ona bakmak için başını yukarıya kaldırmak zorunda kaldı. Kalın hortumun yapıştığı göğüsten ayrılarak açılıp kendisini taretten kapmak üzere uzandığını gördü. «Evlad, olanca hızınla git. Yoksa bu hayvan tepene çökecek.»

Kont somurarak, «O budalaya hayvanları tankların önüne katıp fazla yormamasını söyledim,» diye homurdandı. «Kendisine belki on iki kez bunu söyledim değil mi, Gino?»

«Tabii, kontum.»

«Onu Massavva'ya göndereceğim...» Tehditin sonu gelmedi. Kont altındaki brandalı iskemleyi gıcırdatarak birden ayağa kalktı. Endişeyle mırıldandı. «Gino, orada çok tuhaf şeyler oluyor.»

ikisi de dama açılmış tüfek deliklerinden dışarıya baktılar. Gitgide yükselen toz bulutları inanılmayacak kadar korkunç bir hızla onlara doğru geliyordu.

Kont, «Gino, bu olabilir mi?» diye sordu.

Çavuş onu yatıştırdı. «Hayır, kontum.» Fakat sesinde hiç inandırıcılık yoktu. «Bu bir serap. Gerçek olamaz.»

«Bundan emin misin, Gino?» Kontun sesinde endişe belirmişti.

«Hayır, kontum.»

«Ben de öyle, Gino. O sana ne gibi görünüyor?»

«Bu bir...» Gino'nun sesi kısılıverdi. «Bunu söylemek istemiyorum, kontum,» diye fısıldadı. «Sanırım çıldırıyorum.»

O anda kaçan zırhlı arabayı ve saldırıya geçen fili yakalamak için çabaları boşa giden yüzbaşı 50 mm.'lik Spandau'yla onlara ateş açtı. Daha doğrusu görüşünü engelleyen büyük toz bulutuna doğru ateş açtı. Bu bulut arasında zaman zaman hayvanı ve arabayı seçer gibi oluyordu. Ayrıca gitgide aranın açılması da nişancının hedefine isabet ettirmesini engellemekteydi. Üstelik filden kurtulmaya çalışan zırhlı araba sert ve akıl almaz manevralar yapıyordu. Bu yüzden süvari tankı da sert, engebeli topraklarda adeta batıp çıkarak gidiyordu.

Yüzbaşı, «Ateş!» diye gürledi. «Ateşe devam!» Nişancı yere yakın olarak yarım düzine patlama gücü yüksek mermiyi fırlattı. Diğer tanklar yüzbaşının ateşini duyarak hevesle onu taklit ettiler.

Bunlardan ilki kont ve Gino'nun korkudan büyülenmiş gibi büzülükleri avcı barınağının ön duvarını götürdü. Ottan örülmüş duvar merminin mekanizmasını çalıştırmadı, ama yine de yüksek hızı olan mermi kontun sol kulağının kırk beş santim açığından geçti. Bunun basınçlı havası adamı sersem etti ve arka duvardan fırlayan mermi boş çölde uluyarak bir mil kadar gittikten sonra patladı.

«Kontun bana daha fazla gereksinimleri yoksa...» Gino acele selam verip kont ona engel olmak için kendini toplayamadan avcı barınağının arka duvarındaki mermi deliğinden kendisini dışarıya atıp toprağa basar basmaz koşmaya başladı.

Gino yalnız değildi. Sıradaki bütün avcı barınaklarından dışarı fırlayan subaylarda kaçıyorlardı. Korku dolu çığlıklarını motorların uğultusu, öfkeli erkek filin sert ayak sesleri ve devamlı patlayan silahlar bastırıyordu.

Kont yerinden kalkmaya çalıştı fakat dizleri buna imkân vermedi. Birkaç kez nöbet geçiriyormuş gibi sıçramayı başardı. Korkudan bembeyaz olan yüzünde ağzı kocaman bir yarık gibi açılmıştı ama hiç sesi çıkmıyordu. Kont ne konuşacak, ne kımıldayacak haldeydi. Sadece bir kez daha sıçramak için güç bulabildi ve iskemle yere devrildi. Kont da av barınağının kazılmış toprak zeminine yüzüstü düştü. Orada başını iki koluyla örttü.

O sırada hâlâ tam yol giden zırhlı araba ön duvardan daldı. Otlardan örülmüş avcı barınağının duvarı araca sarıldıysa da, Priscilla bir hamlede kazılmış toprakların üstünden atlayıp ilerledi. Dönen tekerlekler kontun hareketsiz vücudunun birkaç santim açığından geçti. Üstüne canını yakan taş ve kumları yağdırdı. Sonra araba uzaklaştı.

Kont oturmak için debelendi. Ve tam bunu başaracağı sırada son derece öfkeli olan kocaman fil yıkılmış, avcı barınağının üstünden atladı ve kocaman arka ayaklarından biri kontun omzuna hafifçe vurdu. Kont avaz avaz bağırarak kendini yere attı. Bu arada fil hâlâ zırhlı arabanın peşinde ufka doğru gidiyordu.

Topraklar yaklaşan bir ağır taşıt yüzünden sarsıldı ve kont barınağın zeminine yapışarak korkudan kulakları sağır olmuş, bitkin ve inme inmiş gibi yatarken, birden tank komutanı yanında durup ona doğru eğildi. Büyük bir endişeyle, «Av istediğiniz gibi oldu mu, albayım?» diye sordu.

Gino geri gelip kontu ayağa kaldırarak üstündeki tozu toprağı sildikten ve onu Rolls'un arkasına oturtuktan sonra bile adamın kurumuş boğazından tehditler ve hakaretler bir çığlık gibi yükseldi.

«Sen sapıksın ve korkaksın. Görevini ihmal ettiğin ve büyük bir sorumsuzlukta bulunduğun için suçlusun. Onların kaçmasına izin verdin ve beni korkunç bir tehlikeye attın.» Kontu Rolls'un yastıklarına dayadılar. Fakat araba uzaklaşırken o yine ayağa fırlayıp tank bölüğü komutanı yüzbaşıya bağırmaya devam etti. «Sen sorumsuz bir sapıksın,

korkaksın ve bir Bolşeviksin. İdam mangasının önüne çıkarıldığın zaman ateş emrini ben vereceğim.» Rolls kampa doğru gidip tepeye çıkınca kontun sesi de duyulmaz oldu. Fakat doruğa geldiklerinde adam hâlâ sağlam kolunu sallayarak işaretler yapıyordu.

Fil tank bölüğü geride kalıp bu kovalamadan vazgeçtikten sonra bile zırhlı arabanın peşinden gitti. Onları çölün uzaklarına kadar izledi. Fakat son bir milde araları açılmaya başladı. Yaşlı erkek fil yavaşlamaya başlamıştı. Sonunda onları kovalamaktan vazgeçerek durdu. Yorgunluktan ayakta sallanıyordu. Ama hâlâ kulaklarını sallıyor ve kafa tutarak hortumunu havaya kaldırıyordu.

Gareth kuru, soluk düzlükte kocaman, siyah bir ilkel heykele benzeyen fili saygıyla selamladı ve oradan uzaklaştılar. Sonra iki yaprak sigarası yakarak taretten eğilip birini Jake'e verdi. «Bugün iyi iş gördün, evlat. Tanrısızlardan ikisini temizledik. Diğerlerinin de uygun şekilde düşünmeye başlamalarını sağladık.»

Jake minnetle yaprak sigarasını içmeye başladı. «Nasıl? Bir daha söyle?»

«Gelecek sefere o tankçılar bizi görünce sonuçları hesaplamak için durmayacaklardır. Dişinin peşine takılan erkek köpek sürüsü gibi geleceklerdir.»

Jake ağzından yaprak sigarasını çekerek hayretle sordu. «Yani bu iyi bir şey mi?»

Gareth, «İyi bir şey,» diye ona güven verdi.

«Neyse... az kalsın öyle olmadığını sanacaktım.»

Portatif karyolasına yüzüstü yatmış olan kontun üstünde aile arması işlenmiş açık mavi ipek şorttan başka bir şey yoktu. Vücudu so-

luk renkli ve tombuldu. Ayrıca derisinde bol para, yiyecek ve içecek sayesinde elde edilen bir parlaklık vardı. Bu soluk vücuttaki kıllar siyah, kıvrık ve kalındı. Omuzlarında hafif bir bulut gibi duran tüyler bele doğru iniyor ve şortunun üstünden hafifçe gözüken süt beyazı kaba etlerinin arasında bir duman gibi kayboluyordu.

Şimdi vücudun düzgünlüğünü kaburgalarının üstünü kaplayan, bacaklarına ve kollarına yayılmış koyu kırmızı bereler, mosmor çürükler bozmaktaydı.

Kollarını dirseklerine kadar sıvamış olan Gino, eğilip omzuna ağrı kesici merhemi sürerken kont acıyla karışık bir minnetle inledi. Çavuşun koyu renk güçlü parmakları parlak, soluk etlere gömülüyor, ilacın sert kokusu gözleriyle burnunu yakıyordu.

«O kadar sert ovma, Gino. Fena yaralandım.»

«Üzgünüm, albayım.» Gino sessiz sedasız ovmaya devam ederken kont inleyip yatakta kıpırdandı.

«Albayım, konuşabilir miyim?»

Kont, «Hayır,» diye homurdandı. «Aylığın daha şimdiden çok fazla. Hayır, Gino, sana bir prens için ödenecek fidyeyi veriyorum.»

«Albayım, bana haksızlık ediyorsunuz. Böyle bir anda o kadar sıradan bir şeyden söz edemem.»

Kont, «Bunu duyduğuma sevindim,» diye inledi. «Ah! İşte orası! Tam orası acıyor!»

Gino sancıyan yeri biraz ovdu. «İtalyan generallerinin yaşamlarını inceleyecek olursanız... Jül Sezar ve...» Gino durup daha yakın tarihten bir italyan generali bulmaya çalıştı. Sessizlik uzayınca da tekrarladı. «Örneğin, Jül Sezar'ı alın.»

«Evet?»

«Jül Sezar bile kılıç sallamamıştır. Gerçekten büyük komutan savaşta girmez. O kendisinden çok aşağı olan ölümlülerin yapacaklarını planlar, onlara emirler verir.»

«Bu doğru, Gino.»

«Hangi köylü olsa kılıç sallayabilir ya da tüfekte ateş edebilir... Onlar sadece sürü değil midir?»

«Bu da doğru.»

Gino son bin yıl içinde başarılı bir İtalyan savaşçısı bulmak için düşünmekten vazgeçti. «Napolyon Bonapartya da İngiliz Wellington'u alın.»

«Pekâlâ Gino, alalım.»

«Onlar savaştıklarında daima çarpışmalardan uzak kaldılar. Hatta Waterloo'da karşılaştıkları zaman iki büyük satranç ustası gibi emir verir, manevra yaptırır, komuta ederlerken birbirlerinden millerce uzaklardılar...»

«Söylemeye çalıştığın nedir, Gino?»

«Beni bağışlayın, kontum, ama acaba cesaretiniz, savaşma isteğiniz, düşmanın şahdamarını koparma sezginiz sizi kör mü ediyor?... Acaba bir komutanın gerçek rolünü unuttunuz mu?... Yani çarpışmalardan uzak kalarak savaşı gözlemeniz gerektiğini unuttunuz mu?»

Gino kontun tepkisini endişeyle bekledi. Konuşabilmek için bütün cesaretini toplamıştı ama kontun öfkesi bile, yeniden tehlikeye atılma olasılığı yüzünden kapıldığı dehşeti bastıramazdı. Yeri kontun yanıydı. Kont ikisini de bu çorak, düşman topraklarda türlü korku ve dehşetle karşılaştırmaya devam ederse. Gino onun yanında daha fazla kalamayacaktı. Sinirleri harap olmuştu. Geceleri korkunç düşler görüp ter içinde ve titreyerek uyanıyordu. Sol gözünün altında bir sinir kontrolsüzce harekete başlamıştı. Durmadan gözü seçiriyordu. Sinirleri daha fazlasına gelemeyecekti. Kısa süre sonra içinde bir şey çat, diye kopacaktı.

«Lütfen, kontum. Hepimizin iyiliği için bu ataklığınızı kontrol etmeye çalışmalısınız.»

Efendisinin çok duyarlı bir noktasına basmış, kontun özel duygularını dile getirmişti. Adam bir dirseğinin üstünde doğrulmaya çalışarak soylu başını kaldırdı ve ufak tefek çavuşa baktı.

«Gino,» dedi. «Sen bir düşünürsün.»

«Bana büyük onur veriyorsunuz, kontum.»

«Yok! Yok! İçtenlikle söylüyorum. Sende kaldırımlara özgü bir akıl, çöplüklerde yaşayanların olgunluğu var. Sen bir köylü düşünürsün.»

Gino kendisinden böyle söz etmezdi ama bunları kabul ederek başını eğdi.

Kont, «Cesur çocuklarıma haksızlık ettim,» derken birden hali tümüyle değişti. Yüzü başışlanmış bir mahkûmunki gibi iyi niyetle aydınlanıp parladı. «Sadece kendimi düşündüm. Kendi zaferimi, kendi onurumu düşündüm. Pervasızca tehlikeye atılırken bunun bedelini aklımdan geçirmedim. Cesur çocuklarımı lidersiz, yetimlerini babasız bırakacağımı, bu büyük tehlikeyi hiç düşünmedim.»

Gino heyecanla başını salladı. «Onların kafalarında ya da kalplerinde sizin yerinizi kim alabilir?»

«Gino.» Kont bir baba tavrıyla onun omzuna vurdu. «Gelecekte daha az bencil olmalıym.»

«Kontum, bunu duymaktan ne büyük zevk aldığımı bilemezsiniz!» diye bağırان Gino rahatlamıştı. Artık uzun günleri Chaldi kampında barış ve güvende, siperlerin gerisinde geçireceğini düşününce sevincinden titredi. «Sizin göreviniz emretmektir!»

Kont, «Planlamak!» dedi.

Gino ilave etti. «Yönetmek!»

«Ne yazık ki, benim kaderim bu.»

Gino, «Tanrı'nın size verdiği görev,» diye onu destekledi. Kont tekrar yatağa çökünce ağrıyan omzu daha büyük canlılıkla ovmaya başladı.

Sonunda kont mırıldandı. «Gino, aylığından en son ne zaman söz ettik?»

«Uzun zamandır lafını etmedik, kontum.»

Aldo Belli rahat rahat, «Bunu şimdi konuşalım,» dedi.

«Sen paha biçilmez bir mücevhersin. Ayda yüz liret daha desek.»
Gino saygıyla mırıldandı. «Aklımdan yüz elli geçmişti efendim.»

Kontun o gece yemekhane çadırında konyak ve puro içerlerken açıkladığı yeni askeri düşüncesi subayları tarafından sınırsız bir hevesle karşılandı. Geriden yönetme fikri sadece mantıklı ve makul değil, aynı zamanda ilham almak gibi bir şeydi. Hevesleri bu yeni düşüncenin Üçüncü Kıta'nın tüm subayları için değil, sadece albay için geçerli olduğunu anlayana kadar devam etti. Geri kalanların hepsine, Tanrı'ya, vatana ve Benito Mussolini'ye bu en büyük özveride bulunabilmeleri için her türlü fırsat verilecekti.

Sonunda bu yeni düzenden sadece üç kişi yararlandı: Kont, Gino ve Binbaşı Luigi Castelani.

Binbaşı artık kıtanın komutasının tümüyle kendisine bırakıldığını öğrenince öyle sevindi ki, yıllardan beri ilk kez o gece bir şişe şarap olarak çadırına gitti. Başını sallayıp kadehinin içine gülerek içti.

Ertesi gün sadece şarabın neden olduğu yakıcı, gözleri adeta kör eden baş ağrısı yeni bağımsızlıkla birleşince, binbaşının kıtayı yönetimi daha da sertleştirdi. Bu yeni azim kuruyan otları yakan ateş gibi yayıldı. Askerler tüfeklerini temizliyor, düğmelerini parlatıyor, yakalarını kapatıp sigaralarını söndürüyorlardı ve Castelani, Chaldi kampında dolaşırken biraz da korkuyla titriyorlardı. Binbaşı, yeni görevler veriyor, işe yaramayanları cezalandırıyor ve sağ elindeki hızla inen bastonla askerleri yüreklendiriyordu.

O gün öğleden sonra yeni yapılan havaalanına incek ilk uçağı karşılamak üzere gelen şeref muhafızlarının üstlerindeki madenler ve deriler pırıl pırıl parlıyordu. Askerlerin hepsi de görevlerinde çok başarılıydı. Kont Aldo Belli bile bunu fark ederek askerleri kutladı.

Gümüş renkli uçaktan ilk inen Asmara'daki siyasi danışman Sig nor Antolino oldu. Adam buruş buruş ve üstüne uymayan keten elbise

siyle daha sıska ve berbat görünüyordu. Kontun gösterişli faşist selamına başındaki Panama şapkeyi kaldırarak karşılık verdi. Bir an kucaklaştılar. Sonra kont pilota döndü.

«Uçağınıza binmek istiyorum.» Kont tanklarına duyduğu ilgiyi yitirmişti. Aslında tanklardan da, tank bölüğünün yüzbaşısından da nefret ediyordu. Akıllı başına gelince subayı idam etmekten ya da Asmara'ya yollamaktan vazgeçmişti. Sadece adamın siciline konulması için bir sayfa eleştirici, acı şeyler yazmıştı. Böylece adamın geleceğinin mahvolacağını biliyordu. Bu tam ve doyum veren bir intikamdı, ama kontun tanklarla işi kalmamıştı. Artık bir uçağı vardı. Bu daha heyecan verici ve romantikti.

Kont, «Uygun bir yükseklikte düşman hatlarının üstünden uçacağız,» dedi. Böylece tüfeklerin erişemeyeceğı yüksekliğı kastediyordu.

Siyasi danışman büyük bir otoriteyle, «Daha sonra,» diye kestirip atınca, kont vakarla dimdik durdu. Adamı, kendisinin bile ürkeceğı ki-birli bir bakışla süzdü.

Danışman bu bakıştan hiç etkilenmedi. «General Bodoglio'nun özel ve ivedi emirlerini getirdim.»

Kontun sert, vakarlı çehresi hemen değışti. Dostlukla, «Öyleyse bir kadeh şarap,» diye mırıldanarak adamın kolunu tuttu ve bekleyen Rolls'a götürdü.

«General şimdi Amba Aradam'ın önünde, dağıdaki büyük düşman ordusunun bulunduğu mevzileri devamlı top ateşine tutturuyor ve havadan bombalıyor. Uygun olan anda da saldırıya geçecek. O zaman sonuçtan hiç kuşku olmayacak.»

Kont ferasetle, «Çok doğru,» diye cevap verdi. Kuzeyden yüz mil ötede sürmekte olan savaş İtalyan ordusunun zaferiyle sonuçlanacaktır. Kendisinin de bunda payı varmış gibi gururlanıyordu.

«On gün içinde Etiyopyalıların bozguna uğramış orduları Dessie Yolu'na çekilip Tana Gölü'nde Haile Selasiye'yle buluşmaya çalışacak□

lar. Fakat Sardi Uçurumu onların kaburgalarına giren bir hançerden farksızdır. Görevinizi biliyorsunuz»

Kont yine başını salladı ama endişelenmişti. Bu iş, bulunduğu yere daha yakındı.

«Bizimle işbirliği yapmayı kabul eden Ras'la son kez konuşmaya geldim. Kendisi bizim müttefikimiz ve imparator adayı. Onun için planlarımızı aynı zamanda uygulamamız gerekiyor. Onun tarafımıza geçmesi, düşman saflarında büyük karışıklığa neden olacaktır. Ras'ın güçleri de Sardi Uçurumu'yla Dessie Yolu'na yapacağımız saldırılarda sizi ellerinden geldiğince desteklemelidir.»

«Ah!» Kont içini çekmekle ne kabul, ne de reddetmişti.

«Dağlarda çalışan adamlarım imparator adayıyla buluşmamızı sağlayacaklar. Bu buluşmamızda Ras'ın sadakatini sağlamak için söz verdiğimiz parayı ödeyeceğiz.» Danışman tiksindir gibi dudak büktü. «Ah, şu adamlar!» Altın için vatanını satan adamı düşünerek içini çekti. Sonra elini sallayarak bu düşüncüyü kafasından kovdu. «Onunla bu gece buluşacağız. Rehberlik edecek adamlarımdan birini getirdim. Buluşacağımız yer buradan seksen kilometre kadar uzakta. Güneş batınca yola çıkacağız. Ras'la gece yarısı buluşacağız. Onun için randevuya yetişecek bol vaktimiz olacak.»

Kont, «Pekâlâ,» diye cevap verdi. «Emrinize bir araç vereceğim,»

Danışman elini kaldırdı. «Sevgili albay, Ras'la konuşacak delegelerin başkanı siz olacaksınız.»

«Olanaksız.» Kont yeni düşünce tarzından öyle çabucak vazgeçmek niyetinde değildi. «Burada görevlerim var... Saldırıya hazırlanacağız.» Gece yarısı Danakil çöllerinde ne tür korkunç olaylarla karşılaşacağını kim bilebilirdi?

«Orada bulunmanız pazarlık için gerekli. Üniformanız Ras'ı etkileyecek ve...»

«Omzum... Omzumdaki yara yüzünden yolculuk yapmam çok zor oluyor. Subaylarımdan birini gönderirim. Tank bölüğü komutanı bir yüzbaşı. Üniforması harikadır.»

Danışman, «Hayır,» diyerek başını salladı.

«Bir binbaşım var. Çok etkileyici bir erkek.»

«General delegelere sizin başkanlık etmenizi özellikle emir verdi. Bundan kuşkunuz varsa telsizciniz hemen Asmara'yla bağlantı kurabilir.»

Kont içini çekti. Ağzını açıp kapattı ve savaş boyunca, Chaldi üs-sünden ayrılmama kararından istemeye istemeye vazgeçti. «Pekâlâ. Güneş batarken yola çıkarız.

Kont tekrar pervasızca tehlikeye atılmak niyetinde değildi. O gece Chaldi'den ayrılan konvoyun önünde iki CV. 3 süvari tankı vardı. Onları dört kamyon dolusu piyade izliyor, geride kalan iki tank da arkayı koruyordu.

Rolls bu konvoyun tam ortasındaydı. Siyasi danışman ayaklarını yere koyduğu ağır tahta sandığa dayamış, kontun yanında oturuyordu. Danışmanın uçaktan indirdiği rehber, bir gözüne perde inmiş bir Galila'ydı. Artık kirden siyahlaşmış, bir zamanlar beyaz olan shamma'lı adam bir teke gibi kokuyordu. Kont onun kokusunu alır almaz parfümlü mendilini çıkararak burnuna dayadı.

Kont, «Bu adama söyleyin, en öndeki tanka binecek,» dedi. Tank komutanı yüzbaşıya dönerken siyah gözlerinde kötü bir pırıltı belirmişti. «Duydun mu? Tankta senin yanında, tarette oturacak.»

Farları yakmadan yol aldılar ve koyu dağların gölgesinde kalan düzlüğe çıktılar. Bu toprakları ay ışınları aydınlatmaktaydı. Randevu yerinde bir tek atlı bekliyordu. Danışman onunla Etiyopya dilinde konuşup konta döndü. «Ras kendisine kötülük edileceğinden korkuyor. Bize eşlik edenleri burada bırakarak o adamla gideceğiz.»

Kont, «Hayır!» diye bağırdı. «Hayır! Hayır! Reddediyorum! Sadece reddediyorum.» Kontun fikrinden vazgeçmesi için on dakika süreyle kandırmak ve bu arada sık sık General Bodoglio'nun adını tekrarla-

mak gerekti. Kont istemeye istemeye Rolls'a binerken Gino da korunmasız, yanında muhafızlar bulunmayan arabanın ön koltuğundan ona üzgün üzgün baktı. Tüylü midillideki koyu renkli adamı izlediler.

Dağların arasına giren kayalık bir vadide arabayı bırakmak zorunda kalınca yola yürüyerek devam ettiler. Gino'yla Guiseppe tahta sandığı birlikte taşıyorlardı. Kont da tabancasını çekmiş, taşlar, kayalarla dolu dik yamaçta sendeleyerek ilerliyordu.

Yüksek kayaların gizli bir düzlüğünde muhafızlar beklemekteydi. Düşman tavırlı adamların gerisinde de büyük bir deri çadır vardı; çevresine pek çok uzun tüylü midilli bağlıydı. Çadırın içi gaz lambalarıyla aydınlatılmıştı ve sıra sıra muhafızlar çömelmış oturuyorlardı. Yüzleri loşlukta çok siyah duruyor, sadece gözlerinin aklarıyla dişleri gözüküyordu.

Siyasi danışman, kontun önünden yürüyerek aradaki geçitte ilerledi ve asılı bir çift lambanın altındaki yastıklara uzanmış olan entarili adama yaklaştı. Onun iki yanında çok genç olmakla birlikte vücutları iyice olgunlaşmış, soluk ciltli, parlak renkli ipekliler giymiş iki kadın vardı. İkisi de kaba gümüş küpeler, kolyeler takmışlardı. Siyah gözleri küstahça bakıyordu. Başka zaman ve başka koşullar altında kont onlarla çok ilgilenirdi. Fakat o anda dizlerinde derman kalmamıştı ve kalbi deli gibi atıyordu. Siyasi danışman onu kolundan tutup çekerek götürmek zorunda kaldı.

Siyasi danışman, «İmparator adayı,» diye fısıldayınca, kont yastıklara uzanmış, kadınımsı tipli, şiş yüzlü, süslü adama baktı. Tombul parmakları yüzüklerle kaplanmış ve gözkapakları da kadınlarınkı gibi boyanmıştı. «Gallaların Rası Kullah.»

Kont, «Ona uygun cevabı verin,» derken sesi sinirden kısılmıştı. Danışman türlü süslü sözler söyleyerek uzun bir konuşma yaparken Ras da endişeyle kontu süzdü. Korku veren, siyah üniformalı, etkileyici adamı beğenmişti Ras. Lambanın ışığında üniformanın üstündeki

gümüşler ve göğüsteki nişan parlıyordu. Ras'ın gözleri kontun kayışı-na takılı mücevherli hançerle fildişi kabızlı tabancaya takıldı. Bunlar zengin ve soylu bir savaşıya özgü silahlardı. Sonra yine kontun gözle-rine baktı. Bu gözler adeta fanatik bir ateşle yanıyordu ve korkunç bir öfkeyle kaşları çatılmıştı. Savaşan bir boğa gibi soluk alıyordu. Ras bu yorgunluk ve büyük korku belirtisini, pervasız bir savaşçının korkunç öf-kesi sanmıştı. Bu yüzden hem etkilendi, hem de çekingenliğe kapıldı.

Sonra gözleri konttan Gino'yla Fuisseppe'ye kaydı. İki adam ter içindi sendeleyerek çadıra girmişlerdi. Taşdıkları ağır sandık yüzün-den iki büküm yaklaşıyorlardı. Ras Kullah, doğrulup dizlerinin üstüne oturdu. Shamma'sının altından yumuşak göbeği ortaya çıktı. Gözleri bir yılanınki gibi parlıyordu.

Ras ani bir emirle siyasi danışmanın sözünü yarıda kesip iki kal-yanı yanına çağırdı. Adamlar ağır sandığı Ras'ın önüne bırakıp rahat bir soluk aldılar. Seyreden savaşçıların sesleri yükseldi. Hepsi de Ras'ın belinden çektiği mücevherli hançerle bağlarını kestiği sandıkta ne olduğunu görmek için öne eğildi.

Ras tombul, beyaz elleriyle kapağı kaldırdı. Sandık kâğıda sarılı, beyaz mumları andıran rulolarla doluydu. Ras bunlardan birini kaldırarak kâğıdı hançeriyle yırttı. Paketteki yassı diskler adamın kucağına dökülerek lambaların ışığında sarı sarı parladı. Ras zevkle mırıldana-rak bir avuç altını eline aldı. Çok büyük bir serveti olan kont bile etki-lenmişti. «Aman Tanrım,» diyebildi.

Danışman açıkladı. «İngiliz altınları. Fakat Fransa büyüklüğünde-ki bir ülke için yüksek bir bedel değil.»

Ras kıkır kıkır gülerken bir avuç altını en yakındaki adamlarına at-tı. Savaşçılar altınları kapabilmek için yerlere yatarak birbirlerini tip kakmaya başladılar. Ras konta bakarak yanındaki yastıklara vurdu. Mutlu mutlu gülerken adama oturmasını işaret ediyordu. Kont,minnet-le karşılık verdi. O uzun yürüyüş ve altüst olan duyguları yüzünden ba

caklarında derman kalmamıştı. Yastıkların üstüne çöküp Ras'ın isteklerinden oluşan uzun listeyi dinledi.

Danışman çevirdi. «Modern tüfek ve makineliler istiyor.»

Kont, «Durumumuz nedir?» diye sordu.

Bu silahları ona veremeyiz tabii. Bir ay ya da bir yıl sonra düşmanla müttefik olabilir. Gallalara güvenilemez.»

«Uygun şeyleri söyleyin.»

«Kadın teröristle Harari kampındaki iki beyaz haydudun yakalanır yakalanmaz kendisine teslim edileceğine dair güvence istiyor.»

«Bunu yapmamamız için bir neden yok, değil mi?»

«Öyle. Hem bu sayede müşkül durumda kalmaktan da kurtuluruz.»

«Onları ne yapacakmış... Onlar bazı cesur gençlerime işkence yapıp öldürmekle suçlanmıyorlar mı?» Kont güvenine kavuşmaya başlamış ve öfkelenmişti. «Çaresiz savaş tutsaklarına yapılan korkunç işkenceleri gören tanıklarım var. Eli kolu bağlı tutsakları vurdular... Adalet yerini bulmalı. Onlara gerekli karşılık verilmeli.»

Danışman tatsız tatsız güldü. «Sevgili kont, Ras'ın eline düşünce en kötü karabasanlarda bile göremeyeceğiniz kadar korkunç bir akıbetle karşılaşacaklarından emin olabilirsiniz.» Sonra Ras'a dönerek Etiyopya dilinde devam etti. «Söz veriyoruz. Onlara istediğinizi yapabilirsiniz.»

Ras iri bir sarı kedi gibi dilinin ucunu çıkararak güldü, sonra şişmiş, mor dudaklarını yaladı.

Bu arada kontun solukları düzgünleşmişti. Sandığının tersine Ras'ın dostça davrandığını ve o anda gırtlığının ve özel parçalarının kesilme tehlikesi olmadığını anlıyordu. Bu yüzden de eski cesaretine kavuştu.

«Ras'a söyleyin. Buna karşılık kendisinden düşmanın gücünü, adam sayısını, uçurumun girişini koruyan silah ve zırhlı arabaların ade

dini bilmek istiyorum. Özellikle Gallaların bu ara bulundukları mevkiyi öğrenmeliyim. Ayrıca düşman ordusunda hizmet eden bütün yabancıların ad ve rütbelerini de bildirsin.» Parmaklarıyla sayarak istediklerini anlatmaya devam etti. Ras gitgide artan bir korkuyla onu dinliyordu, işte, karşısında gerçek bir savaşçı vardı.

Gareth Swales, «Tuzağa yem koymalıyız,» dedi.

Jake Barton'la Domuz Priscilla'nın gölgesinde çömelmiş duruyorlardı. Gareth elindeki dal parçasıyla İtalyan saldırısını nasıl karşılayacaklarını toprağa çizerek anlatıyordu.

«Tekrar atlı yollamanın yararı yok. Bu, bir kez işe yaradı. İkinci defa başarılı olamaz.»

Jake ses çıkarmadan Gareth'in kumlu topraklarda çizdiği şekillere baktı.

«Tank komutanını koşullandırdık, gelecek sefere bir zırhlı araba gördü mü, hemen peşine takılacaktır. Bir tek araba yollamamız yeterlidir. Diğerini burada, yedekte tutacağız.» Gareth topraktaki haritada bir noktayı işaret etti. «İlk arabaya bir şey olursa...»

Jake, «Arkaya isabet edecek patlama gücü yüksek bir bomba gibi bir şey mi?» diye sordu.

«Tamam. Böyle bir şey olursa ikinci araba ortaya fırlayıp tankları peşinden sürükleyecek.»

«Anlatışından durumun fevkalade olduğu anlaşılıyor.»

«Bu çok basit, oğlum. Ünlü Swales dehasına güven.»

Jake, «İlk arabaya kim binecek?» diye sordu.

«Yazı tura atalım.» Gareth'in elinde hemen gümüş Maria Theresa doları belirmişti.

Jake atıldı. «Yazı.»

«Oh, talihin yok, evlat. Tura geldi.»

Jake'in eli saldıran bir mamba yılanı kadar hızlı hareket ederek Gareth'in bileğini yakaladı. Para o avuçtaydı. İngiliz itiraz etti. «Yani bana güvenmiyor musun?» Sonra kadere razı olur gibi omuz silkti.

Jake, «Alınma,» diyerek Gareth'in avucunu açtı ve paraya baktı. İngilizin yalan söylemediğini anlayınca da onun bileğini bırakıp utancını gizlemek için pantolonundaki tozları silkeledi. Genç Harari'ye seslendi. «Gel Greg. Hazırlanmamız yerinde olacak.» Arabaların durduğu tarafa doğru gitti. Gareth onun arkasından seslendi. «Talihin açık olsun, evlat. Başını eğip korumayı unutma.»

Priscilla'nın taretine oturan Jake Barton uzun bacaklarını açık kaptan aşağıya uzatmış dağlara bakıyordu. Dimdik bulutlara doğru yükselen dağların sadece eteklerini görebiliyordu. Doruklar bulutların arasında kalmıştı. Bulutlar daha da yoğunlaşarak aşağılara doğru sarktı. Danakil'e girdiklerinden beri ilk kez güneş gizlendi. Bulutların getirdiği soğuk, Jake'e buzdan parmaklarla dokundu. Kollarında tüyler diken diken olan adam bir an titredi.

Gregorius da onun yanında oturmuş, gümüşümsü ve mavimsi kurşuni yağmur bulutlarına bakıyordu. «Büyük yağmur şimdi başlayacak.»

«Burada mı?»

«Hayır, aşağıda, çölde fakat yağmur dağlara daha şiddetle, tıpkı kırbaç gibi inecektir.»

Jake birkaç saniye daha görkemli, korkunç dağlara baktı, sonra dönerek doğuda yer yer ağaçlar gözüken düzlüğü inceledi. Gözcülerin haber verdiği harekete geçmiş İtalyanlar henüz ortalıkta yoktu. Tekrar dönerek uçuşunun altına doğru baktı. Gareth oradan düşmanın hareketini işaretle bildirecekti. Şimdilik kırılmış kayalarla örtülü topraklardan başka bir şey göremedi.

Daha aşağı, dağların önünde mercan kayası gibi duran kızıl kum tepelerini inceledi. Orada sert yapraklı bodur ağaçlar vardı. Bunlar sık olduğu için yüzlerce Harari yüzüstü orada yatıp gizlenmiş sabırla bekliyordu. İtalyan tanklarını yok etmek için Gareth bu yöntemi düşünmüştü. Gregorius'u yüz adam ve elli deveyle Sardi kasabasına göndermişti. Greg'in emirlerine uyan adamlar, tren istasyonundaki vagonların beklemesi için döşenmiş olan yandaki rayları sökerek develerle aşağıya taşımışlardı.

Gareth bu rayların nasıl kullanılacağını anlatmıştı. Askerlerini yirmişer kişilik gruplara ayırmış ve rayları kullanmakta ustalaşana kadar çalışmıştı. Artık Domuz Priscilla'nın İtalyan tanklarını alçak kum tepelerine çekmesinden başka yapılacak bir şey kalmamıştı.

Gareth zırhlı silahları olmadığı için İtalyanları uçurumun ağzında ancak bir hafta tutabileceklerini saptamıştı. Harariler'i sola ve ortaya yerleştirmiş, sağa geçirdiği Gallalar'la bir araya getirmişti. Vickers makinelilerini de uygun yerlere koymuştu. Zırhlı taşıtların koruyamadığı İtalyan piyadelerinin buraya saldırmaya kalkması intihar demekti.

İtalyanların yara, top ateşi ve havadan bombardımanla girmeleri olasıydı sadece. Bunu da en az bir haftada yapabilirlerdi. Ama bunun için de Ras Golam'ın İtalyanlara saldırmasına engel olmak gerekiyordu. Yaşlı damarlarında savaş kanı kaynayan Ras'ı tutabilmek de çok zor olacaktı.

İtalyanlar uçurumun ağzından girip Etiyopyalıların yukarıya doğru çekilmelerine neden olacaktı. Düşmanın yukarıya, Sardi'ye erişmesi de Ras'ın savunmayla yetinmesini sağlamaları koşuluyla bir hafta daha alacaktı. İtalyanlar uçurumun tepesine geldiklerinde de zırhlı arabalar onları bir, iki gün oyalayabilirdi. Ama zırhlı taşıtlar da ortadan kaldırılınca her şey bitecekti. İtalyanların Dessie Yolu'na inmeleri ve tuzağın çelik dişlerini kapatmaları kolay olacaktı. Tarihleri yardım ederse İtalyanlar av kaçtıktan sonra kapatacaktı tuzağı.

Gareth bütün bunları imparatorun garnizonunda olan Lij Mikhael'e telgrafla bildirmişti. Prens de telgrafla cevap vererek imparatorun müteşekkirdiğini ve iki hafta içinde Etiyopya'nın kaderinin belli olacağını açıklamıştı.

'UÇURUMU İKİ HAFTA TUTUN. BÖYLECE GÖREVİNİZ SONA ERECEKTİR. İMPARATORUN VE BÜTÜN ETİOPYALILARIN MİNNETİNİ KAZANDINIZ.'

Bu düzlükte bir hafta kalacaklardı ama İtalyanlarla ilk karşılaşmaya bağlıydı bu. Gareth ve Jake'in gördüklerini gözcüler desteklemişlerdi. Geriye sadece dört İtalyan tankı kalmıştı. Onları tek darbeyle yok etmeleri gerekiyordu. Uçurumun savunulması buna bağlıydı.

Jake hayale daldığını fark etti. Kafası karşılarındaki sorunlar ve atılmaları gereken tehlikeyle meşguldü. Gregorius'un eli omzuna değince kendisini topladı.

«Jake! İşaret verildi.»

Dağların eteklerine baktı ve dürbüne gerek duymadı. Gareth tıraş çantasından çıkarmış olduğu aynayla, yani ilkel bir heliografla işaret veriyordu. O kadar uzaktan bile üç pırıltı Jake'in gözlerini aldı.

«Tanklar yan yana vadide ilerliyorlar. Dört tankı da kamyonlardaki piyadeler destekliyorlar.» Jake bu sinyali okuyup sürücü kapağından içeri atlarken, Gregorius da arabanın yanından inerek krankı çevirdi.

Motor gürültüylü çalışınca Jake, «Yaşa sevgilim,» diye Priscilla'ya teşekkür etti. Sonra tarete tırmanan Gregorius'a seslendi. «Onlara ateş etmen için her dönüşümde sana haber vereceğim.»

«Evet, Jake.» Gencin gözleri öfke ateşiyle yanıyordu.

Jake sırtıttı. «Büyükbabası gibi ateşli.» Freni boşalttı ve hızla aşağıya inerek arkalarında yerlerini açıklayan bir toz bulutu bıraktılar.

Bir sıraya dizili İtalyan tankları bir buçuk mil kadar uzaktaydı ve onların, sol kanadına doğru geliyorlardı.

Jake haykırdı. «Tamam dönüyorum.»

«Hazırım.» Greg tarette Vickers makinelisinin üstüne doğru eğilerek silahı mümkün olduğunca yana çevirdi. Nişan alabildiği an ateş edecekti.

Jake birden direksiyon kırınca Priscilla uzaktaki italyan tanklarına doğru dönerek hızla ilerledi.

Jake'in tepesinde Vickers homurdandı. Boş kapsüller içeriye düşüp arabanın çelik yanlarına çarpıyordu. Sert barut kokusu Jake'in gözlerinin yaşarmasına neden oldu.

Jake o kadar uzaktan bile yağın kurşunların havalandığı toz ve toprağı gördü. «Aferin oğlum,» diye homurdandı. Zıplayan arabadan iyi ateş etmişti doğrusu Greg. Bu mermiler CV. 3'ün kalın çelik zırhına zarar veremezdi tabii ama içindikileri öfkelenendirir ve karşılık vermeye kalkmalarına yol açardı.

Jake düşüncesinde yanılmadığını gördü. Komutan hedefi belirtince taretin döndüğünü gördü. Spandau'nun kalın namlusu gitgide daha kısaldı, sonra kayboldu. Jake şimdi doğrudan doğruya namlunun ağzına bakıyordu.

Nişancının ancak üç saniye sonra ateş edebileceğini biliyordu. Ağır ağır üçe kadar sayıp bağırdı. «Ateş kes!» Priscilla'yı hızla çevirdi. Hantal araba iki tekerleğinin üstünde dönerek düşman ateş hattından kaçtı. Jake gözünün ucuyla namludan çıkan ışığı gördü, hemen sonra hızla geçen merminin sesini işitti.

«Namussuzun oğlu... çok yakından geçti!» diye söylenerek sürücü kapağını ve önündeki dikiz yerini açtı. Kapanıp kalmanın bir anlamı yoktu. Spandau sanki kartondan yapılmış gibi araba şasisinin her tarafını parçalayabilirdi. Jake de son birkaç umutsuz dakika içinde etrafını iyice görmek zorundaydı.

italyan hattında paralel giderken dört tankın ateş etmekte olduğunu gördü. Hem tanklar bir araya toplanıyorlardı. Jake hızla önlerinden

geçerken tanklar Priscilla'ya isabet kaydetmek için düzgün ilerleme sırasını bozmuşlardı.

Jake, «Haydi gelin beyler,» diye mırıldandı. «Üç atış bir dolar! Her vuruşta bir hindistancevizi kazanabilirsiniz.» Aslında bu sözler gerçeğe çok uyuyordu ama yine de sırttı. «Jake Barton'un ünlü atış yerine gelin.»

Bir mermi çok yakında patladı ve fırlayan kumla taşların açık kapaktan içeriye girmesine neden oldu. Yine nişan alıyorlardı. Onları şaşırtmanın sırasıydı.

Ağzındaki kumu tükürerek haykırdı. «Ateşe hazır ol!»

Priscilla birden İtalyan tanklarına doğru dönerek hızla ilerledi. Görünüşü son derece etkili ve korku vericiydi.

Çok yaklaşmışlar, tüyler ürpertecek kadar yaklaşmışlardı. Jake, Vickers'in öndeki tanka çarpan mermilerinin sesini duyuyordu. Gregorius komutan flamasını görmüş, ateşini tümüyle ona yöneltmişti.

Jake onun iyi düşündüğü kanısına vardı. «Kızdır şu makarnacı!» Bunu söylerken başının yanında gökgürültüsü gibi bir ses çıktı. Sanki bir dev yumruğunu çelik şasiye vurmuştu. Araba bu yüzden sarsıldı.

Jake umutsuzlukla, bir yara aldık, diye düşündü. O darbe yüzünden kulaklarında bir vınlama başlamıştı ve yanan boyayla kızgın madden kokusu genzini yakıyordu. Direksiyonu kırınca Priscilla hemen karşılık verdi ve İtalyan hattından uzaklaşacak şekilde döndüler.

Jake yerinden kalkıp başını dışarıya uzatınca ne kadar talihli olduklarını anladı. Mermi silah sandıklarının taşınması için çıkmaya kaynakla taktığı desteğe gelmişti. Bunu koparıp zırhı da biraz çöktürmüştü. Çelik bu yüzden kızmış ama neyse şasi sağlamdı. Mermi bunu delmemişti.

Yerine otururken haykırdı. «Bir şeyin yok ya, Greg?»

Genç mermiye aldırmandan ona seslendi. «Bizi kovalıyorlar, Jake. Hepsi de peşimizde.»

«Yuvaya ve annemize gidiyoruz.» Jake yine dönerek İtalyan nişancılarının hedeflerini bozdu.

Mermiler çok yakınlarından geçiyor ve hava basınca kulaklarını rahatsız ediyordu. Her sefer istemeden irkiliyorlardı.

Bir mermi daha yakına düşerek onları ince bir toz bulutuna soktu. Jake yara almış gibi gazı kısıtı ve ağırlaştılar. Sonra Priscilla'nın kanadı kırılmış bir kuş gibi düzensiz bir yol izlemesini sağladı.

Greg neşeyle haber verdi. «Bize yaklaşıyorlar.»

Jake, «Bu kadar mutlu olma...» diye söylendi fakat hızla yanlarından geçen bir mermi sesini bastırdı.

Greg haykırdı. «Hâlâ geliyor ve ateş ediyorlar.»

«Farkındayım.» Jake karşıya bakarak arabayı hoyratça bir sağa bir sola sürüyordu, ilk kum tepesi yarım mil ilerdeydi ama altında toprakların dikleştiğini hissettiği zaman ona aradan bir saat geçmiş gibi geldi. Tepeyi sallayarak çıkıp öbür tarafa çarparcasına inerek güvene kavuştular.

Jake arabayı orada çevirdi ve iyice tepeye yaklaştı. Şimdi zırhlı aracın sadece taretı gözüküyordu. Greg, Vickers'le tekrar ateş edecek duruma geldiğini görünce sevindi. «Tamam, Jake.» Makinelinin üstüne eğilip düzlükten geçerek öfkeyle homurdana homurdana üstlerine gelen dört tanka ateş etti. Tepenin arkasından sırayla tankları tarıyor ve İtalyanların daha da öfkelenmesine neden oluyordu.

Jake saldırıya geçmiş tanklara dikkatle baktı. «Yeterince yaklaştılar.» Aralarında beş yüz metreden az bir mesafe kalmıştı. İtalyanlar arabanın taretinin oluşturduğu küçük hedefe mermi yağdırıyorlardı. «Buradan basıp gidelim.»

Priscilla'nın direksiyonunu birden kırarak tepenin yanından çıktı ve sık bodur ağaçların arasına daldı. O sırada bekleyen adamları da fark etti. Hepsi soyunup kasık bağlarıyla kalmışlar ve uzun çelik rayların üstüne eğilmişlerdi. İki Etiyopyalı Priscilla'nın kalın tekerleklerinin altında kalmamak için yana kaçtı.

Zırlı arabanın tepenin yanından hızla inmesiyle ikincisine çıkması ve bunu aşması bir oldu. Jake hemen gazı kesti ve daha araba durmadan Gregohus'la açık kapaklardan dışarıya fırladılar. Koşa koşa önlerindeki tepeye tırmandılar. Dorukta bir an durup baktıkları sırada dört italyan tankı bir öndeki tepenin doruğunda belirdi. Araçlar homurdanarak kum tepesinden indiler.

Bodur ağaçlarla kaplı topraklara daldılar. O anda ağaçların arasındaki çıplak adamlar harekete geçti. İri böcekleri saran karıncalar gibi tankların çevresini aldılar. Yirmişer adam sıkıca tuttukları çelik rayı koçbaşı gibi kullanarak paletleri döndüren manevra tekerleklerinin arasına soktular. Ray hemen tekerlekler arasında sıkıştı. Birbirine sürtünen madenler sert sesler çıkarırken ray adamların elinden kurtulup hepsini bir yana savurdu. Bir mühendis için kendilerini parça parça eden motorların çıkardığı sesler tıpkı bir atın ölüm çığlığı kadar korkunçtu.

Çelik raylar manevra tekerleklerini yerlerinden kopardılar. Paletler yuvalarından çıkarak havaya fırladılar. Düştükleri yerde bitkileri ezip toz kaldırarak hareketsiz kaldılar.

Her şey çabucak olmuş, dört tank da onarılması olanaksız şekilde zarara uğramıştı. Çevresinde de yerlerinden fırlayan paletlerin çarptığı yirmi ya da daha fazla Etiyopyalının parçalanmış cesedi yatıyordu. Cesetler bir canavarın saldırısına uğramış gibi paramparça olmuştu.

Tankların neden olduğu korkunç ölümden kurtulan yüzlerce çıplak adam yerlerinde sabit kalan şasilerin çevresine toplandılar. 'Lululu' diye bağırarak yumruklarıyla çelik tarete vuruyorlardı.

içerdeki italyan nişancılar da umutsuzlukla hâlâ ateş ediyorlardı. Ama artık dönemiyorlardı ve taretler sabit kalmıştı. Onun için de silahları çevirip nişan alamıyorlardı. Ayrıca gözleri de görmüyordu, çünkü Jake bir düzine Etiyopyalıya içine toprak karıştırılıp ağır macun haline getirilen bir kova makine yağını vermişti. Askerler bunu avuç avuç sürücü ve nişancının görüş yerlerinin üstüne sürmüşlerdi. Tanklardakiler çaresiz kalmışlar ve saldıranlar çılgın gibi bağırıp zıplıyorlardı. Korkunç gürültü yüzünden Jake diğer arabanın yaklaştığını bile duymadı.

Zırlılı araç Jake'in ıkımış olduğu tepenin karşısındaki dorukta durdu. Gareth Swales ve Ras Golam hemen dışarıya atladılar.

Ras kılıcını başının üstünde sallayarak, arızalanmış tankların vevesine toplanan adamlarına katılmak için bayır aşağı koştu.

Gareth karşıdan Jake'i alaylı alaylı selamladı. Fakat Amerikalı bu alayın onun duyduğu gerçek saygıyı gizlediğini sezdi. İki de koşarak toprağa gömülmüş ve üstlerine dallar yerleştirilmiş benzin bidonlarının yanına gittiler.

Gareth, Jake'in omzuna hafifçe yumruk attı. «Makarnacıları iyi avladık, değil mi? Aferin sana.» Eğilip çukurdan benzin bidonlarını aldılar. İki ellerinde birer bidonla bodur ağaçların arasından sendeleye sendeleye geçip tankların yanına gittiler.

Jake bir tarete ıkımış olan Gregorius'a bir bidon uzattı. Büyükbabası da gencin yanındaydı ve elindeki kılıçla taret kapağını açmaya çalışıyordu. Gözleri yuvalarında hızla dönerken takma diş dolu ağzından tiz, anlaşılmaz sesler yükseliyordu. Ras artık savaş hevesiyle çılgına dönmüştü.

Gregorius benzin bidonunu tankın üstüne dayayarak hançeriyle ince kapağa bir delik açtı. Saydam sıvı yarıktan fışkırmaya başladı.

Jake, «İyice ıslat!» diye bağırınca Gregorius sırtarak tankın her yanına benzin döktü. Kızgın madenden yükselen benzin kokusu oldukça sertti.

Jake onun yanındaki tanka koştu. Parçalanmış manevra tekerleklerinin üstüne basıp n taraftaki makineliden kaçınarak taretin üstünde durdu ve kapağını açtığı bidondaki benzini dökmeye başladı. Güneşte tank ıslak ıslak parlıyordu.

Gareth, «Geri ekil,» diye bağırdı. «Herkes geri ekilsin.» Diğer tankların da üstüne benzin dökmüştü ve şimdi ağzından yanmamış bir yaprak sigarası ve elinde bir kutu kibritle kum tepesinin ortasında duruyordu.

Jake taşıttan atlayıp elinde tuttuğu bidondaki benzini döke döke Gareth'In beklediği tepeye gitti.

Gareth tekrar seslendi. «Acele edin. Herkes oradan uzaklaşsın.» Gregorius da bidonla kalan benzinleri yere saçarak ingilize doğru geliyordu.

Gareth sabırsızlanarak, «Biriniz şu ihtiyar namussuzu oradan çekin!» diye bağırdı. Bir tek adam en yakındaki tankın üstünde 'Lulululu,' diye bağıarak zıplıyordu. Jake ve Gregorius boş bidonları bırakarak geri koşular, Jake hızla sallanan kılıçtan kaçarak eğilip Ras'ın sıksa, kemikli göğsüne sarıldı ve onu kaldırdığı gibi aşağıda bekleyen torununa teslim etti. Birlikte, hâlâ bağırıp debelenen adamı güvenli bir yere götürdüler.

Gareth bir kibrit çaktı. Bununla sigarasını kayıtsız bir tavırla yaktı. Sonra sigarasından birkaç nefes çekti. «İşte gidiyor, dostlarım.» Kibriti benzinle ıslanmış toprağa attı.

Bir an bir şey olmadı sonra kulakları adeta sağır eden bir patlamayla benzin tutuştu. Bir anda o bodur ağaçlı topraklar cehenneme döndü. Alevler dönüyor, yükseliyor, zıplıyordu. Birden tanklar da alevlerle kaplandı ve korkunç biçimleri belirsiz hal aldı. Etiyopyalılar yaratmış oldukları bu korkunç görünümü dehşetle seyrediyorlardı. Sadece Ras hâlâ alevlerin yanında haykırıp dans ediyor, kılıcının çeliği kırmızımsı bir ışıkla parlıyordu.

En yakındaki tankın kapakları birden açıldı. Alevler arasında birer siluet gibi gözüken üç kişi dışarıya atladı. Yanan üniformalarına deli gibi vuran tank mürettebatı sendeleyerek kum tepesinin yamacına doğru geldiler.

Ras onları karşılamak için koşarken kılıcı ısıklık gibi sesler çıkararak parladı. Adamları onu izledi. Jake dehşetle küfrederek Etiyopyalılara engel olmak için öne atıldı. Fakat Gareth onu kolundan yakalayarak çekti. «Sakin ol, evlat. İzci numaralarından birini yapmanın sırası değil.»

Aşağıda diğer tanklardan çıkanların üstüne saldıran Etiyopyalıların kana susamış insanlara özgü hırıltıları yükseldi. İtalyanların çığlıkları da Jake'in sinirlerini parçaladı adeta.

Gareth onu çekti. «Onları kendi hallerine bırakalım. Bu bizim işimiz değil, evlat. O zavallılar kendilerini bu tehlikeye attılar. Oyunun kuralları böyle.

Gidip Priscilla'ya dayanarak kaldılar. Jake yorgunluktan ve kapıldığı dehşet yüzünden soluk soluğaydı. Gareth cebinde bulduğu hafifçe bükülmüş yaprak sigarasını dikkatle düzeltip Jake'in dudaklarının arasına soktu.

«Sana bu duygusal ve cana yakın halinin ikimizin başını da belaya sokacağını söyledim. Oraya inseydin seni parça parça ederlerdi.» Jake'in sigarasını yaktı. «Neyse, oğlum en büyük sorunu hallettik,» diyerek konuyu değiştirdi. «Tank kalmayınca derdimiz de kalmadı. İtalyanları bir hafta daha uçurumun ağzında tutabiliriz. Bu hiç zor değil.»

Birden güneş örtüldü ve ısı da düşüverdi. İki birden başlarını kaldırıp bulutlarla kaplı gökyüzüne baktılar. Son saat içinde dağların üstündeki yığın yığın bulutlar aşağıya inmişti. Jake alnına düşen damlayı hissederek elinin tersiyle sildi.

Gareth mırıldandı. «Biraz ıslanacağız galiba.» Bunu vurgular gibi bulutlarla kaplı dağların orada gök gürledi. Şimşek bir an dorukları kaplayan bulutlara cehennem alevi gibi bir renk verdi.

«Bu işlerimizi...» Gareth susup durdu ve birlikte dinlediler. «Tuhaf, bu gerçekten tuhaf.» Gökgürültüsünün ardından patlayan tüfeklerin ve çalışan makineli silahların hafif sesleri yankılanmıştı. Gareth, «Gerçekten garip. Oradan ateş edilmemesi gerekirdi.» dedi. Sesler geriden, uçurumun ağzından gelir gibiydi.

Jake, Priscilla'nın kapağından elini uzatıp dürbünü aldı. «Haydi gel!» Kayan kumlara basarak en yüksek tepeye koştu. Bulut ve yağmur uçurumun ağzını gizliyordu ama silah sesleri daha belirgindi artık.

Gareth söylendi. «Bu bir kavga değil.»

Jake, «Tam bir çarpışma,» diye kabul ederek dürbünle baktı.

Gregorius da onların durduğu kum tepesine çıktı. «Ne var, Jake?» Büyükbabası da peşindeydi fakat yaşlı adam içindeki ateş söndükten sonra bitkin düşmüş ve yine yaşlanmıştı.

Jake dürbünü indirmede. «Bilmiyoruz, Greg.»

«Anlamıyorum.» Gareth başını iki yana salladı. «Güneyden saldırabilecek İtalyanlar, doğru uçuşumun altındaki güçlerimizle karşılaşır- lar. Kuzeyden gelecek olsalar karşılarına Gallalar çıkar. Ras Kullah orada çok güçlü bir mevzide. Hem çarpışmayı da duyardı. Zaten ora- ya gidebilmelerine olanak da yok...»

Jake de ilave etti. «Biz de tam ortadayız. Buradan da geçmediler.»

«Bu anlamsız.»

O sırada Ras da doruğa erişti. Bitkin bitkin durup dişlerini çıkara- rak dikkatle bir mendile sardı ve shamma'sının içine soktu. Ağzı karan- lık, boş bir çukur gibi içeriye çökmüştü. O anda yaşını da ortaya koyu- yordu yine.

Gregorius anlayamadıkları durumu çabucak açıklarken, ihtiyar adam kurumakta olan kanları temizlemek için kılıcını kumlara gömdü. Konuşmaya başladığında birden sesi de yaşlanmıştı.

Gregorius onun sözlerini çevirdi. «Büyükbabam, Ras Kullah'ın zührevi hastalığa yakalanmış bir çakalın kuru bir pisliği olduğunu söy- ledi. Hem Dayım Lij Mikhael'in onunla anlaşmasının, sizin de ona gü- venmenizin hatalı olduğunu söylüyor.»

Jake öfkeyle söylendi. «Bu da ne demek oluyor?» Yine dürbünü kaldırıp Sardi Uçuşumu'nun ağzına baktı ve birden bağırdı. «Allah kah- retsin, her şey altüst oluyor! Bu çılgın kadın! Bana söz vermişti. Bu kez işe karışmayacağına yemin etmişti. Şimdi yine geliyor!»

Yağmur perdesinin arkasından çıkan Sarsak kendisine özgü şekil- de zıplayıp sallanarak onlara doğru yol alıyordu. Jake uzak olmalarına

karşın yine de eski tip, yüksek tarette duran Sara'nın siyah saçlı başını seçti. Gelen arabayı karşılamak için koşarak kum tepesinden indi.

«Jake!» Vicky arabayı durdurmadan başını sürücü kapağından uzatarak bağırdı. Yüzü solmuş, gözleri iri iri açılmıştı.

Jake de öfkeyle, «Burada ne arıyorsun?» diye haykırarak karşılık verdi.

Vicky feryat etti. «Gallalar... Gittiler! Bir teki bile kalmadı. Gittiler!»

Fren yapıp arabayı durdurarak kendisini dışarıya atınca, Jake onu yakalayıp tutmak zorunda kaldı.

Gareth o anda yanlarına yaklaştı. «Gittiler demekle ne söylemek istiyorsun?»

Ona Sarsak'ın taretinde duran, gözleri ateş saçan Sara cevap verdi. «Pis dağ haydutları duman gibi kaybolup gittiler!»

Gareth şaşırdı. «Sol kanat...»

«Orada kimse kalmadı. İtalyanlar bir tek kurşun bile sıkmadan geldiler. Yüzlerce asker. Uçurumu ele geçirdiler ve kampa indiler.»

«Jake, bizim bütün Harariler'i biçeceklerdi. Bir soykırım olacaktı. Sara büyükbabasının adına emir vererek sağ kanattan çekilmelerini söyledi.»

«Oh, Tanrım!»

«Şimdi Harariler savaşıyor uçuruma girmeye çalışıyorlar ama İtalyanlar orasını makineli silahlarla koruyorlar. Çok korkunç Jake. Çöl ceset dolu.»

«Her şeyi yitirdik. Bütün kazandıklarımızı bir anda kaybettik. O tankları bizi uzaklaştırmak için mahsus yolladılar. Büyük güçle soldan hücumla geçtiler fakat Gallaların kaçacağına nereden biliyorlardı?»

«Büyükbabamın dediği gibi ne bir yılan, ne bir Gallaya güvenilir.»

Vicky adamın kolunu tutup sarstı. «Oh, Jake, acele etmeliyiz. Bizim yolumuzu da kesecekler.»

Gareth, «Doğru!» diye atıldı. «Uçurumun ağzına dönmeli, İtalyanları oyalayarak ilk savunma hattında toplamalıyız. Yoksa Adis Ababa

ba'ya kadar gidecekler.» Gregorius'a döndü. Kum tepelerinin arasından geçmeye çalışan yarı çıplak yüzlerce adamı işaret etti. «Onları uçuurumun ağzına götürsek İtalyan silahlarıyla parça parça olurlar. Dağlara tırmanarak yukarıya çıkabilirler mi?»

Gregorius, «Onlar dağ insanları,» dedi.

«İyi. Onlara yukarıya tırmanmalarını ve uçuurumdaki ilk çağlayanın orada toplanmalarını söyle. Düşmana karşı koyacağımız yer ilk çağlayanın orası.» Diğerlerine döndü. «Öte yandan biz uçuurum yolundan geçeceğiz. Zırhlı arabaları ancak bu şekilde kurtarabiliriz. Araçlar bir arada uçuuruma girecekler. İtalyanların topları getirmeye vakit bulamamış olmaları için dua edelim. Haydi gidelim!» Ras Golam'ın omzundan tutarak çekti. Birlikte zırhlı arabanın durduğu ilk kum tepesinin doruğuna gittiler.

Jake, Vicky'ye, «Arabaya gir,» diye emir verdi. «Motoru çalıştır. Biz iki arabayla yanlarını koruyacağız. Seni ortada istiyoruz. Olanca hızla gideceksin. Uçuuruma dalana kadar da hiçbir nedenle durma. Beni duyuyor musun?»

Vicky kaşlarını çatarak başını salladı.

Jake, «İyi kızsın,» diyerek dönecekti ama Vicky onu kolundan yakalayarak yaslandı. Sonra uzanıp dudaklarından öptü.

Boğuk bir sesle, «Seni seviyorum,» diye fısıldadı.

«Oh sevgilim, bunu söylemek için iyi zaman seçtin doğrusu.»

Kadın, «Bunu şimdi anladım,» deyince, Jake onu göğsüne bastırarak fısıldadı. «Daha sonra konuşuruz. Şimdi buradan bas git!» Dönüp genç kadını arabaya itti. Sonra kalbi sevinçle çarparken koşa koşa kum tepelerine doğru gitti.

Sara, «Vicky'nin arabaya çıkmasına yardım etmek için uzandı. «Ah, senin hesabına çok sevindim. Bay Barton'u seçeceğini biliyordum. Çok uzun süre önce onun uygun olduğunu sezmiştim. Fakat bunu anlamayı bekledim.»

Vicky sürücü yerine atlamadan kızı kucakladı. «Sara, şekerim, daha fazlasını söyleme lütfen. Yoksa kafamı yine karmakarışık edecek-sin.»

Ras Golam çok yorulduğu için ancak ağır ağır yürüyerek kum tepesine tırmanıyordu. Gareth koşması için onu dürtüklüyordu ama bunun yararı yoktu. Yaşlı adam kılıcını arkasında sürüyerek ilerliyordu.

Birden tepelerinde sanki cehennem rüzgârları gökyüzünü parçalamış gibi bir ses çıktı. Yükselen bir ılgık ilerdeki kum tepesinde bir patlamayla sonuçlandı. Doruktaki zırlı arabanın elli adım gerisindeki topraklar havalandı.

Gareth gereksiz yere, «Toplar,» dedi. Gitme zamanı geldi, büyük-baba.» Tekrar Ras'ı dürtmekte ama buna gerek kalmadı. Silah sesi Ras'ın hemen gençleşmesine neden olmuştu. Korkunç bir sesle bağırıp kafa tutarak shamma'sının katları arasında takma dişlerini aradı.

«Yok, bunu yapamazsın,» Gareth intihar sayılacak bir saldırıyla Ras'ı yakaladı ve itirazlarına aldırmadan arabaya doğru götürdü. Ras kan kokusu almıştı artık. Onun için gerçek bir savaşçı gibi elinde kılıcıyla yürüyerek saldırmak istiyordu. Gareth onu çekerek götürürken adam düşmanı görmek için deli gibi ufka bakıyordu.

Bir obüs kum tepesinin ardında patladı. Gareth, «Biri altında, diğeri üstünde patladı,» diye mırıldandı. «Üçüncüsü nereye isabet edecek?»

Arabaya erişecekleri sırada üçüncü obüs aslan rengi toprakların üstünde alçak bir kavis çizerek, uluyarak, gökyüzünü sarsarak geldi. Arabanın taretinin arkasındaki ince kaplamadan girip tabandaki deliğe carptı. Araba şişmiş bir kesekâğıdı gibi patladı.

Gareth, Ras'ı yere yatırıp etraflarında çelik parçaları, taşlar, topraklar uçuşurken öylece tuttu. Bu sadece birkaç saniye sürdü. Ras kalkmaya niyetlendiye de İngiliz bırakmadı. Kısa süre içinde benzin tankı da alev alıp patladı. Vickers mermileri de hava fişekleri gibi patlayarak çevreye fırladılar.

Bu epey uzun sürdü. Sonunda mermilerin sesleri duyulmaz olunca Gareth ihtiyatla başını kaldırdı. O anda başka bir şarjördeki mermiler patlamaya başladığı için yine yüzüstü yatmak zorunda kaldılar.

Sonunda Gareth içini çekti. «Gel Rassey. Bakalım bizi götürecek birini bulabilecek miyiz?» O anda Domuz Priscilla'nın çirkin gövdesi birden kum tepesini aşarak karşılarında durdu.

Jake sürücü yerinden bağırdı. «Tanrım, araba havaya uçtuğunda içinde olduğunuzu sandım. Parçaları toplamaya geldim.»

Gareth, Ras'ı sürükleyerek yüksek arabaya tırmandı. «Bu bir âdet haline gelmeye başladı. Sana iki borcum var şimdi.»

Jake, «Faturayı sana yollarım,» diye söz verdi. Sonra bir obüs çığlık atar gibi sesler çıkararak yere düşüp patlarken de içgüdüüne uyarak başını önüne eğdi. Tozlar ve dumanlar yüzlerine doğru savruldu.

Gareth yumuşak sesle konuştu. «Hemen hareket etmemiz gerektiğini söyleyen tuhaf bir duyguya kapıldım. Yani başka planın yoksa tabii.»

Jake arabayı hızla kum tepesinden indirip düzlüğe çıkardı, uçurumun bulut ve yağmurdan gizlenmiş olan ağzına doğru gitti.

Vicky Cambervvell onun geldiğini görerek Sarsak'ı çalıştırdı ve Domuz'a paralel bir yolda ilerledi. İki eski taşıt yan yana düz topraklardan geçtiler. Zaman zaman yakınlarında obüsler patlıyordu.

Jake, «Bataryanın nerede olduğunu görüyor musun?» diye bağırdı.

Yüzünden akan yağmurlar beyaz gömleğinin önünü ıslatan Gareth kapağın üzerindeki kola yapışmıştı. «Gallaların bıraktıkları yerdekiler. Büyük bir dikkatle kazdığım siperlere girmişlerdir herhalde.»

Jake, «Onlara saldıra bilir miyiz?» diyer sordu.

«Hayır saldıramayız, oğlum. O mevzileri elimle seçtim. Erişilmeyecek yerdeler. Sen uçurumun ağzına git. Tek umudumuz ilk çağlayanın orada hazırlattığım ikinci mevzi.» Üzüntüyle başını salladı. «Sen ve yanımdaki çılgın deli ölümüne neden olacaksınız.»

Ras yine saldırıya geçtiklerine inanarak sevinçle gülümsedi. Bu düşünce onu mutluluktan çıldıracak duruma getirmişti.

Yaşlı adam, «Nasılsınız?» diye gülerek neşeyle Gareth'in omzuna vurdu.

Gareth mırıldandı. «Çok daha iyi olabilirdim, yaşlı dostum. Çok daha iyi olabilirdim.» Bir obüs uluyarak başlarının üstünden geçerken ikisi de çömeldi.

Gareth sakın sakın, «Adamlar bu işi öğrenmeye başladılar,» dedi.

Jake haykırdı. «Tanrı biliyor ya, son zamanlarda epey tecrübe sahibi oldular.»

Gareth koyu renk bulutlarla kaplı gökyüzüne baktı. «Şiddetli bir yağmur yağsa.» O anda bir şimşek bulutları aydınlattı. Gök gürlerken yağmur birden hızlanarak sağanağa dönüştü.

Gareth'in tepesinde tarette duran Gregorius, «Şaşılacak bir şey, Binbaşı Swales,» diye içini çekti. «Gözlerimle görmesem inanmazdım.» Huşuya kapıldığı için sesi hafiflemişti.

Gareth güldü. «Önemli değil, oğlum. Sadece yukarıyla aramda direkt hat var.»

Yağmur yüzünden etraf iyice belirsizleşmişti. Jake içgüdüüne uyarak sürüyordu arabayı. Yağmur hızla çelik gövdeye çarpıyor ve göürüş alanını yirmi metreye indiriyordu. İtalyan top ateşi birden durdu. Adamların nişan alamadıkları belliydi.

Yağmur açıkta kalan yüzlerini kırbaçlıyor ve canlarını yakıyordu. Gareth ıslanan yaprak sigarasını yandan tükürerek, «Tanrım, bu ne kadar sürer?» diye yakındı.

Gregorius, «Dört ay,» diye bağırdı. «Dört ay yağmur yağar.»

Jake güldü. «Ya da sen kesilmesini söyleyene kadar.» Yne yandaki arabaya baktı.

Gür saçları ıslanıp yapışmış, yüzü su içinde kalmış Sara güven veren bir tavırla el salladı. Yağmurla shamma'sı üstüne yapışan kız çıplak gibi duruyordu.

Birden önlerindeki yağmur perdesinin arasında Harariler'e özgü uzun shamma'lar giymiş adamlar belirdi. Sırılsıklam olmuş adamlar ellerinde silahlarıyla o yağmurda uçuşumun ağzına doğru koşuyorlardı.

Gregorius hızla yanlarından geçerlerken adamlara cesaret verici bir şeyler bağırdı. Sonra hemen sözlerini açıkladı. «Düşmanı ilk çağla-yanda tutacağımızı ve bu haberi herkese yaymalarını söyledim.»

Genç adam tam tekrar dönüp bağıracağı sırada Jake birden fren yapıp direksiyonu kırarak önünde yığılmış adamları ezmek için yana kaçtı.

Sara arkadaki arabadan, «İtalyan makineli onları burada yakaladı,» diye seslendi. Kızın sözünü doğrulamak istercesine birden makineli sesleri duyuldu.

Jake cesetlerin yanından geçerek başını çevirip baktı. Vicky'nin şimdi arkasında olması gerekiyordu.

«Allah kahret!» Birden yalnız kaldıklarını anlamıştı. «Bu kadın, bu çılgın kadın!» Birden fren yapıp geri geri gitti, sonunda duran Sarsak'ı seçti.

Gareth söylendi. «Yoo, bu kadarına da dayanamam.»

Vicky ve Sara zırlı arabayı bırakmış yaralı bir savaşçıyı cesetlerin arasından çıkararak ayağa kaldırmışlardı. Şimdi onu Sarsak'ın açık arka kapısına götürüyorlardı. Daha hafif yaralı olanlar da sürüne sürüne ya da topallayarak Sarsak'a doğru gitmekteydiler.

Jake, «Haydi yürü, Vicky,» diye bağırdı.

Kadın da aynı şekilde karşılık verdi. «Onları burada bırakamayız.»

Jake, «Çağlayana erişmemiz gerekiyor,» diye anlatmaya çalıştı. «Bizimkilerin geri çekilmesini önlemeliyiz.» Ama hiç konuşmamıştı sanki, iki kadın yine işlerine devam ettiler.

Jake, «Vicky,» diye gürledi.

Genç kadın inat etti. «Sen de yardım edersen işimiz uzun sürmez.»

Jake çaresiz arabadan indi.

Sonunda iki arabaya da çok ağır yaralı ve ölmek üzere olan Hara riler'i yüklediler. Tutunacak güçleri olanlar da zırlı taşıtların üstlerine çıktılar. Vicky ancak o zaman gitmeye razı oldu.

Gareth şiddetle yağın yağmurda cep saatine baktı. «On beş dakika kaybettik. Bu da hepimizin ölmesi ve uçurumu kaybetmemiz için yeterli.»

Vicky inatla ona, «Buna değerdı,» diyerek kendi arabasına koştı. İyice yüklenmiş arabalar dağların arasındaki geçide doğru ilerledi. Artık yanlarından geçtikleri yaralıların iç sızlatan yalvarışlarını duymazlıktan gelmeleri gerekiyordu.

Bir ara yağmur perdesi kalkar gibi oldu. O zaman bir mil kadar ilerlerini seçtiler. Bulutların arasından gözüken güneş ıslak çelik şasileri aydınlattı. İtalyanlar da hemen iki yüz metre kadar ilerden makinelilerle ateş açtılar. Mermiler arabaya tutunmuş olan adamları biçti. Bir düzine kadar savaşçı feryat ederek aşağıya devrilirken, yağmur yine hızlandı ve onları gizleyip korudu.

Uçurumun altında kalan kampa gidince orasının altüst edilmiş olduğunu gördüler. Burası toplar ve makinelilerle iyice taranmıştı. Daha sonra şiddetli yağmur deri çadırları çökertmiş, malzemeleri etrafa saçmıştı. Cesetler ve at ölüleri çamurlara batmıştı. Orada burada dehşete kapılmış bir köpek ya da kaybolmuş bir çocuk sığınacak yer bulmaya çalışıyordu.

Kampın çevresindeki kayalıkların oradan zaman zaman silah sesleri geliyordu. Yamaçlarda İtalyan üniformalarını ve tüfeklerin ucundan çıkan alevleri fark ettiler. Her birkaç saniyede bir, bir obüs yağmurda uluyarak düşüyor ve göremedikleri bir yerde şiddetle patlıyordu.

Gareth, «Burada durma. Uçuruma git!» diye bağırdı. Jake de biraz yukarda uçuruma giden yolda çarpışan insanların arkasından doluşarak Sardi Irmağı'nı aştı ve uçurumun ağzına girdi.

Gregorius gururla, «Adamlarım burasını tutuyor!» dedi. «Uçurumu tutuyorlar. Onların yardımına gitmeliyiz.»

Gareth ilk kez sesini yükseltti. «Bizim yerimiz ilk çağlayanda. İtalyanlar topları getirdiklerinde kimse burasını tutamaz. Eğer ilk çağlayana erişebilirsek düşmanı durdurma şansımız olabilir.» Kendilerini izlemesi gereken arabayı gözleriyle araştırdı. «Yok! Oh Tanrım, olamaz!»

Jake telaşla başını sürücü kapağından çıkardı. «Ne oldu?»

«Yine aynı şeyi yaptılar.»

«Kim...?» Fakat Jake'in sormasına gerek yoktu. İkinci araba asıl yola sapmış, yağmurda iyi seçilemeyen devedikenî ağaçlarının arasından hızla ilerleyerek akasyalar arasındaki kampa gidiyordu. Neredeyse şiddetli çarpışma olan yere girmek üzereydi.

Gareth, «Onu yakala,» dedi. «Dönmesini sağla.» Jake de zikzaklar çizerek arka tekerlekleriyle kırmızı çamurları fırlata fırlata ilerledi. Fakat Sarsak onlardan çok önce asıl yola girmişti ve ağaçlarla yağmurdan oluşan perde arasında gözden kayboldu.

Jake arabayı kampa soktuğunda Sarsak'ın düzlüğe park edilmiş olduğunu fark etti. Çadırlar yamyassı olmuş, her taraf suya batmış, kumanya ve giyim sandıkları açılıp eşyalar yağma edilmişti. Sara taretten Vickers'le ateş ediyordu. Arabaya çarpan mermilere karşılık vermekteydi. Jake koşuşan İtalyanları seçerek ateş menziline girmeleri için arabayı çevirdi. «Onları temizle, Greg!» diye haykırdı. Genç de makinesinin arkasında eğilerek hızla ateşe başladı. Ağaçların üstlerindeki kabukları parçalarken koşan İtalyanlardan da en az birini vurdu. Jake şoför kapağından dışarıya çıkarken döndü ve inanmayan gözlerle bakakaldı.

Victoria Camberwell zırhlı arabadan inmiş, etrafında vızıldayan mermilerin farkında değilmiş gibi çamurda dolaşıyordu.

Adam umutsuzlukla, «Vicky!» diye bağırırken genç kadın eğilip zaferle haykırarak çamurdan bir şeyi çekti. Sonunda dönüp Sarsak'a giderken Jake'in birkaç adım açığından geçti.

Genç adam, «Allah kahretsin,» diye gürlledi. «Ne oluyor da...»

«Yazı makinem ve tuvalet çantam.» Vicky sakın sakın çamurlu eşyalarını havaya kaldırdı. «Birinde makyaj malzemem var. Diğeri olmazsa da çalışmam. Sırılsıklam bir köpek yavrusunu andıran kadın gülümsedi. «Artık gidebiliriz.»

Uçurumdan yukarıya çıkan yol, buz gibi yağmurda güç bela ilerlemeye çalışan insan ve hayvanlarla doluydu. Gareth bir düzine devenin sırtına yüklenmiş makineli tüfekleri ve küfelerdeki mermi sandıklarını görünce rahat bir soluk aldı. Adamları görevlerini yapmış, silahları korumuşlardı. «Sen onlarla birlikte git, Greg,» diye emir verdi. «Onların güven içinde ilk çağlayana erişmelerini sağla.» Genç, adamların başına geçmek üzere aşağıya atladı. Bu sırada iki araba insan denizini yararak ilerlemeye çalışıyordu.

Jake soğuktan titreyen adamların su içindeki, bitkin yüzlerine bakarak, «Çarpışacak güçleri kalmamış,» diye mırıldandı.

Gareth ona cevap verdi. «Çarpışacaklardır.» Ras'ı dürttü. «Sen ne diyorsun, büyükbaba?» Ras dişetlerini göstererek gülümsedi ama ıslak entarisi bir korkuluğun partalları gibi sıska vücuduna yapışmıştı ve adam bitkindi. Jake ilk çağlayanın altındaki keskin viraja döndü.

Gareth seslendi. «Burada dur.» Sonra aşağıya inip Ras'ı da yanına çekti. Jake'e baktı. «Teşekkürler, dostum. Sen arabaları Sardi'ye götür ve onları...» Eliyle arabaya yüklenen yaralıları işaret etti. «Onları başından at. Hastane olarak kullanılacak uygun bir bina bul. Bu işi Vicky'ye bırak. Bu sayede başımızı belaya sokmaz. Ya bunu yapacağız ya da onu bağlayacağız.» Gülümserken birden ciddileşti. «Lij Mikhael'le bağlantı kurmaya çalış. Buradaki durumu açıkla. Gallaların kaçtığını haber ver. Ben uçurumu bir hafta tutabilmek için elimden geleni yapacağım. Ona mermi, silah, ilaç, battaniye, yiyecek ve verebileceği her şeye gereksinmemiz olduğunu söyle. Arabaya yiyecek doldurup geri dön.» Uçurumun sisli derinliklerine baktı. «Bu adamlar aç karnına dövüşmezler.»

Jake geri basarak arabayı çevirdi.

«Ha, Jake, birkaç yaprak sigarası bulmaya çalış. Bütün yaprak sigaralarımı aşağıda kaybettim. Biraz sigara içmezsem dövüşemem.» Gülerek elini salladı. «Yolun açık olsun, evlat.» Dönüp gelen askerleri uçurumun kayalık tarafında kazılmış siperlere doğru itti. Neşeyle bağırdı. «Gelin, ahbablar. Kim zafer istiyor?»

'AMBA ARADAM ÖNÜNDEKİ AFRIKA İTALYAN ÖNCÜ ORDUSU BAŞKOMUTANI GENERAL BODOGLIO'DAN, CHALDİ KUYULARI'NDAKİ DANAKİL KITASI KOMUTANI ALBAY KONT ALDO BELLİ'YE :

'PLANLAMIŞ OLDUĞUMUZ AN GELDİ. DÜŞMANIN BÜYÜK GÜCÜYLE KARŞI KARŞIYIM VE BEŞ GÜNDEN BERİ ONLARIN MEVZİLERİNİ ATEŞE TUTUYORUM. YARIN SABAH BÜTÜN GÜCÜMLE SALDIRARAK ONLARI DAĞDAN KOVALAYACAK VE DESSİE YOLU'NA İNDİRECEĞİM. ŞİMDİ BÜTÜN KUVVETLERİNLE İLERLEYEREK DESSİE YOLU'NU KES VE DÜŞMANIN GERİ ÇEKİLMESİNİ ÖNLE. BÖYLECE ONLARI İKİ ATEŞ ARASINDA BIRAKARAK YENERİZ.'

Amba Aradam'da kırk bin adam siperler ve mağaralarda büzülmüşlerdi. Onlar Etiyopya ordusunun kalbi ve belkemiğiydiler. Komutanları Ras Muguletu da en tecrübeli ve en başarılı savaşçıydı. Fakat prens etrafını çeviren inanılmayacak kadar büyük güç karşısında çaresiz kalmıştı. Böyle bir güçle karşılaşabileceği aklına gelmemişti. Sessiz sedasız adamlarının yanında yatıyordu. Artık ne savaşacak düşman ne saldıracak biri vardı. Çünkü dev Caproni bombardıman uçakları tepelerinde uçuyordu ve obüs atan büyük toplar da millerce aşağıdaki vadideydi.

Yapabilecekleri, tozlu shamma'larını başlarına örtüp kemiklerini sarsan, içlerini ürperten patlamalara dayanmak ve dumanlı pis havayı içlerine çekmekten ibaretti.

Günlerce bu patlamalar devam etmiş, sonunda Etiyopyalılar sersemleyip aptallaşmışlar ve bir şeye aldırılmaz duruma gelmişlerdi. Düşünemeden, bir şey hissetmeden ve aldırmadan dayanıyorlardı sadece.

Altıncı gece üç büyük bombardıman uçağı üstlerinden geçti. Ras Muguletu'nun adamları korkuyla usulca bakınca, yıldızlarla dolu gökyüzündeki bu korkunç şekilleri gördüler.

Yine tepelerine bombaların yağmasını beklediler. Fakat uçaklar düz tepeli dağların üstünde birkaç dakika döndülse de bomba atmadılar. Sonra uzaklaşıp gittiler.

Ancak ondan sonra şafak sökerken o sinsi kırağı usulca yere indi. Bunlar kar taneleri gibi hafifçe kahverengi yüzlere, korkuyla bakan gözlerle, eski tüfekleri tutan ellere kondular.

Bu kırağı ciltleri yaktı, su toplamasına neden oldu. Sonra korkunç bir mikrop gibi canlı etleri yedi. Yuvalarında gözleri yakarak kıpkırmızı yaptı. Gözlerden durmadan sarı iltihaplar akıyordu. Bu kırağının verdiği acı, yoğun asidin yakmasıyla dağlayan kor kömürlerin bir karışımıydı sanki.

Şafak vakti Ras Muguletu'nun binlerce adamı korkunç acıyla inleyip bağırlırlarken, arkadaşları sersemleyip şaşırarak onlara yardıma çalıştılar. İşte o korkunç anda İtalyan piyadeleri dağın kenarında belirdi ve savaşçılar ne olduğunu anlayamadan düşman Etiyopya siperlerine daldılar. İtalyan süngüleri güneşin ilk ışınlarında kırmızı kırmızı parladı.

Yüksekler iyice bulutlanmıştı ve dağların dorukları gözükmüyordu. Yağmur bardakdan boşanırcasına yağmaktaydı. Amba Aradam'daki felaketten beri iki gün üç gecedir durmadan yağmur yağıyordu. Onları kurtaran da yağmurdu. On bin savaşçının dağlarda ölmesine neden olan afetten bu yağmur sayesinde kurtulmuşlardı.

italyan bombardıman uçakları bulutların üstünden, iyice yüksekte uçarak açgözlülükle daireler çiziyorlardı. Lij Mikhael çok kalın bir tabaka oluşturan bulutların sesleri boğmasına karşın yine de güçlü motorların homurtusunu duyuyordu. Onlar geri çekilen Etiyopya ordusuna saldırmak için bulutların bir an aralanmasını bekliyorlardı. O zaman hemen pike yapıp saldırıya geçeceklerdi. Böyle bir şey olursa çok büyük bir hedefle karşılaşacakları için de pek sevineceklerdi! Dessie Yolu'nun yirmi millik bölümü başlarını shamma'larıyla örtmüş, çıplak ayakları çamurlarda kayan, iki büküm giden savaşçılarla doluydu. Aç, soğuktan donan, cesareti kırılmış Etiyopyalılar ilerlemeye çalışıyor, her acı veren adımla daha ağırlaşan silahlarını taşıyorlardı. Fakat yine de yürümeye devam ediyorlardı.

Yağmur, İtalyanların onları kovalamasını engellemiştir. Askerleri taşıyan büyük kamyonlar çamurlara saplanıp kalmıştı. Bir bölümü de dağlardan akan kahverengi sel suları yüzünden bu suların üstüne köprü kurmaları gerekiyordu.

İtalyan Generali Bodoglio'nun ezici bir zafer kazanmasına doğa izin vermemişti. Otuz bin Etiyopyalı Aradam'da elinden kaçmıştı.

Bu otuz bin adamı geri çekme görevinin Aslanlar Aslanı İmparator Haile Selasiye, Lij Mikhael'e vermişti. Onları Bodoglio'nun pençesinden kurtarıp güneydeki orduyla birleşmelerini sağlayacak ve bütün güçler imparatorun komutasındaki Tana Gölü kıyılarındaki savaşçılara katılacaklardı. Otuz altı saat içinde bu görev tamamlanabilirdi.

Lij Mikhael çamur içindeki Ford arabanın arkasına oturup kaba kaputuna iyice sarınmıştı. Arabanın içi sıcaktı ve uykusunu getiriyordu. Elleri ve ayakları uyuşmuş gözlerine kumlar dolmuştu fakat yine de uyumak aklından geçmiyordu. Planlaması, düşünmesi gereken pek çok şey vardı ve korkuyordu. Kapkara müthiş bir korku tüm benliğini kaplamıştı.

İtalyanların Aradam'da kolaylıkla zafere erişmeleri, gelecek açısından korkuya kapılmasına neden olmuştu. İtalyan ordularının, o bü

yük toplan ve lperlt gazının karşısında hiçbir güç duramazdı. Tana Gölü'nün kıyılarında da feci bir yenilgiyle karşılaşacaklarından korkuyordu.

Ayrıca kendisine emanet edilen otuz bin kişinin güvende olmamasından korkuyordu. İtalyan ordusunun Danakil'deki kıtasının Sardi Uçurumu'na saldırdığını biliyordu. Herhalde İtalyanlar Sardi kasabasına da erişmişlerdi artık. Ras Golam'ın küçük gücünün düzlüklerde büyük yenilgiye uğradığını ve uçurumu korumaya çalışırken de büyük kayıplar verildiğini öğrenmişti. Oradaki askerlerin yenileceğinden ve her an İtalyan kıtasının, Dessie'ye çekilmesini önlemek üzere bir aslan gibi kükreyerek geleceğinden korkuyordu. Zamana, biraz zamana yani otuz altı saate gereksinmesi vardı.

Bu arada Gallalardan korkuyordu. İtalyan saldırısının başında Galila kabilesi düşmana karşı koymamış ve dağlara çekilip gözden kaybolarak Harari liderlerine kalleşlik etmişlerdi, İtalyanlar güçlü zaferler kazanmaya başlayınca da Gallalar harekete geçmişti. Onlar aslanların bıraktığı artıkları kapmak için toplaşan akbabalara benziyorlardı. Lij Mikhael, Aradam'dan geri çekilirken bu eski müttefikleri tarafından sıkıştırılmıştı. Dessie Yolu'nun bodur ağaçları ve yamaçlardaki kayalıklarının arkasına gizlenen Gallalar ağır ağır ilerleyen ordunun zayıf, korunmasız bölüklerini gözleyerek saldırmak için fırsat kolluyorlardı. Hem eski pusuya düşürme sanatını da uygulamaktaydılar. Saldırıp birkaç askerin gırtlığını kesiyor ve bir düzine kadar tüfek çalıp kaçıyorlardı. Bu saldırılar da geri çekilen ordunun hızını kesiyordu. Oysa İtalyanlar peşlerindeydi. Yine arkaları Sardi Uçurumu'ndan yapılacak saldırılara açıktı.

Lij Mikhael kendisini toplayıp doğrularak ön camdan dışarıya baktı. Önlerinde çamurlu yolu kesen demiryolunu seçti.

Memnun kalarak hafifçe mırıldandı ve şoför Ford'u yolu tıkayan, ağır ağır ilerleyen bitkin insanların arasına soktu. Kitle durmadan korna çalarak insanları adeta iten arabayı görünce istemeye istemeye yol verdi. Araba geçince de yine kalabalık yolu kapattı.

Demiryoluna gelince, Lij Mikhael sürücüsüne yanda bekleyen subaylarının yanında durması için emir verdi. Dışarıya başı açık olarak çıkar çıkmaz kıvrıkcık, gür siyah saçları yağmurda birden ıslandı. Subayların onun çevresini alarak heyecanla kendi hikâyelerini anlatmaya, gerek duydukları şeyleri sıralamaya başladılar. Her biri yeni felaketleri, varlıklarını tehdit eden yeni durumları haber veriyordu. Onu teselli eden yoktu. Lij Mikhael dinlerken göğsündeki ağırlığın arttığını hissetti.

Sonunda bir işaretle adamları susturdu. «Sardi'yle telefon bağlantısına bir şey olmadı ya»

«Gallalar henüz telefon kablolarını kesmediler. Bu Amba Saçardan geçiyor. Herhalde durumu fark etmediler.»

«Beni hemen Sardi istasyonuna bağlayın. Orada olan biriyle konuşmam gerekiyor. Uçurumda ne olduğunu kesinlikle bilmeliyim.»

Subayları demiryolunun yanında bırakarak Sardi Dağı'nın yola inen kayalarına doğru ilerledi. Aşağıda, birkaç mil ötede ailesi vardı. Babası, erkek kardeşleri, kızı onun gerek duyduğu zamanı kazanabilmek için yaşamlarını tehlikeye atıyorlardı. Bunun için nasıl bir ücret ödediklerini düşündü. Birden genç, canlı ve neşeli kızı Sara gözlerinin önünde belirdi. Kesinlikle bu hayali bir yana atarak başını çevirip Dessie Yolu'nun da ağır ağır ilerleyen, üstü başı berbat, bitkin insanlara baktı. Kendilerini savunacak durumda değillerdi. Onları toplayarak karınlarını doyurup cesaret vermedikçe hepsi de sığır sürüleri kadar çaresizdi.

Hayır, İtalyanlar hemen gelecek olurlarsa her şey sona erecekti.

Lij Mikhael dönerek Sardi, Dessie kabloşuna bağlanan sahra telefonuna yaklaştı. Bir subayın uzattığı ahizeyi alarak hafif sesle konuşmaya başladı.

İstasyon şefinin bürosunun yanında Sardi'nin tahıl ve diğer yiyeceklerin konulduğu çok büyük depolar bulunuyordu. Bunların tavan ve

duvarları kırmızı slyenle boyanmış, galvanize saçlarla kaplanmıştı. Yer betondur. Buz gibi dağ rüzgârı sa levhaların birleştiği köşelerdeki aralıklardan ısıık çalarak içeriye giriyor, saçların yer yer paslanmış olduğu damdan akan sular beton zeminde birikintiler oluşturuyordu.

Bu depoya altı yüz yaralı ve ölmek üzere olan adam sığdırılmıştı. şilte ve battaniye olmadığı için boş tahlil çuvalları bu görevi yapıyordu. Adamlar sıra sıra sert betonun üstünde yatıyorlardı. Soğuk, ince uvalardan ilerine işliyor ve damdan akan sular onları ısılatıyordu.

Ne bir tuvalet, ne boş teneke, ne akarsu vardı. Adamların çoğu da sular içindeki avluya çıkamayacak kadar bitkindiler. Ierinin pis kokusu elle tutulacak kadar yoğunlaşacaktı neredeyse. Oradan ayrılan biri uzun süre sonra bile saçlarına sinen bu kokuyu duyuyordu.

Ne bir antiseptik, ne ilaç vardı. Bir şişe Lizol ya da bir kutu aspirin bile yoktu. Misyoner hastanesindeki azıcık ilaç da çoktan bitmişti. Alman doktor gece geç vakitlere kadar çalışırken, kullanabileceği bir anestezi ilacı veya ikinci derece mikroplanmaları önleyecek bir şey olmadığını biliyordu. İltihaplanan yaraların kokusu diğer pislikler kadar güçlüydü.

En korkunç yaralar da iperit gazının neden olduğu yanıklardı. Savaşçıların yanmış yerlerine sadece lokomotifte kullanılan gresi srebiyorlardı. Ambarda iki varil gres bulmuşlardı.

Vicky Camberwell iki gün önce üç saat kadar uyuyabilmişti. On-dan beri sıra sıra yatan acınacak insanların arasında durmadan çalışmıştı. Loş ambarda yüzü pek soluktu ve gözlerinin etrafı morarmıştı. Ayakları uzun süre oturmamaktan şişmişti. Omuzları ve sırtının acısı dayanılacak gibi değildi. Keten elbisesi kan, cerahat ve türlü şeyle lekelenmişti. Yüzlerce yaralı için yapabilecekleri pek az şey olduğunu bilerek umutsuzlukla çalışmaya devam ediyordu.

inleyerek su isteyen adamların yardımına koşuyor, onlara su iiriyor, kendi pislikleri içinde yatanları temizliyor, ölmekte olan bir adamın

yalvarır gibi uzattığı kara elini tutuyor, sonra kaba çuvala cesedin üstünü örtüp bitkin düşmüş hademelere işaret ediyordu. Adamlar ölüyü dışarıya taşıyıp ambarın önünde toplanan yaralılarından birini onun yerine yatırıyorlardı.

Bir hademe ona yaklaşarak telaşla başını salladı. Vicky onun ne dediğini ancak birkaç saniye sonra anlayabildi. Diz çöktüğü yerden güçlkle kalkarak acısı hafifleyene kadar ellerini beline bastırdı. Sonra hademenin peşi sıra çamurlu, pis avludan geçip istasyon şefinin odasına gitti.

Telefonu açınca boğuk bir sesle ve güçlkle adını söyleyebildi.

«Miss Camberwell, ben Lij Mikhael.» Adamın sesi uzaktan ve hırırtılı geliyor, saç dama vuran sert yağmur yüzünden sözleri güçlkle işitebiliyordu. «Ben Dessie kavşağındayım.»

Vicky kendisini topladı. «Tren... Söz verdiğiniz tren nerede, Lij Mikhael? İlaça, antiseptiğe, anestezi maddelerine gereksinmemiz var. Bunu anlamıyor musunuz? Burada altı yüz yaralı var. Yaraları çürüyor ve hayvanlar gibi ölüyorlar.» Birden isteri krizi geçirmek üzere olduğunu hissederek sustu.

«Miss Camberwell. Tren... üzgünüm. Malzeme ve ilaç dolu treni size yolladım. Bir de doktor. Bu dün Dessie'den ayrıldı. Dün gece kavşaktan geçerek Sardi'ye doğru gitti...»

Vicky, «Öyleyse tren nerede?» diye sordu. «Bunun mutlaka gelmesi gerek. Burada nasıl bir durum olduğunu bilemezsiniz.»

«Üzgünüm, Miss Camberwell, tren size erişemeyecek. Sardi'nin on beş mil kuzeyinde yoldan çıkardılar. Ras Kullah'ın Gallalar'ı demiryollarını sökmüşler. Trende kim varsa kılıçtan geçirip vagonları da yakmışlar.»

Aralarında derin bir sessizlik oldu

«Miss Camberwell... Orada mısınız?»

«Evet.»

«Ne söylediğimi arılıyor musunuz?»

«Evet, anlıyorum.»

«Tren gelmeyecek.»

«Hayır.»

«Ras Kullah burasıyla Sardi arasındaki yolu kesti.»

«Evet.»

«Kimse size erişemez. Sardi'den trenle kimse kaçamaz. Ras Kullah beş bin adamıyla yolu tutuyor. Dağdaki mevzileri çok sağlam. Bir ordu bile yolu onun elinden alamaz.»

Vicky boğuk sesle, «Yolumuz kesildi,» diyebildi. «Önümüzde italyanlar, geride de Gallalar var.»

Yine aralarında bir sessizlik oldu. Sonra Lij Mikhael sordu. «İtalyanlar şimdi nerede, Miss Cambervell?»

«Uçurumun tepesine yaklaştılar. Son çağılayanın yolu kestiği yere geldiler.» Kulağından ahizeyi çekip bir an dinledi. «İtalyan toplarını duyabilirsiniz. Durmadan ateş ediyorlar artık. Çok yakındalar.»

«Miss Cambervell, Binbaşı Swales'e bir haber yollayabilir misiniz?»

«Evet.»

«Ona on sekiz saat daha gereksinmem olduğunu söyleyin. İtalyanları yarın öğleye kadar tutabilirse dört yol ağzına yarın hava kararmadan erişmelerini önler. Bu da bana bir gün iki gece sağlar. Yarın öğleye kadar dayanabilirse bana olan borcunu onurla ödemiş sayılacaktır. Ve hepiniz imparatorla Etiyopyalıların ölmez minnetini kazanacaksınız. Siz, Bay Barton ve Binbaşı Swales.»

«Evet.» Genç kadın her sözü söylemek için çaba harcıyordu.

«Binbaşı Swales'e yarın öğleye kadar Sardi'den uzaklaşmanız için en iyi önlemleri alacağımı söyleyin. Öğleye dek olanca gücüyle dayansın. Ondan sonra sizi oradan kurtarmak için elimden geleni yapacağım.»

«Ona söyleyeceğim.»

«Kendisine yarın öğleüzeri kalan Etiyopyalı askerlere dağlara dağılmalarını emretmesini söyleyin. Size tekrar telefon edip güvene kavuşmanız için alabileceğim önlemleri haber vereceğim.»

«Lij Mikhael, dağlara kaçamayacak haldeki yaralılar ne olacak?»

Yine sessizlik oldu, sonra prens acı dolu hafif bir sesle cevap verdi. «Onların Gallaların değil, İtalyanların eline düşmesi daha uygun olur.»

«Evet.»

«Bir şey daha var, Miss Camberwell. Ne olursa olsun İtalyanlara teslim olmamalısınız. Hatta çok zor durumda kalsanız bile. Her şey...» Bu sözü vurguladı. «Buna yeğlenir.»

«Neden?»

«Ajanlarımız düşmanın sizi, Bay Barton ve Binbaşı Swales'i ölüme mahkûm ettiklerini haber verdiler. Sizleri kışkırtıcı ajan ve terörist ilan etmişler. İdam edilmeniz için sizleri Ras Kullah'a teslim edecekler. Her şey bundan iyi sayılır.»

Vicky hafif sesle, «Anlıyorum,» derken Ras Kullah'ın kalın kırmızı dudaklarını ve tombul, yumuşak ellerini anımsayarak titredi.

«Diğer önlemler başarısız olursa size yollayacağım bir...» ses birden kesildi. Hatta parazit de yoktu. Sadece sessizlik vardı.

Vicky bir dakika bekleyerek adamın sesini duymaya çalıştı. Ama hat kesilmişti. Ahizeyi yerine bırakarak bir an gözlerini kapatıp kendini toplamaya çalıştı. Ömründe kendisini bu kadar yalnız ve bitkin hissetmemişti. Çok korkuyordu.

Vicky ambara giderken gökyüzüne baktı. Vaktin bu kadar geç olduğunu fark etmemişti. Havanın kararmasına birkaç saat vardı, ama bulutlar yükselip dağılıyordu galiba; yer yer hafiflemiş, parlıyorlardı. Vicky bunun olmaması için dua etti. Son umutsuz günlerde iki kez bu□

lutlar dağılacak gibi olmuştu ve her sefer italyan bombardıman uçakları alçaktan uçarak uçuşuma yaklaşmışlar, iki kez de korkunç zarar vermişlerdi. Gareth siperleri bırakarak bir üstteki mevzilere çekilmek zorunda kalmıştı, italyanların yaraladığı ve ölmek üzere olan adamlar da depoya dolmuştu.

Kadın, «Yağmur yağsın,» diye dua etti. «Tanrım ne olur yağmur yağsın!» başını eğerek iniltiler, feryatlarla dolu pis kokulu depoya girdi. Sara'nın iki Petromax lambasının aydınlattığı, etrafına yırtık brandadan perde çevrilmiş tahta masanın başında doktora yardım ettiğini gördü.

Doktor parçalanmış bir bacağı diz altından keserken dört hademe çırpınan Harari'yi zapt etmeye çalışıyordu.

Vicky adamlar hastayı götürene kadar bekledi. Sonra Sara'ya seslendi. Birlikte dışarıya çıkarak tatlı dağ havasını içlerine çektiler. Vicky, Lij Mikhael'le konuştuklarını Sara'ya nakletti. «Sonra konuşma kesildi.»

Sara, «Evet,» diye başını salladı. «Telleri kestiler. Ras Kullah'ın bunu şimdiye dek yapmamasına şaşmalı. Teller Amba Sacal'ın üstünden geçiyor. Belki oraya erişmeleri zaman aldı.»

«Sara, uçuşuma gidip Binbaşı Swales'e haber verir misin? Sar sakla ben giderim ama depodaki yakıt bitmek üzere. Jake'e bunu ziyan etmeyeceğime söz verdim. Daha sonra benzinin her damlasına gereksinmemiz olacak.»

Sara gülümsedi. «Atla daha hızlı gidilir zaten. Ayrıca Gregorius'u da görebilirim.»

Vicky, «Yol kısa,» diye kabul etti. «Bize çok yakınlar artık.»

İkisi de susup İtalyan silahlarını dinlediler. Topların sesi dağlarda yankılanıyordu. Yakında bir yerden ateş edildiği için bastıkları topraklar sarsılıyordu.

Sara çapkın bir tavırla sordu. «Bay Barton'a bir haber vermemi istemez misin? Vücudunun onu aradığını...»

Vicky telaşla onun sözünü kesti. «Tanrı aşkına ona böyle müstehcen bir şey söylemeye kalkma. Bunu yaparsan seni ellerimle boğarım.» Genç kadın günlerdir ilk kez güldü. Fakat kahkahası korkuyla yükselen çığlık ve bunu izleyen hayvan homurtusuyla kesildi.

Birden deponun avlusu koşan insanlarla doldu. Demir yolunun yanındaki sık sedir ağaçlarının arasından fırlayan adamlar koşarak birkaç adımda karşıya geçtiler. Birkaç yüz kişi depoya dalarak çaresiz yaralıların üstüne kurt gibi saldırdı.

Sara, «Galla,» diye fısıldadı ve bir an korkuyla donup kalarak deponun karanlık ağzına baktılar.

Vicky yaşlı Alman doktorun, Galla akınına karşı koymak için koşup ellerini açarak adamların hastaları öldürmelerine engel olmaya çalıştığını gördü. Bir kılıç şiddetle göğsüne indi ve ucu adamın sırtından çıktı. Bir Galla'nın elindeki dolu tüfekte sıra sıra yatan hastaların yanına gittiğini de gördü. Adam her hastanın kafasına bir kurşun sıkarak ilerledi.

Başka birinin elindeki hançerle yaralı Harari'nin gırtlığını bile kesmeye gerek görmeden üstündeki çuvalı açtığını ve hançerin ortaya çıkan kasıklardan aşağı kaydığını da fark etti.

Depo çılgın adamlarla dolmuştu. Ellerindeki kılıçlar kalkıp iniyor, yatan yaralıların üstüne kurşunlar sıkılıyordu. Kurbanların feryatları Gallaların heyecanlı kahkaha ve çılgınca haykırmalarına karışıyordu.

Sara, Vicky'yi sürükleyerek deponun arkasına geçirdi ve duvara dayadı. O zaman korkudan büyülenmiş gibi olan Vicky kendisine geldi. «Araba,» diye soludu. «Arabaya erişebilirsek...»

Sarsak istasyon binasının gerisindeki lokomotif yerine park edilmişti, böylece yağmurdan korunuyordu. Sara'yla Vicky hızla köşeyi döndüler ve karşı yönden gelen bir düzine Galla'nın kollarına düştüler.

Vicky bir an onların yağmurdan ıslanmış, parlayan koyu renk yüzlerini, açık ağızlarını, bir kurdunki gibi ışıldayan dişlerini, çılgınca bakan gözlerini gördü ve heyecanlı hayvanlarınkini andıran ter kokularını duydu.

Sonra kolunu kurtardı. Tazılardan kurtulmaya çalışan bir tavşan gibi koştu. Bir el omzuna yapışınca elbisesinin kolunun parçalandığını hissetti ama kurtulmuş kaçıyordu. Fakat ayak sesleri tam arkasındaydı. Gallalar onları kovalarken deli gibi 'Lulululu' diye bağıyorlardı.

Sara biraz öndeydi ve istasyon binasının köşesine eriştiler. Solda bir tüfek patladı. Kurşun yanlarındaki duvara saplandı. Vicky, kasabanın anayolunda koşuşan diğer Gallaların yollarını kesmeye çalıştıklarını gördü.

Sara gitgide ondan uzaklaşıyordu. Kız bir ahu gibi hızla ve zariflikle koşuyordu. İstasyon binasının arkasına çıkınca durdu birden.

Sarsak alevler içindeydi ve kapaklarından siyah dumanlar çıkıyordu. Gallalar önce zırhlı arabaya erişmişlerdi anlaşılan. İlk hedefleri bu olmuştu. Düzinelerle adam yanmakta olan arabanın çevresinde dans ediyordu. Ama deposundaki Vickers mermileri patlamaya başlayınca Gallalar dağıldılar.

Sara bir an durmuştu fakat bu, Vicky'nin ona yetişmesine yeterli oldu. Sara, «Sedir ormanı,» diye soluyarak Vicky'yi kolundan çekti ve yön değiştirdiler.

Demiryolunun iki yüz metre ilersindeki sedir ormanında ağaçlar çok sıkı. Bu loş orman ırmak boyunca gidiyordu. İki ortaya çıkınca Gallalar uluyarak peşlerine takıldılar. O açık avlu Gallaların önünde koşan Vicky'ye sonsuzmuş gibi geldi. Yerler çamur içindeydi. Her adımda bileklerine kadar çamura batıyordu. Kırmızı yapışkan çamur ayak kabısının birini ayağından aldı. Onun için topallayarak koşmaya devam etti. Yorgunluktan dizleri kesiliyordu.

Sara hızla koşarak demiryolunun üstünden atladı. Çamurlu yerde uçar gibi ilerliyordu. Ormanın kenarı on beş metre kadar ilerleydi.

Vicky demiryolunun üstünden atlamaya çalışırken ayağı takıldı ve çamura yuvarlandı. Dizüstü doğrulduğu sırada ormanın kenarına erişen Sara'nın kendisine bakıp durakladığını gördü.

Vicky, «Koş!» diye haykırdı. «Jake'e söyle.» Kız ormana girerek gözden kayboldu.

Bir tüfeğin dipçığı Vicky'nin yanına kaburgalarının altına indi. Acıyla soluk vererek soğuk kırmızı çamura yuvarlanıp kaldı. Sonra eller üstündekileri parçalamaya başladılar. Karşı koymaya çalıştıysa da çamurlanan saçları yüzüne geldiği için bir şey göremiyordu ve darbenin acısı yüzünden sakatlanmış gibiydi. Onu ayağa kaldırdılar. Birden otomatik bir ses kırbaç gibi sakladı ve elleri Vicky'yi bıraktı.

Vicky güçlükle başını kaldırınca, gözleri yaşlar ve çamurlar yüzünden bulanmakla birlikte yine de Galla yüzbaşısının yaralı yüzünü tanıdı. Adam hâlâ mavi shamma'sını giyyordu. Gülümserken yara izi ağzını yukarıya doğru çektiği için yüzü daha da hain ve acımasız oldu.

Siperin önünü kum torbalarıyla desteklemiş ve bunları da dallarla gizlemişlerdi. Gareth bir omzunu kum torbalarına dayayarak gözetleme yerinden aşağıya baktı. Onun yanında eğilmiş olan Jake Barton, İngilizin yüzünü inceledi. Gareth Svales'in daima kusursuz olan elbisesi üstünde kuruyan çamurlar yüzünden kızılımsı bir renk almış, yer yer ter, yağmur ve pislikle lekelenmişti.

Altınımsı renkli, sık sakalı epey uzamıştı. Bıyığı da düzeltilmemiş ve kıllara karışmıştı. Son hafta içinde üstlerini değiştirecek ya da banyo yapacak fırsat bulamamışlardı. Adamın ağzının kenarlarında, alnında ve gözlerinin etrafında yeni derin çizgiler belirmişti. Bunlar endişe ve acının neden olduğu çizgilerdi. Fakat Gareth, başını çevirip Jake'in kendisini süzdüğünü görünce kaşını kaldırıp gülümsedi ve gözlerinde yine o şeytanca pırıltı belirdi. Tam konuşacağı sırada aşağıdan atılan bir obüs çığlıklar koparak geldi; adamlar içgüdülerine uyarak çömelindikleri sırada yakında patladı. Fakat ikisi de bir şey söylemedi. Son günlerde böyle yüzlerce patlamayla karşılaşmışlardı.

Gareth obüsten söz ederek yerde, «Bulutların sıyrıldığından kuşku yok,» dedi. İkisi de dağların arasından gözüken parçasına baktılar.

Jake kabul etti. «Fakat çok geç. Yirmi dakika sonra hava karacak.»

Bulutlar tümüyle sıyrılrsa bile bombardıman uçakları için çok geçti. Acı deneyimleri sayesinde uçakların Chaldi'deki havaalanından oraya ne kadar zamanda erişebildiklerini biliyorlardı.

Jake, «Yarın başka bir gün,» diye mırıldanırken aklı hâlâ büyük uçaklardaydı. Daha önce İtalyan topçuları yaklaşan uçakların homurtusunu duyar duymaz bulutsuz gökyüzüne aydınlatma fişekleri atmışlardı. Caproni'ler de çok alçaktan uçarak kanatlarıyla uçuşumun yanındaki kayalara sürünecekmiş gibi yaklaşmışlardı. Motorlarının sesi kulaqları sağır edecek kadar güçlüydü. Jake ve Gareth alçaktan uçan uçakların yuvarlak, cam pilot yerindeki miğferli kafaları bile seçmişlerdi.

Sonra uçaklar geçerken alt kapaklar açılıp kara cisimler düşmeye başlamıştı. 100 kiloluk bombalar yere çarpınca aklı durduran, vücudu uyuşturan korkunç seslerle patlamışlardı. Bu bombalarla kıyaslandığında top ateşi hiç kalırdı.

Yalnız nitrojen hardalı, yeni iperit gazı tenekeleri bombalar gibi ağır değildi ve istenilen hedefe atılamıyordu. Bunlar arka arkaya yuvarlanıp ayrılarak sarı, jölemsi bir sıvıyı dört bir yana püskürtüyorlardı.

Bombardıman uçakları saatlerce dalgalar halinde birbirlerini izlemişler, savunmayı çok zayıflatmışlardı. Bu yüzden savaşçılar onları izleyen piyadeleri geri püskürtememişler, her seferinde siperlerini bırakıp daha yukardaki mevzilere sığınmak zorunda kalmışlardı.

Bu son hattı. İki mil kadar gerilerinde dev granit kayalardan oluşan uçuşumun girişi vardı. Bunun gerisinde de Sardi kasabası ve Dessie'ye inen yol bulunuyordu.

Jake, «Neden biraz uyumaya çalışmıyorsun?» diye sorarken dayanamayarak Gareth'in koluna baktı. Bu kol, yırtılan bir gömleğe sarılı□

miş ve boynuna bağlanan bir askıya alınmıştı. Yaradan akan lenf suyu, cerahat ve sürülen gres yağı kaba sargıyı ıslatmıştı. Bu bezler korkunç bir yarayı gizliyordu. Jake sargı yokken kolun ne halde olduğunu anımsıyordu, iperit gazı kolu omuzdan bileğe kadar yakmıştı. Sanki kol bir kazan kaynar suya sokulmuş gibiydi. Jake sürdürdükleri makine yağının yararlı olabileceğinden kuşku ediyordu. Yanık tedavi edilmemiş ama hiç olmazsa gres korkunç yaranın havayla temasını önlemişti.

Gareth mırıldandı. «Hava iyice kararana dek bekleyeceğim.» Sağlam eliyle tuttuğu dürbünü gözlerine götürdü. «İçimde tuhaf bir his var. Aşağısı çok sessiz.»

Yne sustular. Bunun nedeni de korkunç bitkinlikti.

Gareth, «Fazla sessiz,» diye tekrarladi. Kolunu kımıldatırken yüzünü buruşturdu. «Onların böyle hareketsiz oturacak kadar zamanları yok. Daima saldırmaları... saldırıya devam etmeleri gerekiyor.» Sonra ilgisiz bir şey söyledi. «Tanrım, şu anda iyi bir yaprak sigarası için neler vermezdim. Bir Romeo Julliette purosusu...»

Birden sustu ve ikisi birden doğruldular.

Gareth, «Duyduğumu sandığım şeyi sen de işitiyor musun?» diye sordu.

«Öyle sanırım.»

Gareth, «Geleceklerdi tabii,» dedi. «Sadece bu kadar uzun zaman almasına şaşıtm. Fakat Asmara'dan buraya erişmek için uzun bir yolu aşmaları gerekti. Demek aşağıdakiler bunu bekliyorlardı.»

Uçurumdaki kasvetli sükûnette aşağıdan gelen sesler kayalardan yankılanarak onlara erişiyordu. Gürültü hâlâ hafifti ama dönen çelik paletlerin gıcırtılı sesini tanınamaya olanak yoktu. Sesler gitgide daha yükseldi. Artık motorların hafif homurtusunu da işitiyorlardı.

Jake, «Dünyanın en meşum sesi bu olmalı,» diye söylendi.

Gareth içini çekti. «Tanklar... Tanrının belası tanklar.»

Jake, «Hava kararmadan buraya gelemezler,» diye tahmin yürüttü. «Hem gece saldırısını da göze alamazlar.»

Gareth bunu kabul etti. «Oyle. Şafak vakti saldıracaklardır.»
«Yani sabah kahvaltısında pastırmayla yumurta yerine tanklar ve Caproni'ler ha?»

Gareth bezgin bezgin omzunu silkti. «Öyle olduğu belli, evlat.»

Albay Kont Aldo Belli hareketinin doğru olduğundan pek emin değildi. Gino'nun bir çoban köpeğinkini andıran gözleriyle kendisine sitemle bakmakta da haklı olduğunu düşünüyordu. Chaldi Kuyuları'nda ki güvenli mevzilerde hâlâ rahat rahat oturmakta olabiliyorlardı. Bununla birlikte birkaç güçlü neden yüzünden tekrar ortaya çıkması gerekmişti.

Bu nedenlerin en güçlülerinden biri de General Bodoglio'nun karar-gâhından her gün gönderilen haberlerdi. General, «Balık ağımızdan kaçmadan Dessie Yolu'nu kapatmalısın,» diye ısrar etmekteydi. Bu günlük telsiz haberleri gitgide daha sert ve tehdit edici bir hal almaya başlamıştı. Kont da mesajlara kendi ilavelerini yaparak uçurumu ele geçirmeye çalışan askerlerin başındaki Binbaşı Luigi Castelani'ye yol-luyordu hemen.

İşte, sonunda Castelani telsizle konta müjdeyi vermişti. Binbaşı uçurumun üst girişine çok yaklaşmış bulunuyordu. Bundan sonraki saldırıyla Sardi kasabasına girecekti. Kont uzun süre düşündükten sonra düşmanların güçlü bir mevkiini ele geçirdikleri sırada askerlerin başında bulunmanın şansını daha arttıracak kanısına varmıştı. Bu da küçük bir tehlikeyi göze almaya değermişti. Binbaşı Castelani düşmanın ezildiğini, yıkıldığını ve fazla kayıp verdiği için de artık savaşacak gücü kalmadığını belirtmişti. Kont da bu koşulları uygun bulmuştu.

Kamptan ayrılmasını sağlayan ve yeni askeri taktiğinden vazgeçmesine yol açan son neden de, Asmara'dan gelen zırhlı bölüktü. Bu tanklar vahşi düşmanın kalleşçe pusuya düşürüp yaktığı araçların yerini alacaktı. Kontun bütün yalvarmalarına, sert çıkımlarına karşın tankların trenle Asmara'dan gelip sonra Danakil'i geçmeleri bir hafta almıştı.

Neyse tanklar gelmişti artık. Kont hemen altı tanktan birini kendi özel komutan aracı olarak seçti. Kalın zırhlı tanka girince de yeni bir güvene ve cesarete kavuştu.

Aklına gelen sözler, «Sardi'ye hücum! Tarihin bu şanlı sayfalarını kanla yazın!» oldu ve Gino yine sadık bir çoban köpeği gibi ona baktı.

Şimdi hava kararırken, iki tarafında dimdik kayaların yükseldiği taşlı geçitte yukarıya doğru çıkarlarken, kont girdiği bu çılgınca iş konusunda ciddi kuşkulara kapılmıştı.

Komutan tankının taretinden dışarıya bakarken gözleri korkudan büyümüş, cilalı siyah bir miğferi kulaklarına kadar indirmişti. Bir eliyle fildişi kabızlı Baretta'yı sıkıca tutuyordu. Ayaklarının dibine çömelmiş olan mutsuz Gino çelik gövdenin içinde kalmayı yeğlemişti.

O sırada ilerde bir yerden makineliyle ateş açıldı. Ses sarp kaya- lara çarparak tekrar tekrar yankılandı.

Kont sürücüsüne, «Dur!» diye bağırdı. «Hemen dur!» Makinelinin sesi pek yakından geliyordu. «Burasını bölüğün karargâhı yapacağız. Binbaşı Castelanî'yle Yüzbaşı Vito'yu çağırın. Hemen buraya gelerek bana rapor versinler.»

Jake omzunu sıkan bir el ve gözlerini alan bir fırtına lambasının ışığı yüzünden uyandı. Doğrulup oturmak için bütün iradesini kullanmak zorunda kaldı. Islak battaniyeyi üstünden atıp gözlerini kısarak ışığa baktı. Soğuktan bütün kasları kazık gibi olmuş, yorgunluktan iyice sersemlemişti. Sabahın hemen gelmiş olabileceğine inanamıyordu.

«Kimsin?»

«Benim, Jake.» Sonra lambanın gerisinde Gregorius'un yoğun duygularını açıklayan koyu renk yüzünü gördü.

«O Tanrı'nın belası şeyi gözlerimin önünden çek.»

Yanında Gareth Swales birden doğruldu. İkisi de siperin çamurlu dibinde eski bir brandanın üstüne elbiseleriyle uzanmışlardı.

Yorgunluktan aptallaşmış olan Gareth mırıldandı. «Ne oluyor?»

Gregorius lambayı çevirince ışık yanında duran ince kızı aydınlattı. Sara soğuktan titriyordu, ince elbisesi hem ıslanmış, hem çamurlanmıştı. Dikenler ve dallar dar pantolonunu yırtmış, bacaklarını çizerek kanatmıştı.

Kız, Jake'in yanında diz çöktü. Adam onun gözlerinde engel olamadığı bir korku gördü ve dudaklarının da titrediğini fark etti. Jake'in koluna dayadığı ince eli de bir cesedinki kadar soğuktu ve bu da titriyordu.

Deli gibi, «Miss Camberwell'i yakaladılar,» diyebilirdi, sonra sesi ke-sildi.

Jake siperlerin yarım mil gerisinde Domuz Priscilla'nın park edildiği yere giderken, «Burada kalmalısın,» diye mırıldandı. «Şafakta saldı-rya geçecekler. Bizimkilerin sana ihtiyacı olacak.»

Gareth'in sesi sakın fakat kesindi. «Ben de birlikte geleceğim. Bu-rada oturup beklememi umamazsın. Onlar Vicky'yi...» Birden sustu. Eski şakacı tavırla devam etti. «Bir baba gibi sana göz kulak olmam gerekiyor, evlat. Ras'la adamları bir süre kendi başlarına dayanmak zorundalar.»

Konuşarak zırhlı arabaya geldiler. Uçurumun girişinin hemen altın-daki düzlükte duruyordu araç. Jake, Priscilla'nın branda örtüsünü çıkarırken, Gareth de Gregorius'u kenara çekti.

«Şu ya da bu şekilde şafaktan önce geri dönmemiz gerekiyor. Biz dönemezsek ne yapacağınızı biliyorsunuz. Tanrı da biliyor ya, son günler-de yeterince tecrübe sahibi oldun.»

Gregorius sessiz sedasız başını salladı.

«Mümkün olduğu sürece dayan. Ondan sonra da son savunma için uçurumun girişine çekil. Tamam mı? Yarın öğleye kadar dayanma-mız gerekiyor. Tankları olsa da olmasa da, onları öğleye dek tutabiliriz. Öyle değil mi?»

«Evet, Gareth, onları tutabiliriz.»

«Bir şey var, Greg. Büyükbabanı öz ağabeyimmiş gibi seviyorum fakat ihtiyar namussuzu zapt et lütfen. Gerekirse onu bağla.» Gareth gencin omzuna vurup düşmandan aldığı italyan tüfeğini sağlam eliyle tutarak arabaya doğru gitti. O sırada Jake, Sara'yı yukarıya çıkarmış, krankı çeviriyordu.

Domuz Priscilla birkaç yüz metre uzunluğundaki dik yoldan geçip uçurumun başına geldi. Orada meşale ışığında çalışan Harariler'i gördüler. Jake'le Gareth İtalyan tanklarının geldiğini duyduklarından beri adamlar burada uğraşıyorlardı.

Gareth sadece Vicky'yi düşünmekle birlikte yine de Etiyopyalıların görevlerini iyi yapmış olduklarını fark etti. Tanklara karşı koyacak duvarlar bir insan boyundan yüksekti ve bunlar Harariler'in dağlardan taşıyabildikleri en büyük, ağır kayalardan oluşmuştu. Duvarların ortasında sadece bir arabanın geçeceği kadar aralık vardı.

Gareth, «Sara, onlara söyle aralığı kapatsınlar,» dedi. «Arabayı bir daha uçuruma getirmeyeceğiz.» Geçerlerken kız duvarın üstünde duran bir Harari subayına seslenerek durumu anlattı. Adam da anladığını belirterek elini sallayıp işine döndü.

Jake, Priscilla'yı doğal granit kapıdan çıkardı. Önlerinde çorba tabağı biçimindeki vadi ve Sardi kasabası vardı.

Kasaba yanıyordu ve Jake bu manzarayı görünce arabayı durdurup üstüne çıkarak dürbünle baktı. Sonra Sara'ya, «Vicky hâlâ sağlamı?» diye sordu. Böylece hepsinin korkusunu açıklıyordu.

Sara cevap verdi. «Vicky'yi yakaladıklarında Ras Kullah oradaysa zavallı ölmüş demektir.»

Sonra yine sessizlik oldu. iki adam kendilerini tutsak eden geceye öfke ve korkuyla baktılar.

Sara, «Fakat Ras Kullah belki de dağlarda gizleniyordu,» diye devam etti. «Saldırı zaferle sonuçlanmadıkça ortaya çıkmaz. Bu durumda adamları da Vicky'yi öldürmeye cesaret edemezler. Ras Kullah ge-

lip sütlü ineklerinin yaptıklarını seyrederek eğlenmek isteyecektir. Duyduğuma göre, o kadınlar küçük bıçaklarıyla dikkatli çalışarak insanın bütün derisini ayak parmaklarından başına kadar yüzebiliyorlarmış. Hem derisi yüzülen insan saatlerce de sağ kalabiliyormuş.»

Jake dehşetle titredi.

Gareth kendisini zorlayarak, «Hazırsan gidelim, evlat,» dedi. «Artık zamanı geldi.»

Jake de kendisini toplayarak sürücü yerine atladı.

Gregorius dağların arasından gözükken gökyüzü sahte şafağı andıran bir ışıla aydınlanırken hemen siperlere koştu.

Bu daracık siperlerdeki gölge gibi gözükten insanlar harekete geçmişlerdi bile. Elinde tüten bir gaz lambası olan Ras'ın muhafızı, genci görünce rahat bir soluk aldı.

«Ras sizi istiyor.» Gregorius onun peşinden sipere girerek bir şeye aldırmadan çamurların içinde uyuyan yüzlerce askerin yanından geçti. Ras ana siperin en geniş bölümünde gri bir battaniyeye sarılmış oturuyordu. Çukurun üstünü eski deri çadırlardan birinin parçalarıyla örtmüşlerdi. Ortada bir ateş dumanlar çıkararak yanıyordu. Etrafında bir düzine subayı ve muhafızı bulunan Ras, torunu Gregorius önünde eğilince başını kaldırdı.

«Beyaz adamlar gittiler mi?» Ras'ın sıska vücudu bir öksürükle sarsıldı.

Gregorius hemen, «Şafak vakti düşman saldırmadan önce dönecekler,» diye onları savundu, sonra bunun nedenini ve planda yapılan değişiklikleri açıkladı.

Ras titreyen alevlere bakarak hırıltılı, sert bir sesle konuştu. «Bu bir işaret. Başka türlü süni kabul edemem. O İngilizin öğütlerini çok uzun süre dinledim. Çok uzun süre içimdeki ateşi bastırdım. Çok uzun süre bir köpek gibi düşmandan kaçtım.»

Tekrar öksürdü. «Yeterince kaçtık. Artık savaşma zamanı geldi.» Çevresindeki subaylar öfkeyle homurdandılar. «Adamlarına git. Onları uyandır. Karınlarını ateş, avuçlarını çelikle doyur. Onlara işaretin yüz yıl önceki, bin yıl önceki gibi olduğunu söyle. Onlara savaş davullarımı beklemelerini söyle.» Yanındakilerin boğazlarından kükremeyi andıran sesler yükseldi. «Davullar şafakta çalacak. Onlar sustuğu an saldıracağız.» Ras ayağa kalkıp hepsine tepeden bakarak dururken üstündeki battaniye kaydı. Sıska, yaşlı göğsü öfkesinin ateşiyle kabardı. «O anda ben, Ras Golam düşmanları önüne katarak sürülecek ve çölde kovalayarak onları geldikleri yere, denize yollayacağım. Kendisini savaşçı ve bir Harari sayan herkes benimle gelecektir...» Sözleri 'Lululu' diye bağırarak subaylarının tiz sesleri arasında kayboldu. Ras çınlayan bir kahkaha atarak deli gibi güldü.

Subaylarından birinin uzattığı feji içen Ras boş maşrapayı fırlatıp ateşe attı.

Gregorius ayağa fırlayarak sıska, yaşlı kolu tuttu. «Büyükbaba.»

Ona dönen Ras'ın kanlanmış yaşlı gözleri korkunç bir ateşle yanıyordu artık. «Bana kadın sözleri söyleyeceksen bunları yut. Bu sözlerin ciğerlerindeki soluğu boğmasına ve karnında zehir haline dönmesini sağla.» Ras torununa kötü kötü baktı ve Gregorius gerçeği birden anladı.

Ras'ın ne yapmak üzere olduğunu anlamıştı. Büyükbabası kendi zamanının geçtiğini, düşmanın çok güçlü olduğunu, Tanrı'nın sırtını Etiyopya'ya çevirdiğini, kalp ne kadar cesur savaş ne kadar şiddetli olursa olsun, sonunda kendilerini yenilgi, şerefsizlik ve tutsaklık beklediğini bilecek kadar yaşlı ve akıllıydı.

Ras diğer yolu seçiyordu. Kalan tek yolu.

Gençle ihtiyar o anda anlayışla göz göze geldiler. Gözlerinde yumuşak bir ifade beliren Ras, Gregorius'a doğru eğildi. «Fakat ateş senin de karnındaysa davullar durunca benimle birlikte saldırırsın... Öyleyse seni kutsamam için diz çök.»

Gregorius o anda bütün endişe ve engellerin silindiğini hissetti. Eski atalarından kalma savaşçılara özgü sevinci duyarak kalbi bir kartal gibi yükseldi adeta.

Ras'ın önünde bir dizinin üstüne çöktü.

«Beni kutsa, büyükbaba,» diye bağırdı. Ras iki elini gencin eğilmiş başına dayayarak eski bir duanın sözlerini tekrarladı.

Gregorius ensesine düşen sıcak bir damla yüzünden irkilerek başını kaldırdı.

Ras'ın kırışık yanaklarından akan yaşlar çenesinden damlıyordu.

Vicky Cambervell yanan kasabanın eteklerindeki boş bir kulübede yüzüstü toprakta yatıyordu. Yerler bit doluydu. Bunlar usul usul kadının vücudunda dolaşıyor, ısırmaları yakıcı bir kaşıntıya neden oluyordu. Elleri yaş deriyle arkada bağlanmıştı. Ayak bilekleri de aynı şekilde bağlıydı.

Dışardan yanan kasabanın alevlerinin homurtuları geliyor, zaman zaman bir dam gürültüyle çöküyordu. Ayrıca kan ve fejde sarhoş olan Gallalar bağırp çılçıl gibi gülüyorlardı. Ras Kullah gelene kadar beklerken hoşça vakit geçirmek için öldürmeyip ayırmış oldukları birkaç Harari'nin tüyler ürpertici çığlıklar attıkları duyuluyordu.

Vicky orada ne kadar süre yattığını bilemedi. Elleri ve ayakları çok sıkı bağlanan yaş deri yüzünden uyuşmuştu. Yere düşmesine neden olan darbe kaburgalarını sızlatıyordu. Soğuk gece havası iliklerine dek donduruyor, genç kadın dişlerinin takırdamasına engel olamıyordu. Dudakları morarıp gerilmişti ve yerinden kımıldayamıyordu. Yerini değiştirmek, dönmek ya da kollarının bacaklarının rahatlamasını sağlamak için kımıldanmaya kalkınca başında bekleyen muhafızlardan bir tekme veya yumruk yiyordu.

Sonunda etraf karardı. Uyumuyor, çadırın dışındaki gürültüleri hayal meyal duyuyordu. Sadece zaman duygusunun yitirildiği bir komaya girmişti sanki. Şiddetli soğuk ve duyduğu ağrılar kaybolur gibi oldu.

Bitkinlik ve soğuk yüzünden böyle kendinden geçerek saatlerce kaldı. Karnına bir tekme yiyip duyduğu yeni acıyla soluyarak kendine geldi.

O zaman dışardaki seslerin yükselmiş olduğunu fark etti. Yüzlerce insan, bir sirkteki kalabalık gibi bir ağızdan bağıırıyordu. Muhafızları onu sürükleyerek ayağa kaldırdılar. Biri ayak ve el bileklerini bağlayan derileri kesti. Vicky elleriyle ayaklarında kan dolaşımı başlayınca büyük bir acıyla hiçkırıldı. Dizleri bükülüverdi. Yere düşecekti ama sert eller onu tutarak dizlerinin üstünde sürükleye sürükleye kulübenin alçak kapısından çıkardılar. Dışardaki dar yola tıklım tıklım insanlar dolmuştu. Vicky kapıda belirince, korku veren koyu renk silüetler hevesle yaklaştılar ve kitle kana susamış gibi kükredi.

Muhafızlar onu yolda sürüklerlerken kalabalık da peşindeydi. Haykırmaları tıpkı bir kış fırtınasının sesini andırıyordu.

Eller onu yakalıyor fakat muhafızlar Vicky'yi tutanlara gülererek vuruyorlardı. Uyuşmuş bacakları altında sallanan genç kadını ileriye doğru götürüyorlardı. Sonunda çelik kapıdan geçip Vicky'nin iyileştirmek için baktığı sayısız yaralının paralanmış cesedinden oluşan tepenin yanından geçtiler ve istasyonun avlusuna geldiler.

Yüzlerce meşale bu avluyu aydınlatıyordu. Vicky ancak deponun verandasına yaklaşıncı, beton rampaya yerleştirilmiş yastıklara tembelce oturmuş olan adamı gördü. O anda korku benliğini sardı. Sıkıca tutan ellerden kurtulmak için umutsuzca çırpındı. Fakat onu öne götürerek birden havaya kaldırdılar.

Galların üç ağır mızrağı bir sehpanın ayaklarını oluşturacak biçimde yumuşak toprağa iyice batırılmış, çelik uçları üstte bağlanarak bir piramit yapılmıştı. Karşı koyamayacağı bir güçle Vicky'nin bacakları ve kolları iyice yana açıldı. Yine el ve ayakları bileklerine sıkıca bağlanan yaş derileri hissetti.

Onu tutanlar geri çekilerek bir daire oluşturdular. O zaman Vicky mızrakların oluşturduğu piramidin tepesinden bir denizyıldızı gibi sallandırdığını anladı. Deri bağlar canını çok yakıyordu.

Başını kaldırıncı tam karşıında, yukarda kalan rampada oturan Ras Kullah'ı gördü. Adam tiz, ince sesiyle bir şeyler söyledi. Vicky bunları anlamadıysa da büyüleyen bir korkuyla onun kalın, yumuşak dudaklarına bakakaldı. Adam dilinin ucunu çıkararak şişman, sarı bir kedi gibi yalandı.

Birden gülerek yanında yastıklarda oturan iki kadına işaret etti.

Gümüş küpe ve gerdanlıkları hafif sesler çıkaran, renkli parlak ipek elbiseleri lambaların ışığında parlayan iki kadın avluya indiler.

Sanki önce yapacaklarını prova etmişler gibi mızraklara asılı Vicky'nin iki yanına geçtiler. Yüzleri son derece sakin, ifadesiz ve hoştu. Ancak kendisine dokunduklarında Vicky ellerindeki küçük gümüş bıçakları gördü. Umutsuzca debelenerek bunların çelik uçlarına bakmaya çalıştı.

İki kadın fazla hareket etmeden ve ustalıkla Vicky'nin elbisesinin önünü yakadan etek ucuna kadar bir darbeye kesiverdiler. Elbise bir sonbahar yaprağı gibi yere, çamurların üstüne düştü.

Ras Kullah neşeli neşeli el çırpı. Koyu renk erkeklerden oluşan sürü hırlayarak biraz daha yaklaştı.

Kadınlar yine acele etmeden bıçak darbeleriyle Vicky'nin ince ipek çamaşırlarını da kestiler. Biçimli bacakları açılıp bağlanmış olan Vicky çırılçıplak kalan vücudunu örtecek durumda değildi. Başını öne eğince altın saçları öne düşerek yüzünü gizledi.

Galla kadınlarından biri dönüp Vicky'nin tam önünde durdu. Uzun küçük gümüş bıçağıyla kadının boynunun dibinde bir damarın belirli şekilde attığı yere dokundu. Sonra bıçağı ağır ağır aşağıya doğru çekti. Vicky'nin vücudu kasıldı. Sırtı geriye doğru büküldü. Böylece düzgün, kusursuz cildinin altından bütün kasları belli oldu.

Başını geriye atmış, gözleri yuvalarından uğrayıp ağız açılmıştı. Ve sonra bağardı.

Kadın bıçağı aşağı doğru çekmeye devam etti. Bunu gerilmiş göğüslerin arasından geçirdi. Beyaz deriyi bıçağın ustura gibi keskin ucu

çizdi. Aşağıya doğru inen bıçağın ardından kanlar kırmızı bir çizgi gibi aktı.

Kalabalık ulur gibi sesler çıkararak bağırdı. Ras Kullah da yastıkların üstünde öne doğru eğildi. Gözleri parıldıyordu; ıslak pembe dudakları aralanmıştı.

Aynı anda iki şey birden oldu. İstasyon binasının arkasındaki karanlıklardan Domuz Priscilla birden meşalelerin aydınlattığı yere fırladı. O ana dek Jake Barton gaz pedalına sonuna kadar dayanmış ama motorun sesini kalabalığın hayvanca hırıltıları bastırmıştı.

Eski Bentley motoru olanca gücüyle çalışan ağır zırhlı araç Gallaların arasına girerek başakları biçen bir hasat makinesi gibi hareket etti. Araba hızını kesmeden birbirinin içine girmiş olan adamların arasında kendine yol açtı ve mızraklara asılı Vicky'nin yanına geldi.

O sırada Gareth Svales deponun karanlık kapısından Ras Kullah'ın oturduğu yerin tam arkasına çıktı.

Yaralı İtalyan tüfeğini koluna dayamıştı. Silahı omzuna kaldırmadan ateş etti.

Kurşun Galla kadınının bıçağı tutan kolunun dirseğine isabet etti. Kol bir dal gibi kırıldı. Bıçak hareket edemeyen parmaklardan kayıp düştü. Kadın feryat ederek Vicky'nin ayakları dibinde çamura serildi.

İkinci kadın hızla döndü. Sağ elini bir engerek gibi havaya kaldırdı. Bıçağı Vicky'nin yumuşak, beyaz karnına sokmaya niyetliydi. Tam bıçağı sapına kadar batıracağı sırada Gareth namluyu hafifçe oynatıp tekrar ateş etti.

Ağır mermi kadının altınımsı renkli alnının tam ortasına isabet etti. Orada boş göz oyuğuna benzer bir delik açıldı ve kadının başı çok ağır bir yumruk yemiş gibi geriye gitti.

O yere yıkılırken Gareth de namluyu biraz aşağıya indirdi. Ras Kullah yastıkların üstünde ağzını telaşla açmış bağıarak dönerken, namlu onun gırtlığına çevrildi. Gareth üçüncü kurşunu da sıktı. Bu Ras

Kullah'ın üst dişlerini kırıp boğazına saplandı ve ensesinden çıktı. Ras sırtüstü düşerken yaralı bir kurbağa gibi yerinde zıplıyordu.

Gareth onun üstünden atlayıp avluya indi. Bir Galla başının üstüne kaldırdığı geniş kılıcıyla saldırmaya kalktı. Gareth tüfeği kaldırmadan ateş edip cesedin üstünden atlayarak Vicky'ye eriştiği sırada Jake Barton da arabayı kadının yanında durdurmuştu. Elinde bir Harari hançeriyle sürücü kapağından dışarıya atladı.

Jake, Vicky'nin mızraklara asılı olan bağlarını kesti. Gareth de eğilip Vicky'nin çamurların üstündeki yırtılmış giysilerini toplayıp yaralı kolunun altına sıkıştırdı.

Jake'e yumuşaklıkla, «Gidelim mi, evlat?» diye sordu. «Sanırım eğlence bitti.» Birlikte Vicky'yi kaldırıp arabanın üstüne koydular.

Kont Aldo Belli karmakarışık düşlerle dolu uykudan davul sesleriyle uyandı. Tankın sert zemininde telaşla doğrulup oturarak dehşetle açılan gözlerle etrafına bakındı. Bir yandan da korkuyla tabancasını arıyordu.

«Gino!» diye bağırdı. «Gino!» Fakat cevap çıkmadı. Sadece karanlık gecede o korkunç tempo işitiliyor, davulların sesi kafasında yankılanıyordu. Bu yüzden çıkarabileceğini düşündü. Avuçlarıyla kulaklarını örttü ama sesler dev bir nabız, bu acımasız ve vahşi toprakların kalbi gibi duyuluyordu.

Daha fazla dayanamayarak sürüne sürüne tankın arka kapağına gitti. Başını dışarıya uzattı.

Hemen karşılık aldı. Çelik paletler arasında battaniyelerin içine büzülmüş olan küçük çavuş başını uzattı. Kont dişlerinin tıpkı daktilo tuşları gibi sesler çıkararak takırdadığını duyuyordu.

«Sürücüyü hemen Binbaşı Castelani'yi çağırması için yolla.»

«Başüstüne.»

Gino'nun başı kayboldu. Kısa süre sonra tekrar baş birden ortaya çıkınca, kont irkilerek bağırdı ve dolu tabancanın namlusunu onun iki kaşının arasına doğru çevirdi.

Gino, «Ekselans,» diye inledi.

Sesi korkudan boğuklaşan kont hırladı. «Budala. Seni vurabilirdim. Bir pars gibi reflekslerim olduğunu bilmiyor musun?»

«Ekselans, tanka girebilir miyim?»

Aldo Belli bu isteği bir an düşündü ve reddetmekten tuhaf bir zevk aldı. «Bana bir fincan kahve yap,» diye emir verdi. Fakat kahve geldiğinde durmayan davulların kakofonisi yüzünden kafası şişmiş, sinirleri iyice gerilmişti. Onun için maşrapayı doğru dürüst tutacak halde değildi. Bardağın kenarı dişlerine vuruyordu.

Kont, Gino'nun titreyen elini fark etmediğini umarak haykırdı. «Keçi sidiği bu! Beni zehirlemeye çalışıyorsun!» Emirlerini suçlayıp kaynar sıvıyı yandan döktü. O sırada karanlık uçurumda iriyarı binbaşı belirdi.

Castelani, «Adamlar saldırmaya hazır bekliyorlar, albayım,» diye hırladı. «On beş dakika sonra şafak sökecek... Aydınlık yeterli olunca...»

«İyi. İyi.» Kont onun sözünü kesti. «Hemen karargâha dönmeye karar verdim. General Bodoglio benden bunu yapmamı bekle...»

Bu kez binbaşı onun sözünü kesti. «Mükemmel, albayım. Aldığım habere göre, büyük düşman grupları hatlarımıza sızmışlar. Arkadan bize saldırıyorlarmış. Böylece onları yakalayıp cezalandırabilirsiniz, sanırım.» Castelani kontu çok iyi tanımıştı artık. «Yalnız size fazla asker veremeyeceğiz tabii. Onun için de biraz zor bir iş bu.»

Kont yüksek sesle düşündü. «Öte yandan... Kalbim burada çocuklarımın yanında kalmamı mı istiyor acaba? Bir savaşçının kafasına değil kalbine güvenmesi gereken bir an gelir... Seni uyarıyorum, Castelani. Ateşlendim ve savaşmak istiyorum.»

«Kuşkusuz, albayım.»

Aldo Belli, «Hemen hareket ediyorum,» diye kararını açıkladı. Endişeyle uçurumun karanlıklarına baktı. Komutan tankının ortaya alınmasını istiyordu. Böylece bölüğün tam ortasında olacak, hem önden hem arkadan korunacaktı.

Davullar durmadan çalıyor, beyinde yankılanıyordu ve yüksek sesle haykıracak hale gelmişti kont. Bu ses topraktan, tam karşıdaki karanlık bayırdan gelir gibiydi. Ses uçurumun yanında yükselen kayalara çarparak yankılanıyor ve birer balyoz gibi kafasına iniyordu.

Aldo Belli birden karanlıkların açıldığını fark etti. Biraz önce sadece karanlık gölgeler gördüğü yarda şimdi bodur bir sedir ağacı olduğunu fark ediyordu. O ağaç da şekilsiz bir canavarı andırmaktaydı. Kont gözlerini kaçırıp yukarıya baktı.

Dağların arasından gözüken incecik gökyüzü parçası hafif pembe bir ışıkla aydınlanmıştı. Gözlerini indirip karşıya bakınca karanlıkların yok olduğunu ve Afrika'ya özgü şekilde şafak söktüğünü birden anladı.

Sonra davullar sustu. Bu çok ani olmuştu. Afrika dağlarında şafak vakti şimdi korkunç, ölümü andıran bir sessizlik hüküm sürüyordu. Bu yüzden afallayan Aldo Belli kazık kesildi ve gözlerini kırptırarak uçuruma baktı.

Yeni bir ses duydu. Gece uçan kuşların çığlıklarını andıran, ince, tiz, tüyler ürpertici bir ulumaydı bu. Ancak uzun saniyeler sonra bunun yüzlerce kişinin bağırmasından oluştuğunu arılayabildi.

Birden irkilerek başını kaldırdı. «Aman Tanrım,» diye fısıldayarak uçuruma baktı.

Kocaman bir kaya bir heyelan olmuş gibi, koyu bir gölge halinde üstlerine iniyordu. Uluma daha da yükseldi ve korkunç bir durum aldı. Birden ışık güçlenince, kont kayan kaya sandığı şeyin dalga halinde gelen insanlar olduğunu anladı.

Kont, «Biz günahkârları başışla,» diyerek hemen haç çıkardı ve aynı anda karanlık İtalyan mevzilerinden Castelani'nin çığgın bir boğanın böğürmesini andıran sesini duydu.

Birden makineliler hep birlikte ateşe başladılar. Bu gökgürültüsü bütün sesleri bastırdı. İnsan dalgası artık öne doğru gelmiyordu. Bu dalga kayalara çarpar gibi İtalyan silahlarıyla geri itiliyordu. İnsanlar olduğu yerde dönüyor, birbirine karışıyor, yere düşüyorlardı.

Işık daha da güçlenmişti. Kont makineli tüfeklerin bir arada saldıran Harari savaşçılarını altüst ettiğini görüyordu. Silahlar ileriye geriye tararken sıra sıra gelen Harariler vurulup birbirlerinin üstüne yığılıyorlardı. İtalyan mevzileri önünde yığılmıştı ölümler. Yeni gelenler düşenlerin üstünden atlamaya çalışıyor ve o sırada makineliler tarafından taranarak yerdekilerin üstüne kapaklanıyorlardı. Böylece cesetlerden bir duvar oluşuyordu.

Kont bu büyüleyici görünüm karşısında korkusunu unuttu. Harariler durmadan dar geçide saldırıyorlardı. Deşilen yuvalarından fırlayan karıncalar gibi geliyorlardı. Makineliler de gelenleri orak gibi biçiyordu.

Ama yer yer birkaç kişi Castelani'nin çektiirmiş olduğu dikenli tellere erişiyor, kılıçlarıyla bu tellere vurup üstünden atlıyorlardı.

Dikenli teli aşanların çoğu da İtalyan siperlerinin ağzında düşüp ölüyordu. Yakından tüfekte ateş eden İtalyanlar onları parça parça ediyorlardı fakat yine de birkaçı yaklaşıyordu. Üç kişi, iki Etiyopyalının tellerin üstüne düşüp öldüğü yere koştular. Oradan rahatça geçtiler.

Onlara etekleri uçuşan, uzun beyaz entari giymiş, iskelete benzer, boylu bir adam önderlik ediyordu. Kabak kafası siyah bir gülle gibi parlayan adamın düzgün bembeyaz dişleri terli, kırışık yüzünde ışıltıydı. Bu adamın hemen hemen boyu uzunluğunda ve genişliği de bir karış olan kocaman bir kılıcı vardı sadece. Bu dev kılıcı rahat rahat başının üstünde çevirirken bir keçi çevikliğiyle ilerliyor ve oradan oraya koşuyordu.

Onu izleyen iki savaşçı koşarlarken kalçalarına dayamış oldukları eski Martini Henry tñfekleriyle ateş ediyorlardı. Silahlannın namlularından kara barut attıklarını belirten yoğun koyu mavi dumanlar yükseliyordu. Bir makineli bu küçük grubu yakaladı, bir ateşte ikisini biçti fakat uzun boylu liderleri hızla koşarak yaklaşıyordu.

Kont tankın taretinden bakarken bu adamın haline çok şaştığı için bir an korkusunu unuttu. Yanında duran tanktan ateř açıldı. Bu kez beyazlı adam hafifçe sendeledi. Aldo Belli işaret eden mermilerin adamın göğsünün üstünde kan lekelerine neden olduğunu da fark etti. Fakat yaşlı adam hâlâ koşuyor ve bağırıyordu, ilk siperleri atlayarak geçmiş, doğru tankların üstüne geliyordu. Sanki kontun kendi özel dűřmanı olduğunu anlamıştı. Tarete büyülenmiş gibi kalan Aldo Belli, derin çizgili yüzü, sabit bakan gözleri ve adama hiç uymayan son derece düzgün bembeyaz dişleri gördü. Savaşcının göğsü kan içinde kalmıştı ama havada çevirdiği kılıcı ısıklar çalıyor, şafağın ısıkları bunun çeliğini aydınlatıyordu.

Makineli tekrar ateş etti ve bu kez mermiler beyazlı adamın vücudunu parladı. Kont adamın üstünden fırlayan kumaş ve ot parçalarının etrafa dağıldığını da gördü ama o inanılmayacak şekilde hâlâ geliyordu. Sendeleyerek, kılıcını yanında sürñye sürñye geliyordu.

Makinelinin son ateşi adamın elinden kılıcının dűřmesine neden oldu. Dizüstü çöktü fakat bu kez sürñnerek ilerledi. şimdi kontu görmüş ve gözlerini beyaz adamın yüzñne dikmişti. Bir řey bağırmaya çalıştı ancak açık ağzından pűsküren kanlar sesini boğdu. Sürñnen, paralanmış adam duran tanka yaklaştı ve İtalyan silahları da sustu. Adamın inadı karşısında şaşırmış gibi susmuşlardı.

Ölmekte olan savaşçı, parçalanmış vücudunu güçlükle kaldırıp korkunç bir öfkeyle konta baktı. Kont telaşla fildişi kabızalı Baretta'ya yeni bir şarjör taktı.

«Onu durdurun, budalalar!» diye bağırdı. «Onu öldürñn! İçeriye girmesine izin vermeyin!» Fakat silahlar susmuştu.

Kont titreyen elle tabancasını kaldırdı. Sürünerek kendisine yaklaşan Etiyopyalıyla arasında iki metreden az bir açıklık vardı. Ortalıkta sessizlik hüküm sürerken nişan alarak telaşla Baretta'yı boşalttı.

Bir kurşun savaşıncının terden parlayan alnına saplanarak kahverengi deride bir delik açtı. Adam geri geri kaydı, sonra yuvarlanarak sırtüstü düştü. Hızla aydınlanmakta olan gökyüzüne iri iri açılmış görmeyen gözlerini dikerek öyle kaldı. Gevşeyen dudaklarının arasından birtakım takma diş düştü. Yaşlı ağız büzülüp içeriye çöktü.

Kont hâlâ titriyordu fakat birden kapıldığı duygu benliğini saran korkulardan kurtulmasını sağladı. Öldürdüğü adamı birden tam anlamıyla benimsedi. Vurduğu adamın bir parçasını almak istiyordu. Baş derisini yüzebilirdi. Ya da başını kesip mumyalatır ve o anı daima saklardı. Fakat daha kımıldayamadan tiz düdükler ve boru sesleri saldırının başladığını belirtti.

Önlerindeki dimdik yolda ölümler üst üste devrilmiş yatıyordu. Bu intihar saldırısından kurtulanlar da kayaların arasına dalarak gözden kayboluyorlardı.

Sardi'ye giden yol açıktı. Tam bir asker olan Luigi Castelani bu fırsattan yararlandı. Boru sert sert öterek saldırı emri verirken, İtalyan piyadeleri siperlerden fırladılar ve tanklar da gürültüyle ilerledi.

Yaşlı Harari savaşıncısının cesedi, komutan tankının tam önündeydi. Gürültüyle dönen çelik paletler üstünden geçerek onu bir tavşan ölüsü gibi ezdiler. Tank, Albay Kont Aldo Belli'yi zaferle Sardi Geçidi'nden yukarıya çıkarıp Dessie Yolu'na götürüyordu.

Uçurumun hemen boğazını kapatan kayalardan yapılmış duvar karşısında tank bölüğü durdu. Bu duvar uçurumun ağzından çıkmalarına engeldi. İtalyan piyadeleri kendilerini koruyan tankların önünde ilerleyerek kayaları indirmek için duvara saldırdılar ama o anda duva

rın öbür yanında yatan Etiyopyalılar birden kalkarak saldırdılar. İtalyanlarla Etiyopyalılar birbirlerine girdikleri için toplar ve makineli ateş edemediler, çünkü kendi askerlerini vurmaktan korkuyorlardı.

O sabah üç kez duvara saldıran piyadeler püskürtüldü. Bu kayalara çevrilen topların ateşinin de bir yararı olmadı. Atılan obüsler kayalarda iz bile bırakmıyordu. Tanklar kocaman böcekler gibi saldırarak girecek bir aralık aradılar. Fakat aralık yoktu. Çelik paletler kayalardan kıvılcımlar çıkmasına neden oldular ama hiçbir tank duvarı aşabilmek için bu kadar dik bir açı yarıp tırmanamazdı.

Bunu yarım saat kadar süren bir sessizlik izledi. Gareth ve Jake omuz omza vermiş, granitten dev bloklardan birine dayanmış oturuyorlardı, ikisi de gökyüzüne bakıyordu. Sessizliği Jake bozdu.

«İşte mavi.» Son bulutların da ağır ağır dağıldığını ve gökyüzünün açıldığını gördüler. Parlak güneş vadiyi aydınlattı ve iki dağ arasında bir gökkuşağı oluştu.

Gareth yukarıya bakarak yumuşak sesle, «Ne kadar güzel,» diye mırıldandı.

Jake cebinden saatini çıkararak bir göz altı. «On biri yedi geçiyor. Neredeyse telsiz onlara bulutların açıldığını bildirecektir. Adamlar dövüş hazırlanan horozlar gibi hevesle pilot mahallerinde oturuyorlar□dır.» Saati cebine soktu. «Otuz beş dakika sonra burada olacaklar.»

Gareth doğrulup yapışmış sarı saçını alnından geriye itti. «Onlar geldiklerinde burada olmayacak bir centilmen biliyorum.»

Jake, «Şunu iki yap,» diye kabul etti.

«Hepsi bu kadar, evlat. Biz görevimizi yaptık. Lij Mikhael birkaç dakika için sorun çıkarmaz. Buradan öğleye doğru ayrılacağız zaten.»

«Ya bu zavallılar ne olacak?» Jake kaya duvarın ardında çömelen birkaç yüz Harari'yi işaret etti. Ras Golan'ın ordusundan geriye sadece onlar kalmıştı.

«Bombardıman uçaklarının geldiğini duyduğumuz an basıp gidebilirler. Dağlara koşarlar tıpkı bir köpek sürüsü gibi...»

Jake, «Bir dişinin peşinden koşan köpek sürüsü,» diye tamamla-
yarak sırttı.

«Tamam.»

«Birinin onlara durumu açıklaması gerekiyor.»

Gareth, «Sara'yı bulup bunu onlara açıklamasını söyleyeceğim,»
diyerek uzaklaştı. Yukarıdaki sarp kayaların oralarda mevzilenen tüfek-
li İtalyanlardan korunmak için duvarın arkasından geçti.

Domuz Priscilla beş yüz metre geride yolun yanındaki sedir ağaç-
larının altına park edilmişti.

İngiliz, Vicky'nin kendisine gelmiş olduğunu anladı. Yüz hâlâ bitkin
ve solgundu. Paavra halini almış elbisesi de iyice kirlenmişti. Giysinin
n göğüslerinin arasındaki derin olmayan yara yüzünden kan iindey-
di. Genç kadın yerde yatan gence bakan Sara'ya yardım ediyordu.
Ayak sesini duyunca, başını kaldırıp gücünü ve iradesini kazandığını
belirten bir ifadeyle baktı.

Gareth arka kapıdan içeriye uzandı. «Durumu nasıl?» Gregorius'a
iki kurşun isabet etmişti ama neyse kabilesinden sadık iki adamı onu
llerin yiğildiğı yerden alıp geri getirmişlerdi.

Vicky, «İyileşecek sanırım,» diye cevap verdi.

Gregorius da gözlerini açarak fısıldadı. «Evet, bir şeyim kalmaya-
cak.»

Gareth, «Bu hak ettiğinden fazla,» diye söylendi. «Seni askerlerin
başında bıraktım. Saldırıyı başlatman için değil.»

«Binbaşı Svales.» Sara yavrusunu koruyan bir anne gibi öfkeyle
baktı. «Bu kadar cesur...»

Gareth, «Tanrı beni cesur ve dürüst adamlardan korusun,» diye
mırıldandı. «Dünyada bütün tatsızlıkları onlar çıkarır.» Sara kendisine
bağıramadan devam etti. «Benimle gel, kızım. Sözlerimi evirmen ge-
reliyor.»

Sara istemeye istemeye Gregorius'u bırakarak arabadan indi.
Vicky de onu izleyerek Gareth'in yanında durdu. «İyi misin?»

İngiliz, «Daha iyi olmamıştım,» diye cevap verdi ama kadın ilk kez onun yanaklarının fazla kızarmış ve gözlerinin de çakmak çakmak olduğunu fark etti.

Gareth engel olamadan uzanıp sargıların açık bıraktığı eli tuttu. Bu el bir balon gibi şişip pis yeşilimsi mor bir renk almıştı. Eğilip kolu saran pis paçavraları koklayınca leş kokusu yüzünden öğürecektir gibi oldu. İyice telaşlanarak erkeğin yanağına dokundu. «Gareth, sen ateş içindesin.»

«Arzunun verdiği ateş. Sen zambak gibi beyaz elinle dokununca...»

Vicky, «Koluna bakayım,» dedi.

«Bakmasan daha iyi edersin.» Gareth gülümsüyordu ama kadın onun sesindeki sertliği sezdi. «Uyuyan yılanın kuyruğuna basma, ha? Uygarlığa dönene kadar yapabileceğimiz bir şey yok.»

«Gareth...»

«O zaman sana koca bir şişe şampanya alıp rahibi de çağıracağım.»

«Gareth, ciddi ol.»

«Ciddiyim.» Erkek sağlam elinin parmaklarıyla onun yanağına dokundu. «Bu bir evlenme teklifiydi.»

Kadın onun şiddetli ateşini parmaklarının ucundan bile hissetti. «Oh Gareth! Gareth!»

«Böylece 'Teşekkür ederim fakat hayır' diyorsun sanırım.»

Vicky konuşacak halde olmadığı için sessiz sedasız başını salladı.

«Ah, daha iyisini yapabilirdin. Örneğin, beni seçebilirsin.» Kadına gülümsedi fakat ateşten çakmak çakmak olmuş gözlerinde içe doku-
nan bir acı vardı. «Ama öte yandan daha kötüsünü de yapabilirdin.» Birden dönerek Sara'nın kolunu tuttu. «Gel yavrum.» Omzunun üstünden seslendi. «Bombardıman uçakları gelir gelmez buradan ayrılacağız. Kaçmaya hazır olun.»

Vicky onun arkasından bağırdı. «Nereye?»

Gareth güldü. «Bunu bilmiyorum. Fakat güzel bir yer düşünmeye çalışacağız.»

Onları ilk duyan Jake oldu. Sıcak bir yaz gününde bir kovan dolu-su arı gibi ses çıkarıyorlardı. Sonra ses kayboldu. Dağ bunu gizlemişti.

Jake, «İşte geliyorlar,» dedi ve onun sözünü doğrular gibi bir mil kadar aşağıdaki İtalyan bataryasından sarı bir işaret fişegi atıldı.

Gareth, «Harekete geçin!» diye bağırarak gümüş komuta düdüğü-nü dudaklarının arasına sıkıştırarak birkaç kez sert sert çaldı.

Bu sırada duvar boyunca ilerlemiş ve Harariler'in hepsinin emri anladığını görmüşlerdi. Adamlar vadiye, sedir ormanına doğru kaçıyorlardı ve yaklaşan uçakların sesleri gitgide hızlanıyordu.

Jake telaşla, «Haydi gidelim,» diyerek Gareth'in sağlam kolunu yakaladı. Dönerek açık düzlükte koştular. Jake arabaya eriştiklerinde durup arkasına baktı.

İlk büyük bombardıman uçağı uçuşunun ağzından çıkmıştı. Siyah kanatlarıyla gökyüzünü karartır gibiydi. İki bomba uçağın altından düştü. İlki vakitsiz patladı fakat ikincisi kaya duvara isabet etti. Sarsıntı ikisini de tuttuğu gibi yere çarptı.

Jake başını kaldıracak hale gelince dumanlar arasında granit duvardaki aralığı gördü. Bomba kayaları uçurmuştu.

«İşte, bu kez parti kesinlikle sona erdi,» diyerek Gareth'i çekip ayağa kaldırdı.

aşağıdaki bölmeden, «Nereye gidiyoruz?» diye bağırdı. Ona ne sürücü yerindeki Jake, ne de taretteki Gareth cevap verebildi. Sara

sordu. «Dessie'ye giden yola çıkamaz mıyız?» Yere bağdaş kurup oturmuş ve Gregorius'un başını da kucağına dayamıştı. «Korkak Gallalar'la çarpışarak kendimize yol açabiliriz.»

«Sadece beş millik benzinimiz kaldı.»

Gareth, «En doğrusu Amba Sacal'a gitmemiz,» diye açıkladı. Eliyle güneyde yükselen dağı işaret ediyordu. «Arabayı burada bırakır, yürüyerek oraya erişmeye çalışırız...»

Vicky onun yanına, tarete çıktı ve başını kapaktan dışarıya uzattı. Birlikte Amba Dağı'nın dik yamaçlarına baktılar.

Kadın, «Ya Gregorius ne olacak?» diye sordu.

«Onu taşıyoruz.»

«Oraya erişemeyiz. Dağlar Gallalar'la dolu.»

Gareth, «Daha iyi bir fikrin var mı?» diye mırıldanınca Vicky umutsuzlukla çevresine bakındı.

Koca vadide hareket eden tek şey Domuz Priscilla'ydı. Harariler dağların eteklerindeki kayaların arkalarına gizlenmişlerdi. İtalyanlar da henüz vadiye çıkmamışlardı.

Vicky başını kaldırarak gökyüzüne baktı. Sadece dağların doruklarında beyaz bulutlar vardı. Sonra hali tümüyle değişti. Başını yukarıya kaldırdı. Yanakları pembeleşti. Dorukların arasını işaret ederken eli titriyordu. Birden bağırdı. «Evet! Evet, daha iyi bir fikrim var. Bakın! Ne olur bakın!»

Küçük mavi uçak dağların doruklarının arasından geçerken pırlı pırlı bir yusufçuğa benziyordu.

Gareth uçağa bakakaldı. «İtalyan mı?»

«Hayır! Hayır!» Vicky başını salladı. «Bu Lij Mikhael'in uçağı. Bunu tanıyorum. Daha önce Lij Mikhael'i almaya gelmişti. Hem kendisi uçağı yollayacağını söyledi. Telefon tellerini kestikleri sırada bunu anlatmaya çalışıyordu.»

Gareth, «Uçak nereye inecek?» diye sordu.

Vicky de sürücü yerine inerek hâlâ dumanları tüten yanmış kasabanın gerisinde kalan polo alanını işaret etti.

Gregorius'un dışında hepsi de zırhlı arabanın yanında durmuş, açık alanın üstünde daireler çizen küçük mavi uçağa bakıyordu.

Jake öfkeyle, «Pilot ne yaptığını sanıyor?» diye homurdandı. «O karar verene kadar İtalyanlar buraya gelecekler.»

Gareth mırıldandı. «Bana kalırsa adam endişeli, aşağıda ne olduğunu bilemiyor. Sadece kasabanın yanmış olduğunu anladı tabii. Belki uçurumdan çıkarak peşimizden gelen tank ve kamyonları görüyordur.

Vicky dönüp arabaya koşarak taretin üstüne tırmandı ve dimdik durarak havaya kaldırdığı kollarını sallamaya başladı.

Küçük Puss Moth uçağı ikinci turda daha alçaldı. Yan camdan kendilerine bakan pilotun yüzünü görebiliyorlardı artık. Adam kasabanın kalıntılarının üstünden geçerek onlara doğru geldi. Bu kez alanın sadece üç metre yukarsındaydı.

Pilot, Vicky'ye bakıyordu ve genç kadın Lij Mikhael'i götürülen genç beyaz adamı tanıyarak sevindi. Pilot da aynı anda onu tanımış olacak ki, geçerken gülümseyerek el salladı.

Tekrar dönüp geldiğinde alana inerek onların durduğu yere kadar geldi.

Hafif uçak durduğunda hepsi kabin kapısının önünde toplanmıştı. Dönen pervanenin rüzgârı şiddetle onlara çarpıyordu. Pilot camı yana kaydırarak açıp motor homurtusunu bastıran bir sesle bağırdı. «Üç küçük ya da iki büyük alabilirim.»

Jake'le Gareth bir an bakiştılar. Sonra Jake kabin kapısını açarak Vicky ve Sara'yı sert bir hareketle küçük kabine soktu.

Gareth de, «Bekle,» diye pilotun kulağına bağırdı. «Senin için bir küçük daha var.»

Gregorius'u sarsmamaya gayret ederek telaşla taşıdılar. Pilot uçağı rüzgârda döndürüyordu. Onun peşinden giderek genci hareket eden uçağın kabin kapısından içeriye soktular.

Vicky, «Jake!» diye bağırdı. Gözleri acıdan irileşmişti.

Gregorius'u kızın kucağına attıkları sırada Jake de bağırarak cevap verdi. «Üzülme... Biz kurtuluruz. Sadece seni sevdiğimi düşün.»

Vicky, «Ben de seni seviyorum,» diye seslenirken gözlerinden yaşlar süzülüyordu. «Oh Jake...»

Amerikalı kabin kapısını kapamaya çalışıyordu fakat Gregorius'un ayağı bunun arasına sıkışmıştı ve pilot da kalkışa hazırlanmak üzere hızlanıyordu.

Jake ayağı kurtarmak için eğildiğinde kurşun başının üstünden geçip uçağa saplandı.

Jake uçağa baktığı an ikinci mermi pilot yerindeki camı parçaladı, sonra pilotun şakağına saplanarak onu anında öldürdü. Güvenlik kayışını bağlamış olan genç adam bir sarhoş gibi yana kayarak kaldı.

Uçak kontrolden çıkınca yana doğru döndü ve Jake, Vicky'nin pilotun cesedinin üstünden uzanarak benzin valfini kapattığını da gördü. Hemen dönerek Domuz Priscilla'ya doğru koştu.

O sırada etrafta mermiler patlamaktaydı.

Jake, Gareth'e, «Neredeler?» diye bağırdı.

«Sol tarafta.»

Jake başını çevirince polo alanının yanındaki ağaçların arasında duran İtalyanları fark etti. Aralarında en fazla yüz seksen metre vardı. Tank bölüğü de onların gerisindeydi.

Priscilla'nın motoru hâlâ çalışıyordu. Jake arabayı İtalyanlara doğru çevirdi. Tarette duran Gareth de Vickers'le ateşe başlayınca İtalyan piyadeleri yerlerinden fırlayıp tavşan gibi kaçtılar.

Gareth, Vickers'le onların kamyonunu da taradı. Yakıt tankı patlayan askeri kamyon yanmaya başladı. Jake tekrar arabayı çevirerek kü

çük mavi uçağın durduğu alana gitti. Yüksek gövdeli zırhlı arabayı bunun yanına park ederek İtalyan piyadelerinin ateşinden koruyacaktı.

Sara ve Vicky pilotu sürükleyerek oturduğu yerden çıkarmışlardı. Geniş omuzlu, şişman genç adamın şakağından süzülen kanlar gür saçlarına karışıyordu.

Vicky yere bıraktıkları adamın yanından ayrılarak pilot koltuğuna oturdu.

Jake rahat bir soluk aldı. «Tanrı'ya şükürler olsun! Vicky uçak kullanmasını bildiğini söylemişti.»

Bir kurşun Priscilla'nın gövdesine çarpıp sekerek başlarının üstünden geçti.

Gareth, pilotun cesedine baktı. «Zavallı bayağı iriyarıymış.»

Vicky pilot yerinden seslendi. «Şimdi bir kişilik yerimiz var. İkinizi de alırsak dağları aşamayız. Adamlar bu sözlerin ne denli acı verdiğini anladılar. Bir kurşun daha çelik zırhlı gövdeye çarptı. «Sadece bir kişi alabiliriz.»

«Yazı tura atalım.» Gareth gümüş Maria Theresa dolarını parmaklarının arasında tutmuş, Jake'e sırtıyordu.

Jake, «Yazı,» dedi.

Gümüş para güneş ışığında parlayarak havalanıp döndü ve Gareth bunu sağlam eliyle yakaladı. Avucuna baktı. «Kazandın. Sonunda sıran geldi.» Gareth'in dudakları bir gülüşle büküldü. İyi de oldu, evlat. Haydi git.»

Fakat Jake onun bileğini tutup bükte. Paraya baktı «Tura gelmiş!» diye çıktı. «Senin daima hile yaptığını biliyorum zaten, namussuz.» Vicky'ye doğru döndü. «Havalanırken seni koruyacağım. Priscilla'yı uçakla İtalyanların arasına sokacağım. Mümkün olduğu sürece bunu yapacağım.»

Onun arkasında duran Gareth eğilip otların arasından iri yumurta büyüklüğünde bir taş aldı.

«Üzgünüm, evlat,» diye mırıldanarak avucundaki taşla Jake'iri sağ kulağının üstüne vurdu. Taşı atıp sallanan adamı yakaladı hemen. Bayılan Jake'i koltukaltlarından yakalayarak dizini onun kaba etlerine dayadı ve bir itişte uçağın kabin kapısından içeriye attı. Sonra ayağıyla Jake'in poposuna bir tekme atarak onun iyice içeriye girmesini sağladı ve kabin kapısını kapatıp kilitledi.

Tüfeklerle durmadan ateş ediliyordu şimdi. Mermiler uçağı gizleyen Priscilla'ya çarpıyordu. Gareth iç cebinden domuz derisi cüzdanını çıkarıp yan camdan pilot yerindeki Vicky'nin kucağına attı.

«Jake'e söyle. Ayın birinde orada olamazsam Lij'in çekini bozdu-rup benim yerime sana bir şişe şampanya ikram etsin... Şampanyayı içerken de seni gerçekten sevmiş olduğumu anımsa...» Vicky cevap veremeden dönerek koşup zırhlı arabaya gitti ve sürücü kapağından içeriye atladı.

Priscilla'yla küçük uçak, bir arabaya koşulmuş bir çift at gibi yan yana açık alanda ilerlerken İtalyanların attığı mermiler durmadan zırhlı arabaya vuruyordu. Vicky, Puss Moth'un canlandığını ve tekerleklerin havaya kalktığını hissederek hemen arkasına bir göz attı.

Gareth sürücü kapağını açmış duruyor, sarılı kolunu havaya kaldırıp veda eder gibi sallarken bağıırıyordu. Vicky sadece onun dudaklarının kımıldadığını gördü ve sesini işitemedi. Fakat sözleri dudaklarından okumuştı. «*Noli illegitimi carborundum.*» Erkeğin dişlerini gösterek bir korsan gibi gülümsediğini de gördü. Sonra uçak havalandı ve genç kadının dönüp uçakla ilgilenmesi gerekti.

Gareth, Priscilla'yı alanın yanında durdurup sürücü kapağından dışarıya çıkarak sağlam eliyle gözlerini güneşten korudu ve güneş mavı uçağın ağır ağır yükselmesini seyretti. Güneşte bir an parlayan uçak iki dağın doruğu arasındaki geçide doğru gitti.

Bütün dikkatini gitgide küçülen mavi beneğe dikmişti. Bu yüzden beş yüz metre ötede üç CV. 3 tankının kasabanın anayolundan ağır ağır çıktığını fark etmedi.

Hâlâ gökyüzüne bakarken tanklar durdu ve uzun namlulu Span□ dau makineleri taretleriyle birlikte ona doğru döndüler.

Merminin patlamasını duydum. Çünkü mermi, ses ona erişmeden çok önce isabet etmişti. Sadece şiddetli bir sarsıntı oldu ve zırhlı arabanın sürücü kapağından dışarıya uçtu.

Yerde, parçalanmış zırhlı arabanın yanında yatıyordu. Sağlam eliyle vücudunun alt kısmını yokladı, çünkü midesinde bir tuhaflik vardı. Elini uzatınca midesinin yerinde olmadığını anladı. Eli kocaman bir deliğe girmişti. Sanki çürümüş, yumuşak, sıcak bir meyvenin içine sokmuştu elini.

Elini çekmeye çalıştıysa da kımıldayamadı. Artık kaslarını kontrol edemiyordu ve etraf kararmaktaydı. Gözlerini açmaya çalıştı. O anda gözlerinin açık ve masmavi gökyüzüne bakmakta olduğunu anladı. Karanlık kafasının içindeydi ve vücudu da buz gibiydi.

O karanlıkta ve buz gibi soğukta bir sesin İtalyanca, «E morto,» dediğini duydu. «Ölmüş.»

Gareth Swales hafif bir hayretle, evet, öldüm, diye düşündü. Bu kez öldüm... Gülümsemeye çalıştı ama dudakları kımıldamıyordu. Soluk mavi gözleriyle gökyüzüne bakmaya devam etti.

Gino, «Ölmüş,» diye yineledi.

Kont Aldo Belli tankın taretinden sordu. «Onun ölmüş olduğundan emin misin?»

«Evet, eminim.»

Kont yine de ihtiyatla çıktı tanktan. Durup bir süre adamı inceledi. «Haklısın. Gerçekten ölmüş.» Sonra doğrularak göğsünü kabarttı. «Gi□

no» diye seslendi. Bu İngiliz haydudunun cesedinin yanında bir fotoğrafımı çek.»

Ve Gino büyük siyah fotoğraf makinesini ayarlayarak geriledi. «Çenenizi biraz havaya kaldırın, albayım.»

Vicky Camberwell Puss Moth'u dorukların arasından geçirdi. İlerde, güneyde Adis Ababa'ya doğru uzanan dağlar vardı. Çamurlu Desie Yolu da aşağıda kalıyordu. Genç kadın yolun boş olduğunu gördü. Etiyopya ordusu bu yoldan geçmiş ve balık ağdan kaçmıştı. Fakat bu düşünce bile Vicky'yi sevindiremedi.

Yerinde dönerek arkaya, Sardi Uçurumu'ndaki karanlık geçide baktı. Uçurumun iki yanındaki sarp kayalardan hâlâ yağmur suları köpürerek akıyordu. Dağlar ağlıyordu sanki.

Vicky yerinde doğrularak elini yüzüne götürdü. Yanaklarının göz yaşlarından ıslanmış olduğunu anlayınca hiç şaşmadı.

WILBUR SMITH

BİR AVUÇ KUM

Aynı serüvende bütünleşen üç kişiydiler.

Bir kadın ve iki erkek.

Güçlüydüler ama kuvvetli ile zayıfın savaşında
kimden yana olacaklarını biliyorlardı.

Mücadeleleri yalnızca bir avuç kum için değildi.

Yılların küllediği acı bir gerçeğin

yeniden alevlenişiydi bu...

ALTIN KİTAPLAR

D A R K M A I T

CONSPECTUS BIBLIO

CONSPECTUS BIBLIO